

Ne le „spremljanje dogajanj“ (stran 3) - Berlinski maratenci (stran 4) - Pisani petek

Zasedanje sveta EGS

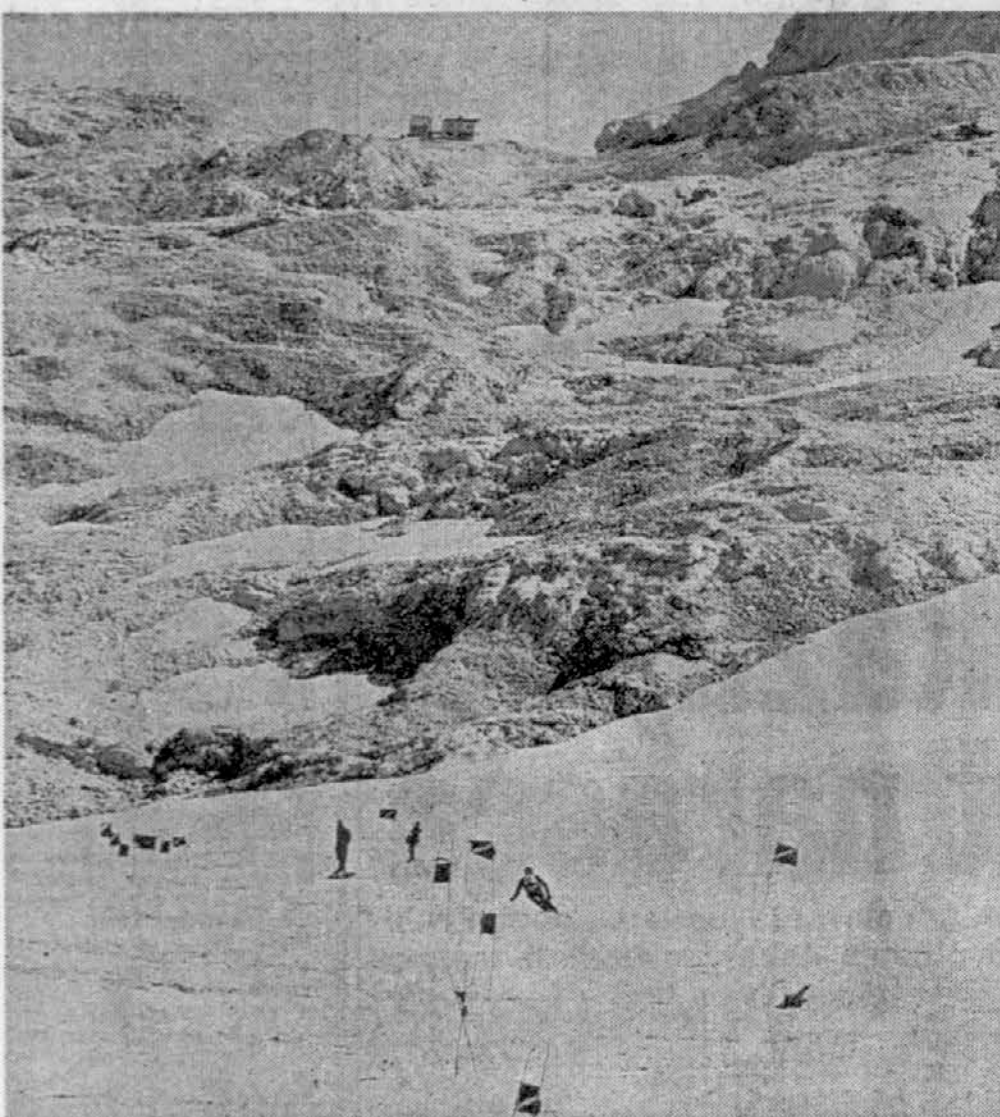
Zunanji ministri šestih držav poskušajo izenačiti poglede o valutni krizi

Panika na borzi v Tokiu

Sprožili so jo glasovi o revalvaciji jena, ki so jih potem zanikali

TOKIO, 19. avg. (Reuter) — Centralno tokijsko borzo je davi zajela panika. Glasovi o 35-odstotni revalvaciji jena, ki jih je vlada pozneje zanikala, so preplavili tržišče s približno 50 milijoni delnic, ki so se jih lastniki hoteli iznebiti po sleherni ceni. Hkrati pa je japonska centralna banka v uri in pol po začetku poslovanja kupila še milijon dolarjev in jih dala 1,6 milijarde dolarjem, kupljenim v zadnjih treh dneh. Japonske rezerve zdaj veljajo približno 10,5 milijarde dolarjev.

BRUSELJ, 19. avg. (AP) — Svet finančnih in zunanjih ministrov šestih držav EGS se je zbral na izrednem zasedanju v Bruslju, da bi usklajili stališča do zadnjih ukrepov predsednika Nixona za zaščito ameriškega gospodarstva. Pridružil se jim tudi britanski minister Barber. »Prizadevali si bomo poslati evropsko rešitev,« je pred sejo dejal Karl Schiller. Valéry Giscard d'Estaing je opozoril na spremenjeni položaj v Evropi, odkar sta dve izmed šestih držav EGS uvedli »drseče tečaj svojih valut. Poudaril je, da je Francija za dvojni devizni trg in si v vsakem primeru želi trgovinske transakcije zavarovati pred raznimi usklajitvami. V torek so bo začel izredni sestanek 54 držav članic GATT. Američani bodo na ta sestanek verjetno poslali delegacijo na najvišji ravni. V imenu izvršne komisije EGS se ga bo udeležil tudi Ralf Dahrendorf.

SMUKA NA VEČNEM SNEGU — Triglavski ledenik je bil prizorišče poletnega prvenstva Slovenije v veleslalomu. Na tisoč metrov dolgi progi so bili boji med vrsti izredno zanimivi. Na sliki del proge, v ozadju dom na Kredarici.

Foto: Selhaus

Zahodno Evropo peklijo izgube

Industrijski krogi terjajo od svojih vlad akcije za to, da bi preboleli ameriški udarec - »Ne povračilne vojne!«

NATO zaprl bazo

Severnoatlantska zveza je na Malti simbolično zaprla pomorsko bazo

VALETTA, 19. avg. (UPI) — NATO je danes simbolično zaprl svoje pomorsko oporišče v Valletti, kot je zahtevala malteška vlada. Simbolični spust zastav ZDA, Britanije, Italije, Turčije in Grčije pred oporiščem v Valletti je bil uvod v dokončen umik 2. Maltice. Vse osebe, približno 300 ljudi, bo zapustilo otok do nedelje. V italijanskih časopisih pa so se pojavile vesti, da bo pomorsko poveljstvo NATO preselilo svoje čete na otok Nisida v neapeljskem zalivu.

LONDON, FRANKFURT, 19. avg. (AP, Reuter) — Vsi vodilni industrijski krogi v zahodni Evropi in na Japonskem mrzlično preračunavajo izgube, ki so jih utrpeli sprčo ameriške dodatne takse na uvoz. Od svojih vlad terjajo akcij — toda previdnih. Zahodnonemška, francoska, italijanska, britanska in japonska industrija se sklicuje na to, da so ZDA prekšile temeljna mednarodna pravila igre. Vendar pa je večina industrijevcev proti povračilni vojni.

KARL SCHILLER: bonksi finančni minister v stiski

Indira Gandh v ZDA?

Indira Gandhi bo na zahodu tolmčila sovjetko-indijski sporazum

NEW DELHI, 19. avgusta (UPI) — Indijska predsednica Indira Gandhi je sinoči sporočila, da bo septembra obiskala Veliko Britanijo, ZRN in morda tudi ZDA. Namen tega obiska bo, kot na povedajo, Zahodu pojasniti, kaj »v resnici pomeni sovjetsko-indijski sporazum.

Nič policijske ure
KARTUM, 19. avg. (AFP) — Sudanska vlada je sporočila, da z današnjim dnem neha veljati odlok o policijski uri.

Peking o dveh državah

Zen Min Ži Bao ostro obsodil tezo o obstoju dveh kitajskih držav

PEKING, 19. avgusta (Tanjug) — LR Kitajske je danes ponovno zavrnila kakršnokoli misel o »dveh Kitajskih ali o »Kitajski in Tajvanu«. Zavrnila je tudi zamisel o neodvisnem Tajvanu ter o »dvoletni statusu tega otoka. »Zen Min Ži Bao« je take zamisli omenil kot nesmiselne in zapisal, da je kakršnokoli načrt o odcetpiti ali zasedbi kitajskega ozemlja že vnaprej obsojen na neuspeh. Ta izjava se sicer navezuje na sklenitev diplomatskih odnosov z Iranom, a to naj bi bil tudi odgovor na večeršnjo ameriško uradno pobudo o uresničitvi zamisli o »dveh Kitajskih« v OZN. Vlada LR Kitajske je edina zakonita vlada.

JASER ARAFAT: dialog s tremi šefi

Arafat na vrhu

V Damasku so se pogovarjali o splošnem arabskem položaju - Sadat za 24 ur odložil obisk v Saudski Arabiji

BEIRUT, 19. avg. (Reuter, AFP, Mena). Libijski, egipčanski in sirijski predsedniki so v Damasku danes nadaljevali pogovore o splošnih arabskih razmerah, še zlasti o jordanjskih stikih z drugimi arabskimi državami in o predlogu ustave bodoče federacije, ki naj bi jo razglasili septembra.

Predsedniki Sadat, Gadafi in Asad so se depolne pogovarjali tudi s predsednikom izvršnega komiteja palestinske osvobodilne organizacije Arafatom. Egipčovski predsednik Sadat pa je danes sprejel saudskega zunanjega ministra Sakafa, ki mu je izročil osebno poslanico kralja Fejsala; govoril je tudi s svojim odposlancom dr. Sabrijem el Kolijem, ki posreduje med jordanjsko vlado in palestinskim odporniškim gibanjem.

Predsednik Sadat, Gadafi in Asad so se depolne pogovarjali tudi s predsednikom izvršnega komiteja palestinske osvobodilne organizacije Arafatom. Egipčovski predsednik Sadat pa je danes sprejel saudskega zunanjega ministra Sakafa, ki mu je izročil osebno poslanico kralja Fejsala; govoril je tudi s svojim odposlancom dr. Sabrijem el Kolijem, ki posreduje med jordanjsko vlado in palestinskim odporniškim gibanjem.

Zarota proti Torresu

V raznih delih Bolivije so zaprli štirideset civilistov in oficirjev

LA PAZ, 19. avg. (AP) — Poveljnik bolivijske armade general Teran je izjavil, da so večeraj preprečili zaroto proti predsedniku vlade Torresu. General Teran je povedal, da so aretirali približno 40 civilistov in oficirjev.

Trčenje dveh ladij

Ob nesreči nizozemske in norveške ladje izgubilo življenje 16 ljudi

WILHELMSHAVEN, 19. avg. (AP) — Na reki Jade v Zahodni Nemčiji se je po trčenju z norveškim tankerjem potopil nizozemski bager. Štirinajst članov posadke na bagerju pogrešajo. Dve trupli pa so našli.

UNICEVALNI POŽAR — V štirinadstropni zgradbi sredi Torina je izbruhnil požar, v katerem sta izgubili življenje dve osebi, škode pa je bilo za več kot 100 milijonov lir.

Dolgi pogovori

Pogovori o berlinskem vprašanju se bodo nadaljevali tudi v ponedeljek - Zasedali so do enih po polnoči

Avtobus treščil v reko

Pri Casablanci mrtvih 45, ranjenih pa 30 potnikov lokalnega avtobusa

CASABLANCA, 19. avg. (Reuter) — V nesreči, ko je avtobus zdrknil v mosta v reko, kakšnih 100 km jugo-zahodno od maroškega mesta Casablance, je izgubilo življenje 45 potnikov. 30 pa je ranjenih.

BERLIN, 19. avg. (Tanjug) — Veleposlaniki štirih veleposlaničev sinoči zasedali do enih ponoči. Po seji so sporočili le to, da se bodo spore sestali v ponedeljek. Pričakujejo, da bo ponedeljkovo zasedanje odločilno in morda tudi zadnje, saj je očitno, da se berlinske pogajanja bližajo koncu.

Ameriški, britanski in francoski veleposlanik so se pogovarjali z zahodnonemškimi in zahodnoberlinskimi funkcionarji o poteku pogajanj. Podsekretar v zahodnonemškem predsedstvu vlade, Egon Bahr in zahodnoberlinski guverner Klaus Schütz sta se sestala s tremi veleposlaniki v rezidenčni ameriškega veleposlanika Rusa. Haje se bo Bahr po desetih dneh, ko je v zahodnem Berlinu spremljal pogovore, danes vrnil v Bonn.

Na 4. strani objavljamo članek našega borskega dopisnika o najnovejšem razpletu berlinskih pogajanj.

Dva umrla

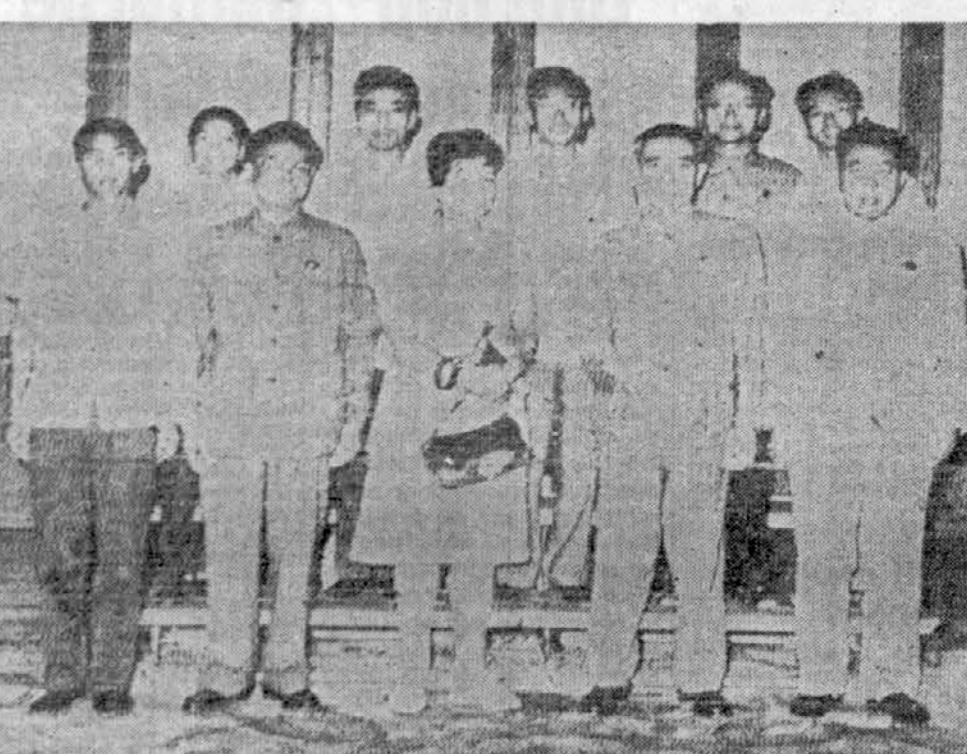
LONDON, 19. avg. (AFP) — Dva dekca izmed peterčkov, ki so se rodili včeraj v Boltonu pri Manchesteru, sta umrla.

Kamerun: kolera kosi

Število žrtev kolere v Čadu in Kamerunu se je povzpelo nad 2000

JAUNDE, 19. avgusta (AP) — V zahodnoafriški državi Kamerun besni kolera, ki terja številna človeška življenja. V obdobju od februarja do zdaj je zaradi te hude bolezni umrlo 320 ljudi, zdravstvene oblasti so zabeležile približno 2000 primerov kolere. Ministrstvo za zdravstvo je sporočilo, da je severni del države, ki meji z državo Čad najbolj ogroženo območje. Na tem območju je bilo več kot tisoč primerov bolezni, 184 ljudi je umrlo.

V Čadu pa so sporočili, da je v zadnjih treh mesecih kolera pomorila več kot 2000 ljudi.

POSNETEK PO POGOVORU — Premier LR Kitajske Ču En Laj je sprejel novinarke zagrebške »Vjesnika« in je odgovarjal na vrsto vprašanj v zvezi s svetovno politiko in jugoslovansko-kitajskimi odnosi. Po pogovoru se je premier s sodelavci fotografiral z našo novinarko.

Gori, gori!

Na Korčuli od torka, na Hvaru od večeraj - Pomagajo vsi, ki so blizu požara

SPLIT, 19. avg. (Tanjug) — Gozdni požar na Korčuli in Hvaru — na Korčuli je izbruhnil v torek, na Hvaru v sredo — še vedno ni pogasjen. To je najhujši požar po vojni na teh dveh otokih in eden od največjih letosnjih požarov v Dalmaciji.

Ogej, ki je izbruhnil na Korčuli v bližini Račišča, se je na 11 kilometrov dolgem pasu, širokem 1 do 2 kilometra, Gasilec pomagajo volje in turisti ter prebivalstvo iz skoraj vseh otokskih krajev iz Korčule, Vele Luke, Brača, Račišča, Smokvica in drugih krajev.

Na Hvaru je izbruhnil požar večeraj popoldne v borovnem gozdiču na južnem delu otoka, med Sućurjem in Bogomoljem, vzdolž 6 kilometrov, v 2 kilometra širokem pasu. Ognja še niso pogasili, čeprav so mobilizirali vse prebivalstvo iz Sućurja, Gdinja in Bogomolja. Požar so lokalizirali v smeri proti Bogomolju, ogej pa se širi proti Sućurju.

Potres na Tajvanu

TAJPEJ, 19. avg. (Reuter) — Glavno mesto Tajvana Tajpej je danes vzmirla enominutni potres. Ne poročajo, če je kdo mrtvih in koliko je škoda.

Požar na pobočju Vezuva

V ognju je gozd pri Herkulaneumu - V nevarnosti pirotehnična tovarna

NEAPELJ, 19. avgusta (AP) — Več sto gasilcev in pripadnikov posebnih planinskih enot za reševanje se je spoprijelo z velikim gozdnim požarom, ki je zajel pobočje Vezuva. Agencija AP poroča, da se je požar naglo razširil in nevarno približal bolnišnici in več pirotehničnim tovarnam na pobočju tega vukana.

Agencija AP poroča, da so ljudje včeraj bežali v paniki iz svojih domov, ker je plamen zajel gozd kakšnih 4 do 5 km pred starodavnima mestoma Herkulaneum in Torre del Greco v neapeljskem zalivu. Predstavnik kabineerjev v Herkulaneumu je sporočil, da požara še niso pogasili.

Agencija AP poroča, da so ljudje včeraj bežali v paniki iz svojih domov, ker je plamen zajel gozd kakšnih 4 do 5 km pred starodavnima mestoma Herkulaneum in Torre del Greco v neapeljskem zalivu. Predstavnik kabineerjev v Herkulaneumu je sporočil, da požara še niso pogasili.

SALONIT ANHOVO

Osebni dohodki delavcev

Komisija za družbeno-ekonomske odnose sveta zveze sindikatov Jugoslavije je v navzočnosti predstavnikov republiških in strokovnih sindikatov analizirala v sredo, ko smo v sezoni letnih pošt, problematiko neukvidnosti, julijskih stabilizacijskih ukrepov, kot tudi vprašanja, ki so v zvezi s pomanjkanjem sredstev za osebne dohodke delavcev. Prav osebni dohodki delavcev so se najpogostejše ponavljali ob sklicevanju na drugi kongres samoupraviteljev, oziroma avgustovski položaj, ko je bilo precej problemov ob izplačilu osebnih dohodkov številnih delavcev po vsej Jugoslaviji.

Ta po marsičem »večna tema« je iz dneva v dan aktualnejša, saj se približuje septembrski rok izplačila osebnih dohodkov, neukvidnost pa se povečuje. V prvih šestih mesecih letos so bile v primerjavi s istim obdobjem lani neizpolnjene obveznosti na podlagi sodnih odločb večje za 10 odstotkov, po akceptiranih nalogih pa za 148 odstotkov. Skupne neizpolnjene obveznosti po sodnih odločbah in akceptiranih nalogih znašajo v omenjenem obdobju 9687 milijonov dinarjev.

Nekoliko bolj se je poslabšala likvidnost v juniju in juliju. V primerjavi s prvim polletjem lani pa se je v Jugoslaviji znatno zmanjšalo število delavcev, ki prejemajo minimalne osebne dohodke. V prvih šestih mesecih lani je bilo takšnih delavcev 9362, v prvih šestih mesecih letos pa 2112.

Logično je, da sindikati skrbijo za osebne dohodke delavcev, da stalno opozarjajo na tisti minimum delavskega dohodka, kot tudi na vse posledice nevarnosti, da zaradi neukvidnosti ne bi bili izplačani niti zasluženi osebni dohodki, da se borijo, da inflacija in nestabilnost ne prizadeneta najbolj tistih z najnižjimi dohodki, z minimumom življenja. Morali pa bi ugotovili vso logiko, ki je bila poudarjena na tem sestanku: da moramo razlikovati dve vrsti dohodka — zasluženega in nezasluženega, dohodka iz realiziranega dela in dohodka iz emitivne ter iz zadolžitve pri drugih. Predstavnik slovenskih sindikatov je govoril o tej logiki in poudaril, da moramo dogovorjene stvari izvajati: vse kar družbenopolitične skupnosti ustvarijo v svojih proračunih in dohodkih nad določenih 10,8 odstotkov je treba takoj in brez kakršnega koli izmikanja vrniti gospodarstvu. Izhod iz »potrošniške evforije« je torej v stalnem vračanju v okviru možnosti, hkrati pa je treba paziti, da se ne bi poslabšal položaj tistih, ki že tako in tako težko shajajo. Vsa ta prizadevanja okrog osebnih dohodkov se ne morejo izčrpati, kot zdaj, kampanjsko, ampak sproti z razvojno politiko.

ZDRAVKO ILIC

več nafte v SRH

1980 年 12 月 10 日

Pariz je zakuhal

Finančnim in zunanjim ministrom Evropske gospodarske skupnosti, ki so včeraj prišli v Bruselj, koval enotno stališče zahodne Evrope za monetarno in trgovinsko pogajanja z Američani, je Pariz spet uveljavil na mizo jabolko sporov.

Zadnje dni se je namreč med preostalimi članstvom EGS izoblikovalo vsaj načelno soglasje, da je treba očitno Schillerjev načrt iz maja meseca. Po njem naj bi članice EGS povečale svoje valute med seboj s trdnimi tečajji, nato pa bi vse te valute kot blok drsele v razmerju do dolarja. Hkrati naj bi EGS skušala prisiliti Američane, da bi tudi oni prepuščali svoj dolar drsčemu tečaju. Tako bi dolar drsel nazajol, zahodnoevropske valute navzgor, čez nekaj časa bi se oboje ustabilo in na tistih ravneh bi potem zaključili stalnejša valutna razmerja.

Pariz je rekel nes. Francija svojega franka ne namerava spustiti v drsenje. EGS naj bi se po ideji pariške vlade raje zedinila za trdne tečaje med valutami svojih članic — in do tedaj se francosko stališče ujema s Schillerjevim načrtom — toda potem naj bi namesto drsenja v razmerju do dolarja za evropske valute uveljavili dvojne vzporedne tečaje: prve za trgovinske in druge za monetarne posele. V znamenju razločnega med tema dvema stališčema se je začel vroči bruseljski četrtak.

Pariz ima očitno v ognju več želez. Ohraniti hoče kmetijski sistem EGS, ki je zanj zelo pomemben, a je že načrt in da ga monetarni premiki smotraj EGS hudo prizadeti. Obznanil bi rad tudi začetno graditve monetarne in gospodarske unije. Hkrati pa bi očitno rad potegnil EGS k ostrejšemu skupnemu nastopu zoper Američane, in vrh vsega razmaja zase neprijetno zavestništvo med Bonn in Londonom, katerega obrisi se kažejo. Britanski finančni minister Barber je namreč prišel v Bruselj tako kot ministri sesterice, čeprav njegova država uradno še ni članica EGS. In razen tega niti London niti Bonn ni za to, da bi se konfrontacija z Američani zaostrila preveč, ker sta od njih precej odvisna — London finančno in Bonn zunanje politično.

Kako se bo ministrom v Bruslju posrečilo zgraditi družinski kompromis in ali jim bo sploh šlo od rok ali pa se bo ponovil preprič iz maja — to je veliko vprašanje.

D. DOLINAR

Vročja meja

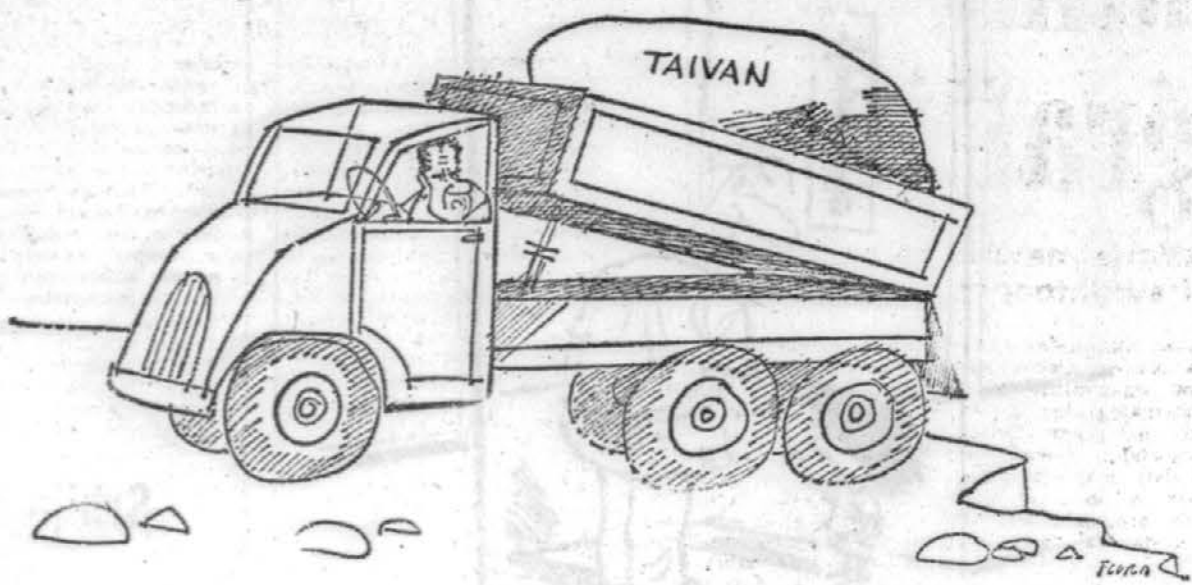
Indijsko-pakistanska vroča meja ostaja slejko prej še naprej nevarniško področje, ki je nabito z eksplozivnostjo. V področju temu govori tudi poročilo pakistanskega redja o zadnjem spopadu očitno vojske z indijsko četo, ki je bojda prestopila mejo, nikar se je vnel boj, ki je terjgal na indijski strani 6 mrtvih in veliko ranjenih. O izgubah pakistanske strani ni poročil.

Naleketo ozračje med obojema državama ni veliko poenotilo, kljub spremenjenim okoliščinam v zadnjem času. Nedvomno so se indijske pozicije okrepile po sklenitvi sporazuma s Sovjetsko zvezo, sporazuma, ki je tudi doma naložil na dokaj različne odmeve. Tako ali drugače so premiki v zadnjem obdobju pokazali, da je posredna ali neposredna prisotnost treh velikih sil v indijsko-pakistanski zapletenosti vse bolj očitna. Podobno kot se Islambad na eni strani oklepa ZDA in LR Kitajske, se je na drugi strani New Delhi zaradi evasipativne ravnateljstva povezal s Sovjetsko zvezo. Z vse bolj jasno prisotnostjo interesov velikih sil, je celoten spor med obojema državama zadobil širše dimenzije. Čeprav kaže, da trije veliki poletni dajanja pomoči obojema stranema obsegata tudi brez določa New Delhi in Islambad, pa kljub temu razburkanost v obeh državah vsebuje vselej prisotno nevarnost, ki grozi prekipeti čez rob.

Za notranji položaj v obeh sptih državah je po svoje značilna precejšnja prepletenost in križanje nasprotnih silnih. Na indijski strani se nikakor neče poletni močan pritisk določenih političnih krogov na predsednico Indiro Gandhi, ki se zavzemajo za skrajno trdo linijo glede Pakistana, slišati pa je bilo celo glasove o spreventivnem vojaškem udarcu proti Vzhodnemu Pakistanu. Na drugi strani pa poskušajo pakistanske oblasti na vse kriplje vzpostaviti pokorščino v vzhodnem krilu države. V razmahu je tako imenovani proces islamizacije prebivalstva, posebno pa tistih, ki so bili zavezništvo. To, da je vojaški guverner Vzhodnega Pakistana general Tika Kan dal postajati pred naglo sodišče 30 poslanev — brčkone avamijevev — je le eden izmed korakov, ki bi naj zatrli vsako kljubovanje vojaškim oblastem. Kakorkoli že, eksplozivnega netiva je torej na obeh straneh dovolj in preveč.

A. PUDGAR

FLORA: NEZAŽELENI TOVOR

»Die Zeite, Hamburg

Diplomatsko poletje

Diplomatska aktivnost v Pekingu je zelo živahna kljub vročim poletnim dnevom - Japonska se je znašla v kleščah - Preizkušnja kitajskega razpoloženja

POSEBEN TANJUGOV DOPIS

PEKING, avgusta. V teh vročih in soparnih poletnih dneh, ki tudi v Pekingu niso niti najmanj prijetni, je tukajšnja diplomatska aktivnost zelo živahna. V Pekingu kar naprej prihajajo uradne vlade in druge delegacije, vrstijo se pogovori in sprejemi z zdravnicami itd. Vpliv te poletne diplomatske prizadevnosti je čutili tudi daleč čez meje LR Kitajske. Vse kaže, da Kitajci, zlasti pa njihovi diplomati, sploh ne vedo za počitnice.

To diplomatsko vneto trenutno nenavadno močno občuti tudi Japonska, katere položaj zares ni zavidljiv. Japonska diplomacija se je znašla v kleščah najnovejših diplomatskih potez LR Kitajske in ZDA, vendar ne miruje, temveč si prizadeva, da bi si v tem usodnem obdobju zagotovila svoje pravo in trajnejše mesto med pacifiškimi velesilami. Z različnimi diplomatskimi potezi, izjavami ali celo ponudbami (kakršna je na primer tista, da bi premier Sato obiskal LR Kitajsko) Japonska spreizkuša, kakšno je kitajsko razpoloženje, in pri tem seveda upa, da bo v pekinskih diplomacijah odzvala »kaj novega«, kakšne možnosti, ki bi bile zanj ugodnejše od dosedanjih.

Kitajske se zaveda, da se je njen položaj v svetu močno okrepil in se ji trenutno ne zdi potrebno, da bi svoji sosedi šla na roko. Kaj takega bi storila šele potem, če bi se japonska politika spremenila, kajli sedanja politika te države vsaj po uradnih pekinskih ocenah drvi v vse bolj brezizhoden položaj.

Kakih deset dni po objavljenem sporazumu o Nixonovem obisku Kitajske, je partijsko glasilo Zen Min Zi Bao priobčilo članek o pravkar končani turneji ameriškega vojnega ministra Lairda po Japonskem in Južni Koreji ter ostro napadlo ne samo ameriško, temveč tudi japonsko politiko. Po oceni pikre komentarja Lairdova turneja dokazuje, kako se svestni ameriški imperializem trudi, da bi iz Japonske naredil svojo azijsko

sudarno silo in vso to državo spramenil v »jedrsko oporišče, ki bi ga ZDA lahko uporabile v vsakem trenutku. Satoru vlada je že pred Lairdovo azijsko turnejo priobčila osnutek četrtega nabrta za okrepitev sobranosti sile Japonske, in ta osnutek je v Pekingu letos zbudil izjemno pozornost. V obdobju 1972-76 naj bi neposredni vojaški izdatki Japonske po tem osnutku znašali 5.000.000 jenov oziroma 16 milijard dolarjev, kar je dvakrat toliko kot celotni izdatki v prejšnjem obdobju ali za 5 milijard dolarjev več od vseh izdatkov, predvidenih v zadnjih treh načrtih za okrepitev sobranosti sile države. Kitajsko so ti podatki precej vznemirili, saj v njih vidijo ne samo »napadalne naklepe Japonske, temveč tudi samskega imperializma. Če pomislimo na vse to, si težko predstavljamo, da bi Pekin v tem trenutku brez kakih utemeljenih razlogov privolil v ponujeni Satorov obisk — in to ne glede na njegove izjave, da Japonska želi izboljšati stike s Kitajsko.

V sklopu vseh teh okoliščin, zlasti pa pod neposrednim vplivom napovedanega Nixonovega obiska v Pekingu, se je letos tudi Japonska začela bolj vneto ukvarjati z možnostmi za ureditev stikov s Kitajsko. Konec prejšnjega meseca je bilo v Tokiu zelo burno dvodnevno izredno zasedanje parlamenta, ki je bilo skrajaj v celoti posvečeno odnosa s Kitajsko. Ti dve sosedni državi se zmeraj nimata rednih diplomatskih

EISAKU SATO: spreizkušanje kitajskega razpoloženja

stikov, saj je bila Japonska tudi glede tega v celoti navezana na ameriško politiko in je priznavala samo Tajvan, s katerim ima zelo razvite politične, zlasti pa še gospodarske zveze. Kljub temu pa iz leta v leto narašča tudi trgovinska menjava med Japonsko in Kitajsko in le to doslej dosega le milijardo dolarjev v obe smeri. Ta vsota za japonsko gospodarstvo zelo veliko pomeni in zato ni čudno, da je vlada izpostavljena raznim pritiskom za normalizacijo stikov z LR Kitajsko, saj bi se njenemu gospodarstvu potem odprle nove možnosti. S tem namenom ustanovljajo razna združenja, odbore in komisije. Pred kratkim so podobno odbor ustanovili celo v okviru Satorove vladajoče liberalno-demokratske stranke, kar tudi ta zavezanja vse odločneje zahtevati normalizacijo stikov z LR Kitajsko, Japonci očitno ne želijo zaostajati za Ameri-

ko. Kljub temu pa se je Satoru vladi posrečilo, da je skupščinsko glasovanje o resoluciji, ki se zavzema za čimprejšnjo normalizacijo stikov s sosedo Kitajsko, preložila na jesen.

Tako je torej jasno, da Pekin, ki pozorno spremlja položaj na Japonskem, nima razloga, da bi bil z razvojem najnovejših dogodkov zadovoljen. STJEPAN PUČAK

Sedaj posvet s sindikati

Nixonova odposlanca na pogovore z voditelji ameriškega sindikata

WASHINGTON, 19. avg. (UPI, Reuter) — Predsednik Nixon je danes poslal dva svoja pomočnika na sestanku z voditelji močnega ameriškega sindikata — zveze dela in kongresa industrijskih organizacij (AFL in CIO) — in upa, da bo zaustavil naraščajoče puntanje delavcev proti napovedani zamrznitvi mezd. Na tisoče pristanških delavcev ob zahodni obali ZDA in delavci newyorških telefonskih služb so zavrnili prošnjo, naj odpovedo stavke.

Japonski demanti

OKIO, 19. avg. (Reuter) — Predstavnik japonske vlade je demantiral pisanje domačega tiska, po katerem so ZDA baje zahtevale, naj bi japonski jen revalvirali za 25 odstotkov.

pi. Toda v tej medsebojni odvisnosti se moč še vedno nagiba na ameriško stran. V zadnjih letih je bilo to dejstvo zasenočeno, deloma zaradi ameriške inflacije in investicij v tujino. Vse troje je bilo simptom določene ameriške težnje, da bi prečutili svojo premoč ali vsaj na papirno razumeli njeno naravo. Toda zdaj, ko je administracija najavila novo mednarodno gospodarsko politiko je pomembno, da ameriški partnerji odgovorijo v enakem realističnem duhu.

THE FINANCIAL TIMES

LONDON

Varnost Amerike je povešana z varnostjo Evrope, prav tako kot je tudi njeno gospodarsko blagostanje tesno povezano z njeno trgovino in investicijami v Evropo.

DAILY EXPRESS

LONDON

Zelo dobro je, da je predsednik Nixon sočutil svet s finančno stvarnostjo. Dolgo časa so se številne države —

Berlinski maratonce

Štirje veleposlaniki so zasedali do enih ponoči - Berlinska pogajanja se očitno približujejo koncu - Pričakujejo, da bo ponedeljska seja odločilna

OD NASEGA BONSKEGA DOPISNIKA

BONN, 19. avg. Že je kazalo, da bo na prvih straneh današnjih dnevnikov Berlin izpodrinil mednarodno valutno krizo, toda okrog enih ponoči so pred poslopjem nekdanjega berlinskega kontrolnega sveta v zahodnem Berlinu nazadnje sporočili štirinajst in več ur čakajočim novinarjem, da se bodo štirje veleposlaniki ponovno sestali v ponedeljek. »Od tega sestanka pričakujemo zelo veliko,« je poudaril sicer redkobesedni ameriški veleposlanik Rush.

Nedvomno: berlinska pogajanja se približujejo — vsaj začasno — koncu. Rush, Ahrsamov, Jachling in Sautvagnargue so se v zadnjih dveh dneh sestali kar šestkrat (v letu in pol triletni seškrat) in včeraj so si privoščili pravcati maratonske stranske želje po rezultatu je očitna in da je nastopil odločilni trenutek, dokazuje že demonstrativna prisotnost Brandtovega svetovaleca Ego na Bahra v zahodnem Berlinu. Prvi strokovnjak in pooblaščenec za berlinske zadeve pri bonški vladi hoče biti navzoč kot stili peti partner — šest, namreč NDR, je navzoč v osebi posebnega kurirja, ki od časa do časa zapusti zveznisko palačo v Schoenebergu, hiti čez mejni prehod Checkpoint Charlie na sedež vzhodnonemške vlade in se nato kmalu vrača, s privojenjem ali pomisleki, vsekakor pa z jasnim stališčem glede kompromisa, ki ga o tej ali o tej predlaga ta ali ona stran.

O čem govorijo? Na kateri točki bodočega berlinskega sporazuma se stvari tako zastružijo, da je treba štirinajst urnih sej, in so možnosti za rešitev vendar tako očitne, da pogajanj ne ustavijo ali odločijo? Konkretnega ni mogoče povedati. Tokrat je diskretna popolna, celo v Bonnu, kjer ministerialni uradniki radi klepetajo. Celotnemu diplomatskemu osebju vseh štirih sil, ki sedeljuje pri berlinskih pogovorih, (večinoma mladi in sposobni nadobudneži), so njihova zunanja ministrstva menda zagrozila z najstrožjimi denarnimi kaznimi in s takojšnjimi odpovedmi, če kdo zine besedo: molk je kariera...

Vendar po sekundarnih znamenjih sodeč ne more biti drugače, kot da se veleposlaniki bojujejo priredvam za formuliranje dobernega zasednega statusa. To z drugimi besedami pomeni: zahodna stran zahteva, naj v zadnji instanci Sovjetska zveza jamči za prost dostop do zahodnega Berlina, medtem ko bi Sovjeti

radi Nemški demokratični republiki dodelili vloga takega garanta — saj poti k zahodnemu Berlinu potekajo čez vzhodnonemško ozemlje. To vprašanje je osrednjega pomena. Od njega je odvisno, ali

EGON BAHR: stihli peti partner

bo Bonn sčasoma toleriral tezo o zahodnem Berlinu kot posebni politični enoti (tretji Nemčije), pa tudi, s kakšnimi suverenostnimi atributi bo NDR odkorakala v naslednja leta in morda desetletja. Po splošni sodbi bo postalo vse lažje, če bodo tu našli za vse strani sprejemljivi kompromisi: Bonn se bo lažje odločil demonstrativni prisotnosti v zahodnem Berlinu, našla bi se rešitev tudi za nelahki problem, s kakšnimi dokumenti naj bi bili v bodoče opremljeni prebivalci

zahodnega Berlina — z zahodnonemškimi potnimi listi ali s posebnimi zahodnoberlinskimi legitimacijami — in nazadnje bi na Zahodu soglašali tudi z ustanovitvijo sovjetskega generalnega konzulata v zahodnem Berlinu, s čemer bi bila teorija o bonški pristojnosti za zahodni Berlin tako rekoč mednarodnopravno izničena.

Vse bi se, skratka, dalo urediti, če bi se prej dogovorili, da NDR ni samo NDR, temveč v bistvu tudi Sovjetska zveza.

Kako najti izhod, ne da bi Moskva dezavuirala svojega najzanesljivejšega in v marsikaterem oziru najpomembnejšega partnerja v varševskem paktu? O tem marsikdo ugaiba. Vsekakor obstaja na vzhodni strani pripravljenost na žrtvovanje, samo da pride do vsaj provizorične berlinske rešitve in s tem do zahodnonemške ratifikacije vzhodnih sporazumov. Dokaz take pripravljenosti je pravkar objavljeni uradni list NDR z opisom volilnih okolišev za parlamentarne volitve 14. novembra: vzhodnega Berlina, glavne mesta NDR, namreč ni v seznamu volilnih okolišev. S tem je ustreženo zahodnemu stališču, da je Berlin v celoti, ne samo zahodni del, območje s posebnim statusom...

SLAVKO FRAS

Islandski sklep

Razširitev obalnega pasu na 50 milj — Cilj je zaščita domačega ribištva

LONDON 19. avg. (AP). Islandska vlada je Veliki Britaniji uradno sporočila, da od 1. septembra 1972 naprej ne bo nikomur dovolila ribariti v svojih ozemskih vodah, ki se bodo takrat razširile od sedanjih 12 na 50 milj.

Islandski zunanji minister Agustason je to sporočil britanskemu državnemu ministru Godberku med njunim včerajšnjim sestankom, ki je trajal poludru uro. Poudaril je, da je ta sklep življenjskega pomena za islandsko ribištvo, najpomembnejšo iz-

vozno industrijsko panogo tega otoka.

Islandija je že prejšnji mesec napovedala, da je mogoče pričakovati tak vladni sklep, zdaj pa je prvič s tem seznanila eno od zainteresiranih držav.

Izraelski obisk

Sovjetsko vabilo šestim članom izraelskih političnih strank, naj obiščejo ZSSR — Gostje komiteja za mir

TEL AVIV, 19. avg. (DPA). Izraelski tisk piše, da so člani nekaterih levičarskih strank v Izraelu dobili vabilo, naj obiščejo Sovjetsko zvezo. Gre za šest osebnosti iz političnega in javnega življenja, ki pripadajo obema komunističnim partijama Izraela in socialistični stranki Mapam. V Sovjetsko zvezo, kjer bodo gosti sovjetskega komiteja za mir, bodo odpotovali prihodnji teden.

Tuji opazovalci v Tel Avivu menijo, da je ta obisk del širše akcije za normalizacijo stikov med Sovjetsko zvezo in Izraelom. V ta okvir so sodili tudi nedavni siki med nižjimi sovjetskimi diplomati in izraelskimi novinarji v Evropi in ZDA ter obisk znane sovjetskega novinarja Viktorja Luisa, ki ima tesne zveze s sovjetsko vlado, v Izraelu.

Vse te stike pojasnjujejo kot sovjetsko reakcijo na nedavni obisk ameriškega zunanjega ministra Rogersa v Katru in njegove pogovore z egipčanskimi voditelji. Ti pogovori so pokazali, da imajo Američani določeno prednost, ker lahko vzdržujejo stike z obema stranema, medtem ko Sovjeti nimajo nobenih di-

rektnih stikov z Izraelom. Vendar se doslej vse tipanje za navezavo stikov odvija na neuradni ravni. Sestorica Izraelcev, ki bodo prihodnji teden v Sovjetski zvezi ne bo gost vlade ampak komiteja za mir. Tudi niso povabljeni kot delegacija ampak kot posamezniki. New York Times piše v poročilu svojega dopisnika iz Tel Aviva, da je do povabila prišlo na pobudo Odbora za izboljšanje odnosov med Izraelom in Sovjetsko zvezo. Ta odbor je bil ustanovljen pred letom in pol in nasprotuje vladni tezi, da mora Moskva storiti prvi korak za normalizacijo odnosov z Izraelom. Teza omenjenega odbora pa je, da je normalizacija predvsem v interesu Izraela in da mora tudi Izrael storiti kaj zanj.

VIKTOR LUIS: posredovanje med Moskvijo in Tel Avivom

Mnenja drugih

0 dolarski krizi

The New York Times.

NEW YORK

Dokaz, da je načrt ZDA za zaustavljanje domače inflacije uspešen, bo mnogo prispevalo, da se bo v tujini povrnilo zaupanje v dolar. Toda celo hiter napredek pri ustavljanju domače inflacije ne bo dovolj za ponovno ravnotežje v ameriškem mednarodnem plačilnem položaju, če dolar ne bo ponovno ustrežen v razmerju do drugih valut. Osnovna odločitev v mednarodni ekonomski politiki, s katero se zdi sočasno Nixonova administracija, je, ali sprejeti protekcionistično trgovinsko politiko, da bi ameriške proizvajalce zaščitili pred tujimi konkurenco ali pa si prizadevati za ponovno vkladitev tečajev, kar bi ameriškim proizvajalcem omogočilo enakopravno tekovanje s poslovnimi krogi v tujini. Druga pot je seveda mnogo bolj sprejemljiva, ker pušča odprta vrata za tisto vrsto liberalne trgovinske politike, ki je po drugi svetovni vojni znatno razširila znanjo trgovino.

THE TIMES

LONDON

Za vsako ceno se je treba izogniti nevarnosti, da bi prišlo do splošnega zapiranja v gospodarske bloke, razdeljevanje s trgovinskimi barierami in monetarnimi restrikcijami. Zdaj utegne biti primere-

ren trenutek za oživiljanje Schillerjevega načrta, ki ga je zahodnonemški gospodarski minister predlagal lani spomladi na hamburškem sestanku finančnih ministrov Skupnega trga in ki predvideva skupne ukrepe valut EGS proti dolarju. Po drugi strani pa bi bilo porazno očitvi vizijo evropskega zlatega bloka, povezanega s togimi paritetami in ločenega od transatlantskih akcij z

administrativnimi restrikcijami.

THE FINANCIAL TIMES

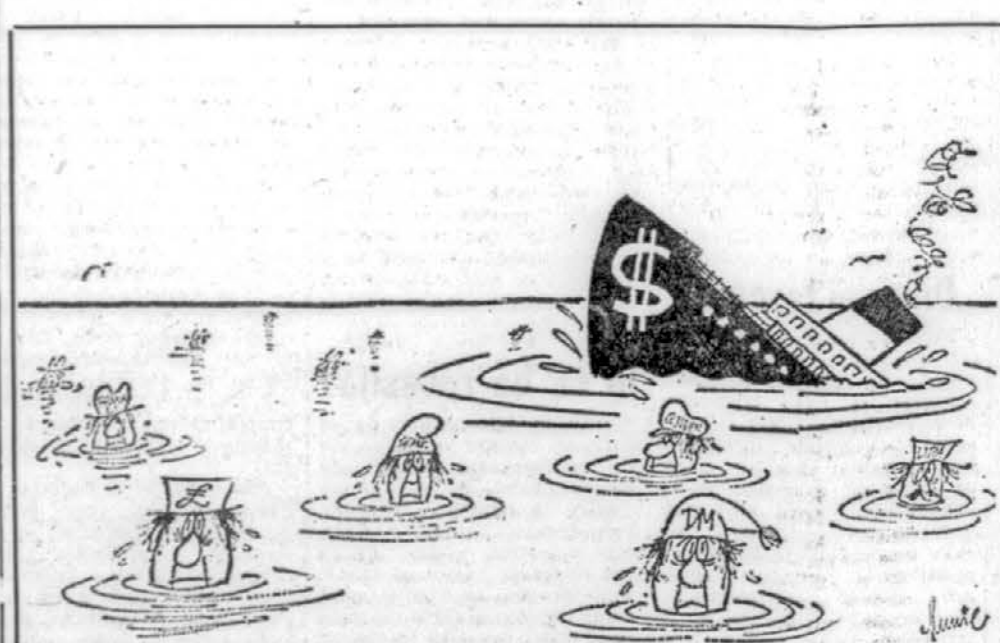
LONDON

Varnost Amerike je povešana z varnostjo Evrope, prav tako kot je tudi njeno gospodarsko blagostanje tesno povezano z njeno trgovino in investicijami v Evropo.

DAILY EXPRESS

LONDON

Zelo dobro je, da je predsednik Nixon sočutil svet s finančno stvarnostjo. Dolgo časa so se številne države —

»Frankfurter Rundschau, Frankfurt

Trybuna Ludu

VARSAVA

Ukrepi, ki jih je napovedal predsednik Nixon so povzročili nenavaden nemir po vsem svetu. Čeprav so zahodnoevropski finančni krogi že nekaj časa poudarjali, da je treba sprejeti energične ukrepe za okrepitev vse bolj majavega položaja dolarja, ni nihče pričakoval tako drastičnih in obsežnih ukrepov. Na splošno prevladuje mnenje, da napovedani ukrepi lahko povzročijo veliko gospodarsko škodo zahodni Evropi in Japoniji, da pa bodo v bistvu vendarle neučinkoviti in ne bodo prinesli ozdravljenja mednarodnega valutnega sistema, ki se opira na dolar. Poudarjajo, da je treba sprejeti radikalne odločitve praktično razbiti po volni valutno-finančni sistem kapitalističnega sveta.

PRAVDA

BRATISLAVA

Korenine slabosti dolarja in tega, da se zdaj končuje njegova suverena vladavina, da je postal denar, ki mu ne zaupajo in ki ga banke

DIE WELT

HAMBURG

Obsežen paket ukrepov predsednika Nixona predstavlja radikalen razkol z dosedanjim gospodarsko politiko Nixonove administracije. To

Frankfurter Allgemeine

FRANKFURT

Program predsednika Nixona, ki je bil objavljen v noči

GOSPODINJE, NAPOČIL JE ČAS ZA PRIPRAVO OZIMNICE

PRI TRGOVSKEM PODJETJU

Namama

LJUBLJANA — KOČEVJE — SKOFJA LOKA

ZE LAHKO KUPITE

KOZARCE ZA VLAGANJE —

1 in 2 litra

in SOKOVNIKE EMO

Svetujemo vam nakup že sedaj, ko je izbira še zadostna.

Sejem na meji

V soboto bodo v Gornji Radgoni odprli deveti Pomurski sejem - Prihodnje leto že novi razstavišni prostori

GORNJA RADGONA, 19. avg. V soboto ob treh popoldne bodo na sedaj že starem radgonskem sejmišču odprli deveti Pomurski sejem, na katerem se bo letos predstavilo 136 razstavljalcev, med katerimi jih bo 18 iz tujine.

Hugo Kemr, direktor Pomurskega sejma pravi, da je namen tega osrednje poslovne manifestacije v Pomurju v tem, da obiskovalcem nudi po nižjih cenah kmetijske pridelke in izdelke, stroje, kozmetične izdelke in drugo potrošniško blago. Čeprav je bil ta namen Pomurskega sejma doslej vedno dosežen, pa hitrejši razvoj sejma na starem radgonskem sejmišču, kjer imajo le 600 kvadratnih metrov površine, prostorov, ni bil mogoč. Tudi obiskovalcev ni bilo lahko več (lani si je sejem v tednu dni ogledalo le 38.653 ljudi), če bi se lahko razstavljalci predstavili na bolj urejenem in večjem prostoru.

Kaže pa, da bodo to odprlo vprašanje ene največjih letnih poslovnih manifestacij Pomurja urediti že do prihodnjega letnega sejma. Zato so na smiselni seji upravnega odbora Pomurskega sejma, na kateri so poudarili zanimanje pomurskega gospodarstva za sejem in pripravljenost za njegov hitrejši razvoj, sklenili, da pospešijo za urejevanjem novega sejmišča na površini treh hektarjev v Gornji Radgoni, kjer se bodo že prihodnje leto razstavljalci predstavili občinstvu. V ta namen bodo na novem sejmišču zgradili osrednjo halo s površino, ki jo bodo okolišnji razstavljalci razstavili v okolici osrednje hale. Za ureditev ostalih sejemskih prostorov pa se že zanimajo tudi razstavljalci iz sosednje Avstrije.

Od sobote, 21. avgusta, pa do nedelje, 29. avgusta, se bodo na starem radgonskem sejmišču poleg običajne razstave in prodaje izdelkov izvršile tudi številne sejemске prireditve: od nedeljske razstave goveje živine iz radgonske občine, modne revije in dneva avstrijskih razstavljalcev, do velike tomlje in zabavnoglasbenega večera, s katerim bodo prihodnjo nedeljo zvečer zaključili osrednjo pomursko sejmsko prireditev.

P. POTOČNIK

Trgovske luknje

V nekaterih krajih lenarške občine je trgovina zelo slabo razvita - Pravijo, da bi bilo treba več konkurence

Trgovina lenarške občine je v zadnjih letih dosegla lepe uspehe. Za to ima največjo zaslug edino trgovsko podjetje v občini »Potrošnik-Izbira«. To podjetje je zlasti pri Lenartu uredilo več sodobnih lokalov, izboljšalo izbiro blaga in kvaliteto postrežbe. Kljub temu pa še vedno veliko Lenarčanov in občanov iz drugih krajev kupuje v Mariboru in celo v Gornji Radgoni, kjer je trgovina znatno bolj razvita kot v domačem kraju.

Osnovna hiba lenarške trgovine je odsotnost vsakršne konkurence. Trgovina je preveč zaprt v občinski meje, zato bi bilo treba čimprej uresničiti stališča komiteja občinske konference ZKS in občinske skupščine o vzpostavitvi določene konkurence s trgovskimi podjetji iz drugih krajev.

Sedaj imata svoje poslovalnice v lenarški občini samo mariborska Povrtnina in soboška Pomurska založba. To pa je tudi edina konkurenca, zato ima domače trgovsko podjetje slej ko prej še vedno precej monopolni položaj.

Drugi problem v lenarški trgovini pa je zelo nesorazmerna razporedenost trgovske mreže v občini. Posebno nekatere kraje imajo zelo slabo razvito trgovino. Med

te je treba zlasti šteti gospodarsko dokaj razvit Jurovski dol, kjer pride trgovska poslovalnica na 1.123 prebivalcev, kar je znatno več od republiškega povprečja, po katerem pride 275 prebivalcev na eno trgovino.

Zanimivo pa je, da pride pri Lenartu trgovina na samo 206 prebivalcev, kar kaže, da število trgovin v tem kraju v glavnem zadostuje, saj je nad republiškim povprečjem. Nujno potrebna pa je, kot smo že zapisali, konkurenca in določena specializacija.

TONJE STEFANEČ

LONGARSTVO SE NE BO IZUMIRLO — V Ptuj in njegovi okolici je še vedno nekaj prizadevnih lončarjev, ki na svojih domačijah pečejo izdelke iz gline, za katere je še vedno veliko zanimanja. Foto: B. Cerin

Manj kmetij — več mesa

V občini Lenart, ki je izrazito kmetijska, se bodo do 1. 1975 pridelki v družbenem in zasebnem sektorju znatno povečali - Poudarek na kooperaciji

Občina Lenart lahko upravičeno imenujemo kmetijsko. Od skupne površine 20.407 hektarjev je kar 14.108 hektarjev kmetijskih površin, obdelovalnih površin pa je kar 12.364 hektarjev. Od skupnega števila kmetijskih površin je v družbeni lasti 2070 hektarjev ali 15 odstotkov, ostalo, to je 12.038 hektarjev, je v zasebni kmetijski lasti. Problem pa je v razdrobljenosti, ki je tu izredno velika, saj ima kmetijsko zemljo v lasti 3787 kmetov. To pomeni, da pride na eno kmetijo nekaj več kot štiri hektare površin, kar je izredno malo.

Edina kmetijska organizacija, ki je nosilec družbene in kooperacijsko-kmetijske proizvodnje v občini Lenart, je Agrokombinat KZ Lenart. Prav zato ni napak, če se diše pomudimo pri njem.

Agrokombinat KZ Lenart je pred leti začel in zdaj tudi nadaljuje s specializacijo lastne kmetijske proizvodnje, povečuje pa tudi kooperacijsko proizvodnjo, v katero vključuje čedalje več kmetov. Kooperativno kmetijsko proizvodnjo je usmerjena predvsem na pridelovanje pšenice in koruze, prirajo govejega mesa in proizvodnjo mleka ter na pridelovanje plantažnega sadja (jabolk, hrušk in breskev). Ravno zaradi razvoja razvoja je Agrokombinat KZ Lenart našel pomembno mesto v osnutku srednjoročnega programa razvoja občine Lenart v naslednjih štirih letih. Svojo lastno proizvodnjo bi predvsem usmerili na dvoje interesnih področij, to je na ravninski del

Pesniške doline, kjer bi razvijali poljedelstvo in živinorejo, ter na gričevnati predel Slovenskih gor, kjer bi razvijali plantažno sadjarstvo.

Več koruze, pšenice in mesa

Do leta 1975 namerava Agrokombinat povečati pridelke pšenice od 600 ton v letu 1970 na 1200 ton, pridelke koruze pa od 1822 ton v letu 1970 na 2970 ton. Povečanje pridelka koruze je tudi osnova za povečanje prireje govejega mesa v lastnih pitaliških.

Največje povečanje pa pričakujejo v sadjarstvu. Pred leti obnovljeni nasadi jablan in hrušk bodo pokazali prve rezultate, nameravajo pa na novo nasaditi nasade breskev. Tako bodo leta 1975 pridelali 1750 ton jabolk in 648 ton hrušk. Seveda pa pri tem nastaja problem vsiladiščenja, zato bodo prihodnje leto začeli preurejati sodobno sad-

no skladišče v Selcah in začeli z graditvijo 200 vagonovskih hiadnic v Lenartu. To pa ni še vse. Kot najpomembnejša investicija v kmetijstvu je nedvomno predvidena izgradnja obrata za predelavo sadja, ki bi bila velikega po-

UZENICA

Nagrade za najhitrejši obrate

Na nasadnih hmelja vuzenice zadruge so z obratom prišli v ponedeljek in torek (16. in 17. avg.). Zadruga iz Vuzenice ima na Šentvidu, v Radljah, Vuhredu in na Gortini 40 hektarjev nasadov hmelja, ki ga prodajo večimoma Hmezdau. Hmelj iz Dravske doline je izredno kvaliteten in so zanj dobili že vrsto mednarodnih priznanj. Za najbolj prizadevne obratke so pripravili posebne nagrade.

meja za celotni okoliš Slovenskih gor. V obratu bi lahko letno predelali 1000 vagonov sadja.

Razširjeni kooperacijski odnosi

Pogledimo se kmetije. Povečanje proizvodnje na kmetijah je v veliki meri odvisno od razširjenosti kooperacijskih odnosov. Kooperacijska proizvodnja bo tudi vnaprej usmerjena predvsem v živinorejo, kar še najbolj ustreza tankanjim naravnim in ekološkim pogojem.

In kako je s povečanjem proizvodnje v zasebnem sektorju? Število živinorejskih kmetij se bo zmanjšalo od 3785 na 2450, medtem ko se bo povečala prireja govejega mesa od 981 na 1200 ton, prireja mleka od 8700 na 13940 ton in prireja svinjskega mesa od 1220 na 1560 ton.

Omenili smo že, da je zasebna kmetijska proizvodnja v veliki meri odvisna od Agrokombinata KZ Lenart. Seveda pa so tu še nekateri drugi pogoji, na primer politika cen kmetijskih proizvodov, ustreznost davčna politika do usmerjenih kmetij, razširitev odkupne mreže in še številni drugi dejavniki.

P. JOZE JERMAN

Tooper za modno

V Celju bodo začeli izdelovati zimsko športno konfekcijo po zamislih znane ameriške modne hiše Mc. Gregori

Napak bi bilo brez meje peti slavo izdelkom, oblikovanim na osnovi tujih kreacij, ki jih je začela celjska tovarna perila, Tooper, uvajati na jugoslovansko tržišče. Svoje ime si je namreč to podjetje, ki šteje danes nekaj nad 1000 zaposlenih, pridobilo z izredno kvaliteto izdelkov lastnih kreacij. Pri tem so, kajpak, vztrajali več kot 25 let. Na sezonskih modnih revijah je tovarna marsikdaj pokazala tudi do 150 lastnih modelov. Če je torej tako s sposobnostmi in kakovostjo, se ni čuditi, če se jim posreči tudi pri tujih imenih, ki v svetovni modi nekaj pomenijo, vzbuđiti zanimanje za kooperacijske posle. Zakaj pa ne!

Nina Ricci, Pierre Cardin, Hautana so imena, ki so že vsita na mnoge izdelke celjske tovarne. Tisto — mnogo — pa je še vse premlado, da bi bil jugoslovanski trg v celoti pokrit. Ker gre za vrhunsko modo in kakovost, je krog kupcev omejen, s tem pa tudi obseg tržišča. In vendar bi celjski Tooper s svojimi obrati zmogel velik korak ne samo pri izvozu po Evropi, marveč tudi pri dohodnem vztrajanju na kakovosti izdelave tujih modnih kreacij.

Pogoji: izvirnost in praktičnost

Veliko povpraševanje po zimski športni konfekciji v razvitejših potrošniških sredstvih pri nas na eni, ter slabša izbira in prepočasen korak z modo na drugi strani, so spodbudili vodstvo tovarne »Tooper«, da se je odločilo vključiti v svoj proizvodni program tudi zimsko športno konfekcijo vrhunske kakovosti. Kakšnih 45 modelov športne konfekcije za zimsko 1971/72 bodo v teh dneh začeli izdelovati v celjskih obratih in sicer po kreacijah tvrdke Mc. Gregori.

Izkušenim poznavalcem zimске športne konfekcije je to ime dobro znano, saj tudi v Švic, kjer je sedež evropske centrale tega ameriškega pro-

izvajalca, veliko dajo na izvirnost, praktičnost in modo pri tovrstnih oblačilih.

Novi modeli že razprodani

Za modele zimске športne konfekcije, po kakršni hodi naši ljudje v razne specializirane trgovine v zamejstvo, so na modni reviji predstavili trgovine iz Slovenije in Hrvaške pokazali izredno zanimanje. Podjetje je moralo celo prekiniti prodajo. Naročili so zbrali za 6.000.000 dinarjev in toliko bodo lahko v predvidenem roku tudi izdelali in dostavili kupcem.

Z zimsko športno konfekcijo bo določeno čas zapošlenih 100 delavcev, zato bodo temu ustrezno želeli proizvodnjo kraj. Nekoč so v »Tooper« dnevno izdelali poleg drugega perila tudi po 14.000 moških krajev.

Kiparska dleta že pojo

V Seči pri Portorožu se je začel mednarodni simpozij Forma viva

V istrski apnenec so se te dni začeli dleta peterice kiparjev, udeležence letošnjega 8. mednarodnega simpozija Forma viva v Seči pri Portorožu. Aktivni sodelavci so: Janko Jankovič, Ante Jakič, Janko Jankovič in Ante Jakič, ki bodo v Seči pri Portorožu, kjer je sedež evropske centrale tega ameriškega pro-

izvajalca, veliko dajo na izvirnost, praktičnost in modo pri tovrstnih oblačilih.

Novi modeli že razprodani

Za modele zimске športne konfekcije, po kakršni hodi naši ljudje v razne specializirane trgovine v zamejstvo, so na modni reviji predstavili trgovine iz Slovenije in Hrvaške pokazali izredno zanimanje. Podjetje je moralo celo prekiniti prodajo. Naročili so zbrali za 6.000.000 dinarjev in toliko bodo lahko v predvidenem roku tudi izdelali in dostavili kupcem.

Z zimsko športno konfekcijo bo določeno čas zapošlenih 100 delavcev, zato bodo temu ustrezno želeli proizvodnjo kraj. Nekoč so v »Tooper« dnevno izdelali poleg drugega perila tudi po 14.000 moških krajev.

Razen srajc in kravat po kreacijah pariškega kralja mode Pierre Cardina, se »Tooper« pripravljajo tudi na proizvodnjo omejenih serij težke moške in ženske konfekcije istega stila. Osrednji zadržek, da slednji modeli ne bodo na tržišču za bližnjo jesensko-zimsko sezono, so proizvodne zmogljivosti. Podjetje je računalo, da bo v Celju našlo kooperanta, usposobljenega za tovrstno proizvodnjo, vendar do sedaj v podjetju »Eleganta« Celje, kjer so začeli z razgovori, ni so prodali.

Predstavniki pariške mode hiše in »Tooper« so se glede tega tudi že mudili v tovarni konfekcije KORS v Rogški Slatini. Sicer pa so vrata med Tooper in Elegantom še priprta in najbrž ni izključeno, da v Celju ne bodo spregledali tega trenutka.

F. KRIVEC

SLOV. BISTRICA

Mladi pripravljajo konferenco

V petek, 20. 8. 71, se bodo v Slov. Bistrici sestali predstavniki aktivov ZM s področja bistriške občine na redni letni programski konferenci. Po kratkem pregledu doseženih rezultatov iz preteklih dveh let bodo mladi bistriške občine pripravljali o predlogu nove programske usmeritve, ki ga je konferenca pripravila na osnovi večdnih posvetovanj svojih članov z mladino v aktivih na terenu.

Posebni poudarek pa namerava programska konferenca dati obravnavanju kadrovskih sprememb v občinskem mladinskem vodstvu, izvolitvi novega profesionalnega predsednika in nekaterih novih članov OK ZM Slovenska Bistrica, ki bo po tej konferenci štel 15 članov. V. H.

RADLJE OB DRAVI

Šola bodočih gozdarjev

Gozdno gospodarstvo iz Slovenije Gradca bo na jesen spet organiziralo šolo. Pouk bo trajal dve leti, deli pa se na teoretični in praktični del. Kandidati oddajo prijavo v tromesečni tečaj v Postojno, kjer bodo imeli praktični pouk v obratu gozdnega gospodarstva v Radljah. Učenci bodo v času šolanja tudi denarne nagrade.

I. P.

SLOV. KONJICE

Suša jim ne more do živega

Medtem ko v mnogih krajih širom po Sloveniji zaradi hude suše v tem času primanjkuje pitne vode, pa v Slovenskih Konjicah in bližini okolici tega ne občutijo. Ko so pred dobrima dvema letoma napeljali vodovod iz izvira v bližini Zid pri Slovenskih Konjicah, je bila varnost pomanjkanja vode praktično odpravljena. Kljub temu, da razen v občinski središčni odteka žilka voda še v številna druga naselja v gornji dravski dolini, v nekatera pa bodo vodovodne cevi šele napeljali, strokovnjaki ugotavljajo, da je vode v izviri pri Zidah še dovolj in da se niso izkoristili vsi viri.

V. L.

SLOV. KONJICE

Suša jim ne more do živega

Medtem ko v mnogih krajih širom po Sloveniji zaradi hude suše v tem času primanjkuje pitne vode, pa v Slovenskih Konjicah in bližini okolici tega ne občutijo. Ko so pred dobrima dvema letoma napeljali vodovod iz izvira v bližini Zid pri Slovenskih Konjicah, je bila varnost pomanjkanja vode praktično odpravljena. Kljub temu, da razen v občinski središčni odteka žilka voda še v številna druga naselja v gornji dravski dolini, v nekatera pa bodo vodovodne cevi šele napeljali, strokovnjaki ugotavljajo, da je vode v izviri pri Zidah še dovolj in da se niso izkoristili vsi viri.

V. L.

SLOV. KONJICE

Suša jim ne more do živega

Medtem ko v mnogih krajih širom po Sloveniji zaradi hude suše v tem času primanjkuje pitne vode, pa v Slovenskih Konjicah in bližini okolici tega ne občutijo. Ko so pred dobrima dvema letoma napeljali vodovod iz izvira v bližini Zid pri Slovenskih Konjicah, je bila varnost pomanjkanja vode praktično odpravljena. Kljub temu, da razen v občinski središčni odteka žilka voda še v številna druga naselja v gornji dravski dolini, v nekatera pa bodo vodovodne cevi šele napeljali, strokovnjaki ugotavljajo, da je vode v izviri pri Zidah še dovolj in da se niso izkoristili vsi viri.

J. SEVER

rdeči križ slovenije vas vabi na odvzem krvi

Časovni program rednih krvodajalskih akcij za avgust 1971

Za kritje vseh potreb po krvi je potrebno, da pride letno na odvzem krvi 70.000 ljudi, in sicer vsak odvezni dan 200 ljudi. Zato pričakuje organizacija Rdečega križa, da se bodo na odvzem krvi odzvali vsi zdravi občani. Da bi si prebivalci občin, kjer je redna krvodajalska akcija, lahko pravočasno rezervirali čas, objavljamo program rednih krvodajalskih akcij za mesec avgust 1971.

Ker samo kri nadomesti kri, je razumljivo, da si jo z darovanjem zagotovimo tudi sami in svojim najbližjim, če bi jo potrebovali.

Rdeči križ vjdno prost prebivalce spodaj navedenih krajev in občin, da se čimprej javijo občinskemu odboru Rdečega križa in mu sporočijo, kateri dan želijo priti na odvzem krvi.

Ljutomer — 19., 20., in 25. avgust 1971
Gornja Radgona — 26., 27. in 31. avgust 1971

Republiški odbor RKS
Občinski odbori RK

Mikrofonski jubilej

FRANČEK JAUK

Mariborski novinar Franček Jauk je začel svojo novinarsko kariero že kot 17-letni fant. Kasneje, ko je postal poklicni novinar, je poročal o vsem z mariborskega območja, pa Celja do Mežice in Lendave. Spremljal je politična in gospodarska dogajanja. Sedaj je vodja oddelka TV Ljubljana v Mariboru.

Najbolj pa Frančka Jauka poznamo kot dobrega komentatorja nogometnih tekem. Lep uspeh je imel leta 1968 ko je kot edini slovenski komentator prenašal iz Firenc znamenito tekmo, v kateri je jugoslovanska reprezentanca premagala tedanje svetovne pravke Angleže z rezultatom 1:0. Franček Jauk se lahko pohvali, da ima doslej za seboj že kar 10.000 minut živga radijskega prenosa nogometnih tekem. Koliko besed je za to potreboval, ni mogoč povedati.

Nogometne tekme spremlja Franček Jauk uradno že od leta 1966, ko je bil takratni NK Branik že v drugi zvezni ligi. Slišali ga bomo spet v nedeljo, ko bo za začetek jesenske nogometne prve lige v Mariboru potekala borba za točko med NK Mariborom in Vojvodino.

B. PODKRAJSEK

Mislinjska dolina

Prosta pot za razvoj

Mogoče smo se že tako aspiromatizirali, da večini nimamo niti časa, da bi se nam oko ustavilo ob tem, kar delamo, kar raste pred nami. V Mislinjski dolini smo bili svojčas vajeni tihega smoljšja, kadar smo zašli vanjo. Šele tam pri slovenjegraškem mestu smo našli na živahnejši utrip življenja. Spotoma pa, se je zdelo, ko da je prižgana rdeča luč za sodoben razvoj. Zato se krājani tod še ne morejo prav zavedati in oceniti, kaj se je začelo dogajati. Pred Mislinjsko se je namreč prižgala zelena luč...

Gori že tam pri Dravi, kjer poginjajo iz dravske struge nosilci sredi novega mesta. Novi most ni majhna naložba in nima majhnega pomena za obe dolini, za Mežico in Mislinjsko, ki ju bo trdnje in na najboljši način priključen na odpravsko magistralo. Toda kmalu za mostom, na Otiškem vrhu se je začelo odigravati prvo poglavje sicer dolge zgodbe o vseh mogočih načrtih in investicijah, ki pomeni za dolino enega največjih preobratov. Naposled so stekla dela za novo tovarno in vrtniški plošč, ki ji bodo gozdarji dodali še svoje lesno skladišče. Okrog so milijonov za novo tovarno so pomnoži smek z novega mostu. Pa smo šele na začetku poti v dolino. Res pa je, da bo tovarna in vrtniški plošč, za katero so zasadi li opate iz slovenjegraškega lesnoindustrijskega podjetja, eden najpomembnejših mejnikov in industrializacije Mislinjske doline.

Tod nekeje bi tudi morali že pogledati iz tal zidovi nove košice klavnice. Pa menda, da ne bo nič, ker združeni investitorji imajo najbolj skupnih glasov. Sicer pa je dilema ustvariti goli predpis, ki je zapečatil usodo majhnih klavnice. Le komu na čast? Toda pojdemo dalje, mimo prenovljenih pročelij in prostorov tekstilne tovarne na Otiškem vrhu. Spremembe so poslej, denarno izraženo,

manj velike, so pa vendarle pomembne za novo podobo doline.

Nova samopostrežna trgovina z gostinskimi lokalom in štiristeznim avtomatskim kegljskim v starim mestu ob Mislinjskem, je prva te vrste na Koroskem. Je velika prireditev za Slovenj Gradec in bo te dni odprta za ogled in uporabo.

Na letališču v Turški vasi gredo h koncu dela pri novem kopalisku. Sicer za leto pozno, toda vendarle, saj velja naložba za leta in leta vnaprej.

In če bi naredili še majhen skok stran, tja v Golavabuko, bi našli lovec, ki pripravljajo za slovensko otvoren svojo novo loveško kočico. Više goraj gozdarji zarezali žage in sekire v gozdne preseke za prvo, najvišjo pohorsko smučarsko vlečnico in smučišča. Vlečnica bo tekla tja na vrh Male kope in bo gotovo potrdila mnenje in želje tistih, ki pravijo, da lah-

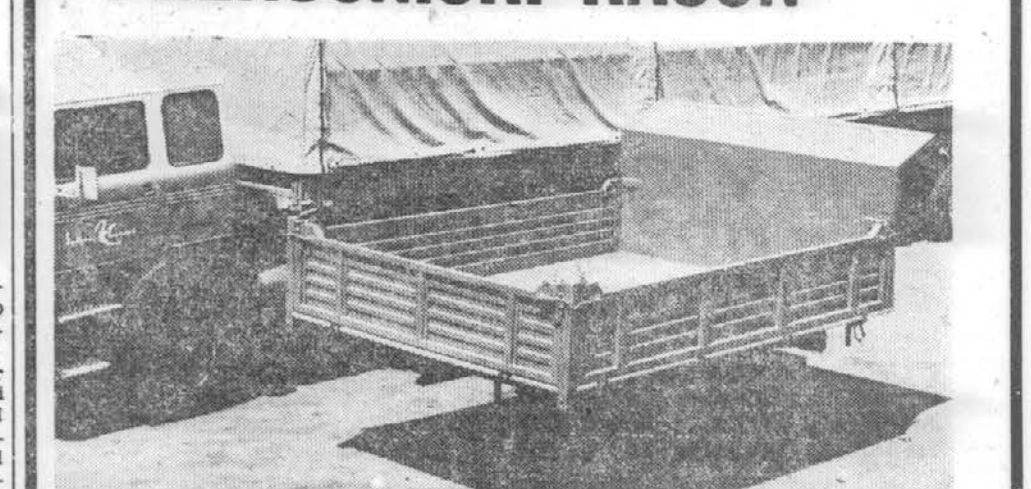
ko Pohorje šele na teh vrhovih in višinah pokaže svojo pravo zimskošportno vrednost.

Nismo našli vsega, kar so stori li ljudje ob Mislinjski letos in kar še delajo. Tudi nov interni oddelek slovenjegraške bolnišnice bi spadal na poseben seznam pridobitev. Pa še to in ono, kar gre k regulaciji Suhadolnice in komunalnemu urejanju slovenjegraških ulic in cest. Dolg je seznam. Zlasti, če imamo v mislih še tisto, kar se pripravljajo s tovarno plastičnih izdelkov, kjer so načrti tik pred denarniki.

Gotovo je letošnje leto, če naložbe seštejemo, za Mislinjsko dolino zgodovinsko leto. Takega pa so si ljudje ob Mislinjski zmerom želeli, si ga tudi zaslužili in sami pridelali. Kaj pri tem spada v prvo ali drugo obdobje, ni najvažnejše. Pomembno pa je, da je hitrejšemu razvoju doline ob Mislinjski vendarle na široko odprta pot.

D. VRESNIK

PREKUCNIŠKI KASON

DOBAVLJAMO

PREKUCNIŠKE KASONE

vseh velikosti ter zanje prodajamo nadomestne dele

stranice osnovo kasona nosilni okvir zapiralni mehanizem gumijasti blažilec

LJUBLJANA TRANSPORT PE DELAVNICE, Celovška 164

7164

Konji

Še 30 let v kas!

Ludvik Slavič je živa legenda ljutomerske konjereje in kasaškega športa - Kljub sedmim križem še rad dirka

Berglo, na katero se opira že 26 let, je odločil v kuhinjski kot. Zraven biča, s katerim že več kot petdeset let priganja konje na jugoslovanskih hipodromih. Počohal se je pod sivimi lasmi in rekel: »Star sem že. Toda ljubezen do konj in konjskega športa z leti ni ostarela.« Tak je 69-letni Ludvik Slavič iz Grab, katerega ime pri pisanju o rezultatih konjskih dirk v zadnjih petdesetih letih skoraj nikoli ni manjkalo, pa čeprav se je kdaj pa kdaj dogodilo, da s svojo kobilo ni prvi presekal vrvice na cilj.

V hlevu ima vedno po šest, sedem dirkalnih konj, včasih tudi do dvajset kasačev. Kot doslej najuspešnejši rejec in voznik v ljutomerski občini je prodal že okoli 70 plemenitih konj, ki so se razprošili po vsej državi. Sploh je domačija Ludvika Slaviča iz Grab, majhne vasice ob stransoti, oddaljene nekaj kilometrov od asfaltirane ceste v Križevcih, zbirališče ljubiteljev konjskega športa. Toda Slavič, ki se počasi že pripravlja, da si bo oprtal osmi križ, ni samo živa legenda skoraj stoletnega kasaškega športa v okolici Ljutomer: konji pod njegovimi vajeti so dandanašnji dirjači, kot bi jih gnil sam hudič.

Ludvikov stric Marko, dvočlani njegovca četa Antona, ki se je rodil pred 115 leti, je bil med prvimi dirkači v ljutomerski občini. Tu so že leta 1847 ustanovili konjen-

ski klub, drugega v srednji Evropi. Stric Marko je morda Ludvika večkrat peljal na konjske dirke. Tako ni čuda, da je Ludvik že leta 1919 prvič tudi dirkal.

»Že takrat smo vozili s grigom, lahkim enovprežnim vozom, ki pa še ni imel gumijastih koles, ampak lesena. Na dirkališču so ropotala, da je bilo veselo. Pozneje smo na gig natakili manjša kolesa, kot jih imajo plugi, da so na dirkah še glasnejše ropotala. Konjskih kopit se sploh ni slišalo...« se spominja mladih dni.

Sedanja podoba giga je v ljutomerski občini izpopolnil prav Ludvikov stric Marko, ki je leta 1919 takšen dirkalni voz dobil na Dunaju za nagrado.

Ludvik je doslej osvojil tri jugoslovanske prvenstva kasačev: leta 1935 s konjem Petrom Pilotom, leto kasneje

s njegovo sestro Piko in leta 1933 s kobilo Finejšo. Dnes je stara 22 let in je do sedaj skotila že osem dobrih kasaških potomcev.

»Med vojnama so bile na konjskih dirkah lepše nagrade, kot so zdaj. Leta 1935 sem na jugoslovanskem kasaškem derbiju v Mariboru dobil za prvo mesto s konjem Petrom Pilotom dvanajst tisočakov. Z njimi si takrat kupil lahko dvanajst dobrih krav. Po dirki sem konja za prav toliko dinarjev prodal. Za prvo mesto na derbiju leta 1933 s kobilo Finejšo pa sem dobil le 800 dinarjev. Zdajšnje nagrade na teh dirkah veljajo le nekaj novih tisočakov. Dirkače bi bilo treba že bolj nagraditi, pa tudi za roj bi bilo treba izbrati boljše plemenjake. Če želimo, da se bo konjski šport izkopal iz križev, pravi Ludvik.

Ko sem si ogledoval vitke in nemirne konje v Slavičevem hlevu — zdaj ima osem konjev in žrebe — ter kasneje številne diplome in priznanja v njegovem stanovanju, sem začutil, da se človek lahko na konja naveže bolj kot na katerikoli drugo žival. Čeprav konj lahko človeku tudi pošteno zagreni življenje. Tudi Ludvik se je to zgodilo. Prvič mu je nemirni žrebec pred neko dirko razbil nos; ko pa je pred 26 leti s konji vozil jabolka s vinograde, je tako padel pod voz, da mu je zdrobito kosti v nogi. Pa vendar še vedno z veseljem drži vajeti hitrih konjčev. Takrat vse tegobe in bolečine zbledijo. Ostane veselje nad iskrim konjem, pa želja za zmago na dirki.

PETER POTOČNIK

LUDVIK SLAVIČ Foto: P. Potočnik

Nevihita

Ob mrtvi materi

Pod vrhom Krna je strela pomorila trop ovac, živo je ostalo le eno jagnje - Škode za poldrug stari milijon din

Okoli desete dopoldne se je minuli četrtek razbesnela silna nevihta s točo tudi v pogorju Krna. Strele, ki so začele nemisljeno vžigati po skalnih robovih, so presenetile marsikatero pastirja in planinca, pa tudi prenekatero žival. Ljudje, ki jih je ujele na Krnu, so se zatekli v Gomiškovno zavetišče na vrh Krna ali pa kar v stare kasašne iz prve svetovne vojne.

Tako je skupina devetih članov planinskega društva TAM iz Maribora hitela h koč. Do zavetja je bilo le dobrih sto metrov, ko se je prekalno nebo in je tresla strela tako blizu, da je enega izmed planincev njen plapolnil in vrzel pod stezo. K sreči mu ni prizadelo hujših poškodb.

Medtem ko so se planinci v kočah okrepčali, se je nevihta unesla. V jasnem so se vračali po isti stazi, ko se jim nekaj strahljivega od kože na robu prepada pokaže prestrežljiv prizor. Skoraj na ku-

ovac in jih ostrizene pometali v prepad. Škode je bilo približno za poldrug stari milijon, raje več.

Vrh Krna je strela stalen gost. V petih letih, odkar je oskrbnica kože, se je Marica Droic iz Hude Južine celo v zavarovani koč dvakrat srečala s strelo. Prvič je švigala skozi dimnik, jo laže opazila po roki, ko je stala ob štedilniku ter šinila skozi vrata ven. Istrgala ji je iz rok polno zajemalno ministe, ko jo je ravno hotela naliti nekemu planincu. Drugi pa je bilo pred štirimi leti, ko so voljaki s 26 konji pritovali: nove jagnje h koč, pa jih je na povratku pod kočo zajela nevihta in je strela teže opazila nekoga voljaka, ki je sicer še pri življenju, vendar hudo poškodovan, in ubila enega konja.

Naslednje jutro je prišlo na Krn šestnajst lastnikov ovac iz doline. Kot so domnevali, je nevihta ovce presenetila na begu: vseh 61 ovac je bilo tudi v smrti obrnjeno proti bližnjemu zavetju v zakaj planinca iz prve svetovne vojne. Kaj so hoteli gospodarji? Začeli so s striženjem mrtvih

IVAN KORINCIO

Srečanje

Radi imamoposkočne

Prikupna Cilka Valenčič iz Clevelanda, pevka in dirigentka, govori o društvenem življenju izseljencev - Nam pevski zbori zamirajo, njim se krepijo!

Tri leta so minila, odkar je bila pevka in dirigentka Cilka Valenčič pri nas na gostovanju z mladinskim pevskim zborom Slovenske narodne podpornice iz Clevelanda. To je bila prva organizirana skupina potomcev naših izseljencev iz Amerike — tretje in tudi četrte generacije — ki je prišla na obisk v domovino staršev. Zanimivo vprašanje: je to gostovanje spodbudno vplivalo na potome naših izseljencev v ZDA?

»Zelo spodbudno,« pravi Cilka Valenčič. Letos je spet obiskala stari kraj. »Pogledalo se je zanimivo za slovensko pesem in sploh za domovino prednikov.« Že takrat, pred tremi leti, so pevci občubili, da bodo prišli ponovno na obisk. In mnogi so obljubo že izpolnili.

— Kako je z zborom zdaj? »Pomnilo se je. Takrat, leta 1968, smo imeli 60 pevcev in pevke, zdaj pa jih je več kot 80. Vsako leto pride v zbor približno 15 do 20 novih otrok od 6 do 17 let starosti, nekaj pa jih odide. Med tem časom sta bili izvoljeni za miss SNP dve članici zborna.«

— Kakšna so merila za volitev miss SNP?

»Ni odločilna samo deklarativa lepota, marveč se mora izkazati tudi v društvenem življenju. Na tudi nekaj praktičnega znanja mora pokazati...«

— Sodelujejo Američani slovenskega rodu na prireditvah drugih narodnosti? »Večina pevcev in pevke iz našega mladinskega pevskega zbora SNP štoviška dve sodeluje na vseh prireditvah po svojih silah. V zboru so se naučili nastopati, izgubili so strah pred javnimi nastopi in sploh se znajdejo. To je njihova prednost.«

— Kaj pa starejši? »Precej jih je sodelovalo na letošnji proslavi 175-letnice Clevelanda. Ameriško himno ob otvoritvi sem zapela jaz.

Nastopili pa so tudi ansambel bratov Vadalov, kralj polka Jankovič in še drugi...«

— Kako, da so pri vas polke tako priljubljene?

»Mladi imajo radi poskočne, vesele melodije, in to so polke. Preprostim ljudem ta glasba sploh leži. Tudi druge narodnosti imajo zelo radi polke. Glasbeno izobraženi pa si želijo svedeti tudi drugih vrst slovenske glasbe.«

— Slišal sem, da imaš svojo radijsko oddajo? »Vsak četrtek imam eno urno oddajo, polovico v slovensčini, polovico v angleščini. Na sporedu so pogovori z gosti, ki pridejo iz Jugoslavije in Slovenije, pa slovenska narodna glasba, obve-

— Matica je naša zveza z domovino prednikov in se po sebi dragocena pomoč, ko pridemo na obisk. Zelo veliki je že prispevala in še prispeva k ohranjanju slovenskih kulturnih tradicij na tujem.« STANE LENARDIČ

BO ZE KDAJ KONEC TE SUSE, ZEJE, VROČINE!

Foto: Sveto Busiž

Matterhorn (3)

Spogledljiva strela

Ne hvali dneva pred večerom! - Zadelo me je v levo ramo in električni sunek je šel skozi prste v skalo - Zarjul sem... Lepota, zmagovalstvo in strah

Razgled z vrha Matterhorna je seveda čudovit. Pred teboj so domala vsi štirisočaki Alp, nad njimi pa kraljujeta mogočni gmoči Mont Blanca na zahodu in Monte Rose na vzhodu. Močnejši od teh lepote je občutek zmagovalstva. Greni pa ga kaplja pelina, tesnoba pred neznanim ob sestopu. Treba je namreč še dol, ura pa je že tri popoldne.

In spet smo čakali. Dve navezi naših sta še rinili navzgor. Med njima je bila tudi tista z Brunom, ki je bil povsem izčrpan, četudi sta ga oba naša zdravnikar. Jože Andlovic in Biba Klinar pilata z vsem, kar v takih razmerah prevzame medicinska znanost. Vodnik njegove naveze Jožek pa je samo vlek in ga naposled tudi zvelkel na vrh.

— Ali bo šlo, je zaskrbljeno vpraševal Petrač.

— Bo že, so odgovorili.

Ob pritrenjih vrhov ni bilo težav. Petrač varuje, ti pa se primeš za vrh, z desecami upreš v led in se spuščaš v globino. Paziti je le treba, da te ne obrne na bok in da z njim ne drsneš v skalo.

Tonaač!

— Le kje je ta preklicana zaslišna koč Solvay? Tonaač, je klical Petrač. Tonaač!

Potrebna je pomoč. Omi zgoraj Bruna ne bodo mogli sami spraviti do koč. Tonaač!

Nasproti sta prišla dva avstrijska alpinista.

— Kaj je narobe, ali potrebujete pomoč? — Ne mil Zgoraj imamo enega, ki je povsem obnemogel.

— Pomagala bova. Tule imate pritrjeno vrh. Koča je takoj spodaj. In sta izginila. V skalo sta zabila klin in pritrdila dvojno vrh. V hipu smo se kar po zrak spustili po njej in pristali pred koč. Ura je bila tričetrt na osem zvečer.

Na povratek v dolino ni bilo več misliti. Tu bomo prenočili. V koči je bila situ-

pina švicarjev, ki so si kuhali večerjo. Mraz bo, saj smo natančno 4000 metre visoko. Dva pograda za 16 ljudi in nekaj odelj. Stoklo na vratih je razbito in svežega zraka ni ravno manjkalo.

Le kako so nas mogli pustiti same, ko so vedeli, da ne bomo mogli v dolino. Vse radijsko oddajno postajo naj bi nam pustili v koči, če se jim je že tako mudilo v dolino. Vedeli so tudi, da hrane tudi nimamo. Kdove koliko s seboj. Dobrodošel bi bil plinski kuhinjak.

Pustili so nas same...

Avstrijska sta ob enajstih ponoči pripeljala povsem izčrpanega Brunca v koč. Legel je na pograd in samo spal, spal. Le nekaj malega je popil.

Stirje pa so ostali v snegu. Ujela jih je še ena nevihta... Dvema je veter odnesel folijo, ki varuje pred mrazom. Tudi v steni pod kočjo so migljale lučke. Še druge je ujela noč.

Ob šestih zjutraj je iz doline prišel švicarski gorski vodnik, ki je bil prinesel še konopljene vrvi za zavarovanje smeri. Le uro in četrť je rabil za tisto, kar smo mi potrebovali šest ur.

— Ali ste vi Jugoslovanci?

Prinesel je radijsko postajo (talky-walky) in listek. Tonač nas vprašuje, zakaj se vso noč nismo oglašili, ko pa je

radijska postaja v nahrbtniku na polici. V njem je tudi hrana in plinski kuhinjak. Na steni visi listek, na nahrbtniku je listek...

Listek že, toda v koči smo si svetili s svečo, pa ga nismo videli. Tonač je poslal drugi oddajnik, ker je mislil, da je on v koči pokvarjen. Vso noč je klical, mi pa smo ostali nemi...

— Tukaj Petrač, tukaj Petrač, Tonač, ali meliš? Tonač, ali meliš? Sprejem.

Tonač se je oglašil in vse se je pojasnilo. Sporčili smo mu, da je Bruno v koči, da bi bilo dobro, ko bi mu kdo prišel naproti in da so štirje prenočili zunan. Zdal jih že slišimo in je vse o, k.

Malo pred deveto so prišli v koč ter planili na že pripravljene zaitrke.

V koči pa nas ni zeblo. Bil nas je čez dvajset v njej, četudi je prostora le za šest najst.

Čestitke ob sodri

Ob dovetih smo sestopili, bolj po zraku kot po tleh. Vreme se je spet skazilo in smo v sodri dosegli Hörnli. Sele tu smo si zarež čestitki, takrat ko smo se odvezali z vrvi, ki nam je vezala življenje dva dni.

Petráč je moral še čez ledenik na ono stran v Cervinju po avto. Z njim čez prelaz Sv. Bernarda in pol Svice v St. Niklaus, drugi pa so Brunota spravili do gondole v Zermattu in z železnico do St. Niklausa, da ga je Petrač v spremstvu zdravnikov spravil spet okoli v Cervinjo, naše obzorno taborišče. Tu si je tudi Bruno opomogel.

Avstrijska sta nam dala po ovinkih vedeti, da sta se vrnila, zaradi nas, da sta dvakrat prenočevala, kar ni bilo v njunem načrtu in da bi bilo lepo, če bi jima prenočili na plačali, stiriščest švicarskih frankov. Zbrali smo jih.

Tonač se oddahne

Konec je bil v Cervinju. Najbolj se je oddahnil vodja celotne odprave Tonač. Res ni majhna reč, toliko ljudi spraviti na vrh in varno pripeljati v dolino. Vse se je srečno izteklo. Vsa, z Brunotom vred, smo imeli zavzete tudi nekaj sreče v nahrbtniku. Ob mogočnem kresu, ki ga je bil pripravil Nande, smo vse skupaj krepko zalili in še drugi, kar jih je bilo v kampu. Pijačo so predvsem ti prispeli.

Cinkotu so obljubili, da ga bodo prihodnje leto peljali na vrh.

Vsak od nas 42 je dobil diplomu in srebrno značko s pozlačnim Matterhornom. Za deset švicarskih frankov seveda. Dominik pa je dal napraviti žig Matterhorna, je pač pri pošti v službi.

Značko dobili v vodniški pisarni v Zermattu ob pricvanju vodnika, da si bil res na vrhu. Za nas je to opravi Belac.

To je doslej meni najkubša značka. Vsemu navkljub. Ali prav zato.

VLADO JARC

PRIKUPNA CILKA IZ CLEVELANDA

Foto: S. Lenardič

Skriti hašiš v avtu — del plena

Septembra lani je carinarica v Dimetrogradu že našla preostalih 120 kg

VRANJE, 19. avg. (Tanjug). Že včeraj smo poročali, da je šofer zdravstvenega doma v Surdulici Vlastimir Stojilković v svojem nedavno kupljenem rabljenem avtomobilu znamke pontiac za zadnjimi sedeži našel 128 zavrtikov hašiša. V vsakem zavrtiku je bilo 190 gramov mamila ali skupno 24 kilogramov in 320 gramov. Vrednost najdenega hašiša cenijo na kakih 720 tisoč dinarjev.

Stojilkovićev avtomobil je bil prejel last Nadina Alija iz Bejruta, je sporočil občinski javni tožilec v Surdulici Slavoljub Manasijević. Septembra lani je carinarica v Dimetrogradu v tem avtomobilu našla 120 kilogramov hašiša ter zaradi tega avto in hašiš zaplenila, Nadin Ali pa je bil obsojen na 3 mesece zapore.

Niski carinarici se je posrečilo avto prodati šele 6. junija. Za 19.000 dinarjev ga je kupil Vlastimir Stojilković. Stojilković je kot avtomehanik svoj pontiac sam vzdrževal in ko je predvčeršnjim poskušal odpreti prostor za zadnjimi sedeži, je našel dve skrivališči z mamilom.

Velika škoda po neurjih

V Zagrebu steklarji z okreptitvami — Škode za 15 milijonov dinarjev

ZAGREB, 19. avg. (Tanjug). — Po prvih ocenah je hudo neurje v Zagrebu in okolici povzročilo za več kot 15 milijonov dinarjev škode.

Ker posebne komisije še niso končale dela, ne izključujejo možnosti, da bo dokončna vsota še precej večja. Vsekakor bo minilo precej časa, preden si bo Zagreb lahko opomogel kar po dveh strahotnih nevihtah v zadnjih sedmih dneh.

Škoda ni velika samo po stanovanjih, temveč tudi po njivah. Toča je posebno prizadela koruzo, vinograde, zelenjavo in tople grede. Zelenjarska podjetja imajo čez glavo dela, da bi pravočasno popravila več deset tisoč oken, ki so ostala brez šip.

Na pomoč so jim prihiteli celo steklarji iz Sarajeva in nekaterih drugih mest, tako da bi se razmere v novih naseljih na desnem bregu Save, kjer živi na desetisoče Zagrebčanov, čimprej uredile.

Pri nesreči je bilo za 50.000 dinarjev škode. A. P.

Onkraj meje je gorelo

V goriški pokrajini gori okoli Jamelj okrog 250 hektarov gozda

GORICA, 19. avg. — Preteklo noč je prišlo do velikega požara na področju Jamelj v goriški pokrajini. Zgorelo je okrog 250 ha gozda in nasadov. Vso noč so skušali požar pogasiti domačini, gasilci iz Trsta, Gorice, Trbiča in Vidma, katerim je pomagalo 320 voljakov. S skupnimi napori jim je uspelo, požar delno zatreti. Gre nedvomno za kriminalno dejanje, saj so domačini opazili dve osebi, ki sta prižigali sedem ali osem oženjčkov ob bloku za Jugoslavijo pri Prestavici. B. S.

Čestitke ob sodri

Ob dovetih smo sestopili, bolj po zraku kot po tleh. Vreme se je spet skazilo in smo v sodri dosegli Hörnli. Sele tu smo si zarež čestitki, takrat ko smo se odvezali z vrvi, ki nam je vezala življenje dva dni.

Petráč je moral še čez ledenik na ono stran v Cervinju po avto. Z njim čez prelaz Sv. Bernarda in pol Svice v St. Niklaus, drugi pa so Brunota spravili do gondole v Zermattu in z železnico do St. Niklausa, da ga je Petrač v spremstvu zdravnikov spravil spet okoli v Cervinjo, naše obzorno taborišče. Tu si je tudi Bruno opomogel.

Ranjena sopotnica

POSTOJNA, 19. avg. — Pri kamionu v Razdrtem se je davi zgodila prometna nesreča. Škode je za okrog 30.000 dinarjev.

Voznik osebnega avtomobila nemške registracije Gorazd Mehle je vozil iz Postojne proti Senožečam. Pri kamionu v Razdrtem je na ravnom delu ceste, ki se vzpenja, prehitel mariborski tovornjak. Takrat pa je tudi ta tovornjak nameraval prehiteti pred sabo vozeči tovornjak iz Pančeva. Zato je Mehle zapeljal v skrajno levo — v jarek, kjer ga je zasukalo tako, da je udaril v pančevski tovornjak. Pri nesreči je bila ranjena Irena Mehle, ki je ob odpeljavi v ljubljanski bolnišnico. Okrog 7 ton koruze, ki jo je peljal tovornjak iz Pančeva, na se je razsulo po cesti. Promet je bil deloma zaprt poldruge uro. A. P.

Mopedist

v zastavo 750

LJUBLJANA, 19. avg. — V Brezovici pri Ljubljani se je včeraj ob 7.45 zalezel v osebni avtomobil zastava 750, ki ga je vozila Antonija Samša, mopedist Ludvik Zalar. Mopedist je peljal proti Brezovici po levi strani ceste po makadamskem pasu in trčil v avtomobil Samše, ki je pripeljal od železniške postaje s stranske ceste na glavno. Mopedist si je v nesreči zlomil nogo. J. L.

Tovornjak trčil v tovornjak

Zmanjkalo mu je goriva — Promet na cesti v Postojni zaprt do jutra

POSTOJNA, 19. avg. — Ponoči je peljal iz Senožeč proti Postojni Anton Pintar tovornjak Avtoprometa Gornja Radgona MS 22-58. Blizu odcepa ceste proti Reki v Postojni mu je nenadoma zmanjkalo goriva. Zato je ustavil tovornjak s prikloico na desni strani, s sovznikom sta odšla do bencinske črpalke. Okoli 1.30 je proti Postojni pripeljal tovornjak podjetja Ljubljana-transport KR 283-10 s prikloico, ki ga je vozil Dragko Jakopič. Ključu zaviranju je trčil v prikloico prvega parkiranega tovornjaka. Po trčenju je prikloico odrinilo na desno stran ceste, prav tako tudi tovornjak. Šofer Jakopič trdi, da ni videl parkiranih luči, Pintar pa pravi, da je luči postal vključen. Posebni prometni izvedenec pa kljub preiskavi ni mogel dati konkretnega odgovora. Zaradi nesreče je bil promet zaprt dobro uro v obe smeri; v eno pa davi do osme ure.

Pri nesreči je bilo za 50.000 dinarjev škode. A. P.

Trčenje

pri nadvozu

LJUBLJANA, 19. avg. — Pri betonskem nadvozu pionirske železnice na Poduški ulici v Ljubljani sta včeraj zvečer trčila osebna avtomobila Renault in zastava 750, ki sta ju vozila Janez Pettauier in Janez Grabljevec. Pettauierja je pri nadvozu v desnem ovinku zaradi prevelike hitrosti zaneslo na levo, tako da je trčil v Grabljevecov avtomobil, ki je pripeljal iz nasprotne smeri. Na avtomobilu je za 12.000 dinarjev škode. J. L.

Z dvorišča

pred avto

NOVA GORICA, 19. avg. — Sinoči se je iz hišnega dvorišča odpejala s kolesom 49-letna Marija Nardin iz Bukovce. Ko je zapeljala na cesto, je iz Bilj pripeljal z osebnim avtom 57-letni Jože Volk. Kolesarko je zbil po tleh sredi ceste. Obležala je v nezvesti. J. P.

V megli

v zapornice

LJUBLJANA, 19. avg. — Sinoči se je osebni avtomobil ljubljanske registracije, ki ga je vozil Milan Najder, na cesti Brezovica — Vnanje Gorice zalezel v steber spuščenih železniških zapornic. Do trčenja je prišlo, ker je voznik zaradi goste meglice nepozorno opazil zapornice. Na avtomobilu je za okoli 10.000 dinarjev škode. J. L.

Prehitro v ovinek

CERKNICA, 19. avg. — Na cesti 2. reda med Grahovim in Bločicami je včeraj dopoldne osebni avtomobil, ki ga je vozil Zdravko Stebe, trčil v tovornjak, ki ga je upravljal Alojz Klucar. Stebe je s preveliko hitrostjo peljal proti Cerknici, v desnem ovinku zavil na levo stran ceste in tako trčil v nasproti vozeči tovornjak. Stebe se je v nesreči hujše ranil, na avtomobilu pa je za 14.000 dinarjev škode. J. L.

Nevarno

prehitevanje

LJUBLJANA, 19. avg. — Včeraj ob 5.30 sta v Zg. Kašju pri hiši št. 14 trčila osebna avtomobila, ki sta ju vozila Milan Ložar in Mirko Lenko. Ložar je vozil iz Polja proti Zalogu, prehitel avtomobil in pri tem trčil v Lenkov avtomobil. V nesreči se je hujše ranila Lenkova sopotnica Mira Lenko. Škode je za 9000 dinarjev. J. L.

Vrtimo globus

Smrt asirologa

NEW HAVEN — Univerza Yale je sporočila, da je v starosti 74 let umrl upokojeni profesor Albrecht Goetz, ki je prevedel zapiske z mnogih plošč in najstarejši znani zakonik. Goetz je eden izmed ustanoviteljev moderne znanstvene panoge, posvečene heitski civilizaciji.

Rešilni narezek

BERLIN — Poldrugo uro je šel 23-letni fant na 83 metrov visoki razgledni ploščadi na berlinskem televizijskem stolpu. Policija, gasilci in prijatelji so pričakovali, da se bo vsak trenutek vrnil v globočino. Ko se je okrepel s hladnim narezkom, ki mu ga je ponudil natakar, se je dal pregovoriti.

Skorajda nesreča

LONDON — Anita Smith, 14-letna angleška dijakinja, je skusala preplaviti Rokavski preliv. Oseba, ki jo je sprejel od francoske obale ji je uhitnilo srce, potegnili so jo v čoln ter z umetnim dihanjem usta na usta zbudili iz nezavesti.

Kennedyjev muzej

DALLAS — Ob stroških dva milijona dolarjev namestila v Dallasu preurediti v muzej stavbo, iz katere je stentator stajal na pokojnega predsednika Kennedyja.

Padec v planinah

INNSBRUCK — V tirolskih planinah je padel nemški turist na strmih pobočju 70 metrov globoko. Dobil je nevarne poškodbe, vendar je že manj nevarnosti.

Zrtve raket

TRENTO — V bližini Trenta je eksplodiralo 16 rakot proti toči. Poškodbam so podlegli trije kmetje. Pomagali so postavljati rakete, ki so eksplodirale nekaj metrov nad zemljo.

Razočarani turisti

PARIZ — Zaradi enodnevnih stavk muzejskih paznikov so bili razočarani mnogi turisti, ki so si hoteli ogledati umetnine v Louvru. »Varčevala sem več let, da bi potovala v Evropo,« je dejala ameriška turistka. »Hotela sem videti Mona Liso, zdaj pa so vrata zaprta.«

Videl je preveč

BEIRUT — Osemnajstletni fant je v bolnišnici povedal, kje se je poškodoval. Speljal je bil na streho in gledal mlado sosedo, ki se je sprajala s spet. Ko je prišel njen prijatelj, je mladi gledalec toliko videl, da je ves omočen padel s strehe.

Zaščitna prevleka

NEW YORK — Bresbarvna tekočina utegne ustaviti svetlo, obravnavati razpada zaradi raznih kemičnih snovi v zraku. Preizkusili so jo v Los Angelesu, kjer je v zraku precej sač, plinov in drugih primesti.

Plavanje za slepe

STOCKHOLM — Skupina slepih mladih ljudi iz ZDA obiskuje na švedskem plavalni in potapljaški tečaj, na katerem poučujejo slepi švedski športni voditelji. Lani je bilo nekaj švedskih slepih mladincev na tečaju v ZDA.

Razstava umetnin

TOKIO — Ko bo japonski cesarski par jeseni obiskal nekatere evropske dežele, bo v več britanskih, belgijskih in zahodnonemških mestih razstava umetnin, ki jih hrani japonska cesarska družina.

Tihotapski obračun

TARANTO — V okolici Brindisija so našli z dvema streloma nevarno ranjenega fanta. Vse kaže, da gre za žrtve obračuna med tihotapci.

Ella bo videla

BOSTON — Ameriška jazzovska pevka Ella Fitzgerald, ki so ji odstranili očesno mrežnico, bo spet videla. Konec jula je prešla kurnej po Evropi in odpotovala v Boston na očesno kliniko.

Prodaja slik

NEW YORK — Sredi oktobra bodo v Guggenheimovem muzeju ponudili na dražbo nekaj slikarjev Kandinskoga, Chagalla, Legerja in drugih modernih slikarjev.

Prosim, pokličite!

PARIZ — Več medicinskih sester se je zanimalo za mladega, ki je hodil v zdravniško. Pošiljali so mu listke in druge sporočila. Nekoč noč je našel za brisalom na svojem športnem avtomobilu listek: »Ime mi je Bettina S. Prosim, pokličite me na številko...« Zdravnik je listek strgal in vrzel proč, naslednje jutro pa je opazil, da je njegov voz po desni strani ves odrgnjen in obtočen.

Dobro jutro!

NEW YORK — Američanke lahko jutro svojim možem močnejše sporočilo, kaj mislijo. Neke tekstilne tovarne izdeluje prte in prtičke z raznimi napisi, na primer: dober jutro, pijandura, ne maram govoriti s teboj.

Po Conradu Richterju — prireja Olga Ratej, riše Melita Vovk-Stih.

52. Zvečer, ob tabornem ognju, sta Polovična puščica in Beli sin poslušala bojno poročilo. Vojščaki so popisali potek napada, vsako nadobnost, vsak gib. Kako so zvit prelisičili bledolčnike, kako so bledolčniki bedno modelovali za svoja življenja, kako so poklekali pred napadalci, da bi si rešili kožo, kako so klicali svojega smešnega boga — ampak ta jim ni pomagal. Pohlepno sta poslušala naša mladca. Spustljivo sta gledala vojščake, ki so bili uplenili skalpe in so jih zdaj sušili, potešeni in zadovoljni, da so si za večna lovišča nabrali služabnikov. V večnih loviščih je namreč vsak Indijane, ki si nabere dovolj skalpov, gospod: skalpirani bledolčniki

ga tam že čakajo, da bi mu večno stregli in služili. V večnih loviščih vlada večna pravica, ne tako kot tukaj, kjer si bledolčniki lastijo indijansko zemljo in je nimajo nikoli dovolj. Zato sta mladca veselo zaplesala okoli trofej, ki so zagotavljale pravico indijanskega rodu. Privlačili so si še obilno večerjo, ki je trajala pozno v noč. Grenki je bil ves naplajen od ponosa, ko se je v spominu vedno znova vračal k veselejšim bledolčnikom. Najsi so drugi že govorili o čem drugem, Grenki je vsake toliko časa začel oponašati na smrt prestrašene reve, ki so bile trepetale pred njim, poslanecem maščevanja.

Grožnja trgovcem z mamili

Francoski pripravljajo ukrepe za prisilno zdravljenje narkomanov

PARIZ — Francoski notranji minister Marcelin je zagrozil tihotapcem mamili s smrtno kaznijo. Če, da je ta novica bolj vzmernila naprotiše gillotine, ki je v Franciji še niso odpravili, kakor pa vodilne ljudi v trgovini z mamili. Ministrstvu pozivu so sledili postreženi policijski ukrepi, aparat lovcev na mamila se je povečal. Prebivalstvo Pariza in Marsellia naj bi proti nagradi anonimno prijavljalo vsak primer tovrstne trgovine.

Pripravljeni so ukrepi za prisilno zdravljenje uživalcev mamili. Protno so mislili, naj bi narkomane prijavljali zdravniki, a so zaradi njihovega odpora opustili to misel.

V Franciji je čedalje več uživalcev mamili, razen tega pa so v tej državi mnogi volili mednarodne tihotape mreže. Mamila, prinesena od drugod, predelujejo skrivni laboratoriji na območju in v okolici Marsellia.

Osel in jabolka

Irski osel iz Ruisirpa ima zelo rad jabolka. Vsakrat jih toliko pojé, da je potem bolan. Njegova gospodarica je postavila pred hlev obvestilo na lepem, naj radovedni obiskovalci ne dajejo oslu preveč jabolk. »Pisemni osel je pojedel tisto obvestilo prvič, drugič in tretjič, potem pa se je gospodarica naveličala pisati in je popustila. Osel zdaj spet pospravi vsa jabolka, ki jih dobi iz radodarnih rok.

Štiri noge žive žabe

med Milanom in Napolijem je na tisoče čarodejev in vedeževalk, ki zdravijo bolnike, kuhajo ljubavne napoje in izvajajo lahkovernežem lepe denarce

RIM. Vsako jutro govori iz Giuseppe Gonnella duh njenega mrtvega vnuka Alberta, ki tolaži bolnike, spodbuja razočarane in miri može, besne zaradi ženske nezvestobe. Več sto praznovornežev prihaja dan na dan v Serradarce pri Salernu, da bi iz babilničnih ust slišali tolažilno besedo pokojnega Alberta, ki se je ponesrečil pred petimi leti in ki je okoli njega Giuseppe razpletla pravcati kult. Ta babica je ena izmed mnogih »poklicanih« med Milanom in Rimom.

Stara mama Giuseppeina stopi prva v tempelj, posebej zgrajen v ta namen. Pred ki-žem, ki kaže njenega vnuka, v duhovniški obleki, najprej molči kakih štirideset minut, poslušajoča množico, ki jo zadržuje diha. Točno ob 8.36, v času Albertove smrti, začne okrogla babica govoriti, ko da ni ona, temveč vnuč.

Giuseppeina je zgolj primer še vedno žive »kudse magije«. Od Torina do Palermo je na tisoče čarodejev, obse- denov, pripravljenikov za zdravlje in raznih drugih ob-

sedencev. »Sto tisoč, morda celo milijoni se v stiski za- tekaajo v svet čarovnic,« piše neki italijanski tehnik. »Mnogo je ljudi, ki svojih skrbi ne zaupajo zdravniku ali komu drugemu, ki je pristojen za to, marveč hodijo k čudodelnikom in k vedeževalkam.«

Praznovornež se najdejo povsod, v mestih in na podeželju, pravi rimska antropologinja dr. Rossi. Revni kmetijski delavci se boljše »otipljive« resničnosti našega časa: bolnišnice, sodišča in blaginjskega okence, skrat-

no, in operira sam, brez »kir- rurskega noža in seveda ta- ka, da ni opaziti niti sledu o- kakih operacij.«

Nedaleč od tega »super zdravnikov«, v revni vasi Pa- duli se ukvarja s čarovnjko Raffaele Luongo, ki zdravi bolnike, meša ljubezenske na- poje in za dvesto lir mimo- grede pogleda v prihodnost. Za tiste, ki se hočejo koga izbrati, ima poseben recept. Živi kmetič je treba odgriz- niti vse štiri noge, ki morajo biti potem 21 noči izpostav- ljene mesečini. Skupaj s po- kopskiško zemljo, pepelom in bezgovina oljem jih morate kuhati v novem glinenem loncu, nato pa s tisto bro- go posuti človeka, ki se ga hočete iznebiti.

Čarovnica ne omete samo med revnimi in lahkoverni- mi, širi se tudi v industrijs- kih mestih na severu. Po približnih ocenah deluje med Milanom in glavnim mestom dežele kakih 10.000 čarodejev in vedeževalk. »K meni prihaja največ ljudi, ki so ne- srečno zaljubljeni,« pravi rimska vedeževalka Argelia, »vendar so vmes tudi politi- ki in trgovci. Poznam precej industričev, ki se zanašajo na moj horoskop in ki zlasti ob raznih naložbah denarja ne mislijo s prstom, dokler se ne posvetujejo z menoj.«

Napor v službi

Raziskovalec o najboljšem delovnem okolju in o dnevni krivulji sposobnosti pri zahtevnem poklicnem delu

MÜNCHEN. Vsakdo bi lahko več ustvaril na delovnem mestu, če bi tako posameznik kakor upravlja podjetja oziroma ustanove bolje upoštevala fiziološke razmere. Kot najpogostejše napake navaja Münchenski profesor Müller-Limmroth napako klimo na delovnem mestu, neudobno opremo, nezdravo prehrano, premalo odmorov, nezadostno spanje, napadno zaporedje dela in po- čitka ter neustrezen letni dopust.

Te napake so po mnenju predstojnika inštituta za fizi- ologijo dela pri Münchenski tehnični univerzi ostanki iz iz starih časov. Nekoč je

bilo na prvem mestu fizično delo, zdaj je čedalje več psihičnih obremenitev. Človek pa naj je zaposlen ob tekočem traku ali v pisarni,

mora biti od začetka do kon- ca delovnega dne zares zbran.

Krivulja, ki ponazarja del- ovno sposobnost, je jutraj- nika potem se vzpenja in do- seže vrhunec ob enajstih do- polednih; okoli 14. ure izrazito pada, proti večeru pa se po- novno vzpne. Če hoče delavec ves čas dosegati enak učne- keš, mora v enajstih trenu- tkih sedeti po zaloge, ki naj bi si jih po profesorjevem mnenju prihranil za prosti čas. Nenehna živčna napetost je bolj nevarna kot fizična izčrpanost, zato se Müller-Limmroth zavzema za kra- ši delavnik. Šest ur dela na dan je po njegovem mnenju boljše kot štirindevni delovni teden, o katerem zadnje čase pogosto razpravljajo v ZRN.

Razen upoštevanja krivulje biološke zmogljivosti je treba zagotoviti tudi boljše fiziološke razmere na delov- nem mestu. Stoli naj bodo takšni, da ne bo zdravstve- ni posledice zaradi napadne drža telesa, pomembna je dobra osvetlitev, prostore je treba zračiti, enolično pesem strojev naj spremlja tiha glasba, hrana naj vsebuje malo masti, zato pa mnogo beljakovin in vitamina B-1. Idealna pisarniška klima: temperatura 21–23 stopnj Celzija, relativna vlažnost 40–60 odstotkov, premiki zra- ka kvečjemu dvajset centi- metrov v sekundi. In še Müller-Limmroth na va- žnejši recept za ohranitev de- lovne sposobnosti: dvakrat na leto po štiri tedne oddi- ha.

Ponarejena vabila

Ljudje, ki veliko dajo na imenitno družbo, so priprav- leni plačati visoko vsto za vabilo na slavo, ko bo Iran praznoval 2500-letnico države. Izkazalo se je, da gre za kup- čijo s ponareddi. Iranska vabi- la je posvarila pred nakup- om in sporočila, da bodo sa- hova vabila prešli le pred- sedniki držav in viad ter mi- nistri, diplomati, veliki umet- niki in znani industrijci. Iranske oblasti svarijo tudi turiste, ki jim razne potoval- ne agencije objublajo, češ da se bodo lahko udeležili slovesnosti.

Tovarna strupa v avtu

Maroška policija je pri- jela turiste z opremo za izdelavo tablet

TANGER — Maroška po- licija je uspelo prijeli izdelav- lence mamili, katerih pro- davo so bili namenjeni pred- vsem evropskemu trgu. V preiskovalnem zaporu so štirje: dva Nemca, ki sta se izdajala za turiste, in dva maroška pomočni- ka. Kot delavci so uporab- ljali majhen avtobus, v kate- rem so pridobivali močan strup. Policija je zaplenila 19 kilogramov tablet. Gre za izvešek iz neke tropске rastline, ki so mu dodali razne kemične snov- v. Vse skupaj so v hidrav- lični stiskalnici oblikovali v tablete. Očitno se dobro spoznajo na ta posel, saj so imeli pri sebi tudi preparat, ki odvrača pse, dresirane za lov na mamla.

Oblasti so postale pozorne zaradi nenavadnega vedenja obeh nemških turistov, ki sta imela med prtljago naj- razčnejše kemikalije in ti- sto stiskalnico. Na zaslišanju sta priznala, da izdelujeta razne omamne snovi, nato pa sta izdala tudi skrilavice svojih maroških pomočnikov.

james hadley chase

šopek orhidej

15. nadaljevanje

»Dobro me poslušaj,« je rekla. »Je že res, da si Blandishova, toda zame si manj kot nič. Ostala boš tu, dokler tvoj stari ne plača odkupnine. Kako dolgo boš tu, je odvisno od njega. Dokler si tu, se obnašaj, kot je treba. Če boš modra in raz- umeš, ti bodo dali mir, če pa boš počela neumnost, boš imela opravka z menoj, to si zapomni! In nikar mi je ne poskušaj zagostiti! To bi bridko obžalovala! Si razumela?«

Miss Blandish jo je gledala, kot da ne more verjeti, da je pred njo resnična žen- ska in ne prikazen.

»Si me razumela?« je ponovila mama Grisson.

Eddie je s komolcem sunil dekle. »Da, razumela,« je odgovorila.

»Odpelji jo v prednjo sobo,« je mama Grisson ukazala Eddieju. »Vse je priprav- ljeno za njen sprejem, zapri jo in pridi nazaj, govoriti moram s teboj.«

Eddie je odvedel miss Blandish. Ko sta šla po stopnicah, je rekel:

»Stara se ne šal, ma! Se hušja je od Silma, tvoj glajle.«

Miss Blandish ni odgovorila. Bila je uničena od strahu.

Nekaj minut zatem se je Eddie pridru- žil Docu in Flynnu, ki sta se sedela v ma- mini sobi. Woppyja so poslali v mesto, da poltze za novicami.

Eddie si je natočil viskija in sedel na rob naslonjaka.

»Kje pa je Silm, mama?«

»Leži,« je odgovorila. »Pusti ga pri miru! Govoriti moram z vama, s teboj in Flynnom. Sta slišala, kaj sem povedala punci, če bo zganjala neumnosti? Isto velja za vaju! Prepovedujem vama vsako domačnost pod izgovorom, da je sala pun- ca pri hiši. Če koga zalotim, da bo laži okoli nje, si me bo zapomnil! Tolpe so šle bolj pogosto rakom švigati zaradi de- klin kakor zaradi policajev. Ne bom do- volila, da bi se pričela zaradi nje. Pun- co boš pustila pri miru, razumeta?«

Eddie se je potuhnjeno nasmešnil. »Pa velja to tudi za Silma?«

»Silm se ne peča s puncarami,« ga je s pogledom prestrela mama Grisson.

»Preveč je resen za kaj takega. Če bi ma- lo več misli na svoj posel in malo manj na dekle, bi bilo kar v redu! Isto velja za Woppyja in za Flynna.« Slednjega je skoraj preboda s pogledom. »Si razumeš?«

»Ja, mi pustis punco pri miru!«

»Saj nisem gluha,« je odvrnil Flynn s kujavim glasom.

»Pa ti, Eddie!«

»Jaz sem slišal že prvokrat, mama.«

»Prav,« mama Grisson je segla po ciga- retti in jo prižgala. »Za nas je to dekle vredno milijon dolarjev. Izginila je po pol- noči. Blandish je gotovo že obvestil ki- teljce in ti zvezojo policijo. Stopila bomo v stik z Blandishom, mu povedali, naj odsluži zvezojo policije, zbere milijon do- larjev v starih bankovcih in posluša na- ša navodila. Nobenega razloga ni, da bi

nam delal težave, ima denar in hoer hoče nasaj.«

»Obrnila se je k Eddieju. »Pojdi v me- sto in telefoniraj Blandishu. Reci mu, da bo takoj zvedel, kako naj izroči denar. Opozori ga, da bo njegova hči mrla, če nas bo skušal prevarati. Saj mi ni treba razlagati, kaj naj mu rečeš! Zgani se, da izbežamo denar iz njega.«

»Razumem, mama.«

»No, pojdi no že!«

»Kako pa bomo delili, mama?« je vpra- šal Eddie in vstal. »Jaz sem odkril malo. Meni pritiče večji delež kot drugim.«

»Saj soldov sploh še nimamo,« je od- rezala mama Grisson. »O tem se pogovo- rimo, ko bo denar tu.«

»Kaj pa jaz?« se je ogledil Flynn. »Tudi jaz sem bil zraven.«

»In kaj še? Če bi mene ne bilo, bi šel ti spat,« je rekel Eddie.

»Dovolji!« je zarjula mama Grisson. »Pojdi že, Eddie!«

Eddie se je še obotavljal, toda ko je prestrgel njen divji pogled, je skomizgnil z rameni in odšel.

»Sedaj pa se midva!« se je obrnila k Flynnu. »Kdo vse ve, kaj je Rileyeva to- pa ponoči počela?«

Flynn se je počel na glavi.

»Seveda... Johnny, ta že... Ves čas je bil zraven. Videl je, kako smo naložili punčaro, toda Johnny je fant, kot je tre- ba. Zakopal bo trupla in se znebil njih- ovih pihalnikov. Ne pozabi, mama, Riley mu je bil objubil četrtino plena in sedaj stavec čaka, da bomo z njim odprti rok.«

»Širokogrudni bomo,« je odrezala ma- ma Grisson. »Kdo še kaj ve?«

Flynn je napenjal možgane.

»Fant na bencinski črpalci, Videl je Eddieja, ko se je pogovarjal z Rileyem. Mislim, da je opazil, da imam pihalnik, mogoče pa je videl celo dekle.«

»In nihče drug?«

»Nobenega tveganja nočem! Pozanimaj se za fanta, lahko bi kaj izblebetal. Pojdi!«

Ko je Flynn odšel, se je mama Grisson še udobneje namestila v naslonjaku. Doc Williams je po dolgem in počasi koraku po sobi in se hudo nelagodno počutil. Mama je to opazila in ga vprašujoče pogledala. Njeni odnosi z Docom so bili drugačni kot z drugim člani tolpe. Bi je izobražen mož, to pa je bila ena redkih stvari, ki jih je mama Grisson spoštovala.

Vedela je, da je bil Doc Williams pred leti še ugleden kirurg. Poroden je bil z dvanaest let mlajšo žensko. Lepega dne mu je pobegnila s soferjem in Doc se je zapil. Nekaj mesecev pozneje je bil kot čep pijan lotil zapletene možganske operacije. Pacient mu je umrl na operacijski mizi.

Doc je bil obtočen umora in je odsedel pet let, vrgli pa so ga tudi iz zdravniškega društva. Flynn ga je spoznal v ječi, ko sta prišla na prostost, ga je pripeljal k mami Grisson. Ta je takoj spreviedla, če ima v svoji sredi dobrega zdravnika, ki je vrhu vsega še kirurg.

Tir in blazina

Vlak povsem nove oblike bo čez štiri leta prepeljal na 25 kilometrov dolgi progi okoli 9600 potnikov na uro

PARIZ. Kot prva dežela bo imela Francija »aerotrains«, električni vlak, ki bo vzdolž smerne tirnice drsel na zračni blazini s hitrostjo dvesto kilometrov. Sklep o graditvi je sprejel, vendar bodo morali Francozi po- hiteti, kajti za Bertinov patent se zanima tudi Los Angeles. Zupan tega mesta si je nedavno ogledal ta vlak na poskusni progi pri Orléansu.

skusni vlak je zapeljal po dva kilometra dolgi progi jeseni 1965. Vlekel ga je zračni vi- jak, največja hitrost je zna- šala 110 kilometrov, voznijo je spremljal strahoviti hrup. Kasneje je Bertin poskusil s reaktivnim pogonom, a je za- radi hrupnosti spet odnehal. Potem se je odločil za elek- trodieselni vlak, ki vozi skoraj neslišno.

nekoč delal v letalski tovar- ni, se je dolgo boril za iz- vedbo svoje zamisli. Prvi po-

Za francoski poskus sta se potevovale dve progi, ena bi zagotavljala najhitrejšo zve- zo potnikom, če bi želeli z Orlyja na jugu Pariza proti snadvočnemu letališču Ro- say, ki ga gradijo severozna- no hodoči prestolnice. Druga bi povezovala satelitsko me- sto Cergy-Pontoise, ki nastaja v dolini Seine, in nebotični- sko četrt v zahodnem delu Pariza. Predsednik vlade Cha- ban-Delmas se je odločil za drugo, ki bo mnogim pred- mestnim prebivalcem znatno skrajšala vsakdanjo pot na delo. Stroški zanjo se bodo tudi hitreje vračali.

Progo bodo začeli graditi jeseni, dolga bo 25 kilome- trov, proti koncu leta 1975 naj bi vlak s 120 sedeži pre- peljal po njej s hitrostjo 200 kilometrov do 9.600 potnikov na uro. Jean Bertin, iznajda- tel in graditelj poskusnega vinka, ki ga izpopolnjujejo že pet let, ne izključuje mo- žnosti, da bi se lahko zmog- ljivost proge podvojila, če bi vlaki vozili v polminutnih presledkih.

Stroški že zdaj dosegajo astronomske številke. Prva proga, ki ji bo kasneje sledila druga za zvezo med letali- ščema, bo stala 350 milijonov frankov, torej dvakrat več kot običajna železnica. Upa- jo, da se bodo stroški kma- lu poplačali z razmeroma dra- go voznino enajst frankov. Nekaj kreditov bo dala drž- ava.

Inženir Jean Bertin, ki je

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnje- vati še naslednje pogoje:

— imeti morajo popolno srednjo šolo — prakti- kanti — ali

— osemetko in tečaj ter 3 leta prakse.

Poseben pogoj je 3-mesečno poskusno delo.

Interesente prosimo, da se zglašijo osebno v kon- signaciji »General Motors«, Ljubljana, Celovška ce- sta 228, vsak dan med 7. in 14. uro — razen v so- boto; s seboj naj prinesejo pisemne vloge.

Razglas velja 7 dni.

7379

IZVRŠNI ODBOR

TEMEljNE IZOBRAŽEVALNE SKUPNOSTI ŠMARJE PRI JELŠAH

razpisuje po 45. členu statuta Temeljne izobraževalne skupnosti Šmarje pri Jelšah prosto delovno mesto

TAJNIKA

te Temeljne izobraževalne skupnosti

PGOJJI: redna visoki ali višja šolska izobrazba upravnoopravne, pravne, ekonomske ali pedagoške smeri z najmanj pet

IN NA TISOČE ŠLAGERSKIH PONUDB V VSEH 34 DRUŽINSKIH BLAGOVNIH
HIŠAH MODENMÜLLERJA

DANES KUPUJEJO LJUDJE LE V TRGOVINAH

Moden Müller

GRAZ LEIBNITZ RADKERSBURG

USLUZBENKA isče sobo s sanitarijmi. Pomaga dvakrat tedensko. Ponudbe pod »Takos«. 28035-6

OPRAVLJAM vsa zidarska dela. Ponudbe pod »Hitro in solid«. 28038-8

MLADOPOROČENCA brez otrok, isčeta sobo kjeroli v Ljubljani. Ponudbe pod »Redna plačnika«. 28040-6

UGODNO prodam Zastava 750, letnik 68. Pavli Tine, Savska 48, Domžale. 27877-3

PRODAM nov lovski rog Furst-Piess s knjižico lovskih signalov. Tine Pavli, Savska c. 48, Domžale. 27876-4

ISCEM gospodinsko pomočnico, mlajšo ali starejšo za varstvo 3-letnega otroka in pomoč v gospodinjstvu, takoj. Marija Ceren, Vrhovci c. XIII/1, Ljubljana. 27878-1

ZAKONCA z otrokom potrebuje(a) stanovanje ali sobo za dve leti, najraje v okolici Trnovega. Možnost kuhanja in pranja. Ponudbe s ceno pod »Doms«. 27888-6

— TELEFONI 32-522 DO 23-26 — OGLASNA SLUŽBA LJUBLJANA SUBICEVA 1, TELEFON 21-896 — ODDELEK ZA LJUBLJANSKE
EKSPEDIT TELEFON 321-489 — BRZOJAVNI NASLOV DELO LJUBLJANA — ŽIRO RAČUN PRI SLUŽBI DRUŽBENEGA KNJIGO-
VNIKE NAROČNINA 25 DIN — POSEBNE NAROČNINE: BREZ NEDELJE 23 DIN, PETEK 4 DIN, SOBOTNA 4 DIN, PONEDELJEK

SAP - LJUBLJANA
TURIZEM IN GOSTINSTVO
LJUBLJANA

Prijetne počitnice že od 40.— din dnevno

a vključeno prijavno, turistično in kopalniško tako vam nudimo SAP — Ljubljana v Kaštelih pri Splitu, Selah pri Crikvenici, Crikvenici in Volpatriju.

Informacije in rezervacije daje SAP — Ljubljana, Titova 38, tel. 315-342. 7112

Mali oglasi

MLADA uslužbenka išče sobo s posebnim vzhodom in kopalnico. Po možnosti na Vici ali v Centru. Ponudbe pod »Gama ni vala«. 7389-6

KUHARICA in gospodinjica po močnici doba takoj zaposlen v gostini v Ljubljani. En dan prost, 7-urni delavnik. Ugodni pogoji. Pismene ponudbe pod »Solidna«. 7389-1

NUNO iščem varstvo 8-mesečne punčke za 5 ur dnevno. Ponudbe pod »Rudnik«. 7389-6

ŠIVILJO in pletilo kjer koli za steno spona za njenem domu, če mi prisrbi za dobo enega leta nekaj posojila. Ponudbe pod »Serijska protivodnja«. 7389-1

USLUŽBENKA išče sobo in kuhinjo, ali sobo s možnostjo kuhinje in pranja. Lahko v okolici Ljubljane. Plačam dobro. Ponudbe pod »Simplice«. 7389-6

ISCEM gredo za varstvo 13 mesecev stare punčke na našem ali vašem domu. Zgledite se na naslov: Tomazin, Ob cesti 5 (Sokolova VI v Siki). Plačam dobro. 7389-6

SOBO za pomoč pri hišnih opravilih oddam 12 km iz Ljubljane poleg avtobusne postaje, Ivan Bob, Pijava gorica 20, Skofljica. 7389-6

PRODAM nedograjeno eno nadstropje v gradnji, 85 odst. izgrajeno, na lepem kraju 15 km od Ljubljane. Informacije po tel. 73-062 ali ponudbe pod »Ugodno prodajo«. 7389-7

GOSPODINSKO pomočnik išče na 4-članski družini. Lahko upokojenka, na 8. ur ali celotna večerja. Soba s centralno kurjavo. Plača po dogovoru. Inšpektor, Vipavska 18, Ljubljana (pop). 7389-1

Magazzini
FELICE
TRST, Via Carducci 41
(nasproti pokrite tržnice)

so ponovno odprti in popolnoma obnovljeni. V veliki izbiri:

moška in ženska konfekcija, jopiči, hlače, moške srajce v modnih krojih, dežni plašči, vetrni jopiči, bunde itd.

VILEROVO goblen sliko stalna večerja, odlično izdelano iz originalnih, prodam. Cena 27000. Borde Trilac, Novi Sad, Radnička 23. 7389-3

NA STANOVANJE sprejemam s 1. septembrom v Siki dve solidni in pošteti dekleti, uslužbenki menze ali restavracije. Ponudbe pod »Srednja plača za 3 mesece«. 7389-6

PREVZEMAM va gradbeni dela s svojim materialom ali brez materiala. Z delom lahko pričnem takoj ali po dogovoru. Ponudbe pod »Solidna gradnja«. 7389-6

ISCEN sobo s posebnim vzhodom v centru ali bližini. Lahko je opremljena ali neopremljena, tudi kletna ali podzemna. Plačam mesečno 400.— do 500.— ND in dam nekakšno predplačilo. Ponudbe pošljite prosim v zvezi »Simplice«. 7389-6

DEKLE, ki ima veselje do gostinstva, sprejemam v službo. Nastop službe takoj, plača do 1500 KD mesečno, hrana in stanovanje brezplačno. Ponudbe pod »Okolica Ljubljane«. 7389-1

Dve raznašalki
za dostavo jutranjika »DELO«
naročnikom na dom in
uličnega prodajalca
časopisov
sprejemno takoj.

Zelo dober zaslužek in ostali pogoji. Ponudbe sprejema podružnica CGP »DELO« Kranj, Koroska cesta 16.

PODJETJE ELEKTRO CELJE,
POSLOVNA ENOTA CELJE, Mariborska c. 2

razglaš
prosta delovna mesta za:

1. SKLADIŠNIKA v skladišču Celje
2. TEHNIČNEGA RISARJA geodetske smeri
3. ZARACUNOVALKO tokovine za določene čase
4. VEČ ELEKTROMONTEREV za proste vode na področju Sav.doline
5. VEČ NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV na področju Sav.doline

POGOJI:
pod 1.: poklicna ali srednja šola 2 leti in 3 leta strokovne prakse
pod 2.: poklicna šola ali nedokončana srednja tehniška šola, po možnosti geodetske ali gradbene smeri
pod 3.: popolna osemletka in obvladovanje osnovnih 4 računskih operacij
pod 4.: kvalifikacija elektrostroke
pod 5.: zdrav in sposoben fizičnega dela.

Osebnih dohodkov po pravilniku poslovne enote. Stanovanj trenutno ni na razpolago. Nastop službe mogoč takoj.

Pismene ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja in kratak življenjski posojila na Elektro Celje, poslovna enota Celje, Mariborska c. 2. Razpis velja do zasedbe delovnih mest. 7389

Šolstvo

DOM TEHNIŠKIH SOL,
LJUBLJANA, Vidovdanska 7

obvešča

Upisovanje za sprejete učence bo v nedeljo, 5. septembra od 7. do 20. ure in v ponedeljek, 6. septembra od 7. do 14. ure. Ob vpisu vplačajo gojenci 480.— din akontacije na oskrbnino za mesec september in vpisni no 5.— din ne glede na to, ali prejema študentsko oziroma drugačno družbeno pomoč, in predložijo fotografijo v velikosti 2,5 X 3 cm, in sicer novinci v dveh primerkih, drugi pa v enem. Pred 5. septembrom gojenci ne bodo mogli prenečevati v domu, razen onih, ki bodo opravljali popravne izpite. Kuhinja bo začela obratovati 6. septembra.

Mesta sprejetih gojencev, ki se ne bodo vpisali v objavljenem roku ali zamude ne bodo sporodili, bodo po zaključnem vpisu 6. 9. ob 14. uri oddana drugim prošilcem. 7329-8

Zavod za revmatične in srčne rekonvalescente za mladino Sentvid pri Stični razpisuje dve študentski za šolanje na srednji šoli za zdravstvene delavce — pediatrično smer. Prošnje vložite v 15 dneh od objave v upravi Zavoda za revmatične in srčne rekonvalescente za mladino Sentvid pri Stični. 7343-8

TEHNIŠKA ELEKTRO SOLA
v Ljubljani, Vegova 4

obvešča, da se bodo začeli:

- a) popravni izpiti 25. 8. ob 7.45 uri.
- b) zaključni izpiti 2. 9. ob 8. uri.

Razpored je na šolski razglasni deski.

Pouk se bo začel 4. 9. ob 9. uri. 7328-8

DELAVSKA UNIVERZA
BORIS KIDRIČ
LJUBLJANA
Miklošičeva 26

vpisuje

- v osnovno šolo za odrasle: 5., 6., 7. in 8. razred ter v pripravljajni tečaj za vpis v 5. razred osnovne šole; vpisovanje je od 25. 8. do 3. 9. 1971. Pričetek pouka bo 6. 9. 1971 ob 17. uri.
- v jezikovne tečaje nemščine, angleščine, italijanščine, francosčine, špansčine, ruščine in slovenščine; vpisovanje je od 1. do 15. 9. 1971.
- v osnovne in dopolnilne tečaje za tehnične risarje, književodje, skladiščnike, strokovne delavce v znanosti trgovini in tajnice. Vpisovanje je od 1. do 15. 9. 1971.

Upisujemo na delavski univerzi, Miklošičeva c. 26, vsak dan, razen sobote ob 8. do 12. ure, ob torkih in četrtkih tudi popoldne ob 17. do 19. ure. 7347-8

ABSOLVENTOM
OSNOVNIH SOLI

Železarski izobraževalni center na Jesenicah vas obvešča, da so na poklicni šoli še prosta mesta za učenje naslednjih poklicev:

- ključavničar
- ključavničar — varilec
- strugar
- vodovodni instalater
- električar
- talilec
- livar
- žitar
- hladno valjavec

Za učenje metalurških poklicev: talilec, livar, žitar in hladno valjavec se lahko vpisujejo učenci, ki so uspešno končali najmanj 6 razredov osnovne šole in obvezo osnovnega šolanja. Vsem tem učencem bomo omogočili, da bodo dokončali osnovno šolo, če bodo to želeli.

Učenci poklicne šole imajo zelo dobre pogoje za šolanje, in sicer:

- prejemajo mesečno stipendijo, ki jo daje železarna Jesenice.
- učenci iz oddaljenih krajev lahko stanujejo v domu učencev, oskrbnino reširajo železarna Jesenice.
- učenci dobijo dve delovni obleki
- učenci so zdravstveno in neugodno zavarovani.

Glede na ugodne pogoje šolanja, vabimo predvsem učence iz pasivnih krajev Slovenije, katerih starši nimajo finančnih sredstev za šolanje, da se vpšejo v našo šolo.

Prošnjo za sprejem v šolo pošljite na naslov najkasneje do 1. septembra in ji priložite: rojstni list, zadnja šolska spričevala, zdravniško potrdilo in kratak življenjski opis.

Uvodni sestanek in razporeditev učencev po razredih bo 31. 8. ob 9. uri, redni pouk pa se bo začel 1. 9. ob 8. uri.

ŽELEZARSKI
IZOBRAŽEVALNI
CENTER
JESENICE
7389-8

Jugoslovanska loterija

NEURADNO POROČILO O ZREBANJU SREČK 33. kola, ki je bilo 19. 8. 1971.

srečka s kopolnicami	so sodelo
0	6
04510	508
34827	2008
368380	10.008
01	20
13121	1020
18401	10.000
123701	10.000
238731	10.000
2	6
22712	508
47352	1008
48202	1008
081302	10.008
03	30
09963	500
33003	2030
539303	10.030
94	10
53664	1008
11294	500
037124	10.000
376814	50.000
528894	10.000
5	6
46985	508
57835	1008
53035	10.008
468225	10.008
530465	10.008
26	10
1276	200
94336	500
057666	150.000
324988	10.000
17	10
5547	200
76147	500
784177	10.000
744197	10.000
58	20
68	10
49	10
189	100

Večji dobitki v Sloveniji: 10.000 din v SI. Gradu na štev. 468225; 100 din v Lir. Bistrici na štev. 48401, 1000 din v Novem mestu na PTT na štev. 555664.

Loto

Za učenje metalurških poklicev: talilec, livar, žitar in hladno valjavec se lahko vpisujejo učenci, ki so uspešno končali najmanj 6 razredov osnovne šole in obvezo osnovnega šolanja. Vsem tem učencem bomo omogočili, da bodo dokončali osnovno šolo, če bodo to želeli.

Učenci poklicne šole imajo zelo dobre pogoje za šolanje, in sicer:

- prejemajo mesečno stipendijo, ki jo daje železarna Jesenice.
- učenci iz oddaljenih krajev lahko stanujejo v domu učencev, oskrbnino reširajo železarna Jesenice.
- učenci dobijo dve delovni obleki
- učenci so zdravstveno in neugodno zavarovani.

Glede na ugodne pogoje šolanja, vabimo predvsem učence iz pasivnih krajev Slovenije, katerih starši nimajo finančnih sredstev za šolanje, da se vpšejo v našo šolo.

Prošnjo za sprejem v šolo pošljite na naslov najkasneje do 1. septembra in ji priložite: rojstni list, zadnja šolska spričevala, zdravniško potrdilo in kratak življenjski opis.

Uvodni sestanek in razporeditev učencev po razredih bo 31. 8. ob 9. uri, redni pouk pa se bo začel 1. 9. ob 8. uri.

ŽELEZARSKI
IZOBRAŽEVALNI
CENTER
JESENICE
7389-8

LOTTO II

3. Končno poročilo za 33. kolo — II. zrebanje.

Zrebanje je bilo 10. 8. 1971.

Izrebanje številke: 6, 18, 20, 34, 35 in dodatna 21.

Začetna vrednost dobitkov:

- 4 + 1 8208,20 din
- Cetverke 446,10 din
- Trojke (končna vrednost) 14,65 din
- CETVERKE V SLOVENIJI:
- Ljubljana 9 831008-4
- Celje 24 576819-4
- 576832-4 576330-4
- 4 + 1 Maribor 58 K-365708-4

4. Začetno poročilo za 33. kolo — II. zrebanje.

Zrebanje je bilo 17. 8. 1971.

Izrebanje številke: 2, 10, 14, 15, 22 in dodatna 7.

Začetna vrednost dobitkov:

- 4 + 1 13.578,50 din
- Cetverke 544,25 din
- Trojke (končna vrednost) 20,95 din
- DOBITKI V SLOVENIJI:
- 4 + 1 Maribor 54 K-365708-4
- Svetitsa 80: 647836-4
- Cetverke: Ljubljana 1 833178-4
- Ljubljana 9 83297-4
- S-250831 5-250831 S-250831
- Maribor 59 104989-2

NENADOMA JE PREMINILA

DAVORINA BEVK

ROJENA BRATUŽ

SLOVENSKA UCITELJICA IZ ZAVEDNE GORIŠKE DRUŽINE BRATUŽEVIH IZ ČASA, KO JE BILA PRIMORSKA POD FASIZMOM, KATEREGA ZAPORE JE POKOJNA TUDI SAMA OBCUTILA, VNETA NAPREDNA KULTURNA DELAVKA IN STROKOVNA PISATELJICA, DOLGOLETNA NAJTESENEJŠA SODELAVKA POKOJNEGA PISATELJA FRANCETA BEVKA, PARTIZANSKA IN DRUŽBENA DELAVKA TER AKTIVNA ČLANICA RAZNIH ORGANIZACIJ

OD POKOJNICE SE BOMO POSLOVILI NA POKOPALIŠČU V SOLKANU 20. AVGUSTA 1971 OB 17. URI

OBČINSKA SKUPŠČINA IN DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE OBČINE NOVA GORICA

TEMLJNA KULTURNA SKUPNOST OBČINE NOVA GORICA

GORISKA KNJIZNICA »FRANCETA BEVKA«

Prenehalo je biti plemenito srce naše nepozabne

DAVORINE BEVK

rojene BRATUŽ
vdove po pisatelju

Pokojnica je bila prepeljana iz Ljubljane v Novo Gorico — Solan, v mrtvaško kapelico v Solkanu, od koder bo krenil pogreb v petek, 20. avgusta 1971, ob 17. uri na isto pokopališče.

Zelja pokojnice je, da se namesto vencev in cvetja poklonijo ta sredstva v sklad za izgradnjo bolnišnice Sempeter — Nova Gorica

Globoko žalujoci:

sestra Ida Mikluš z družino, družini Bratuž in Kancelj ter drugo sorodstvo

V Ljubljani, dne 18. avgusta 1971

ZAHVALA
Ob smrti naše drage

FANI PLEHAN

učiteljice v p.

smo prejeli toliko izrazov sožalja, da se ne moremo vsakomur posebej zahvaliti. Naj bo na tem mestu izražena prisrčna zahvala vsem, ki so z nami sočustvovali, ranjko obdali z rožami in venci ter jo spremili k zadnjemu počitku. Ljubezni, izkazano naši ranjki, ne bomo pozabili.

Zalujoci brat in sorodstvo

ZAHVALA
Ob boleči izgubi ljube sestre, nepozabne hčerke in tete

MARINKE GOMILŠEK - RATAJ

se vsem iskreno zahvaljujemo, ki so jo spremili na zadnji poti v tako velikem številu ter ji izkazali nepozabno prijateljstvo. Zahvaljujemo se dr. Jagodiču za njegovo pomoč, tovariš Roga za razumevanje, Elektro Ljubljana, sirelski družini ter vsem, ki so darovali za vence za njen lepši počitek.

V neotolažljivi žalosti:

sestra Lojzka Kogovšek z družino, mama Ana, bratje Jože, Janez, Lojze z družino, sestra Rozzi in Anica ter Nežka in Zinka z družino, nečaki, nečakinje in sorodniki

Ljubljana, Mačkovec, M. Sobota, Kanada

ZAHVALA
Ob boleči izgubi našega ata, deda, pradedca, tasta, brata, svaka in strica

MIRKA ZADNIKA

upokojenega natakarija

se vsem iskreno zahvaljujemo, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala dr. Kolbetu za dolgoletno zdravljenje pokojnika. Iskreno se zahvaljujemo vsem darovalcem cvetja in vencov, zlasti še delovnim kolektivom CP Delo, Termika, IMKO in ašnim stanovcem. Vrhovčeva 2. Zahvaljujemo se tudi go. Plohl, ki mu je v zadnjih dneh lajšala njegovo trpljenje. Zahvala vsem za izražena sožalja

Zalujoci otroci

PETROL

LJUBLJANA
razglaš
prosto delovno mesto

SERVIRKE
v internem bifeju

POGOJ: KV ali PK delavka v gostinstvu.

Poskusna doba traja 6 mesecev.

Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe na naslov: PETROL, Ljubljana, Vošnjakova 2. 7383

OSNOVNA ŠOLA
Primoža Trubarja
Velike Lašče

razpisuje delovna mesta za nedoločen čas:

slovenščina-nemščina, predmetnega učitelja ali profesorja socialnega delavca višja šola za socialne delavce

učitelja razrednega kombiniranega pouka za podružnično šolo Karlovica.

Rok za prijavo je 15 dni od objave razpisa. 7349

SVET
OSNOVNE ŠOLE

Dob pri Domžalah

razpisuje naslednji prosti delovni mesti:

UCITELJA
TELESNE VZGOJE, PRU ali P z diplomom za nedoločen čas ali absolvent za čas od 1. 9. 1971 do 31. 7. 1972.

UCITELJA
RAZREDNEGA POUKA, U ali PA za določen čas od 1. 9. 1971 do 31. 8. 1972.

Stanovanja ni. 7377

ELEKTRO LJUBLJANA,
POSLOVNA ENOTA
LJUBLJANA MESTO

razglaš prosto delovno mesto

kvalificirane kuharice
za svoj obrat družbene prehrane

Pogoji za zasedbo so naslednji:

- kvalificirana kuharica z nekajletno prakso, za dopoldanski delovni čas.
- Osebnih dohodkov je določen v skladu s pravilnikom podjetja.
- Vse nadaljnje informacije dobe zainteresirane v splošni službi, Kotnikova 9/I. 7387

Vsem sorodnikom in znancem sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša dobra mama, babica in sestra

Antonija Brisar

roj. KOGOVSEK

Pogreb pokojnice bo 21. avgusta 1971, ob 15.30 izpred hiše žalosti C.m. Tita 76 na pokopališče na Blejsko Dobravo

Zalujoci:

sinova Stane in Lado z družino ter drugo sorodstvo

Jesenice, 19. avgusta 1971

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA JE NENADOMA PREMINILA ČLANICA NASEGA KOLEKTIVA, TOVARISICA

Alojzija Jančič

SNAILKA

OHRAJILI JO BOMO V LEPEM SPOMINU

KOLEKTIV ZAVODA SRS ZA TRANSFUZIJU KRVI LJUBLJANA

Vsem, ki ste jo imeli radi, sporočamo žalostno vest, da je v 83. letu starosti umrla naša draga mama, stara mama in teta

Ivana Zajec

roj. AVSIC
upokojenka Tobačne tovarne

Od nje se bomo poslovili v petek, dne 20. avg. 1971, ob 14.30 iz Janezove mrtve vežice

Zalujoci:

hčerka Ančka z možem Dominikom, vnuka Dominik in Snežna, družine Avšičev, Jerab, Hlešč, Pogačar, Teran in drugo sorodstvo

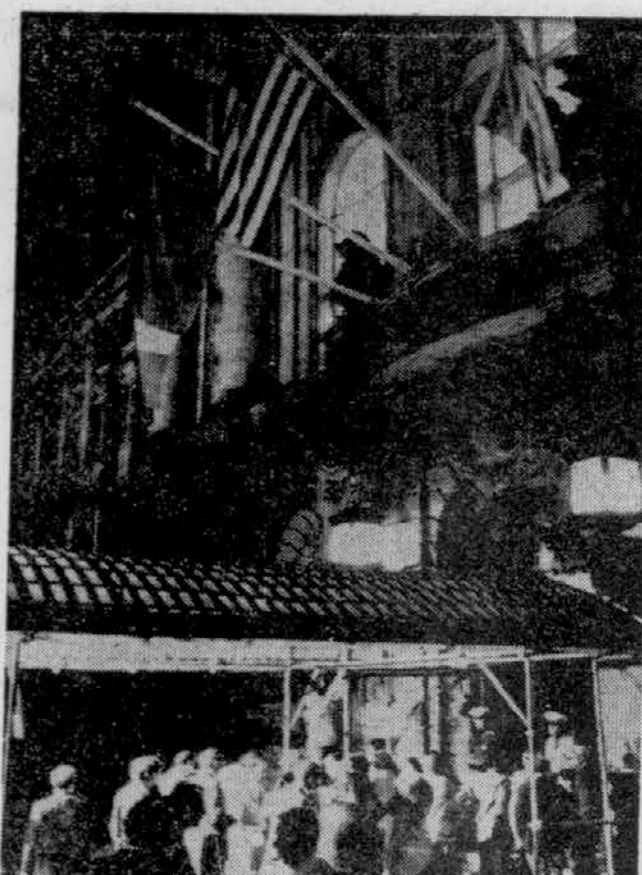
Ljubljana, Sneberje, Brežice, Piran, Zürich, 18. avgusta 1971

SKANDINAVSKI DENARNI POGOVORI — Skandinavski finančni ministri in bankirji so v Stockholmu razpravljali o zapletenem položaju, ki je nastal v mednarodnem monetarnem sistemu po ameriških ukrepih. Na sliki so od leve proti desni: švedski finančni minister Gunnar Strang, norveški trgovinski minister Per Keppe in predsednik norveške banke.

DEMONSTRACIJE V DAMASKU — Na sliki policija razganja skupino demonstrantov, ki so ob prihodu egiptovskega predsednika Sadata v sirski prestolnici vzklikali »Naser, Naser« in z negotovanjem sprejeli sedanega predsednika ZAR. Kot je znano, potekajo v Damasku pogovori o trojni arabski federaciji.

NOVINARJI ČAKAJO NA IZJAVE VELEPOSILNIKO — Skupina poročevalcev je dolgo časa čakala pred zvezniško zgradbo v zahodnem Berlinu, da bi od veleposlanikov štirih velesil izvedeli kaj več o rezultatih zadnjih maratonskih četvernih pogovorov.

NA HRBTU MORSKE ZVERINE — Avstralski potapljač John Strano si je v bazenu brisbanskega akvarija takole privoščil izjedenje na hrbtu samice morskega psa. Poleg samice in potapljača je tudi mladič, ki je šele pred kratkim zagledal luč morja. Telefot: UPI

Togi predpisi ne dopuščajo izjem!

Predstavniki več kot 50 kolektivov novosadske občine predlagajo ZIS rešitve za uveljavljanje novih predpisov

NOVI SAD, 19. avg. (Tanjug). Predstavniki več kot 50 kolektivov novosadske občine so zvezi vladni predlagali vrsto konkretnih rešitev, ki bi po njihovem mnenju prispevale k prožnejšemu in tudi učinkovitejšemu uveljavljanju novih predpisov v gospodarstvu. Novosadski gospodarstveniki se hudejeje zlasti nad nekaterimi deviznimi in zunanjetrgovinskimi predpisi, češ da so preveč togi in ne dopuščajo nobenih izjem.

Po njihovem mnenju sedanjše globalne devizne vzorce tako prizadevajo vzorke reproduktivnega materiala, ki ga v Jugoslaviji ne izdelujemo, kot uvoznike blaga, ki ga na trg lahko pošlje domače gospodarstvo. Poseben problem je z uvozom reproduktivnega materiala, namenjenega proizvodnji blaga za izvoz. Glede tega predlagajo, da bi proizvajalce oprostil carine in taks, takoj ko bi reproduktivni material uvozili, ne pa šele po končani proizvodnji, ko bi blago odposljaljo tujemu kupcu.

Težave nastajajo tudi zato, ker sredstva, ki jih pošiljajo tudi kooperanti, zaradi zapletenega postopka preprosto prihajajo v roke domačemu

partnerju. Nadalje je po njihovem mnenju 6-odstotna premija za izvoz na konvertibilni območje preveliko stimulativna. Če bi jo izenačili z višino zaščitne carine tiste države, v kateri je kupec, bi se izvoz lahko bolj povečal. Kmetijstvu in živilski industriji bi bilo treba priznati večji odstotek deviznih sredstev, dobljenih z izvozom, kot doslej. Potem bi ti panogi imeli možnost za najemanje tujega kapitala, ki bi ga lahko porabili za povečanje zmogljivosti in za proizvodnjo za izvoz.

Pozornost nakupu opreme za modernizacijo

Pri uveljavljanju omejitvenih ukrepov bi po mnenju novosadskih gospodarstvenikov morali posebno pozornost posvetiti nakupu opreme za nadaljnjo modernizacijo industrije in uporabo sodobnejših tehnoloških rešitev.

Omejitveni pogoji za investicije pa naj ne bi veljali pri gradnji sodobnih maloprodajnih prostorov, ki so že zdaj ozko grlo domačega trga zlasti v turističnih krajih in velikih potrošniških središčih.

Novosadski kolektivi zahtevajo, naj bi nagelje rešili neklivnost, uvedbo splošnega klirinskega režima, v katerem ne bi mogel biti nihče izjema, temveč bi morali vsi spoštovati finančno disciplino. Da bi to dosegli je treba zagotoviti kritje za vse nepokrite naložbe in izgube v gospodarstvu. V nasprotnem primeru si biva prizadevala tista območja, ki imajo pokrite naložbe in izgube, a več terjatev pri

Britanski minister potuje na Malto

LONDON, 19. avg. (Reuter). Britanski obrambni minister lord Carrington potuje na Malto, kjer bo s premierom Mintoform nadaljeval pogovore o uporabi vojaških oporišč na Malto.

Največji diamant na svetu?

Na severozahodnem Cejlonu našli diamant v velikosti kokosovega oreha

COLOMBO, 19. avgusta (AP). — Blizu neke plantaje v severozahodnem delu Cejlona so našli drag kamen, velik kot kokosov oreh. Kamen tehta skoraj osem kilogramov. Ko so ga izkopali iz zemlje, je zelo bleščal. Za zdaj še niso ugotovili, za kakšno vrsto kamna gre. Njegov najditelj ga je spravil v banko in o svoji najdbi obvestil oblasti.

Colombo bo sprejel Slovence

Septembra bo predsednik vlade sprejel delegacijo Slovencev

TRST, 19. avg. — Podtajnik predsedstva vlade Antoniozzi je sporočil slovenskemu poslanecu Škerku, da bo predsednik vlade Colombo septembra sprejel delegacijo slovenske narodnostne skupnosti. S tem je predsedstvo vlade uradno potrdilo sprejem, ki ga je že napovedal ob koncu julija predsednik deželnega sveta Furlan — Julijevski krajine Berzanti, katerega so predstavniki slovenske narodnostne skupnosti v Italiji zaprosili za posredovanje.

V odgovoru podtajnika predsedstva vlade je rečeno, da je predsednik vlade pristal na zahtevani razgovor, ki ga sočenejuje za pomembnega in ki mora biti konstruktivna. Tudi katerega bo priložnost septembra po počitniškem premoru.

B. SAMS

Pomoč ZSSR

Dodatna brezplačna vojaška pomoč Sev. Vietnamu - Brežnjeva v Hanoi?

OD NAŠEGA MOSKOVSKEGA DOPISNIKA

MOSKVA, 19. avg. (Po telefonu). Sovjetska zveza bo dala Severnemu Vietnamu, kot je rečeno v sporočilu, dodatno brezplačno vojaško pomoč. Sporazum o tem je bil sklenjen v Moskvi, podrobnosti niso znane. Govorijo pa ima ta gesta v sedanjem trenutku namen, da podčrta sovjetska stališča oziroma sovjetsko vlogo pri slehernem morebitnem reševanju vietnamskega vprašanja.

Sovjetska vojaška glasilo Krasnaja zvezda objavlja danes komentar, posvečen 26-

Burton in Taylorjeva v Dubrovniku

DUBROVNIK, 19. avg. (Tanjug). — Slavnj igralci Burton-Taylor, ki bo sodeloval pri realizaciji jugoslovanskega filma »Sutjeska«, je dopotoval danes iz Italije v jahto v Dubrovnik. Igralca je v Uparih dočkal režiser Stipe Delić. Burton in Taylorjeva sta se naselila v vili Borovka v Uparih, odkoder se bosta na snemanja najverjetneje prevažala s helikopterjem.

Siamska dvojčka v ZRN

V Aschaffenburgu sta se rodila v medicini zrasla dvojčka

ASCHAFFENBURG, 19. avgusta (Reuter). — V mestni bolnišnici v tem zahodnonemškem mestu sta se rodila siamska dvojčka, ki sta zrasla z medicinskega, tako da ni mogoče ugotoviti njunega spola. Zdravniki so sporočili, da je bil porod precej težak in da so dvojčka takoj odpeljali na kliniko. Predstavniki bolnišnice je povedal, da še niso določili dneva, ki bodo siamska dvojčka s operacijo ločili.

Iz včerajšnje zadnje izdaje

Francija proti Vlada zavrnila uvedbo »plavajočega tečaja« franka in obtožila ZDA

PARIZ, 18. avg. (Tanjug). Francoska vlada je danes zavrnila, da bi uvedla »plavajoči tečaj« franka in je hkrati obtožila ZDA, da so s sprejetjem novih ukrepov za zaščito dolarja porušile mednarodne monetarne zakone.

Po triletnem sestanku je vlada v Parizu izdala uradno sporočilo, v katerem je rečeno, da bo Francija na juturnem zasedanju ministrov EGS uradno predlagala, da bi ugotovili dva kriterija do dolarja: enega, ko gre za trgovino, drugega pa za monetarne transakcije.

Predsednik Pompidou bo predložil spravoosnosni sestanek na vrhu držav članic skupnega trga, katerega bi se udeležila še Velika Britanija, Norveška, Danska in Irsko, je nadalje rečeno v sporočilu francoske vlade. Sejo so danes sklicali na hitro in zaradi tega je predsednik Pompidou prekinil letne počitnice.

Za razvoj humane družbe

Ceausescu govoril na zborovanju v tovarni »Republika« v Bukarešti

BUKAREŠTA, 18. avg. (Tanjug). — Generalni sekretar romunske KP Nicolae Ceausescu je izjavil danes v Bukarešti, da se bo RPK tudi v prihodnje zavzemala za premostitve razlik v odnosih med socialističnimi državami za krepitev njihove enotnosti kakor tudi za enotnost vseh protimperialističnih sil.

Ceausescu je prav tako izjavil, da imajo komunistične partije najpomembnejšo vlogo v boju nasprotnih sil na celu delavskega razreda vsake države proti politiki imperialističnih sil, za spoštovanje pravic gospodarske družbe, življenja v skladu s potrebami lastnega naroda.

V tej borbi, je dodal Ceausescu, posvečamo posebno pozornost enotnosti socialističnih držav ter njihovi aktivni udeležbi v borbi proti imperializmu in za razvoj napredne humane družbe.

Izpad mladih fašistov

Skupina neofašistov premazala dvojčični napis v miljski občini

TRST, 19. avgusta — Skupina neofašistov mladinov je v noči med torkom in sredo premazala dvojčični napis »Pri Korosčih« v miljski občini. Na osem sto zraven napisali »WMSI« (živele neofašistična stranka), narisali ključasti križ ter runo, ki je nekako uraden simbol neofašistične mladinske organizacije. Pred slovenskimi vojsniki je v teh dneh miljska občina pričela postavljati dvojčične napise, kot so že postavljali pred slovenskimi vojsniki v ostalih občinah tržaškega področja. To je po vsej verjetnosti povzročilo reakcijo neofašistične mladinske organizacije. Miljski občinski odbor je takoj ostro obsodil zločinsko dejanje, izjavil, da izraža svojo solidarnost prebivalcem prizadetega kraja in potrjuje svojo obveznost za uresničevanje neodoljivih pravic slovenske narodnostne skupnosti.

BOGO SAMS

Francija proti

Vlada zavrnila uvedbo »plavajočega tečaja« franka in obtožila ZDA

PARIZ, 18. avg. (Tanjug). Francoska vlada je danes zavrnila, da bi uvedla »plavajoči tečaj« franka in je hkrati obtožila ZDA, da so s sprejetjem novih ukrepov za zaščito dolarja porušile mednarodne monetarne zakone.

Po triletnem sestanku je vlada v Parizu izdala uradno sporočilo, v katerem je rečeno, da bo Francija na juturnem zasedanju ministrov EGS uradno predlagala, da bi ugotovili dva kriterija do dolarja: enega, ko gre za trgovino, drugega pa za monetarne transakcije.

Predsednik Pompidou bo predložil spravoosnosni sestanek na vrhu držav članic skupnega trga, katerega bi se udeležila še Velika Britanija, Norveška, Danska in Irsko, je nadalje rečeno v sporočilu francoske vlade. Sejo so danes sklicali na hitro in zaradi tega je predsednik Pompidou prekinil letne počitnice.

Za razvoj humane družbe

Ceausescu govoril na zborovanju v tovarni »Republika« v Bukarešti

BUKAREŠTA, 18. avg. (Tanjug). — Generalni sekretar romunske KP Nicolae Ceausescu je izjavil danes v Bukarešti, da se bo RPK tudi v prihodnje zavzemala za premostitve razlik v odnosih med socialističnimi državami za krepitev njihove enotnosti kakor tudi za enotnost vseh protimperialističnih sil.

Ceausescu je prav tako izjavil, da imajo komunistične partije najpomembnejšo vlogo v boju nasprotnih sil na celu delavskega razreda vsake države proti politiki imperialističnih sil, za spoštovanje pravic gospodarske družbe, življenja v skladu s potrebami lastnega naroda.

V tej borbi, je dodal Ceausescu, posvečamo posebno pozornost enotnosti socialističnih držav ter njihovi aktivni udeležbi v borbi proti imperializmu in za razvoj napredne humane družbe.

Mrtvi in ranjeni na meji

Pakistanski radio: Spopad z indijsko četo na pakistanskem ozemlju

KARACHI, 18. avg. (AP). — Šest indijskih vojakov je bilo ubitih, mnogo pa ranjenih v spopadih s pakistanskimi silami, je sporočil danes pakistanski radio. V poročilu je rečeno, da je prišlo do spopada danes jutraj, ko je nek četa indijskih obmejnih sil prestopila vzhodno pakistansko mejo na področju Radžasthi. Pakistanski radio trdi, da so četo pustili, da je prišla globlje na pakistansko ozemlje in so jo tedaj nena doma napadli. Pakistanske sile so baje ujele tudi enega indijskega vojaka.

Izpad mladih fašistov

Skupina neofašistov premazala dvojčični napis v miljski občini

TRST, 19. avgusta — Skupina neofašistov mladinov je v noči med torkom in sredo premazala dvojčični napis »Pri Korosčih« v miljski občini. Na osem sto zraven napisali »WMSI« (živele neofašistična stranka), narisali ključasti križ ter runo, ki je nekako uraden simbol neofašistične mladinske organizacije. Pred slovenskimi vojsniki je v teh dneh miljska občina pričela postavljati dvojčične napise, kot so že postavljali pred slovenskimi vojsniki v ostalih občinah tržaškega področja. To je po vsej verjetnosti povzročilo reakcijo neofašistične mladinske organizacije. Miljski občinski odbor je takoj ostro obsodil zločinsko dejanje, izjavil, da izraža svojo solidarnost prebivalcem prizadetega kraja in potrjuje svojo obveznost za uresničevanje neodoljivih pravic slovenske narodnostne skupnosti.

Seja za zaprtimi vrati

Trojne konference v Damasku se ni udeležil predsednik Nimeiri

DAMASK, 18. avg. (Tanjug). — Na prvem sestanku trojne konference, ki je bil danes v Damasku za zaprtimi vrati in je trajala uro in pol, so predsedniki Sirije, ZAR in Libije razpravljali o sedanjih problemih v arabskem svetu.

Sirski podpredsednik Mahmud Ajub, ki je obvestil novinarje, o prvi seji, ni povedal nobenih podrobnosti o tem sestanku. Vendar je dejal, da so trije predsedniki začeli razpravljati o načrtu ustave trojne federacije. Dejal je, da bodo verjetno sprejeli načrt ustave že jutri, ta je bil po novo ustavo federacije lahko slovensko progla silil že v petek dopoldne. Ajub je dejal, da doslej v Damasku ni prispela sudanska delegacija, povedal pa je, da je predsednik Nimeiri obvestil konferenco, da zaradi položaja v državi ni mogel priti v Damask.

Telegrami

ZAMBEJSKI GOST — BEOGRAD. Predsednik izvršnega biroja predsedstva ZKJ Nijaz Dizdarević je sprejel posebnega po močnika zambijskega predsednika Kaunda Marika Cona. Govorila sta o družbenogospodarskem in političnem razvoju in o delu političnih organizacij v obeh državah, pa tudi o nekaterih mednarodnih vprašanjih.

BUNKER SE JE VRNIL — SAIGON. Ameriški veleposlanik v Južnem Vietnamu Bunker se je po večdnevni odsotnosti v ZDA vrnil v Saigon. Najbrž prinaša sporočila predsednika Nixona za saigonskega predsednika Nguyen Van Thieuja in njegovega nasprotnika na skorajšnjih predsedniških volitvah, upokojenega generala Duong Van Minha.

SCHIELE NA IRSKEM — BONN. Zahodnonemški zunanji minister Walter Scheel se bo od 13. do 15. septembra mudil v Dublinu. Povabila ga je irska vlada. Govoril bodo najbrž o članstvu Irske v EGS.

PRI ČU EN LAJU — HONG KONG. Kitajski premier Ču En Laj je v Pekingu sprejel Nobelovega nagradjenca dr. Janga Ceninga, ameriškega državljanja, rojenega na Kitajskem. Dr. Jang je leta 1957 dobil Nobelovo nagrado za fiziko in je sedaj direktor inštituta za teoretsko fiziko na univerzi v New Yorku.

ZA BANGLA DES — HONG KONG. Pakistanski visoki komisar v Hong Kongu Muhiuddin Ahmed je prejel stiske s pakistanske vlade in je podprl gibanje za neodvisnost Vzhodnega Pakistana Bangla Des. Izjavil je, da ima stiske s predstavniki Bangla Des v Londonu, New Yorku in Indiji, in da bo za zdaj ostal v Hong Kongu in delal za vlado Bangla Des.

LABURISTI PRED KONSERVATIVCI — LONDON. Anketa Gallupovega inštituta je pokazala, da bi v primeru splošnih volitev dobila opozicijska laburistična stranka za 6,5 odstotka več glasov kot konservativna stranka. Dvaštirideset odstotkov volivcev bi se odločilo za konservativno stranko, za laburistično pa 48,5 odstotka.

IZKLJUČITEV — LUSAKA. Zambijski predsednik Kaunda je objavil odločitev, da bodo štiri znane politike izključili iz vladajoče stranke nacionalne neodvisnosti (UNIP). Tako so sklenili na zasedanju centralnega komiteja, ker je četrterica baje kovala načrte, kako bi ustanovili novo opozicijsko skupino — združeno napredno stranko.

POGOJ UMIK — PARIZ. Vodja hanojske delegacije na pariških pogovorih Xuan Thuy je izjavil, da se bodo morale ZDA soočiti še s hujšimi gospodarskimi in monetarnimi težavami, če bodo odlašale s popolnim umikom svojih čet iz Vietnama. Tako je izjavil novinarjem pred 126. sejo, ki se je vodja delegacije južnovietnamske revolucionarne vlade Nguyen Thi Binhova ni udeležila.

POMOČ MALTI — BONN. Zunanje ministrstvo v Bonnu je objavilo, da bo ZRN poslala Malti kot pomoč 4 helikoptere, 3 patruljne čolne za odkrivanje tihotapev, 12 tovornjake, in telekomunikacijske naprave. Baje je ZRN o tej pomoči že obvestila svoje partnerje v NATO.

EKSPLOZIJA — TEHERAN. Na policijski postaji v Teheranu je eksplodirala bomba. Poškodovani so bili štirje policisti. Najbrž so bombo podtaknili teroristi, ki delujejo na območju Kaspijskega morja.

RIBJA MOKA ZA KITAJSKO — LIMA. V Limi računajo, da bo LR Kitajska do konca letošnjega leta od Peruja odkupila skoraj četrtno zalogo ribje moke, ki zdaj znaša že 765.000 ton. Prvih 9300 ton jo Peru pred kratkim že odposlal na Kitajsko.

SINGH O SPORAZUMU — NEW DELHI. — Indijski zunanji minister Svaran Singh je dejal, da besedilo sporazuma s SZ ne govori samo o vzajemnem spoštovanju indijske politike nevtrženosti, temveč nedvoumno potrjuje, da Sovjetska zveza »sprejema nevtrženost kot filozofijo, za kateri naj bi se ravnale tudi druge države v svoji zunanji politiki«.

WASHINGTON NI PRESENEČEN — WASHINGTON. Ameriško zunanje ministrstvo je sporočilo, da ga ni presenetila novica, da se bodo do konca leta iz Vietnama umaknile avstralske in novozelandske enote. Povedal je, da je to v skladu s načrtom o umiku ameriških enot in s programom vietnamizacije.

Pa še to:

EKSPEDITIVNI ČEBELARJI — Čebelarica organizacija v Sloveniji bo v septembru odprla besedilo nove slovenske čebelarice himne. Potem bodo dal besedilo uglašiti. Himno bodo prepevali ob 50-letnici slovenske čebelarice društva in 200-letnici smrti velikega čebelarja Antona Janše.

Skoda, da ekspeditivni čebelarji niso zaupali skrbi za novo državno himno. Ze davno bi jo imeli.

SONCE vidno 5,0
vidno 19,8
VREMENSKO POROČILO
Prognostična karta za 20. avgust 1971 ob 0,7 uri

Vreme in temperatura 19. avgusta 1971

kraj	vreme	ob 7 uri	stopnja	vreme	ob 13 uri	stopnja
Ljubljana	megla	12	jasno	27		
Planica	jasno	9	jasno	23		
Brnik	jasno	10	jasno	25		
Škofljica	jasno	12	jasno	16		
Maribor	jasno	13	jasno	25		
Si. Gradec	jasno	9	jasno	25		
Celje	jasno	9	jasno	25		
Novo mesto	jasno	12	jasno	25		
Koper	jasno	12	jasno	24		
Reka	jasno	22	jasno	26		
Ptuj	jasno	23	jasno	30		
Izola	jasno	21	jasno	29		
Dubrovnik	jasno	24	jasno	28		
Zagreb	jasno	24	jasno	30		
BEOGRAD	jasno	14	jasno	25		
SARAJEVO	jasno	18	jasno	28		
RIJAD	jasno	12	jasno	26		
SKOPJE	jasno	23	jasno	28		
CELOVCE	jasno	12	jasno	28		
Gradec	jasno	11	jasno	24		
Dunaj	jasno	17	jasno	28		
Benetke	—	—	—	—		
Milano	jasno	19	jasno	28		
Genova	jasno	19	jasno	28		
München	jasno	14	jasno	28		
Zürich	poloblačno	11	jasno	27		
Stut. G.	poloblačno	22	jasno	30		
Pariz	oblačno	18	jasno	23		
Berlin	poloblačno	16	jasno	28		
Stockholm	oblačno	16	jasno	28		
Moskva	jasno	15	poloblačno	20		

Temperatura morja: Koper, Split in Rab 25, Šibenik, Hvar in Por-torož 24, Palagruž 26, temperatura vode v ba-zenu Radenci 23, temperatura Blejskega jeze-ra 24.

ZA KONEC TEDNA

DONIT

SPRENEVEDAMO SE, KO IŠČEMO SLAVNEGA POKOJNIKA

Kje pa je doma Jernej Kopitar?

21. avgust. Tega dne 1780. leta se je v mali vasi Repe pri Vodichah rodil eden naših največjih jezikoslovcev in pisec prve znanstvene slovenje Kopitar.

Sklenili smo, da obiščemo ta mali pozabljeni kraj in potujemo, koliko prebivalci vasi poznajo znamenitega moža. Nismo imeli namena, da bi se predstavili kot častnikarji niti, da bi spraševali za rojstno hišo velikega slovničarja in jezikoslovca. Imeli smo namen poizvedovati le po nekem Kopitarju, tako kakor večkrat želimo izvedeti, kje bi lahko dobili tega ali onega človeka, prijatelja ali znanca. Priznamo, vodila nas je zloba, češ morda pa bodo krestili Jerneja Kopitarja za jazz peveca, za beatlesa ali kakkega velikega sportnega asa. Med vasice je najbližja pot od Medvode preko Smlednj-

ka proti Vodiciam. Tu se od glavne asfaltirane ceste odcepi poljska pot, ki po dobrih tristo metrih strmo zavije navkreber (pri znamenju).

Vasica šteje komaj kaj več kakor 20 hiš. Celotno naselje je strnjeno pravzaprav ob eni sami glavni, raziti makadamski cesti, če jo lahko tako imenujemo.

zadnja od kopitarjev

Komaj smo prišli v vas, že smo opazili starejšo ženo, ki je s težavo rinila po poti navzgor. Pozdravili smo jo in vprašali, kje stane Jernej Kopitar (s težavo smo premagovali smeh).

Aja, sedaj se pišejo Kranjci. Jaz se pa še vedno pišem Kopitar. S tistim jezikoslovcem, ali kaj, sem pa v

sorodu in zadnja sem, ki se v vasi piše tako. Vi ne veste, kako so ga spuščali, sicer pa ni živel tukaj. Po vsem svetu je bil. Ogromno jih pripelje sem v njegovo hišo in plošča je noter, iz Dunaja so jo vzdali, je odgovorila ženica.

Ženica, ki se nam je predstavila za Katarino Kopitar, nas je povabila v njegovo hišo. Povedala nam je, da to sicer ni njegova rojstna hiša, da je prava bila lesena in stala kakih pet metrov višje, pa je pogorela.

V sedanjih hiši s spominsko ploščo (ki se jo komaj vidi med trto) ni drugega, kakor vpisna knjiga obiskovalcev.

Odišli smo se, da poiščemo novo žtev. In že je bila pred nami. Izbrali smo si starejšega kmeta na vozi.

2:0 za replje

»Kje pa je doma Kopitar?«

»Se naprej boste morali. Prvo boste prišli do ene bele hiše, nato pa še do dveh in ta tretja je. Ne vem pa, če ga boste dobili doma, je odgovoril.

Bili smo silno zadovoljni. Vendar eden! Spraševali smo dalje, če je to tisti, ki je napisal slovnicu, da pač tega iščemo.

Sedaj nas je možakar Jože Bergant pisano pogledal in

nam lepo pojasnil, da smo že šli mimo tiste hiše, kjer je živel, toda žal je že zdavnaj umrl. Ta, da je bil nekakšen jezikoslovec in tudi pisal je neke reči v zvezi z jezikom.

Sklesano smo na kraju priznali, da smo častnikarji in da smo hoteli izvedeti, koliko vaščani poznajo delo velikega slovničarja. Torej 2:0 za domačine. Replje.

nisem od tu doma

Vendar smo hoteli za vsak denar najti nekoga, ki se nikoli ni slišal za Jerneja Kopitarja. Na nekem dvorišču zagledamo mlajšo žensko. Ta ne bo vedela, ne!

Pa se je izmazala: rekla je, da ni iz vasi. Kaj smo hoteli, saj tudi mi ne poznamo vsakega človeka v kraju, kamor pridemo. Zato smo postavili naše vprašanje njeni prijateljici, ki je domačinka.

»I, kaj ne bi vedela,« je odgovorila Neža Najvert, saj je plošča na hiši, neke slovniče je pisal, mislim.

mladenič drži predavanje

Na poti proti domu smo zaskočili še mladega fanta, ki je popravljal avtomobil. Aha, zdaj bomo videli, kaj ve mladina.

Toda zaman. Tudi ta je vedel, da je bil Kopitar velik jezikoslovec in da se nista posebno marala s Prešernom. Malce čudno pa se mu je zdelo, da iščemo že zdavnaj umrlega moža. Ko pa je izvedel, da smo častnikarji, se ni hotel predstaviti, češ da ne boč biti v časopisu.

Malce osramočenji smo zapuščali vasico. Menili smo, da nas prebivalci smatrajo za neumnake, ker ne vemo, kdo je bil Jernej Kopitar in se nam niti ne sanja, da je že zdavnaj umrl. Zakaj bi ga potem le iskali.

kaj ne veste, da je že umrl?

Pobrali smo šila in kopita, vendar ko smo že precej daleč od vasi ob cesti zagledali starejšo žensko, smo ponovno poizkusili srečo.

Sedaj smo se šele osramotili. Ženica se je silno začudila, kako da ne vemo, da je že umrl...

Naprej rajši nismo spraševali. Hiteli smo proti domu, da bi čimprej pobegnili pred omalovažujočimi pogledi. Hiteli pa smo tudi zato, ker smo hoteli čimprej zapisati, da naši ljudje cenijo in poznajo velike ljudi naše preteklosti.

RADO RADESCEK

DRAGI DOPUSTNIKI!

Ko boste ob morju, v gorah, na potovanju, se spomnite vseh, ki še niso na počitnicah. O zgodah in nezgodah svojega dopusta jim pošite DOPISNICO.

Objavili jo bomo v PISANEM PETKU. Objavljene prispevke bomo HONORIRALI.

UREDNIŠTVO PISANEGA PETKA
TOMSICEVA 3, LJUBLJANA

APOLLO LOVI CENE

Spoštovani! Letujem v Rovinju, v železniškem letovišču. Rovinj je staro toda lepo mesto. Cene so tako visoke, da bi potreboval Apollo, če bi jih hotel doseči. Ogledal sem si akvarium, slikarsko razstavo, razstavo ptic; muzej žal preurejajo.

Lepe pozdrave
Milko Šajn
Petelinje 65, Pivka

TIGAR POGINIL DVAKRAT

Vsem bralcem in uredništvu!
Na poti sem — s fičkom — sva imela prav »prijetna težava«. V približno eni uri dva gumi-defekta niti ni tako

Jože Jerkovič
Ježica 48 a, Ljubljana

GASILSKA BUDNICA

Piran je lepo staro pristaniško mesto na malem polotoku, le zatrpno je z avtomobili. Tartini z gosli pod pazduho in lokom v roki presenečeno zre na morje razgredih pločevinastih streh pod seboj, kakor da bi želez igrati, pa ga motijo parkirani avtomobili. Gosli molče, se pa pogosto oglašajo sirena. V četrtek 5. VIII. je začela zavijati ob 3. uri jutraj. Turisti, ki ne vedo, da v Piranu alarmira sirena vrle gasilce, če kje gori ali pade kdo v morje in podobno, se zelo pretresajo, posebno če tuli ob takem času. Tudi mi smo se...

Lado Artnik, Piran

10 DIN ZA NIŠTA

Tovariši uredniki! Plaža v Kanegri na severnem koncu Istre je zaradi čiste vode in obale cilj mnogih turistov. Šest dni se lahko brezskrbno kopate, sedmi dan, torej v nedeljo pa visoko nad morjem na cesti stoji resnoba možakar s službeno čepico in za vsak avto pobere 10 din. Povprašal sem ga, kaj mi za teh deset dinarjev nudijo. Mož je namreč od turističnega društva Umag »Pa ništa«, je rekel. Denar pa je vseno žal. Nudijo pa res nič razen morja, sonca. Ampak cepce sem bil jaz, kajti spodaj na plaži mi je neki drugi kopalec povedal, da se da vstopnino zgledati tudi do polovice.

FRANC Z., Celje

- 20. AVGUST**
- 1827 — rojen belgijski pisatelj Charles de Coster, avtor »Dugodiščin Tila Utensplegia in Lama Dobrinas«, pravega flamskega svetega pisca
 - 1854 — umrl nemški filozof Friedrich Wilhelm von Schelling, nadaljevalec Kanta in Fichteja, Heglov predhodnik
 - 1894 — rojen hrvaški literarni zgodovinar Antun Barac
 - 1901 — rojen italijanski pesnik Salvatore Quasimodo, Nobelov nagradjenec za literaturo leta 1939
 - 1915 — umrl nemški zdravnik Paul Ehrlich, utemeljitelj kemoterapije in odkritelj zdravila proti sifilisu
- 21. AVGUST**
- 1780 — rojen slovenski jezikoslovec Jernej Kopitar, ki je izdal prvo znanstveno slovnicu slovenskega jezika
 - 1838 — umrl nemški pesnik Adalbert Chamisso, znan tudi kot prirodoslovec
 - 1940 — v Mehiki ubit ruski revolucionar Lev Davidovič Trockij (s pravim imenom Leib Bronstein)
 - 1964 — umrl italijanski komunistični voditelj Palmiro Togliatti

- 22. AVGUST**
- 1850 — umrl nemški pesnik Nikolaus Lenau (s pravim imenom Nikolaus Franz Niembsch), katerega »svetbo« je povzel naš Stritar
 - 1862 — rojen francoski skladatelj Claude Debussy, začetnik glasbenega impresionizma (»Preludij k favnu, vemu popoldnev«)
 - 1864 — ustanovljen mednarodni Rdeči križ
 - 1891 — umrl češki pisatelj Jan Neruda, mojster novele

- 23. AVGUST**
- 1372 — v noči na 24. avgust pokol francoskih protestantov-huguenotov, tako imenovana »šentjernejska noč«
 - 1831 — rojen češki pisatelj zgodovinskih romanov Alois Jirásek (»Poglavci«)
 - 1939 — podpisana pogodba med Sovjetsko zvezo in Nemčijo
 - 1944 — zavezniški osvobodje Pariz

- 24. AVGUST**
- 79 — izbruh Veruva uničil mesta Pompeje, Stabije in Herkulaneum
 - 1942 — padel v italijanski roki ofenzivni ekspresionistični pesnik Miran Jare

- 25. AVGUST**
- 1744 — rojen nemški pesnik Johann Gottfried Herder, zbiralec narodnega blaga, ki je močno vplival na romantike pri slovenskih narodih
 - 1776 — umrl škotski filozof David Hume, radikalni empirist in skeptik
 - 1822 — umrl sir Friedrich Wilhelm Herschel, angleški zvezdovanec nemškega rodu
 - 1900 — umrl nemški filozof Friedrich Wilhelm Nietzsche, po katerem je smisel sveta v močnih osebnostih (nadčlovek)

- 26. AVGUST**
- 1666 — umrl flamski slikar Frans Hals, največji predstavnik meščanskega baroka poleg Rembrandta, ki je že uporabljal impresionistično metodo slikanja
 - 1743 — rojen francoski kemik Antoine Laurent Lavoisier, eden od utemeljiteljev moderne kemije, med revolucijo je moral pod giljotino
 - 1885 — rojen francoski pisatelj Jules Romains (s pravim imenom Louis Farigoule), voditelj unaminističnega gibanja

NEKOČ
JE BIL...

PETELINJI BOJ

PRGIŠČE
PRIJAZNOSTI

Ondaj sem prisostvoval; mučni debati, razpravljanju brez konca in kraja. Prisostvoval pravim zategadelj, ker je vse kazalo, da sobesednika sploh ne potrebujejo nekoga tretjega, ki bi tudi pristavil kakšno svojo misel. Pa to konec koncev niti ni tako pomembno, čeprav je nemara značilno za določeno, ne ravno na redko posejano vrsto debaterjev.

Značilno zato, ker nekateri — nemara so moški med njimi v večini — debato pojmujejo kot petelinji boj, pri katerem naj teče kri, samo da boš zmagal, da boš obdržal svoj prav.

Ali more biti smisel debate v tem? Prav gotovo ne, vsaj med kulturnimi ljudmi ne. Kulturni človek je kratko malo strpen, strpen do mnenja drugih. Ve, da sam nikoli ne more imeti v zupku vse resnice in pravice tega sveta. Je torej po svoje skromen in samokritičen pri presojanju lastnih zmožnosti.

Hkrati tak človek dobro ve, da se nam resnica, podoba sveta kaže iz raznih zornih kotov in v različnih časih v različnih podobah. Ali kakor je imel navado reči moj profesor slovenščine: »Jasno, smarna gora je ena sama, toda drugače jo vidiš, če stojiš v Vodichah, in spet drugače, če jo gledaš iz Mednega.«

To pomeni, da je treba sobesedniku pustiti njegov prav, vsaj delno, kolikor se da. Cilj kulturne, prijateljske, tovariške debata namreč mora biti zblizanje sveta vsakega od sobesednikov.

Vse to seveda ne pomeni, da moraš zaradi ljubelega miru prikimati sleherni misli in ideji, s katero se ne moreš strinjati. Nikakor ne. Smisel debate ne more biti v tem, da bi se odrekli svojemu temeljnemu svetovnemu in življenjskemu nazoru. To bi pomenilo delati silo.

Pač pa je in mora biti smisel debati v dialogu, v pogovoru, v medsebojnem tehtanju stališč, mnenj, opažanj, pri čemer pač polagamo na misel svoje argumente. To lahko počnemo temperamentno, vendar ne jezivo, še manj žaljivo. Jasno, sleherne prave debati je konec, kakor hitro sobesednik pzklikne: »Kar pravis, je čisto navadna oslarija! Ali pa: »Samo največji idiot lahko kaj takega misli!«

Kakor kuge se torej izogibljivo emuljiraj, če seveda želimo, debatirati in si po končani debati seči v roke kot prijatelji ali dobri tovariši.

Ce pa ima kdo debato za nadomestek petelinjega boja, potlej pa jo njegovemu nasprotniku — ali njemu. Zakaj pri petelinjem boju je lahko zmagovalac en sam.

AMICUS

S TELESNIMI GOLJUFIJAMI DO PREVLADE

Med včeraj in jutri

Dokazano je, da je ženska človek ženskega spola, ni pa še povsem jasno, če jo je bog res naredil iz Adamovega rebra.

O ženskah nasploh, posebno pa še o dekletih, o lepoticah, ljubichah, prostitutkah, metesah, pubertetnih a tesnavnih, ki sodijo v zaupno rubriko tega ali onega časnikarja, o vsem tem je bilo že ogromno napisane. In še bo.

Oča s Kramo, ki je njega dni pridno pisaril v časopise, je za tako imenovane boljše polovice, nekežji spol in tako dalje večkrat uporabil besedo lintern. Menda se razume, da bi se po kranjsko temu reklo zmal.

To samo mimogrede. Pa ne brez razloga.

stezniki za spredaj in zadaj

Bral sem nedavno tega reportaža nekakega ameriškega kovinarja, ki dokazuje, da ženskam sploh ne smemo in ne moremo več verjeti. Pa ni mislil na njihove besede. Da so priljubljeni, da lažijo, kakor jim pač v trenutnem položaju odgovarja, da te znajo okrog prsta oviti, da nimajo nič tudi proti valjarju, če besede ne zaležejo, vse to vemo tudi že pri nas. Bogasvarju, pravi tisti Američan! Prihaja čas, pravzaprav je že tu, ko bo treba ženske sleči, umiti in celo dobro pretipati, če bo možki hotel vedeti, kakšna v res-

nici je. Misli je na številne pripomočke, ki jih nekežji, lepi in nasploh boljši spol danes že ima na voljo, da se popravi. Da popravi svoje telo, šminke, kreme, barvane oči pa nohtov, stezniki za prsi, vse to ne sodi med poglavitne grehe. Američani so za svoj nekežji, lepi in sploh boljši spol izmili tudi že posebne steznike za zadnjico. Pa za noge. Pa... Posebne, strogo specializirane tovarne proizvajajo take reči in posebni, specializirani načrtovalci jih načrtujejo. Torej možki sami silimo ženske, da nas varajo.

fejst baba in konj

Kar je preveč, je pa preveč! Tako se je zadnjič pridušal starejši kmet, ko se je vrnil iz Ljubljane, kjer je bil po opravkih in se za dva decil ustavil v vaški postlini.

Avtomobili, hiše, da jim ne vidiš na vrh, senaforji, rdeče pa zelene luči, da te čisto zmede, potem pa tiste ženske rite. Pohujšanje, vam rečem, moške, kaj takega svet še ni videl, nič dobrega ne bo s tem, boste videli. Včasih smo bili veseli, se spominjate, če smo dekletu koleno videli, danes pa tiste hlačke, vroče hlačke jim pravijo, tudi naša Meta že nekaj sanja o njih, o ne, ne bo jih imela, dokler bomo jaz živ, že ne, pa tiste kratke kikelece, če jih ne bi imele, tako vam rečem, možje...

Le priznaj, France, da so ti bile vseč. A veš, kako smo rekli včasih? Fejst babo pa fejšta konja, to dvoje moraš na cesti vedno pogledati! Saj te poznam, zdaj nekaj govoriš, v Ljubljani si pa samo zjajal, da bi ti skoraj oči zapadle. Ha, potem ni čudno, če se jezis na senafore pa promet. Tista razčeta stegna so kriva, da bi te bil skoraj avto povozil, kar priznaj!

pogovor o živalstvu

Ti, moja stara je bila večsah kot golobica. Lepa, pridna. Za nas razstavo, vam rečem, za lepoto tekmovanje, miss bi bila, miss vse fare ali pa se sosednje fare zave. Ampak to takrat še ni bilo moderno. Takrat smo le na skrivaj opazovali dekleta

znanstvena razlaga

Na vprašanje, kaj je telegram, je Branislav Nušić, znani srbski humorist, dejal:

»Predstavljajte si veliko mačko, ki ima rep v Vranju, glavo pa v Beogradu. Če jo potegnesh za rep v Vranju, zamrljavka v Beogradu.«

»Kaj pa je radio?« so ga vprašali.

»Ista stvar, samo brez mačke.«

Tvoja, praviš, je tako kot golobica. Je bila, tako praviš. Pa tvoja kot putka. Prav. Hm. Moja, veste, moja staro, pa bi, če že govorimo o živalstvu, uvrstil čisto nekak drugam. Drugam, ja!

matriarhat prihaja

Zaradi oblike moški včasih žensk skoraj videli niso. Zaradi oblike moški danes ženske zelo dobro vidijo. Ampak ženske se kljub temu znajo skriti. Pravzaprav: znajo se popraviti.

Pa še nekaj nas čaka, tako piše neki ameriški sociolog: matriarhat. Vladavina žensk. Vrača se matriarhat. Da, čisto resno napovedujejo to. V mesta prihaja hitreje kot na podeželje, v industrijsko razvite države hitreje kot v zaostale kraje. Vse več je moških, ki so opate, vse več žensk nosi hlače.

Ampak ne samo vroče.

ANDREJ TRILER

VRTILJAK

V Portorožu bodo 22. VIII. ob 17. uri tekne odločilo. Na Bledu bo 21. 8. ob 20.30 uri zabavno glasbeno predstev — nastopa ansambel Gorjanci s humoristom iz Radovljice. 22. avgusta pa bo ob 17. uri promena koncert v zdraviliškem parku v Rogški vasi dan, razen ob ponedeljku v zdraviliškem parku promena koncert. Igra orkester Narodnega gledališča iz Maribora. V soboto 21. avgusta ob 20. uri imajo v Rogški Slatini v vseh prostorih zdraviliškega doma zabavno predstev. Igrata ansambla »New swing kvartet in The black stars iz Celja. 23. 8. ob 19.30 uri bo d zdraviliškem parku v Rogški Slatini nastopil pevski zbor iz Rogške Slatine. Prav tako imajo v Rogški Slatini v restav-

oči Bellevue vsak večer, razen ob ponedeljkih plesno glasbo. Igra trio Baranja Luka.

V Mariborski Umetnostni galeriji je razstava ameriške grafike pod naslovom »Nove amerie«. V soboto 21. avgusta ob 15. uri bodo odprli v Gornji Radgosti »Fomurški sejen 71«. V Radovljici bo 23. avgusta mednarodni plesni turnir med Anglijo in Slovenijo, začetek ob 20. uri. Hotel Simovci na Volici Planini prireja vsako soboto in nedeljo popoldne Piknik. Kjer nudijo specialitete pečen na žaru. Zbirnica obratuje oba dneva do 23. ure.

V Ljubljani bo od 23. do 28. avgusta mednarodni kongres za obravnavo podatkov »ITDP« združen z razstavo elektronskih računalnikov na Gospodarskem razstavišču. V okviru ljubljanskih poletnih iger bo v letnem gledališču 20. avgusta ob 20.30 uri operna predstava G. Verdija: Rigoleto (Gostije Teatro Verdi iz Trsta). Isti ansambel nastopa 21. avgusta ob 20.30 z opero G. Puccinija La Boheme. V Belokranjskem dvorcu letnega gledališča bo 23. avgusta ob 20.30 uri koncert Trta Lorens. 24. avgusta ob isti uri bo v letnem gledališču večer

mehikanski pesni »Magnificence«, 26. avgusta ob isti uri nastopa v Pekinskem dvoršču Letnega gledališča znani oktet Gallus iz Ljubljane. 27. avgusta prav tako v Letnem gledališču bo večer plesov in pesni jugoslovanskih narodov. Začetek ob 20.30 uri. V ljubljanskih muzejih in galerijah so poleg stalnih razstav še občane razstave. V Moderni galeriji je še 9. mednarodna grafična razstava. V Mali galeriji je razstava hrvaškega kiparja Dušana Dijanašija v Narodnem muzeju. Je razstava »Čevlje in opornak«, v Prirodoslovnem muzeju razstava »Okamenine priče izumrlega življenja«. V Slovenskem etnografskem muzeju je še odprta razstava koč. V Zemljepisnem muzeju je odprta razstava pod naslovom »Geografija učila in učeniki«. V Slovenskem botanickem muzeju je še odprta razstava pod naslovom »Sodelstvo na slovenskem alpskem ozemlju v obdobju 1941—45«. V muzeju Grad Gorica je razstava »Baukiss — nova umetnost Vzhodne Afrike«. V Tehniškem muzeju v gradu Blatnem pri Vrhniki je razstava »Gramofoni«.

HLAD OKLEVA

VETRICA

Sušno obdobje je bilo v notranjosti Slovenije prekinjeno že z 8. avgustom. V času med 12. in 18. avgustom je ponovno prevladovalo precej sončno vreme. Nevihite je spremljala tudi toča, ki je bila prvič, to je 12. t. m. izrazitejša v osrednji Sloveniji in na Dolinskem, medtem ko je v drugem primeru toča skoraj povsod po Sloveniji, v severni Sloveniji in v notranjosti Primorke je bila izrazitejša.

Današnje vremenske karte kažejo, da se bo območje anticiklona še zadrževalo nad vzhodno Evropo in Sredozemjem. Ne-

vihte, ki se pojavljajo nad zahodno Evropo, se spričo visokega zračnega pritiska je počasi pomikajo proti vzhodu. Pač pa se polarna fronta nad Atlantikom močno približuje južnejšim širinam in je pričasi zahodni obali Evrope. Vdori hladnega zraka so v teh primerih manj izraziti in počasnejši.

Tako pričakujemo, da bo do sobote prevladovalo sončno in toplo vreme, nato pa so možne posamezne nevihte predvsem v gorskem svetu.

temperature od 12. do 18. VIII. 1971

	LJUBLJANA				MARIBOR				KOPER				KRDARICA			
dan	t	T	TS	DP	t	T	TS	DP	t	T	TS	DP	t	T	TS	DP
12.	15	24	19,5	19,1	12	20	24,5	19,1	19	27	23,0	23,2	6	8	7,0	6,1
13.	14	27	20,5	19,1	12	26	19,0	18,7	19	27	23,0	23,2	5	12	8,5	6,1
14.	16	31	23,5	19,0	14	30	22,0	18,6	18	30	24,5	23,1	7	13	10,0	6,0
15.	16	31	23,5	18,9	13	31	22,0	18,6	21	30	25,5	23,1	11	17	14,0	6,0
16.	18	30	24,0	18,8	18	28	23,0	18,5	21	34	27,5	23,0	8	11	9,5	6,0
17.	15	26	20,5	18,7	16	23	20,5	18,4	22	32	27,0	22,9	3	10	6,5	5,9
18.	12	26	19,0	18,7	12	25	18,5	18,2	19	31	25,0	22,9	5	13	9,0	5,9

t — najnižja, T — najvišja, TS — srednja dnevna, DP — dolgoletno povprečje

ŠPANIJA

8 dni letalo — avtobus. Poimenzovani.
ODHODI: vsak ponedeljek od 6. septembra.
CENA: že od 1.790 din dalje

MAJORKA

8 dni letalo in kopanja. Poimenzovani.
ODHODI: vsak ponedeljek od 27. septembra.
CENA: že od 995 din dalje

PRILJAVE: LJUBLJANA: GLOBTOUT, SAP, TRANSTURIST
MARIBOR: TURIST AGENT
CELJE: IZLETNIK
SAMO »ATLAS« LETI VSAK TEDEN V ŠPANIJO IN NA
MAJORKO! VSI ODHODI SO ZAGOTOVLJENI!

7207

GORENJSKA PREDILNICA ŠKOFJA LOKA

vabi k sodelovanju in razpisuje
prosta delovna mesta za:

VODJO PRODAJE

visoka strokovna izobrazba in 3 leta prakse, ali
višja strokovna izobrazba in 5 let prakse ali sred-
nja strokovna izobrazba in 7 let prakse — sposob-
nost organiziranja prodajne operative — aktivno
znanje enega tujega jezika

VODJO FINANC IN RAČUNOVODSTVA

visoka izobrazba in šest let ustrezne prakse, ali
višja izobrazba in deset let ustrezne prakse, ali
srednja izobrazba in 12 let ustrezne prakse — za-
šeleno znanje enega tujega jezika (angleško, nem-
ško, francosko)

VODJO ADMINISTRACIJE

4-letna upravna administrativna šola ali nje enaka
šola — 3 leta ustrezne prakse in znanje enega
tujega jezika (angleško, nemško, francosko)

KORESPONDENTA

iz izvoznega uvoznega oddelka
srednja strokovna izobrazba — 3 leta ustrezne
prakse — znanje dveh tujih jezikov (nemško, an-
gleško)

OBRATNEGA ELEKTRICARJA

KV električar in 2 leti ustrezne prakse

VEČ DELAVK za delo na tekstilnih strojih

Prijave sprejema kadrovske oddelke podjetja 15
dni po objavi v časopisu. 7355

Komisija za imenovanje in razrešitve
delavstva sveta

VETERINARSKÉ POSTAJE ŠMARJE PRI JELŠAH

razpisuje

in skladu z določbami 33. člena TZDR in 82.
člena Statuta zavoda zaradi reelektcije, vodil-
no delovno mesto

DIREKTORJA

Poleg splošnih pogojev, morajo kandidati za navede-
no delovno mesto izpolnjevati še naslednje po-
goje:

- da ima diplomu veterinarske fakultete in opravljen strokovni izpit,
- da ima najmanj deset službenih let v stroki,
- da obvlada en svetovni jezik.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. 7353

SALONIT ANHOVO

industrija cementa in azbestcimenta

razpisuje

za šolsko leto 1971/72
naslednje ŠTIPENDIJE:

VISOKA ŠOLA:
— ekonomska fakulteta 2 štipendiji
— FAGG — oddelke za gradbeništvo 2 štipendiji

SREDNJA ŠOLA:
— TSS — gradbena 2 štipendiji

Kriteriji za podelitev štipendij:

- za VISOKO ŠOLE najmanj dober učni uspeh v zadnjih dveh letih šolanja na srednji šoli (gimnaziji ali drugi srednji strokovni šoli)
- za SREDNJO ŠOLO najmanj dober učni uspeh v zadnjih dveh razredih osnovne šole
- psihotehnični preizkus
- socialno ekonomsko stanje

Štipendije se daje za čas šolanja na razpisanih
šolah, o višinih štipendij pa se lahko praviča po-
zanimajo v oddelku za izobraževanje.
Pismene prošnje s priloženo in potrditvijo o pre-
moženjskem stanju pošiljate na oddelke za izobra-
ževanje pri SALONIT ANHOVO do 1. septembra
1971. 7341

SVET DELOVNE SKUPNOSTI UPRAVE

OBČINE SEŽANA

razpisuje
naslednja prosta delovna mesta:

1. ANALITIKA IN SVETOVALCA
za blagovni promet
POGOJ: visoka izobrazba ekonomske smeri
2. ANALITIKA IN SVETOVALCA
za primarne dejavnosti
POGOJ: visoka izobrazba agronomske ali ekonom-
ske smeri
3. TRŽNENJA INŠPEKTORIJA
POGOJ: visja izobrazba ustrezne smeri ali srednja
izobrazba ustrezne smeri z nekaj leti prakse
4. REFERENTA za odmero prispevkov od obrtnih
in drugih gospodarskih dejavnosti
POGOJ: visja izobrazba ustrezne smeri

Pismene ponudbe, kolikovane z 1,00 din upravne
takse, z dokazili o izpolnjevanju pogojev, sprejema
razpisna komisija pri svetu delovne skupnosti upra-
ve občine Sežana. 7344

Domov (Foto: O. Dolenc)

TRDOŽIVI TROSI TIČIJO V VLAGI

Vranični prisad, nevarna bolezen ljudi in živali

V zadnjem času je bilo v Sloveniji zopet nekaj primerov vraničnega prisada pri živalih in ljudeh. Veterinar-
ski in zdravstveni služba sta morali energično ukrepati, da se bolezen ni razširila.

Menimo, da je potrebno dati nekaj podatkov o tej bolezni, da bi bili živinorejci v bodoče bolj previdni, kadar imajo opravka z bolni-
mi živalmi in bi poskušali pravočasno veterinarsko pomoč ter se izognili materialni škodi in nevarnosti, da tudi sami zbolijo.

le perjad je odporna

Vranični prisad je bolezen, ki se prenaša z živali na ljudi. Tako bolezen imenuje-
mo zoonozo. Poznali so ga že v davnih časih; opisujejo ga že stari rimski pisatelji. Slovensko ime je bolezen do-
bila zaradi močno otekle in temno rdeče vranice ki jo najdemo pri bolnih živalih. Trupe strokovno ime te bolezni pa je antrakso.

Za to boleznijo zbolijo predvsem goveda, ovce in koze, pa tudi konji, prašiči, le izjemoma psi in mačke, perjad pa je odporna.

Bolezen se pojavlja redno le v nekaterih področjih, t.j. področjih ali distriktih vraničnega prisada. Pogostejše se pojavlja na vlažnih, močvirnatih ali poplavljenih pašnikih in travnikih. Povzročitelj je bacil (Bacillus anthracis), ki v neugodnih okoliščinah stvara trose. Ti so zelo odporni in ostanejo živi v

zemlji več desetletij, v ugodnih okoliščinah pa iz njih vzklijejo bacili. Trose stvar-
ja bacil antraksa le na zrak, v neodprtih in pravilno zakopanih truplih pa ne.

pašnik pod lupo

Živali se okužujejo s hrano in vodo okuženo z bacili ali trosi vraničnega prisada. Tudi muhe in obadi s pika-
mi lahko okužijo živali. V področjih, kjer se ta bolezen stalno pojavlja, je po navadi okužen pašnik, če so n.p.r. na njem zakopali truplo živali, ki je poginila za vraničnim prisadom, ali pa če je bil pašnik ali travnik poplavljen. V takem primeru prinese voda trose bacila s katerega živalskega grobišča ali pa iz tovarna za predela-
vo kože. Zgodilo se je tudi, da lastnik poginjele živali ne pri-
javi in ne pokliče veterinar-
skega higienika, da bi od-
peljal truplo na živalsko grobišče ali v kafilerijo. Sam poginjele živali zakopije kje v bližini ali pa vrže v kako jamo. Od tod pa voda in div-
je živali raznosijo trose vraničnega prisada v druge kra-
je. Samo mesto pa ostane desetletja okuženo in je stal-
na nevarnost za okolico.

črno klanje — usodno

V Sloveniji pravzaprav ni-
mamo pravih področij vraničnega prisada, saj se ne pojavljajo boleznijo vsako leto v istem kraju; to je namreč

značilno za področja vraničnega prisada. Pri nas se bo-
lezen ponavlja v istem kraju navadno v večletnih presledkih. Temu so vzrok veteri-
narski ukrepi, predvsem za-
ščitno copljenje živali in bolj-
še urejena služba za neškodli-
vo odstranjevanje ži-
valskih trupel. Ugotovljeno pa tudi nepričakovane izbru-
he bolezni na področjih, kjer je do sedaj ni bilo.

Zelo nevarni so zakoli v si-
li in pa klanje na črno. Če veterinar ne pregleda takih živali in mesa po zakolu, se kaj lahko zgodi nesreča. Če pa je žival zbolela za antra-
ksom in jo lastnik zakolje brez vednosti veterinarja, me-
so pa razproda po je tako po-
djetje lahko usodno.

Inkubacija, t.j. čas od oku-
žbe do prvih znamenj bo-
lezni, traja pri vraničnem pri-
sadu povprečno 3—5 dni, la-
ko pa tudi samo en dan ali pa celo 14 dni.

živalska vročina

Bolezen se pojavlja v več oblikah. V najhujši, živali, ki so bile na v.d. zdrave, nena-
doma padejo na tla, iz ust in nosa jim udari krvava pena, iz zadnjice pa včasih tudi kri, nato pa naglo poginejo. V drugih primerih imajo ži-
vali vročino do 42°C, vendar se po malem jedo. Kmalu pa postanejo žalostne, prene-
hajo jesti in prežvekovati, povečajo glavo in buljo o s široko odprtimi očmi. Težko diha-
jo in hodijo, kakor bi bile pijane. Končno se po-
javi krvava driska, žival se prične dušiti in pogine. Bo-
lezen traja le nekaj ur, la-
ko pa tudi do 9 dni.

Pri konjih, ki zbolijo za vraničnim prisadom, pogosto opazimo hude količine napa-
de. Pogosto se tudi otekle po telesu, krvavo blato in seč.

Kako in kje se silira krma?

Silaža je krma, ki jo do-
bivajo s konserviranjem (ki-
sanjem), tako da se razne zelene krmne rastline in dru-
ga sočna krmila kvasijo, da jih čimdlje in čim lažje hra-
nijo sočna do uporabe.

Krmo silirajo v visokih okroglih stolpih in v nizkih silosih koristne ali jamaste oblike. Okolijsko krmo tudi v začasnih jamah, ki so jih izkopali v zemljo. Vseeno je krmo dobro tlačiti, da je delo čimbolj mehanizirano in da lahko silos tesno zapre-
mo. Silos naj ima tudi odtok, da se voda čim lažje odcedi. Za pokrivanje silosa upo-
rabljajo ponjavo iz plastične mase. Vrh krme pokrivajo tudi z močnim papirjem ali čistimi vrečami ter na to še nasujejo 30 do 40 cm na debelo ilovico. Tako napra-
vjen pokrov pozneje je pre-
gledajo, ker se krma v silosu še krči in seseda. Pokrov od časa do časa ovlažijo, da ne bi ilovica razpokala.

Ko so silos napolnili z drobnorezno krmo in spro-
ta dobro tlačili ter jo zava-
rovali pred padavinami s stre-
ho ali vsaj s pokrivalom iz plastične mase, je polnjenje in pokrivanje silosa končano. L. J.

»Živina nam je potrebna tudi za gnoj. Seveda pa bo-
mo gojili samo prvovrstno govedo po navodilih kmetij-
skega zavoda.« je povedal naš sobesednik.

Letos bo od novogoriške občine dobil tudi nagrado za obnovljen vinograd. Porabil jo bo za hlev.

»Nagrado damo vsakemu kmetovalcu, ki je stremeno obnovil vinograd ali nasad. Ta znaša tri tisoč dinarjev za hektar.« je na občini po-
jasnil Emil Dovžak, anali-
tik za kmetijstvo v Novi Go-
rici.

Vzorčna kmetija je neke vrste podjetje. Zato pri Ri-
kotovih vodijo tudi knjigo dohodkov in izdatkov. Tako

Konji poginejo v 1 do 2 dneh, včasih pa tudi v 8—12 urah.

Pri ovcah in kozah se po-
javlja vranični prisad pogosto v najhujši obliki. Živali nena-
doma postanejo omotične, škripljejo z zobmi, pade-
jo na tla in poginejo. Vse to traja le nekaj minut.

Pri prašičih opazimo vne-
trje gripa in žrela. Oteče jim spodnja stran vratu do prsi. Oteklina pritiska na grlo in sapnik. Bolni prašiči težko diha-
jo in se končno zaduše.

Kadar se žival okuži prek rane na koži, opazimo na tem mestu vroče otekle. Pozneje se ta oteklina ognoje in na-
stanejo po koži velike razže-
de. Takta vrsta pa je pri ži-
valih redka.

prisad iz opank in čopiča

Ljudje se okužijo z uživa-
njem mesa v sili zaklanih bolnih živali, ki jih ni pre-
gledal veterinar. Tak primeri so pri nas redki. Klavir-
bolnih živali se lahko okuži-
jo, če imajo ranjene roke. Tudi slabo razkužene in na-
pravilno obdelane kože so nevarne. Zgodilo se je, da je zbolel človek, ki je nosil opanke iz kože bolne živali. Tudi diaka, žina in ščepce obrabti se celo truplo kuha pri visoki temperaturi in pri-
stiku, da se uničijo vse ku-
žne klice in trose.

Pri raztezanju opazimo predvsem zelo povečano, temno rdečo vranico. Tudi kri je po-navadi temno rdeča in nestrežna. Poleg tega pa najdemo obilne krvavitve po vseh notranjih orga-
nih in pod kožo.

Zdravljenje je nemogoče, če je potek bolezni izredno nagel. V drugih primerih pa je pravočasna veterinarska pomoč uspešna. Veterinarja moramo poklicati v vsakem primeru, da nam zavaruje vsaj zdrave živali v hlevu. V nekaterih področjih, po-
sebnost ob rekah in potokih, ki večkrat poplavlja pašnike in travnike, zbolijo živali bolj pogosto. Prav tako tudi v o-
kolici nekaterih tovarn, kjer predelujejo goveje kože, ki prihajajo iz krajev, močno okuženih z vraničnim prisadom. V takih področjih ce-
lino vsako leto vse živali, ali vsaj goveda in s tem pre-
učujemo bolezen. Ker se vranični prisad pojavlja naj-
pogostejše spomladi in pole-
ti, je treba cepiti živali zgo-
daj spomladi.

Družina Baševih je opti-
mistična in dela, kolikor mo-
re. Vsi vetajo, da ob šol-
nih jutraj in z ljubimijo obdelujejo svojo zemljo. Si-
nova pravita, da sta zadovolj-
na na kmetih, jezi pa ju, ko ju drugi fantje omalo-
važujejo, ker sta ostala na kmetiji. Ampak, kaže, da onadva lepo molčita in čaka svojih pet minut, ko se jim bosta onadva sme-
jala — kajti, kdor se zadnji smeje...

ALBINA PODBEVSEK

ČAŠA NESMRTNOSTI

Če je v njej matičji mleček

Askerbey Abduraman, ga je polomil, ker se ni bavil s čebelarstvom. Z damasčanko ob boku je premišljeval o nesmrtnosti in politiki k se-
bi učenjake, ki naj bi mu priskrbeli eliksir, ki bi mu zagotovil nesmrtnost. Tudi učenjaki so bili kaj klavirno podkovani o čebelarstvu, saj so iskali vsa mogoča ze-
lišča in čudodelne napoje za svojega Abduramana, niso se pa spomnili na čudodelni MATIČJI MLEČEK, ali pa opci sploh niso vedeli zanj! Ker niso našli, kar si je Abduraman želel, ga je eden od njih okoli prinesla in mu natvezil, da bo večno živel le ob svojih delih, ki jih bo storil v življenju.

Iz starke dojenček

To je bila torej usodna pomota zaradi nepoznavanja čebelarstva, kar si velja za-
pomniti, kot je dejal cesar Janez, ko je videl, kako je Krpan prestavil svojo kobilo ko izpred njegove cesarske kočije v sneg. A pustimo šale ob stran in se pogovorimo o matičnem mlečku, ki res ni kar tako. O tej čudežni substanci je bilo prelitega že nič koliko tiskarskega grlo in zares presenetljive govorice krožijo o njej. Boda je tako hudo pomlajevalna, da je niti ni preporečljivo uživati protinam, ker utesne imeti usodne posledice. Tako je nekdo ženska v še dokaj zrelih letih zvedela za po-
mlajevalni učinek mlečka in ga je — če pripoved ne la-
že — gohtala s tako verno, da se je iz zygubane sedemdesetletnice v kratkem ča-
sum prelevila v rosmo najst-
nico, a ker ženskam ni mla-
dosti nikoli preveč, je jedla to večno mladost še kar na-
prej, dokler se ni končno znašla kot dojenček — v plic-
nicah...

matica živi 24-krat dlje

Zdi se mi, da smo še vedno pri vicih, zato je skrajni čas, da se končno zresni-
mo in začnemo obravnavati matičji mleček z resne platil. Kako je torej s to zadevo v resnici? Že v enem prvih se-
stavkov smo postali pozorni na neverjetno vzdržljivost in živinjsko silo matice, ki utegne učitati celo štiri leta življenja (medtem ko sta drugim čebelarjem usojena največ dva meseca, razen o-
nih, ki prežive zimo) in zra-
ven ves ta čas pridno skrbi za naraščajočo ter ohranja dru-
žinsko eksistenco. Čebelarji in biologi pripisujejo to izjemno trdoživost in vital-
nost matice učinku special-
ne hrane, s katero jo krmijo čebele v dobi njenega razvoja.

Vprašanje je seveda, če matičji mleček, ki daje ta-

ko živinjsko silo tej drobni živalici, more učinkovati v podobni smeri tudi pri ne-
primerno večjem in težjem človeku ali pa bi ga moral pojesti človek cele šake, da bi dosegel enak učinek. Res je, da je analiza po-
kazala celo vrsto hudo važnih vitaminov v mlečku, močno koristnih za človeški organi-
zem.

Mnogi čebelarji listi po svetu pišejo o škorni čudežni odpravljenosti zdravniško že podpisanih bolnikov, ko se zatekli k še zadnji reši-
bilki — zdravljenju z matič-

BRENČEČE KRALJESTVO

nim mlečkom. Tako lahko be-
remo o zdravljenju slabokrv-
nosti, težke anemije, išiasa, artritisa, hemoroidov in celo srčnih obolenj. Koliko je na tem resnice je težko dokazati, ker se vsi taki in podobni »čudeži« dogajajo v tujih deželah, daleč od nas. A če smo še tako skeptični, skoraj brez pridržka lahko verjamemo, da kure z matičjim mlečkom dvigajo splošno počutje, mo-
čno koristijo oslabelem re-
konvalescentom in ohranjajo vitalnost ljudi starejših da-
rumov. Mnogi mu celo pri-
pisujejo izreden vpliv na do-
lovanje spolnih žlez s poten-
ciranjem potence, to pa u-
tegne v današnjem času po-
staviti matičji mleček v ta-
bernakelj seksualne revo-
lucije...

pozor pred pristnostjo

Bodi tako ali drugače, a matičjim mlečkom je tako kot z Lardom ali atosemili topličkami: nekemu pomaga prav presenetljivo, drugemu pa niti ne oplazi. Kljub temu da je matičji mleček danes v svetu že zelo cenjen in u-
porabljan. Da je zares ce-
njen, potrjuje tudi njegova visoka cena v denarju, pa si ga zato pensionisti, ki bi ga bili najbolj potrebni, pri-
vzgojijo težko privoščijo. Še nekaj je treba pri-
pomniti k matičjemu mle-
čku, kar ni ravno najbolj vzpodbudno. Nobene reči ni namreč kupcu — tako lahko vprodavalcu kot pristni matič-
ji mleček! Prodajalce »pri-
stnega« čivčaka je neprimer-
no lažje razkrinkati. A če-
belarji smo postojanki od glave do pete in nam zato mirne duše lahko verjame-
mo, da vam prodajamo za-
res samo stodoostotno resni-
čni in pristni matičji mleček, častna beseda!

V. P.

Prof. dr. JANEZ BATIS

DESET STRUPENIH ZRN, ENDRIN IN TOKSAFEN

Kako in kdaj uničujemo poljske miši?

Od jeseni do pomladi se javljajo poljske miši, podgan in voluharjev.

Miši pa tudi lahko uniče-
jemo na ta način, da poško-
rimo napadeno žitno polje in zatravljena zemljišča s kemič-
nim sredstvom — Endrinom. Endrin uporabljamo z uspe-
hom na intenzivnih in strnj-
nih sadnih plantažah kakor tudi na vseh drugih zemlj-
ščin, kjer se pojavljajo vo-
luharji in miši.

Endrin bo učinkovit, če z njim poškoprimo pašnike, travnike, deteljiske, strnišča, robove njiv, sadovnjake in vi-
nograde, ki so obrasli s travo.

Najprimernejši čas za škropljenje je jesen, preden nastopita mraz in sneg. Če bomo sredstvo uporabili pre-
pozno, to je, ko zemlja že zamrzne, ne bomo imeli za-
lenege uspeha, ker se voluharji in miši poskrbijo po svojih rojih in zimskih gnezdih.

Z Endrinom lahko škropi-
mo tudi zgodaj spomladi — meseca marca — pred začet-
kom vegetacije.

Tudi Toksafen uporabljamo proti mišim in voluharjem in sicer kot škropivo, tako kakor Endrin.

Ing. LADO JERŠE

PEŠAK NA POLJU SE BO SMEJAL

Silvo Baša ima dovolj nerganja — naredil je vzorčno kmetijo

Silvo Baša je eden tistih pogumnih kmetov iz Zaloše pri Dorenbergu na Primor-
skem, ki se je naveličal to-
žiti, kako slabo je živeti od kmetijstva in se lotil vzorč-
nega kmetovanja. Pripeljal naj bi ga do tržnega gospo-
darstva.

»Delamo za veseljem, pa če-
prav je kmetovalec v našem gospodarstvu tisto, kar je pešak v vojski.« je dejal, medtem ko nam je točil mer-
lot v svoji kleti. Ampak brez pešcev v vojski ni zmage...

Silvo Baša je vse začel zno-
va. Zgradil je hišo, zdaj zi-
da hlev, dokupil pa si je tu-
di več hektarov zemlje. Dva hektara zemlje je preuredil

v vzorčni vinograd, trije hek-
tari pa še čakajo na obnovi-
te. Zdal pridelka kakih 70 hektolitrov merlota in belega pivskega vina. Pričakuje, da bo povprečno pridelal ka-
kih 350 kvintalov grozdja, la-
gre potem vse za vino. Letoš-
nja letina ne bo preveč do-
bra, je povedal, ker je bilo v času cvetenja preveč de-
že.

Kmetijo preureja Silvo Baša s pomočjo zavoda za kme-
tjstvo iz Nove Gorice. Tam so mu izdelali na-
črte za nov hlev, analizirali zemljo in poslali strokov-
njake. Vse to je brezplačno, medtem ko mu je občina dala nekaj kredita za hlev. Imel bo osem glav živine.

»Živina nam je potrebna tudi za gnoj. Seveda pa bo-
mo gojili samo prvovrstno govedo po navodilih kmetij-
skega zavoda.« je povedal naš sobesednik.

Letos bo od novogoriške občine dobil tudi nagrado za obnovljen vinograd. Porabil jo bo za hlev.

»Nagrado damo vsakemu kmetovalcu, ki je stremeno obnovil vinograd ali nasad. Ta znaša tri tisoč dinarjev za hektar.« je na občini po-
jasnil Emil Dovžak, anali-
tik za kmetijstvo v Novi Go-
rici.

Vzorčna kmetija je neke vrste podjetje. Zato pri Ri-
kotovih vodijo tudi knjigo dohodkov in izdatkov. Tako

Družinski groza Silvo Baše. Vsi delajo, najmlajša v sredi pa vozi traktor

RODOVITNO SPANJE

Porod brez bolečin v hipnozi

MARIBOR, avgusta — Hipnoza je nekaj, kar spominja na okultizem, kar spominja na neoprijemljivo in kar lahko človek samo registrira, ne pa tudi v celoti dojame. Takšna skrivnost in vanjo ovito dogajanje prevzame človeka, kadar se prvič sreča s hipnotiziranjem. Včasih je svojo umetnost prodajal kot cirkuski artist, na odru je sganjal najrazličnejše vrage in ljudje so se ga bali zaradi njegove skrivnostnosti.

Zdaj se je spremenilo. Ko prebiramo članke o porodih pod hipnotičnim vplivom, ko vidimo na slikah prijetno nasmejene mamice, ki so šle mimo tistega najhujšega, se nam hipnoza približa, dojemljivejša je, prijetnejša, ne več tako skrivnostna, saj je vendar v pomoč.

kranj, potem maribor

To pomoč je dobila prav v Sloveniji že svoje mesto v mariborski in kranjski porodnišnici. Tako lahko namesto prestrašenih krikih bolečin in strahu bolečin bolečin mamice slišimo je prijeten, a sugestivni glas

zdravnika, ki vodi porodnico v prijetno sanjarije o rožah, gozdu, morju in ji da hkrati vedeti, da pri tem doživlja nekaj izjemnega, velikega in lepega.

Porodnica se potem zbudi že s novorojenčkom pri sebi. Začuden vpraša, ali je res že bil čas, saj je v dogem, tudi več ur trajajočem, snu izgubila občutek za čas, tudi trpela ni. Rada bi takoj vstala in otroka odnesla kar domov.

nezaupnica čarovniku

Upravnik akušerskega oddelka mariborske bolnišnice dr. Bogo Skalický pravi, da jim je pred nekaj leti svoje usluge ponujal slaven magik in hipnotizer. V njegovo pomoč niso privolili, saj ni bil zdravnik.

Tudi kranjski ginekolog dr. Marjan Tajnar je po stroki zdravnik in psiholog. S svojo metodo uspavanja je dosegel popoln uspeh. S tem je dokazal, da pri hipnozi pred in med porodom ne gre več za cirkuski posej, da ni tistih skrivnostnih čarovniških gest, na katere ljudje pomislijo, kadar zaslišijo besedo hipnoza, shipnotiziranje.

Mariborski porodničarji, ki so pozveli metodo kranjskega zdravnika, so prepričani, da je mogoče hipnotizirati vsako porodnico, ki je do-

volj inteligentna in sposobna za koncentracijo. Sedva mora privoliti v to metodo in v uporabo hipnoze pri porodu.

Pri porodu velja pravilo: kolikor bolj je porodnica pasivna, toliko bolj aktiven mora biti porodničar. V hipnozi se porodnica ne zaveda sama sebe, sproščena je. Zato mora biti zdravnik ves čas ob njej, da se ne pripeti kaj nepredvidenega. Od začetka do konca poroda. Žene pa dobro vedo, da traja porod včasih tudi dvajset ur in še več.

s hipnozo mnogo hitreje

V hipnozi gre hitreje. Po navadi traja porod v hipnozi od ene do treh ur. Samo nekajkrat se je potegnilo na osem ur. Včasih zdravniku to niti ni najbolj prijetno, vsaj tedaj ne, kadar dežura po ves dan in bi bil že čas za spanje. Hipnoza je za tistega zdravnika, ki uspava, dodatna obremenitev; v tem je edina naba te metode.

Pravijo in tudi mi smo zapisali, da je beseda hipnoza za ušesa sprostitelj proti bolečinam precej čudna. Zato jo zdravnik raje nadomesti s spanjem in je porodnicam v tej zvezi precej bolj simpatična. Pri ženi, ki rodi, vendar ne gre za brskanje po podzvesti, ampak predvsem za sprostitelj, za varstvo pred bolečinami in za pomoč zdravniku pri porodu samem.

Zdravnikov — porodničarjev, ki bi uporabljali to metodo, je odlično premalo. Zato tudi hipnotična metoda pri porodih ni tako razširjena, kot bi si želeli v kranjski in v mariborski porodnišnici. Uporabijo pa je vedno predvsem tisti, kadar gre za zdravje porodnice ali novorojenčka in bi bil porodu na naveden način prenevarjen. Kranjski porodničar dr. Tajnar, pa mariborski dr. Weingerl in dr. Skalický radi pomagajo porodnicam, saj so zares najboljši ženi in pomočniki v ne posebno prijetnih urah.

T. J.

Potomci naših prednikov (Foto: M. Seabé)

KAJ JE BOLJ UGLEDNO - VAMPIR ALI OKOSTNJAK?

Ugledni Amerikanci si morajo omisliti vsaj duha

Amerikanci so na splošno precej praznoverni. Ta njihova karakteristika preseneča Evropejce že pri prvem srečanju z Ameriko. V Ameriki je mnogo vračev, prerokov, bodočnosti, spiritalističnih seans in psihatrov. Njihovi najpogostejši pacienti so filmski igralci, umetniki, otroci bogatih staršev in prevaranti moške. Navadno, če želijo, da vas centijo in sprejmejo v višje sloye družbe, morate imeti svoje ga psihiatra. Z obzrom na mnoge, raznovrstne monstume, (ki jih velikokrat prikazujejo na televizijiških ekranih) predpota čuda, vampirje, duhove in strasne prikazni z drugih planetov, ni nič čudno, da je med gledalci toliko nevrotičkov in da je polkile psihiatra med najdomanejšimi v Ameriki.

ljubi strahac

No, kolikor so že ljudje prestrašeni od stetijskih prikazni, toliko bolj kaže, da jim ta strah ne prepreči, da bi vse več govorili o življenju po smrti, o obiskih davno preminulih sorodnikov, o hišnih strahovih, o ludeh, ki so bili umorjeni in strahijo nad mestj zločinov. Vrsti melodram in filmov, ki se prikazujejo v poznih večernih urah, vsebuje plejado monstrov in sprehajajočih se okostnjakov.

tv monstumi

Zakaj je na ameriški televiziji toliko filmov in oddaj s tako vsebino? Verjetno zato, ker je publika navdušena in zahteva take filme. Današnja televizija je tako skomercializirana, toliko se bavi z vprašanji okusa gledalcev in njihovih želj, da je nemogoče predvajati nekaj, kar gledalci ne všeč. Občinstvo očito uživa, da se ji lasje postavljajo pokonci in je želi koža na vratu, da pred spanjem zagleda pod nizkimi posteljami okostnjake, da prisluškuje raznim su-

mom in išče načine, po katerem bi doživel še več strahu.

brez prikazni ni ugleda

Filmski igralci so že zelo zgodaj spoznali to željo. Zato oni in njihovi producenti ne snamejo le veliko filmov s tako vsebino, temveč se mnogokrat pojavljajo v holwoodskem tisku reportaze o raznih izkustvih te in one filmske veličine in njenem srečanju z duhovi. Igralci često krivijo duhove za razpad njihovih zakonov in za svoje prekrasne hiše trdijo, da so pravo zatočišče prebivalcev »onega sveta. In tako se vsak dan porajajo nore zgodbe, duhovi krožijo nad Hollywoodom, »zaklete hiše« privlačijo pozornost ljudi, revije se polnijo s čudnimi slikami prikazni.

Ljudje pa berejo, poslušajo, se »užijejo« in — uživajo. MARINKA SEGULA

ČE IMAMO BRATE

Ali je življenje na drugih galaksijah?

HUSTON, avgusta — »Apollo 15 se je vrnil. Nekaj manjših nezdov med potjo proti Mesecu je povzročilo zaskrbljenost nad celotnim potekom te najnovejših ekspedicije na Mesec. Se ne pozablja drama »Sojuz 11« in tragedija treh sovjetskih astronautov je zato izzvala ponovna vprašanja: zakaj tvegamo človeška življenja pri poletih na Mesec, ko se je že izkazalo, da takšne ali vsaj podobne naloge lahko opravijo stroji-roboti, kot so na primer Lunahod in Surveyor? Zakaj takšno vztrajanje pri raziskovanju mrtvega planeta, o katerem pravijo vsi, ki so na njem že bili, da je ena sama mrtva puščava. Strokovnjaki in znanstveniki dajejo preprost odgovor: zato, ker je med nami na Zemlji in med vesoljem, ki je še zmeraj neznan in neraziskan, Mesec prva etapa in prvi odgovor na odlično vprašanje: ali je življenje in ali so ljudje na drugih planetih in na drugih galaksijah.

Ze zdaj razpolagajo znanstveniki s podatki, da na drugih planetih obstajajo osnovne vrstne žive snovi. Odrekli so znamenja, po katerih bi lahko v ozvezdju Velikega Medveda, na nekaterih planetih, ki so oddaljeni deset svetlobnih let od Zemlje, bila živa materija v obliki radikala hidroksila, ki sestoji iz enega atoma kisika in enega atoma vodika. Prav na tem območju privlačijo pozornost učenjakov tudi močni radioenergetski viri. Če en atom vodika dodamo radikalu hidroksila, pravijo strokovnjaki, nastane voda. Nam na Zemlji je znano, kakšno vlogo in pomen ima voda za naše življenje. Po besedah doktorja Veličeva s tehnološke univerze v Kaliforniji, ki je odkril obstoj hidroksilov v galaksijah M-82 in MQC-253, to potrjuje, da so »povod« v vesolju isti kemični in fizikalni zakoni. »Se več,« dodaja, »ničtako pro-

cesi nastajanja molekul v drugih galaksijah niso različni od teh, ki jih poznamo mi na Zemlji.«

zemeljsko uho prisluškuje

Od tega sklepa pa do znanstvene potrditve o življenju na drugih galaksijah je še dolga pot. Del te poti bodo prehodili skozi direktni program »Cyclope«, ki ga skupaj pripravljata NASA in strofordska univerza v mestu Palo Alto v Kaliforniji. Tu bodo za potrebe tega programa in prav teh raziskav zgradili dostojen največji baterijo kozmičnih anten več kot 30 metrov v premeru in občutljivejših od vseh dosedanjih anten za radijsko zvezo z vesoljskimi ladnjami. Baterija bo zaobsegala površino več kot 50 kvadratnih kilometrov. To orjaško »zemeljsko uho« bo moralo slišati vse zvezde, omogočilo bo sprejem vseh signalov, pojavov in procesov na okoli 10 tisočih nebesnih telesih, ki so oddaljena od Zemlje od 4 do 100 svetlobnih let. Predvsem pa bo baterija lovila informacije o izvoru vesolja.

Apollo 15 s svojo rekordno misijo je samo majhen del v tem že pripravljenem orjaškem novem koraku napora za nova odkritja.

praktični edison

Prijatelj se je pritoževal izumitelju Edisonu:

»Svoja vrtna vrata pa bi res lahko dal popraviti. Silno teče se odpirajo.«

Izumitelj se je namuznil:

»Tega pa že ne bom storil. Vsakokrat, kadar kdo vrata odpre, se pretiči s posebno pripravo v vrtni rezervoar sto litrov vode. Zato pa imam tako lepo zelenjavo.«

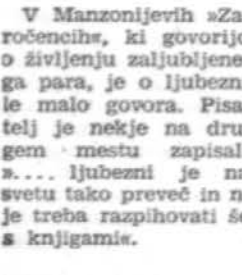
VAS ZANIMA?

Do 17. stoletja je veljala glasba v Franciji za nižjo umetnost. Posebno igranje na violino je bilo nekaj ponižujočega.

V Manzonijevih »Za-ročencih«, ki govorijo o življenju zaljubljenega para, je o ljubezni le malo govora. Pisatelj je nekje na drugem mestu zapisal: »... ljubezni je na svetu tako preveč in ni je treba razpihovati še s knjigami.«

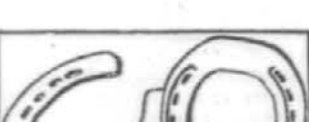
V antiki je bila razširjena vera, da to tisti, ki mu bo strupena kača z jezikom obilniza uho, ne da bi ga pri tem ugriznila, razumel govorico ptic.

V Združenih državah Amerike pridejo na tri ljudi po en televizor in štirje radijski aparati. Televizijskih oddajnih postaj je 607, radijskih pa 4.555.

Ko se je moral Napoleon z egiptovske ekspedicije vrniti v Pariz, je prepustil poveljstvo generalu Kleberju, ki je kljub številni šibkosti francoskih čet dosegal v bojih zmago za zmago. Končno je ekspedicija le propadla, kajti generala Kleberja je neki fantezi umoril, bil je edini, ki je lahko uspešno nadomestil Napoleona.

Vrača, da prinaša najdena podkve srečo izvira iz srednjega veka, ko je bilo šelezo tako dragoceno kovina, da je pomnilo najti podkve res srečo.

Leta 1731 se je potopila ob irski obali danska ladja, ki je vozila veliko količino zlatih palč. Tovor so rešili in ga spravili v bližnji grad Ballyhelge. Lastniki so zaman poskušali dobiti nazaj dragoceno kovino. Čez nekaj let so vrtili v grad neznan roparji, odnesli zaklad in poslej ni bilo nikoli več slišati o njem.

BREVIO IN PLOD STROGO LUPINO		AMER. KOZMETIK (FRANK)		VAS POD KRIMOM		FANTIC IZ ZOGBU O KECCO		PREHVALKA NAUVIČE CELINE		LIJAK		ORIENT. PRASEK ZA LAZE		NEM. MESTO V POKRAJINI BADEN-WURTEMBERG			
MESTO V JUŽNI ITALIJI		SUN ROZET		ERBIJ		DEL ALIJA ZIVO BITJE		GOROVJE V CRNI GORI		PLANINEC ZAVIJEK PRI OBLEKI		PIZOLOVA LUPINA S PLODOVI		SVOJINA, LAST V IN ZL. ČRKA		BENETKE LESKOVAC	
MESTO V SEVERNI SRBIJI		DAMA PRI SARU NIKALNICA		KAJAKAŠKI KLUB		ZORAVINA RASTLINA		MAZ. RE. VOLUCIONAR (BELA) NEM. PENIK		LIBIJA SOTLAR NAUK O GIBANJU		POJAV PRI CURENVI DOLMACIJI		SPANSKO ZIME		DOMAČA PERNAJA ZIVAL	
KUBIKNI METR		VOLUBINA V ZIDU		CISTA TETA RIMSKE BOGINJA (GR. HERA)		POJAV PRI CURENVI DOLMACIJI		ARABSKI KNEZ RUBIDIJ		CRNO VINO		SESTAVIL: L. KOREN		BLAGAJNA			
MESTO V ZAHODNI SIBIRIJI		BAT. TOLKAC		MESTO V ZAHODNI SIBIRIJI		RUSKI RE. VOLUCIONAR NA (ANARHIST) (MIHAIL) VZHOOD		PRIPADNIK BLIŽNEM VZHOOD		KADAR		PRAVEC GIBANJA					
MESTO V ZAHODNI SIBIRIJI		BAT. TOLKAC		MESTO V ZAHODNI SIBIRIJI		RUSKI RE. VOLUCIONAR NA (ANARHIST) (MIHAIL) VZHOOD		PRIPADNIK BLIŽNEM VZHOOD		KADAR		PRAVEC GIBANJA					

KARTOTEKA CUDEZEV

z vesli čez ocean
Prva dva moža, ki sta Atlantik preveljala, sta bila Norvežana George Harbo (1865-1945) in Frank Samuelson (1869-1946), ki sta 6. junija 1896 odrinila iz luke Battery na Manhattan Islandu (država New York, ZDA), preplula v 56 dneh 4950 kilometrov ter pristala 1. avgusta 1896 v naselju St. Mary's na otokuju Scilly na severozahodni Angliji. Njun čoln »Richard K. Fox« je bil dolg 5,50 metra in ni imel jamba za jadra. »Porabila« sta pet parov vesel. Sredi potovanja, 15. julija, so ju zvezi na neko ladjo, ki sta jo srečala, ju nahranili in jim dali nov proviant, nakar sta znova zlezla v svoj čolnček in nadaljevala na porno pot.

telovadna odličja
Največ zmagovalnih naslovov na svetovnih prvenstvih v telovadbi si je pribral Boris Saklin (SZ) in sicer 10 v letih 1954 do 1974. Trikrat je bil tudi v zmagoviti ekipi. Pri ženskah ima rekord Larisa Semjonova Latina (SZ), ki si je med 1956. in 1964. letom pridobila 10 posameznih in 5 ekipnih zmagovalnih naslovov.

ko bi bile vse tako kratke
Najkrajša vojna v zgodovini je trajala od 9.02 do 9.40, torej je 38 minut in sicer 27. avgusta 1869 med Zanzibarom in Združenim kraljestvom. Angleško vojno brodovje pod poveljstvom kontraadmirala Harryja Johnstona Rawsona (1843-1910) je dal ob ultimatu samozvane mu sultanu Sa. du Khali. du, naj zapusti vladarsko palačo in se preda. Ko do določene roka tega ni storil, je Velika Britanija napovedala Zanzibarovo vojno in začela obstrlejevati palačo. Po 38 minutah se je pojavila na stolpu bela zastava in vojne je bilo konec. Od novega sultana je potem angleško poveljstvo zahtevalo, naj prebri-

eno polnjeno kamelo, prosim
Največji obrok hrane predstavljala pečena kamela, s kakršno postrežejo gostom na beduinskih svatbah. Ribo napolnijo s kuhinjskimi jajci, jo vložijo v kuhane piščance, z njimi napolnijo jaglje in ga opečejo na ražnju, nakar ga vložijo v kamelo in spečejo vse skupaj.

NAŠ TEST

ALI STE MAŠČEVALNI?

Današnji test je namenjen pripadnikom obeh spolov. Odkrito odgovorite na vsa naslednja vprašanja:

- Kaj si mislite o ljudeh, ki se ne branijo pred napadi?
 - a) to so navadnostni ljudje (3 točke)
 - b) To so nad vsim vzvišeni ljudje (1 točka)
 - c) To so pravi bedaki (6 točk)
- Kako se vedete, kadar se vam kdo opraviči, potem ko vas je žalil?
 - a) nikakor mu ne morete oprostiti (4 točke)
 - b) Vzamete opravičilo na znanje, a hkrati tudi spremeni stališče do tiste osebe (3 točke)
 - c) Užaljeno obšipate človeka s psovskimi (6 točk)
- Kaj mislite o tako imenovanem »zakonu močnejšega«?
 - a) Za vas je kruto in nepravilno stališče (1 točka)

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE
VODORAVNO: Slovanka, Makarica, okultista, les, javnost, črna, Adamo, Racin, one, elan, onika, Sava Tara, popek, Trilko, A. C. ded, Havana, arabščina, las, omeji, stisk, Put, dušek, lotos, rabi, L. R. arara, grozdje, Kolar, Janet.

REZULTAT PSIHOTESTA
Ce imate 33 do 44 točk: Več kot maščevalni ste. Ne verjetno ste vročerni in je ob najmanjšem povodu vse zavre v vas. Razen tega postopki iz teh trenutkov je redko pozneje vzemirajo vašo čisto vest. Enostavno ne prenesete, da kdo ne bi bil vašega mišljenja. V vaši bližini je (razen, kadar spite) zelo nevarno in nevarno. Od 22 do 32 točk: Teoretično ste proti maščevanju in delate propagando za mirno ljubeznost, kadar pa kdo ogrozi vaše interese, se hipoma spremenite v maščevalneža in s svojim ravnanjem razveljavite vse svoje dotodanje pacifistične teorije. Od 12 do 21 točk: Na dva načina lahko razlagamo vaš značaj: ali ste modri ali pa strahopetni. Maščevanje vam je nekaj popolnoma neznanega. Vaša žena se s tem sicer ne bo hvalila pred svojimi prijateljskimi, bo ji pa kar všeč.

POIZKUSITE SE!

- Katero je največje mesto nemške govorečega dela Svica?
- S kom se je boril legendarni španski junak Cid, ki ga opeva mnoge epepeje?
- Kateri znani sogobni italijanski pisatelj se zares piše Fincherle?
- Kaj se meri z Beaufortovo skalo?
- Katere štiri Wagnerjeve opere tvorijo ciklus »Nibelunški prstan«?
- Ali je po površini večja Švedska ali Črno morje?
- Kneset, sejm, storting, sobranje in althing so nazivi za skupščine v raznih državah. V katerih?
- Relativnostno teorijo je utemeljil Albert Einstein. Kateri fizik pa je postavil teorijo kvantov?
- Katera žima je boljše: iz konjske grive ali iz repa?
- Kaj je značilnost Manne-smannovih cevi?
- Katero milijonsko mesto leži ob reki Menzanas?
- Koliko oglikovega dioksida izloči človek v 24 urah?
- Katera komedija je najpomembnejše delo angleškega dramatika Benja Jonsona, Shakespearovega sodobnika?
- Kako se imenuje prozorna očesna ovojnica?
- Katero mesto je bilo v letih 1865 do 1971 prestolnica Italije?

ODGOVORI
1. Zürich, 2. Z. Arabci, 3. Alberto Moravia, 4. Moč vetr, 5. Rensko zalogo, Valkeir, Siegfried, Somrak bogov, 6. Švedska s 449.682 kv. km je večja; Črno morje ima površino 411.000 kv. km, 7. V Izraelu, na Poljskem, na Norveškem, v Bolgariji in na Islandiji, 8. Nemski fizik Max Planck (1858-1947), 9. Iz repa; iz grive je manj odprna in bolj krhka, 10. Da so valjana in zato brez vida, 11. Madrid, 12. Okoli 8 kg, 13. Volpone ali Liscica, 14. Roženica, 15. Firenze.

NA ENI KOŽI ZADOVOLJNO SEDITA BORIS IN TONČI

Dvornik o sebi in tandemu z Vrdoljakom

Boris Dvornik ima dobre prijatelje. Med najboljšimi, če ne ni najboljši, sodi režiser, scenarist in igralec Tonči Vrdoljak, ki skrbi za to, da se Boris, nekdanji zvezdnik jugoslovenskega filma, ki je doživel trijumf pred leti s Stigljevim Devetim krogom, spet znajde na vrhu jugoslovenskega filmskega Olimpa.

Ze nekaj let nazaj Tonči namreč skrbno neguje Borisa. V popularnosti in seveda talentu. V vseh Tončijevih dosežkih filmih ko slišiš zvone. Ljubezni in kaka kletica letos na gori raste zelen bor. Boris Dvornik prva violina.

Pred dvema letoma je za vlogo v filmu Ko slišiš zvone (in Dogodku) dobil zlato puljsko areno.

Letos ni bil take sreče. Čeprav je komandanta bataljona Dikana odigral bleščeče, je dobil samo srebrno areno.

kadar se debata usmeri na šaljivo plat, jame besedovati v neskončnost o Borisovih trikkih, zvijačah, česa nima rad, kaj ga prevzame itd. Skratka, Tonči ima Borisa v malem prstu.

Seveda mi je Tonči na kožo pisal vlogo, pripoveduje Boris. »Ze od maloga sva prijatelja. Svoj čas, ko je bil Tonči novinar pri Globusu, je pisal o meni; ko je bil se igral, sva skupaj igrala; zdaj, ko je režiser in novinar, piše zame vlogo.«

Po temperamentu sva si podobna kot jajce jajcu. Hitro se razkuriva in sva se prej prijatelja. Potem pa malo zaljube, kot je za nas Dalmatince navada... »

malo misto 71

»Veste, zelo ste popularni zaradi Našega malega mista. Boste zares posneli po tej televizijski nadaljevanki film?«

»Res se bo snemal film. To bo manjši spektakel, govoril pa bo o malem mistu leta 1971. Snemanje se bo začelo prihodnji mesec.«

To govori Boris rutinersko hladno, sploh se ne nasmehne, kot je njegova navada; zdi se, da je malce zamorjen, ker je dobil v Pulju le srebrno areno. »Dobil sem srebrno areno, ja pravi. »Ne vem, nisem gledal Dameskega v Crnem semenu. Edino vem, da je zelo dober igralec.« Boris rešira o dobitniku zlate arene Darku Dameskem.

Boris je Dikan v Tončijevem filmu Na gori raste zelen bor, kjer je partner Ivici Vidoviću, političnemu komisarju Ivanu. Ivica je resen, Boris pa streša šale, da je to za partizane, kar nenavadno, toda za Borisa je to značilno. Tudi on se šali. Ijubi humor.

brezsrčnost
pomaga, da bi
se zabavala

»Čujte, začne modrovati o humorju, zelo rad ga imam. Toda humor, ki je navzoč v vsakem posamezniku, pušča posledice, sledi... Dalmatinci smo malo brezsrčni ljudje, kar zadeva humor. V Splitu žive ljudje, kot je Cervantes, ljudje, ki jih vse mesto zasmehuje. Pravzaprav jim pomaga, da jih lahko zafrkava.

To ni šala. Humor je surova stvar, kadar gre za ljudi, človeka... »

Borisu malo preda popularnost, ki si jo je pridobil z vlogo Roka Prca v Našem malem mistu.

prekleta
popularnost

»Se pred našim malim mistom sem bil popularen... Toda TV je malo nevarnejša, kaj zadeva popularnost. TV namreč gleda več ljudi kot film. In na trenutke te začno zgodbe, televizijske zgodbe, razvijejo zgodbe, živčati. Človek kdajpakdaj popeni zaradi te svoje popularnosti; toda jaz vendarle razumim ljudi, ki nas obožujejo...«

Toda sreča je, ker TV nadaljevanke kmalu minejo. Začne se kaka druga serija in prejšnji junaki zginejo v pozabo. Tako je bilo s Culetom, Čkaljo itd. Gledalci se začno navduševati nad novimi junaki. Junaki Našega malega mista bodo kmalu pozabljeni... Zna se zgoditi, da serija, ki jo je naredil Stiglje, VOS, kmalu gledalcem da nove ljubljence... »

»Vem, da ste Slovenci zelo izbirni ljudje. Toda, ko sem bil dvakrat pri vas na obisku, sem ugotovil, da je lik Roka Prca med ljudmi zelo priljubljen in da je ljudem všeč moja vloga, kar je zame kajpak najvažnejše...«

In res je Roko Prca popularen. Ko sva se menila, je iznenada prišla k mizi Stanka Godnič in rekla: »Čestitam, Roko!« in ponudila Borisu roko v priznanje za vlogo Dikana in nemara srebrno areno.

M. B.

dr. šerko — rekorder v višino

V umobolnici na Studencu pri Ljubljani je močan in nevaren bolnik napadel nevrologa dr. Alfreda Šerka. »Ha, zdaj te imam! Ne boš me več našel in zapiral!« Bila sta sama, nikjer strežnika, bolničarja. Zdravnik jo je uveril po stopnicah do zgoranjega nadstropja. Toda maskevalni bolnik ga je sledil v koraku in ga dohitel. Šerko je odprl okno, da bi poklical na pomoč.

»Šerko! skozi okno!« je vpil blazneš. »Nočeš? Ti bom pa jaz pomagal!«

V skrajni sili se je dr. Šerko posvetila odrešila misel: »Skočiti dol? Prava reč! To bi znal vsak otrok! Toda skočiti z dvorišča sem gor, kakor znam jaz, tega ne zna vsak!«

»Pa prav zares to zmoreš?«

»Seveda, saj sem rekorder za skoke v višino!« je bil Šerko prepričljiv.

»Dobro, pa dokazi!«

In dr. Šerko se je naglo pognal po stopnicah navzdol. Kmalu nato so pazniki zgrabili nevarnega bolnika; za njih je bilo prosto, naj ga pustijo le še trenutke, da bo videl, kako bo Šerko skočil z dvorišča skozi okno... »

relativnostna praksa mladega
chaplina

V mladosti se je Chaplin rad potepal z drugimi fanti po cestah. Mati ga je oštevala: »Ali ne moreš mirovati? In navsezadnje, kje je zapisano, da se moraš vedno igrati s temi pokvarjenimi dečki? Zakaj si ne poiščeš boljših?«

»Saj sem jih hotel, pa jim njihovi starši niso dovolili, da bi se igrali z menoj!«

von stroheimu se usliši želja

Režiserja in igralca Ericha von Stroheima je novinar vprašal, če se mu je uresničila kakšna želja iz otroških let. Umetnik se je nasmehnil, pogladil po plesi in dejal: »Ena se mi je pa res: kadar me je mama za kazen vlekla za lase, sem si želel, da bi mi izpadli.«

PREPIH

■ Milan Jelić, ki je s filmom Bubašinter navdušil filmske kritike in občinstvo v Beogradu, kjer so že predvajali njegov prevenc, se najbolj boji le-seni, ko bo moral v JLA.

■ Andrej Nahtigal bi nerad postal slaven na račun svoje nedelavnosti. Sicer pa se zamera upa, da bo odbor za kinematografijo pri kulturnih skupnostih sprejel njegov scenarij, ki govori o smučarskih šampionih, četudi je lani ta njegov umski izdelek pristal na zadnjem natečajskem mestu.

■ Bata Živojinović napoveduje uspeh še nedokončanega partizansko-akcijskega filma Valter brani Sarajevo zelo pogumno. Pravi, da se bo ta film lahko kosal s filmi kot so Bitka za Anzio, Ali gori Pariz? in Navaronski topovi.

■ Dejan Djurdjević in drugi prizadeti niskega festivala so spet dvignili obilico prahu, ko so nekako že uradno festivalsko listo spremenili oziroma dopolnili z novimi filmi (denimo Vloga moje družine v svetovni revoluciji in Na klancu) in je zato iz izbora izpadel tudi razvpiti film Joea Jovanovića Mlad in zdrav kot roža. Joco je ostro protestiral, češ da je Dragan Nikolić ustvaril pomembno vlogo itd.

■ Pa še za Bebo Lončar kot predsednika žirije so se dokončno odločili. Največjeježi v predstaviteljskem sporočilu pa je, da bodo nemara predvajali anatomizirani film Dušana Makavejeva WR ali skrivnost organizma.

■ Udeleženci nedavnega novoustanovljenega festivala amaterskega filma o življenju na vasi v Pančevu zatrjujejo, da bo ta festival dolgo, dolgo živel, zakaj pišajo in jedatce imajo Pančevci dovolj — pa tudi denarja, saj so posneli s sredstvi dobrohotnih podjetij tudi celovečerni film Zarko. Vse to so namreč najmlajši festivalski rekviziti.

■ Debutant Stipe Delić, ki trenutno snema svoj prvi celovečerni in kajpak trenutno najdražji film, Sutjesko, se noče bahati z asistenturo pri filmu Veljka Bulajića Bitka na Neretu. Znano je, da sta si Stipe in Veljko pred meseci škodila v lase in da Veljko ne bo supervizor Sutjeske. Zato je razumljivo, da Stipe raje govori, kako je bil asistent pri Monicelliju, De Santisu in Pontecourvu.

■ Režiser Jože Pogacnik se letos ne bo mogel izkazati, da bi v 45 snemalnih dneh posnel preostali del televizijske nadaljevanke Devet krogov nekega raja. Vodstvo televizije je namreč snemanje te serije zaradi pomanjkanja denarja prestavilo za leto dni. Tako bo Pogacnik še čakal, da izpriča svojo ažurnost.

Bata Živojinović: naredimo film za občinstvo, ne za festival (F. J. Znidaršič)

BATA PREVELIK ZA BREZNO

Živojinović: kljub improvizaciji jugoslovanski film ne bo propadel

»Toliko let kot jaz živim v tej filmski situaciji od filma, zmora samo čarovnik ali vrhovodca. Nujno bi bilo ustnoviti nagrado za tiste filmarje, ki so se obdržali pri filmu več kot deset let — in sicer NAGRADO ZA OBSTANEK!« je izmordoval najin epilog ne-zlomljivi Bata tata-mata (v filmu MOJA NORA GLAVA sicer), sicer pa Velimir Bata vi, da bi kaj pametnega iz Živojinović, ko sva že obdvala jela malo obhajati po glamlia. Pa nisva. Ali pač... »

■ Katera vloga vam je v vaših več kot sedemdesetih filmih najljubša? Začnem stereotipno stiptati. »Na ta vprašanja nikoli nisem odgovarjal — pa tudi zdaj ne bom!«

Res je bil videti malce nasršen, ampak to je pri Bati že v navadi... »

hazarder se boji
huliganov

Bata je Velimir v rojstnem listu, k filmu je zakoračil pred osemnajstimi leti, vztrajnost v to življenjsko smer pa mu je poklonil režiser in asistent (pri Ziki Pavloviću). Zdravko Randić, Starostno se giblje v štridesetih letih, vozi se z mercedesom; ne vem sicer, ali je našel ali na super in, ali je 220 ali 190.

Ce bi sodil po puljskih srečanjih z njim, potem bi rekel, da ni abstin. Niti zgrizen ne. Kaj pije, ne vem.

Rad hazardira. V igralnicah in v filmih kajpak — ter pri filmu. Pa saj je to moči sklepati že iz njegove uvodne meditacije.

Verjetno tudi ljubi parfume, oziroma se rad odšava.

torej je muhovec za ženske... Ali pa tudi ne! Dvornik!

Potem je Bata zelo rustikal, hočem reči rustikal, grob na videz, saj je atletsko raščen, vendar sem zvedel, da se huliganov boji, četudi je igral v prvem jugoslovanskem filmu a la James Bond, Matt Helm, Elliot Ness itd... torej MOJI NORI GLAVI, kjer je clankalji za vso svojat.

kje si jugoslovanski
bond?

■ Da, da sva pri filmu MOJA NORA GLAVA, kjer ste Bata tata-mata.

»Sicer mi je v filmu ime Andrej... Znano je, je začel Bata, »da je za svetovno kinematografijo film med drugim tudi industrija. Nasprotno pa Jugoslovani v filmu vidimo samo umetnost! Primer za mojo trditve je Francija, ki neguje kriminalistični žanr, kjer se poskušajo vsi veliki francoski igralci; v ZDA ravno tako; Italijani pa snemajo western. In zakaj ne bi še mi s čim poskušali? MOJA NORA GLAVA je prvi poskus pri nas, da se film ne dela za festival, temveč za občinstvo, torej — da se zasluži!«

Ter da ima Jugoslavija svojega junaka po vzoru Jamesa Bonda, francoskega inspektorja, ali italijanskega šerifa. Da končno posnamemo nekaj, kar se bo finančno splačalo. Prvi poskus je uspel, zato bomo januarja 1972. nadaljevali serijo iz te zvrsti. Naslov naslednjega filma bo HOTEL ZA PTICE, kjer bodo ljudje north glav (torej kriminalisti, policisti in druga oblast — op. p.) nadaljevali s podvigi.

Film MOJA NORA GLAVA je v petnajstih dneh v Beogradu videlo 67.000 ljudi, čeprav je bilo to julija. Zdaj bodo film spet predvajali — v letnih kinih... In to vsekakor opravičuje realizacijo filma... »

obremenjeni z
avtorstvom

Lani je imel Bata v Pulju manjšo besedo kot letos, ko se je predstavil z ZAJTRKOM Z ZLODEJEM, STAVO in MOJO NORO GLAVO, posnel pa je že s Hajrudinom Kravcem VALTER BRANI SARAJEVO, in nemara je bil zato zlovoljen, ko sem mu rekel, kako si razlaga to svoje neigranje glede na dejstvo, da je bil nekoč zvezda, zdaj pa da ga ni v filmih.

Tedaj je govoril o krizi. Tudi letos ga je spet zadržal jezik ob položaju v jugoslovanskem filmu. Začel je plesati misel iz vloge v Randićevi STAVI, kjer je nekak tepček, podeželski Pavlihec (ali kako ga že opredelimo).

»To je komična vloga, čeprav film ni komedija. Prej sem igral v komedijah (pred skoraj 20 leti). In tudi zadnje čase igram v komedijah. Osebnost mi je žal, ker ne snemamo več komedij, kajti vsi igralci smo prisiljeni igrati v filmih, ki so obremenjeni z avtorstvom, filmi, s katerimi se dičijo režiserji. Zato me vsaka komedija zanima!«

noče biti rekvizit

■ No, kako je s to relacijo igralec—režiser? »Igralec je nujen rekvizit za avtorja (režiserja), ki v ime.

nu bogvečesa želi govoriti o idejnosti, neidejnosti filma in vse drugo devati vnamar... »

■ To vam ni ljubo? »Jasno, da ne! To ni povšeči tudi občinstvu, ki je pokazalo, da ga taki filmi ne zanimajo! Tudi jaz sem z občinstvom!«

■ Pač naša kriza, kriza našega filma?

25 let izven zakona

»Nič ne bo rešil problemov, za katere se ve že dije časa. Problem financiranja filmov... Najprej velja rešiti problem filmskega zakona, ki ga še po 25 letih nimamo... Potemtakem je vse improvizacija.«

■ Kdo je kriv za vse to? »Sami, sami smo krivi!«

■ To zna biti usodno za jugoslovanski film, kajne? »Leta že govorimo, da je jugoslovanski film pred katastrofo, v brezizhodnem položaju, toda nikoli ne bo propadel! Spreminja se samo nivo jugoslovanskega filma; potem bomo pa mi prešli k risanemu filmu.«

■ Kaj pa bo z igralci? »Kajti igralci bodo samo risali... Ker jih ne bo!... (Čez čas odločno reče Bata, ko neustrašni Bata tata-mata v MOJI NORI GLAVI, kjer se nikovar ne boji, je močan, da je grozal!) »Ni tako velike luknje v jugoslovanskem filmu, v katero bi pal naš film in propal... da se ne bi spet našel.«

Ce je Bata imel prav, potem je tudi v zasebnem življenju tak kot Bata tata-mata, torej superman. Ne samo to, tudi čarovnik in vrhovodca pravi, da je.

MIHA BRUN

SAMO EDEN JE

GLIN
NAZARJE
GOR. SAVINJSKA DOLINA

STAVBNO
POHIŠTVO

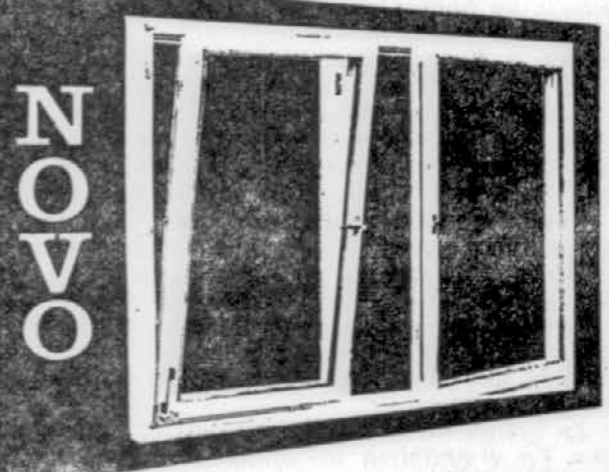
- * VRATA
 - * OKNA
 - * ROLETE
 - * ZLOŽLJIVE STOPNICE
- GLIN**

LES ZA
STREŠNE
KONSTRUKCIJE

VISOKO KVALITETEN
ŽAGAN LES

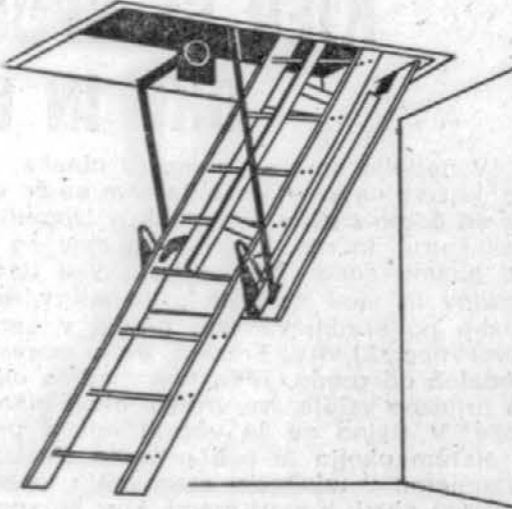
LADIJSKI POD-OPAŽI

VEZANO OKNO

GLIN

zložljive stopnice

SPLAHNELA POROKA

Fant je starejši eno leto, star je 31 let. Ze šest let se pozna, vendar od zdaj še nista imela priložnosti, da bi se poročila. Naposled, po tistih letih pomanjkanja, imava vse urejeno in bi se lahko poročila. Toda... fant mi je pred nekaj dnevi povedal, da se ne moreva poročiti. Zahteva, naj ga vendar razumem ter predlagam, da se razideva. Teh njegovih zahtev ne razumem, saj sva leta govorila o poroki. Objubljam je, da se bova poročila. Velike skrbi imam. S predlogom, naj bi se razšla, se ne strinjam. Ne vem, kje naj iščem pomoč? Ali so takšni primeri, ko fant ne izpolni obljube — karzivi in koliko lahko zahtevam?

Večkrat se zgodi, da začetni ljubezenski utrip med dekletom in fantom kmalu opesa. Nekateri tega niti ne opazijo ali niso čisto opazili, ker želijo zaradi skupnih interesov razmerje ohraniti — kljub pešajoči ali pomanjkljivi ljubezni. Skupnost moškega in ženske praviloma razpade, ko ni več skupnih interesov. Koliko za koncev živi v mirni, čeprav hladni skupnosti, dokler na primer gradijo hišo. Drugi potrebujejo mnogo več časa za ugotovitev, da si pravzaprav nimajo kaj povedati. Na

vadno to spoznajo takrat, ko so otroci že »pri kruhu« in ko staršev ne potrebujejo več. Tudi otroci so marsikdaj v marsikje edina vez med možem in ženo.

Podobno učinkujejo tudi ovire, ki jih morata fant in dekle premagati pred poroko. Dokler se bojujeta, njuna skupnost obstaja. Ko pa ovir ni več, pa vidita eden ali oha ugotovita, da do cilja niti ne želita in da sta »dirkala« le zato, ker je v dvoje lažje.

To so življenjske zmore, ki jih plačujejo tisti, ki izbirajo življenjskega partnerja po površni presoji ali pa zato, da bi se izognili občutku osamljenosti. »Račune plačajo« zlasti tisti, ki vidijo samo poroko, partnerja pa ne.

Pretirana skrb zase in zanemarjanje partnerjevih interesov, želja in potrebe, se kmalu maščuje: skupnost začne propadati in nič čudnega ni, da je takole. Tisti, ki meni, da so njegove želje in potrebe partnerjeva zadnja skrb, ne vidi razlogov, da bi se naprej gradil nekaj, kar je obsojeno na neuspeh.

Nične ne sliši rad besed o ločitvi. Med prvimi navalom ogorčenja, ranjenega ponosa, jeze in razočaranja je težko al celo nemogoče pravilno presojati. Močna negativna čustva onemogočajo pravi miselnost, zmanjšujejo sposobnost za razumevanje in ustrezno odločanje. Nekateri se v takšnih primerih vedejo, kot

bi bili brez glave. S svojimi dejanji se »zaletavajo« sem in tja, celo premišljejo, da bi s silo zadržali partnerja. Siliti partnerja v skupno življenje pa je največja napaka; izkušnje kažejo, da so tisti, ki so pod kakršnimkoli pritiskom izrekli svoj »da«, takoj po poroki začeli iskati izhod iz zakon-skih spon in ga slej ko prej tudi našli.

V takšnih primerih, kot je naš, je bolje premisljati in poiskati odgovor na vprašanje: zakaj nočeš z menoj? Po tej poti boste mnogo prej prišli do cilja. Prej kot s pomočjo paragrafov. In če ne boste uspešni, boste lažje potrpeali nekaj mesecev, kot pa trpeli vse življenje.

NEMOGOČA SEM

Pogosto me je sram pred samo seboj, kaj se le pred člani družine, zlasti pred močmi! Tako sit in razdražljiva sem, skratka nemogoča! Na vsako najmanjšo pripombo ali celo gib naravnost eksplozivam. V službi se komaj zadržujem, da ne bi prišlo do nečuljih izbruhov ali prepirov s kolegi ali kolegicami. Doma, kjer sem bolj svobodna, pa ne morem zadržati napetosti, ki jo čutim. Izbruhnem in prepih je o hiši. Takoj mi je žal in kesam se. Prap kako sem pogosto žalostna, toda ne

stalno rubriko za pogovor o osebnih težavah vodi dipl. psiholog Azra Kristančič anonimnost zajamčena odgovori brezplačni

vem, zakaj? Takoj se mi vtilejo solze, za vsako malenkost sem utajena. Ali sem normalna, si večkrat zastavim to vprašanje?

J. O., Celje

Kolikokrat pomislimo na najhujše, ko smo v težavah! Le redke so tiste, ki se spomnimo, da so lahko psihilne težave posledica telesnih sprememb. Ugotovitve kažejo, da je duševno stanje velike večine žensk pod vplivom hormonalnega ciklusa, več kot polovica žensk pa žuti pred menstruacijo rahlo povišano neuravnovesjenost in telesne neprijetnosti. Nekateri se vsak četrti teden spreminjajo, Ksantipe, hudo prepričljive ženske.

Gre za pojav, ki mu strokovnjaki pravijo predmenstrualne napetosti ali sindromi (vrsta simptomov). Razen telesnih težav (bolečine v križu, glavobol, zaprtost itd.), so za ženo in njeno okolje najbolj neprijetne spremembe v njenem razpoloženju. Nekateri vplivajo na otroke, druge muči depresije, nespečnost, za tretje so značilni hitri »skoki« iz navdušenja in najhujši

POT IZ LABIRINTA

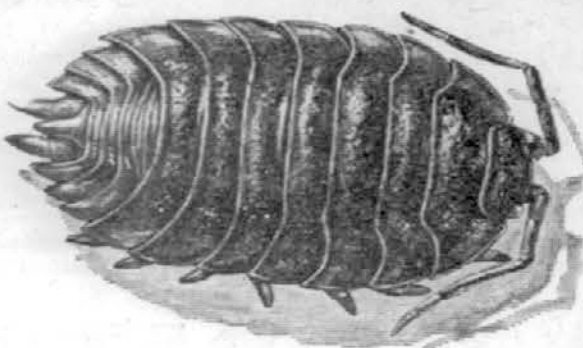
obup. Pri nekaterih se kaže večja energičnost, pri drugih toplo malodušje itd. Mesečni cikel k pravičnosti, »alarmni«, ki jih pri nekaterih opazimo, pri drugih pa ne, so zapleteni in odvisni od sebestojne strukture vsake ženske. Večina žensk se pred menstruacijo ne počuti dobro. Toda, bolj umirjene osebe ne čutijo posebnih težav. Pri ženskah, ki sicer težko obvladajo svojo agresivnost, pa bo vsaka nova obremenitev izzvala eksplzivnost.

Analize in praksa strokovnjakov kažejo, da mlada dekleta redko mučijo takšne težave pred menstruacijo kot poročene žene. Denarne skrbi, zakonske težave, problemi pri vzgoji otrok, neprijetna domača opravila in delo so pogosti spremljevalci življenja v zakonu ter pomembni dejavniki za motnje, ki jih obnavljamo. Res je, da »kritični dnevi« niso najbolj prijetni. Toda, žena, ki se je s tem sprijamila, je dovolj elastična, da prenese spremembe razpoloženja. Vsekakor pa ne kaže razumeti predmenstrualnih težav kot nekakšno osebo pomanjkljivost.

PISANI ŽIVALSKI SVET

Iz zbirke Pisani živalski svet, ki bo v desetih knjigah izšla pri založbi Delo, smo izbrali tretjo knjigo. To je knjiga o gozdnih živalih in iz nje vam predstavljamo nekaj najzanimivejših gozdnih prebivalcev. Spoznavate njihovo življenje in umiranje, njihove boje in zmage, žal pa vam jih ne moremo predstaviti tudi v barvah — zato pa ne pozabite, da bo celotna zbirka Pisani živalski svet v prelepih barvah in seveda na imenitnem papirju. Tale knjiga o gozdnih živalih vsebuje kar 267 barvnih podob! Še to povejmo, da sta vseh desetero knjig prevedla prof. dr. Anton Polenec in Zmago Bufon.

KOČIČ ALI NAVADNI PRAŠIČEK

Si lahko predstavljate prašička, ki je le malo več kot centimeter dolg, ima štirinajst nožic, manjših od kazalca zapestne ure, hrbet pa zavarovan s tankim oklepom iz sedmerih ploščic?

Kočič ali navadni prašiček ni seveda v nobenem sorodstvu z našim domačim ščetičcem. Saj spada k rakom, torej k vodoživalcem, ki v nešteto vrstah oživljajo morja in deloma sladke vode. Njegovi sorodniki so potemtakem potočni rak, jastog in še cela množica manjših in večjih vodnih členonožcev. Pred neznanstvom dolgi leti je zastopil kočič svoje sorodnike v vodi in se za stalno preselil na kopno.

Tukaj živi še danes, seveda samo na vlažnih krajih. Če privzdignete s tal trilo desko ali če razbrskate kup gniločnega listja, ti zamigota pred očmi nič koliko kočičev. Videti so kot igračke, recimo drobčkani tanki, in hitijo na vse strani, da si najdejo novo zavetje. Na prvi pogled se ti gotovo ne bodo prikupili. Posebni lepi res niso, vendar so popolnoma neškodljivi živalce, ki ne potrebujejo drugega, kakor mir v svojih vlažnih in temnih bivališčih.

Ze veš, da so kočičve včasih uživali kot zdravilo proti raznim boleznim?

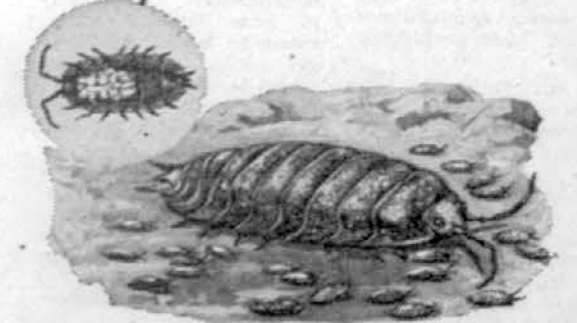
V svojih vlažnih in temnih bivališčih opravljajo kočiči važno delo s tem, da uživajo razkrajajoče se rastlinske odpadke.

Lačni ptiček je pograbil kočiča, da ga pospravi. Drugemu, ki je padel med premetavanjem listja na hrbet, se bo menda posrečilo, da jo pobriše: šment vendar, tako se pa res nismo zmenili!

Ko se prikažejo na kočičevem oklepu bele pege, je čas, da oklep odvrže. Nekaj časa se živalca zvija in otrasa in že pada zadnji del starega oklepa z nje. Tri dni kasneje se znebi naš rakec z zaporednim iztezanjem in krčenjem telesa tudi sprednjega dela stare »karoserije«. Pred njim je že nov oklep. Na žalost pa včasih zbudi novi, tenki oklep neverjeten tek drugih kočičev. Neusmiljeno se vržejo na svojega brata in ga požro!

Kočičeva samica spravlja svoja jajčeca v posebno valinico na trebušni strani (zgoraj v krogu). Mladički so že v začetku podobni odraslim, le da jim manjka zadnji par nožic.

DOLENJSKA

Dolenjska, najlepša dežela si ti, dežela svobodna od rdeče krvi, ki te med vojno zalivala je, zlato svobodo zahtevala je.

Zdaj si presrečna pod soncem svobodnim, radostna si pod nebom modrim. Ljubim te, lepa dežela ti, kjer se še bistra Krka peni.

Tu sem rojena, v duhu vzgojena, ki te preveva, ljubezen veleva.

Srečna boš vedno, lepa Dolenjska, naj ne doseže več te gorje... Tudi, če kdaj zapustila bi te, v tvoje okrilje bi vračala se.

DARJA KODRE
8. a razred,
Žužemberk

ZVESTI PES

Ze od nekdanjega sem si želel psa, velikega in močnega. Ta želja se je še povečala, ko sem prebral knjigo »Lassie se vrača«.

Navsezadnje sem svojo željo povedal tudi mami. Ta je poskrbela, da bi dobil psa. Toda zgodila se je nesreča. Samica je zadnje dni bolela. No in ko je rodila, je rodila samo mrtve psičke. Zdaj se je oče pobrigal za psa. Dobil ga je brez večjih nesreč.

Prve dni sem se zelo bal za njega. Mislil sem, da bo ušel. Zato ga je mama privezala. Meni pa se je zelo smilil. Zato sem ga odvezal. Zelo sem se začudil, ker je zmeraj hodil za mano.

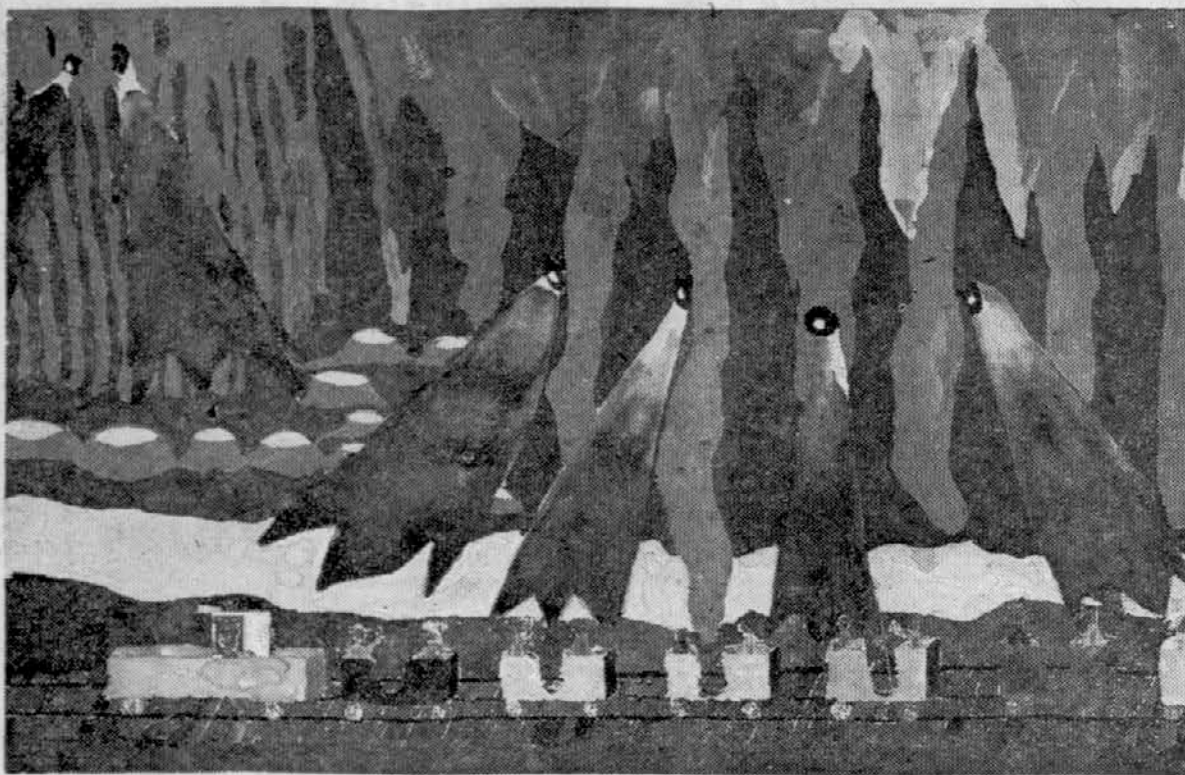
Neke sobote smo šli na izlet. Šli smo skozi gozd, skozi katerega je mogoče priti v Kamnik. Do tega mesta je bilo devet ur hoda. V naglici sem psa zelo slabo privezal. Zato se je izmuznil. Ko sem to opazil, sem zajokal. Toda zelo sem se razveselil, ko je pes mirno vohal za menoj.

UROŠ AHTIK, 3. a razred,
osnovne šole Alojza
Kebeta, Ljubljana

POLETJE

DARJA TEROPČIČ, 1. a, Ljubljana

V POSTOJNSKI JAMI

DAKI KOLARIČ, 4. a, Ljubljana

V LIPICI

Nekega sončnega dne smo se z Marjetko, njeno mamico in Polonco peljali na izlet. Peljali smo se skozi Črni vrh v Vipavsko dolino. Ustavili smo se ob športnem letališču v Ajdovščini. Na letališču smo videli športna in jadralna letala. Odpeljali smo se dalje na Kras. Namenili smo se v Lipico — kraško oazo. Lipica je turistični kraj. Po vsem svetu je znana po belih konjih »lipicancih«. Peljali smo se po pustem Krasu. Kar naenkrat pa sem zagledala visoko zeleno travo in košata drevesa. Med drevjem pa sem videla skupino jahačev. Konji so bili beli.

Počakali smo vodiča, da nas je odpeljal v hleve. Hlevi so zelo čisti. Najprej smo si ogledali ameriške ponije. Bili so majhni, temnorjave barve in zelo prijazni. V drugem hlevu so bili mladi lipicanci do treh let starosti. Žrebički lipicancev so črne barve. V nekaj letih pa postanejo čisto beli. V tretjem hlevu pa so bile kobile z žrebički. Kobile so bile bele, žrebički pa črni, kot, da niso njihovi. Mladički so se podili okrog kobil in se igrali. Kobile so bile zelo ponosne. V četrtem hlevu so bili najlepši lipicanci. Tu je bil žrebec Dubavina II. Njegov rod sega tristo let nazaj. Dobil je že mnogo nagrad. Ta žrebec je ponos Lipice.

Po ogledu hlevov nas je vodič zapustil. Sprehajali smo se po okolici. Srečevali smo jahače in kočijaže. V kočijah so se vozili turisti. Tudi jaz sem želela jahati na poniju, a so bili vsi oddani. Morda bom imela prihodnjič več sreče.

Proti večeru smo se vračali domov skozi Postojno. Bila sem utrujena, a polna lepih vtisov. Lepa je Lipica, lepa tudi zato, ker je naša. Dvakrat so se morali lipicanci umakniti pred vojno vihar. Vedno znova pa so se vrnili nazaj v Lipico.

ANDREJA KRANJC, 4. b razred, Cerkno

VELIKI PRIJATELJICI

Svojo mamo imam zelo rada. Zjutraj me budi, da ne zamudim šole. Me češe in tudi kuha mi. Imna pa tudi mnogo drugega dela.

V naši družini smo štirje. Pozimi pa prideta k nam še stara mama in stric. In za vse mora skrbeti in kuhati mama. Veliko ji pomagam tudi jaz, saj sva kot prijateljici.

KATARINA JEGLIČ, 2. b, Ljubljana

POLETJE

DARJA TEROPČIČ, 1. a, Ljubljana

ISKAL JE POT V PROSTOST

Bil sem na počitnicah pri bratrance. Neke nedelje sva sklenila, da bova ulovila kakšnega ptička. Tam okoli je bilo zelo veliko vrabcev, ki so radi hodili v kurnik krast hrano. Napeljala sva vrh od vrat do grma, kjer sva se skrila. Čakala sva zelo dolgo, čeprav je nekaj vrabčkov priletelo čisto blizu vrat. Nenadoma pa sva zagledala vrabčka, ki se je usedel blizu kurnika. Potuhnila sva se in si skoraj nisva upala dihati. Vrabček je odskakljal k skledi, v kateri je bila hrana za kokoši. Tedaj sva skočila, potegnili vrh in vrata so se zaprla. Vrabček pa je ostal zaprt v kurniku. Čisto malo sva odprla vrata in se splazila noter. Prižgala sva luč in ga zagledala, kako tava po kurniku. Hotela sva ga ujeti, a se nama ni posrečilo. Če sva ga lovila v enem kotu, je odletel drugam. Iskal je pot v svobodo. Zagledal je na pol odprta vrata. Hitro je vzletel in odletel v prostost. Gledala sva za njim, dokler ni izginil v gozdu.

GORAN SEMENIČ, 5. b, Ljubljana

MOJ OČE JE VEDNO VESEL

Moj oče je kmet in služi kruh sebi in družini na polju v dišeči in sveži naravi. Ni mu treba poslušati brnenje strojev in vdihavati slabega zraka. Dan za dnem je v naravi in dan za dnem se spoprijema s trdim delom. Zanj ni mesečne plače, on je odvisen od narave, saj lahko ves njegov letni trud uniči ena sama ura hude nevihte. Ko spomladi poseje jaro žito in posadi krompir, mu misli zbeže skozi vse leto ali bo srečno in bo zemlja obrodila svoj rod. Za tem posadi peso, fižol in koruzo in spet je tu nevarnost slane. Eno samo mrzlo jutro in vse lahko uniči slana. Toliko truda s tako gorečnostjo, a hip nato je lahko vsega konec. Ob košnji ima polne roke dela. Okopava in se bojuje s plevelom. Kdo bo vztrajnejši? Toda, moj oče je vedno močnejši! Na travniku ga priganja seno. Spet se sprašuje, ali bo vreme dopuščalo, da bo v redu dokončal zastavljeno delo. Ko se približa žetev, ima neprenehni strah pred točo in viharjem. Vedno ima polno skrb in dela. Res ima malo časa za počitek. Tako gre iz leta v leto.

Nagiba se jesen. Oče orje krompir, pospravlja ozimnico, poleg tega pa ima skrb za prodajo pridelkov. Saj zato je tudi delal, da bo jeseni dobil zasluženo plačilo.

Približa se zima, a oče še nima počitka. Pripravi mora steljo, nasekati drva, kajti zelo pusta bi bila zima ob mrzli peči. Pa tudi živina potrebuje sraje.

Za branje in razvedrilo mu ostane bore malo časa. Le v nedeljah in dolgih zimskih večerih vzame v roke časopis, kajti le takrat ima delni, kmeki dopust. A vendar je srecen in vesel in njegov smeh je lahko prav tako igrav, kakor je smeh drugih, ki si na drugačen način služijo svoj vsakdanji kruh.

VILMA JAGODIČ, 5. b, Cerkle na Gor.

KJER SE SPOČIJE OKO IN UHO

V nedeljo smo se namenili obiskat sorodnike, ki žive na vasi. Veselila sem se že v naprej, da se bomo trušču avtomobilov izognili vsaj za nekaj uric. In res, kakor hitro smo se oddaljili od glavne ceste, je postajalo vse tiše. Mimo gozdov in vasi smo se pripeljali v Predjamo, znano po srednjeveškem gradu, v katerem je živel roparski vitez Erazem. Stara mama stanuje nedaleč od gradu. Hiša ima majhna okna, ki te prijazno vabijo. Na vrtičku okoli hiše cvetejo rože. V tišino se le včasih oglasi pes Muri. V tistem okolju je pač prijetno živeti. Čeprav stanujemo v udobnem stanovanju, grem vedno rada na obisk k stari mami, kjer se spočije oko in uho.

KUM BRANKA, 7. b, Dol. Logatec

SESTRICA

Stara sem bila pet let. Bila je huda zima. Ker nisem imela ne brata in ne sestrice, sem si jih močno želela. Tisto zimsko popoldne sem sedela za pečko in gledala slikanice. Nenadoma je vstopila mamica in me vprašala:

»Ali boš šla kaj na zrak?«
»O, saj bi šla, če bi vedela kam,« sem ji dejala.
»K Jerebu pojdi, sankat!«
»Bom.«

»Pa toplo se obleci in umij se!«
Ko sem vse to že storila, sem hotela oditi, a mamica mi je dala rokavice, me božala po glavi in me učila: »Da boš pridna in lepo se obnašaj!« Nato sem odšla. Po vrtovih so bile zajete sledi, tu in tam je ležala majhna vejica, z vej se je otresel sneg. Čez nekaj časa sem že bila pri Jerebovih. Tam so klali drva. Ivanka in Marica sta že napisali nalogo. Lepo sem pozdravila, potem pa smo se šli sankat. Ko nas je začelo zebsti, smo odšli v kuhinjo.

»Kaj pa dela mamica?« me je vprašala Jerebova mama.

»Posodo pomiva,« sem odgovorila, »kakor vedno.«
Ko se je začelo mračiti, sem odšla domov. Iz kuhinje je bilo slišati rožljanje loncev. Mamice ni bilo doma. Začela sem jo iskati. Jokala sem. Vprašala sem atka:

»Kje je mamica?«
»V Kranj je šla, v bolnico po punčko,« mi je odgovoril. Ob misli, da bom imela sestrice, sem se nekoliko potolažila. Mamica pa ni bilo ne drugi, tretji, četrti, peti, šesti dan, ves teden je ni bilo. Vsak dan sem prejkala ob pomivanju posode, pri pranju in pri drugih delih, ki jih je preje opravljala mamica. Nekega dne sem utrujena po delu zaspala jokaje za pečko. V polnu sem slišala, da je nekdo prišel k nam in govoril z atijem. Čez kako uro sem zaslišala brnenje avtomobila. Ati je prišel k meni in me poklical:

»Pavli, zbudi se! Mamica in sestrice sta prišli!«
Sele besede »mamica in sestrice sta prišli« so me popolnoma prebudile. Veselo sem si pomela oči in stekla v kuhinjo. Na stolu je sedela mamica, v naročju pa je držala drobno sestrice, na mizi pa sta stali dve veliki vreči.

»To je zate,« je rekla mamica, »ker si bila pridna.« A kaj vrečki, tista drobna vrečka — moja sestrice — je bila tedaj za mene vse na svetu.

Tako se mi je tisto zimo izpolnila dolga in večna želja.

Pavla Jenko, 6. c
ilustr. Irena Varl, 7. b

DOGODIVŠČINA

Ko sem bil še majhen, štel sem pet let, sem šel z ockom, mamico in teto na Češko koč. Z avtobusom smo prispeli na Jezersko, od koder je še dobri dve uri hoda. Takoj smo se odpravili na pot. Najprej smo šli skozi gozd, kjer nas je pri nekem plotu pričakala cela vojska os in obadov, ki so se zakadili za nami, mi pa v dir. Dirka se je končala pri neki skali, kjer se je nadležni mrčes ustavil in opustil zasledovanje ter z glasnim brčanjem odletel, kamor sodi. O, sedaj pa še to! Ob poti je kup drv in ob njih tabla z napisom: »Dragi planince! Če nisi utrujen, vzemi eno poleno in ga prinesi v koč!« Mi pa, hajdi, pograbimo poleno in z njimi v ta prokle-

mani hrib. Mamica in teta sta bili že tako utrujeni, da smo ju morali vleči za roke, kot kaka konja, ker so jima odpovedale noge. Končno smo kot kake lokomotive prihrpeli na vrh, kjer je stala koč.

Gremo noter ter se zvalimo na klopi in stole. Tedaj pride k nam natakar ter nas vpraša, kaj želimo. Jaz pa kar naravnost ukažem: »Dajte mi en šnops!« Planinci, ki so bili v koč, pa v kroh.

Končno smo se veselili in polni lepih doživetij vrnili na Jezersko, kjer smo pospali kot ubiti.

Janez Kolarič
4. razred, Žužemberk

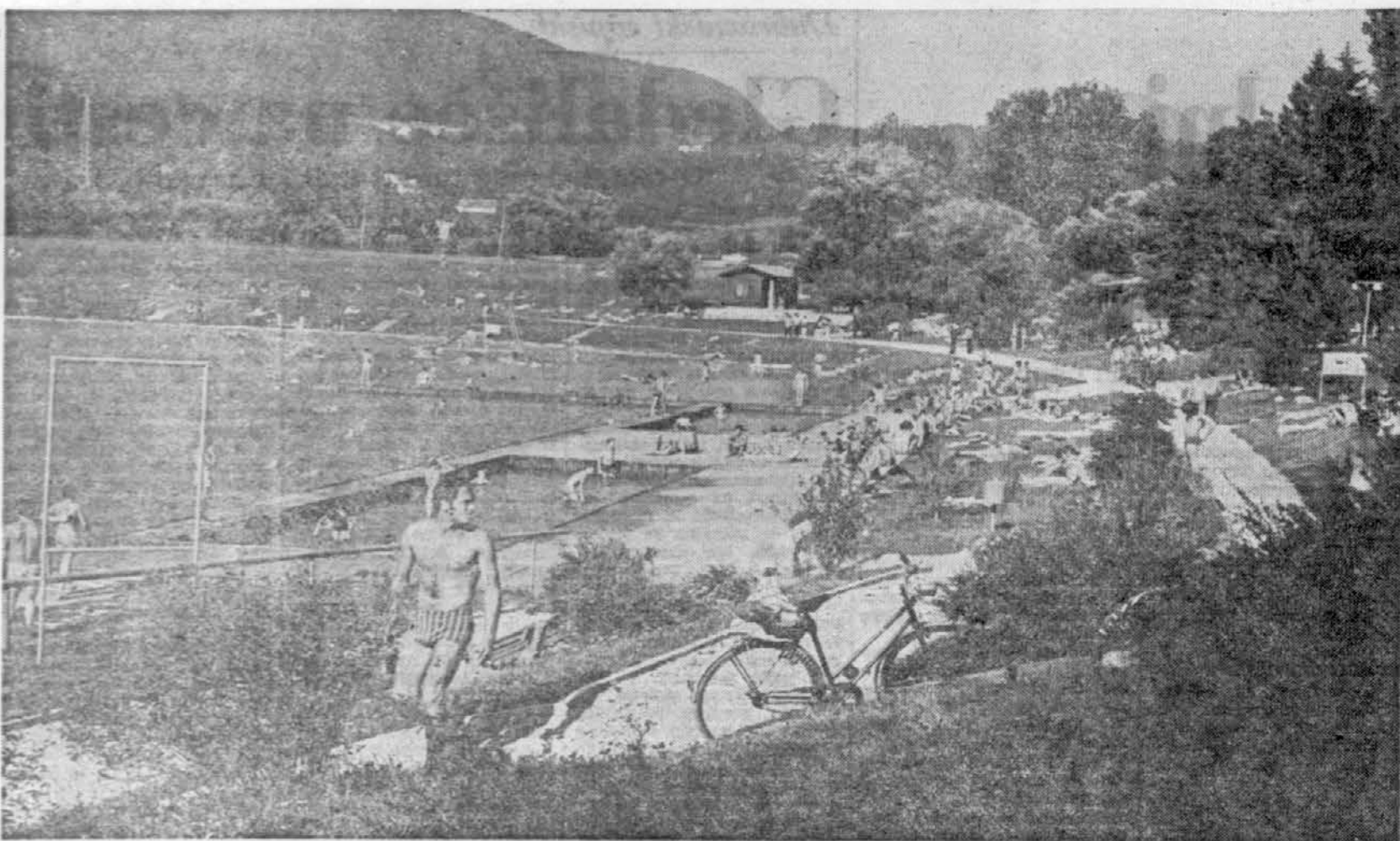
VSELILI SMO SE V NOVO HIŠO

Pred tremi meseci smo se preselili v novo hišo. Prej smo stanovali v bloku na trgu. Novo hišo smo zgradili na Zavrtih pri mlekarni. V tem predelu Cerkna je več novih hiš. Vse hiše so lepe, a meni je najbolj všeč naša. Všeč mi je zato, ker se v njej dobro počutim.

Naša hiša je velika. V njej je veliko sob, zato imam dovolj prostora za učenje in igranje. Ob slabem vremenu se zadržujem v dnevni sobi, kjer gledam televizijo in v garaži, kjer se igrav. V novi hiši sem rad tudi zato, ker je okoli nje veliko prostora za igranje. Tukaj imam veliko prijateljev. S prijatelji se skupaj igrav, včasih pa mi pomagajo pri delu.

Hišo smo začeli graditi v juliju 1968. leta. Zgradili so jo delavci podjetja Zidgrad iz Idrije. Pri hiši sta veliko delala ata in mama. Pri delu sem pomagal tudi jaz. Hiša je veliko stala, zato jo moramo čuvati.

NIKO ZAJC, 3. a razred, Cerkno

NA VELENJSKEM JEZERU — V teh vročih dneh je tu vedno veliko kopalcev. Posebno ob popoldnevih so travniki okoli jezera polni ljudi, ki se predajajo sončnim žarkom in se hladijo v mrzli vodi.

Foto: S. Šrot

Končno rešeni smetišča

1. septembra konec smetišča na Golovcu - Pristojen svet občinske skupščine Celje podprl zahteve prebivalcev Golovca, Hudinje in Nove vasi

CELJE, 19. avg. Na današnji seji sveta za urbanizem, gradbeno, komunalno in stanovanjske zadeve je, sodeč po dnevnem redu, sprva kazalo, da bo od začetka do konca telesa beseda samo o pripombah k javnim razgrnitvam zazidalnih načrtov, oziroma o pripombah k odločitvi od zgoraj. Tega je namreč vse več in odločitvi odločno zahteva, da se opravijo revizije posameznih zazidalnih načrtov v mestu oziroma, da se ti prilagodijo življenjskim zahtevam in spremembam.

Tokrat so bili ponovno v razpravi osnutki različnih zazidalnih načrtov (stanovanjska cona Volnik 10/b, zazidalni načrt za kompleks sklašč v Medlogu (Slovenjalec), spremembe in dopolnitve k načrtu za Dolgo polje, pa za Lise, levi breg Voglajne, Lipo v Starih, Lomice itd.). V glavnem same spremembe in dopolnitve.

Sklenili so, da mora biti za celotno Dolgo polje izdelana reambulacija zazidave in ureditve in da bi v skladu s tem projektirali tudi predvideno štiripasovno Keranikovo ulico. Sploh pa bo v prihodnje moč s področja urbanizacije marsikaj trajneje urediti, ker bodo že v septembru letos znani predlogi za reambulacijo urbanističnega programa in načrta Celja.

Upravičen pritisk prebivalcev

Ker se je današnje seje sveta udeležil predstavnik krajevne skupnosti Dolgo polje, da bi sodeloval v razpravi o nekaterih urbanističnih zadevah (tudi o tem, kje urediti — teden pred vselitvijo — dovoz k novemu 50-stanovanjskemu bloku ob novem kolektorju), je pod pritiskom občanov v svoji krajevni skupnosti vprašal svet, kam naj se obrne, da bi izvedel, kakšna je dolžnost odločitve o prenehanju odlaganja smeti na Golovcu, skrajša, kdaj bo likvidirana ta celjska sramota. Svet je odločno s polno mero razumevanja — kot tudi doslej — našel razpravo o smetišču. Ljudi, včasih je praznično celo več tisoč, mineva zaradi smrada in dima, ki

Zakaj tako?

Brez posluha za lepoto

V Starih se je v zadnjem času razpasla grda navada, da občani odmetujejo smeti kar na javnih nasadih in drugih javnih površinah. Smeti niso v okras, postale pa so tudi velika nadloga. Krajevna skupnost v Starih je s razpisom opozorila občane, naj ne mečejo smeti naspred, a tudi to ni zaleгло. Zato so pred časom postavili čunja, da pazi na javne površine, za kršitve prepovedi pa so določili kazni 20 dinarjev.

Storčane tudi to ni kaj prida ganilo in še naprej pridno odmetujejo smeti. Kršitve je težko ujeti, ker je čunjev samo eden. Bilo bi pa tudi nesmotno nastavljanje dra čunja za tako majhno naselje. Pri krajevni skupnosti so brez moči. Res je žalostno, da domačini ne skrbijo niti za kraj, v katerem živijo. Seveda ne moremo obdolžiti vseh prebivalcev po vrsti, a slaba luč pada na vse. Mar je res tako prijetno živeti v zanemarjenem kraju?

S. ŠROT

MLADI JADRALCI — Na letališču v Levcu vsak dan pridno vadijo tečajniki za pilote jadralske. Po teoretičnih izpitih jih je ostalo samo še dvanaest. Toda pri Aeroklubu so res lahko zadovoljni z njimi, saj so se že prvi mesec pošteno zagrizli v delo in bodo nedvomno postali še dobri jadranci.

Foto: Srečko Šrot

Kiparska dleta že pojo

V Seči pri Portorožu se je začel mednarodni simpozij Forma viva

S strani podjetja bi naploj moralo priti več pobud kot doslej za ureditev odlaganja smeti. Podjetje je si le ni vse tako preprosto in da tega ne bo mogoče urediti s 1. septembrom. Predvsem, da ni tam ustreznega obračunavanja, ni se izdelal dokončni načrt za ureditev odlaganja smeti, tam ni vode, ne elektrike, razen tega pa s sedanjim cenom za odvoz smeti ne bi mogli kriti novih stroškov za daljšo pot, več zaposlenih itd. Težava da bodo z delovno silo, pa z avtomobili, ki so sicer naročeni, a jih TAM še ni dobavili. Skratka, ugovorov ni kup, toda če bi jih predstavnik nihal na zboru volilcev na Golovcu ali v naseljih pod vnožjem, najbrž ne bi mogli dolgo vztrajati pri svojih ugotovitvah.

Predstavnik podjetja Javne naprave inž. Drago Dolžan je ugovarjal, češ, da s selitvijo le ni vse tako preprosto in da tega ne bo mogoče urediti s 1. septembrom. Predvsem, da ni tam ustreznega obračunavanja, ni se izdelal dokončni načrt za ureditev odlaganja smeti, tam ni vode, ne elektrike, razen tega pa s sedanjim cenom za odvoz smeti ne bi mogli kriti novih stroškov za daljšo pot, več zaposlenih itd. Težava da bodo z delovno silo, pa z avtomobili, ki so sicer naročeni, a jih TAM še ni dobavili. Skratka, ugovorov ni kup, toda če bi jih predstavnik nihal na zboru volilcev na Golovcu ali v naseljih pod vnožjem, najbrž ne bi mogli dolgo vztrajati pri svojih ugotovitvah.

Nepripravi ugovori
Tudi za člane sveta danes številni ugovori niso bili prebrskani. Predvsem je že vse tako daleč, da lahko javne naprave v začetku septembra letos začne voziti odpadke na novo odlagališče v Bukovinah. Ugovori so, da tudi na sedanjih lokacijah ni ne vode, ne elektrike, prav tako ne obstaja nikakršen načrt, ni utrjenega obračunavanja. Če primanjkuje ljudi oz. če se bo podaljšala pot prevoza od

FRANJO KRIVEC

MOZIRJE Ta mesec že drugi izlet

Ob koncu avgusta bodo mozirski planinci odšli na izlet na Drobna na Koroško. Menijo, da se bo izleta udeležilo približno 35 članov. To bo ta mesec že drugi izlet, kar prinaša prireditev planinskega društva Mozirje.

T. T.

REČICA OB SAVINJI Z lastnimi močmi

Občani Pobrežja v krajevni skupnosti Rečica ob Savinji grade lokalno, 4 kilometre dolgo cesto. Denar zanjo so zbrali s samopriskrbo, seveda pač po možnosti posameznikov. Če bo šlo vse po sreči, bo cesta odprta za promet v začetku septembra.

M. U.

Modelarska sekcija dela pri celjskem aeroklubu že od njegove ustanovitve. Sprva

niso njeni člani imeli večjih uspehov. Zadnja leta pa so se sadi sistematičnega dela le pokazali. Tako imajo že štiri leta zapored republiškega prva v kategoriji modelov A-2. Lepe uspehe pa dosega tudi na državnih prvenstvih. Tako so na nedavnem prvenstvu modelarjev zasedli drugo mesto v tej kategoriji.

Vodja modelarske sekcije Vladimir Kovčič je povedal, da se uspehi kažejo tudi za radi večjega upoštevanja teoretičnega dela. Vsak novi član sekcije mora najprej opraviti teoretični izpit, zakaj teorija naj bi bila potem podlaga za praktično delo. Tako se že pri izpitih izločijo resnejši kandidati, ostale pa zavrnejo.

Trenutno imajo 12 tekmovalcev, ki se redno udeležujejo tekmovanj in imajo tudi lepe uspehe. Za njimi pa je še 20 mladincev, ki se bodo lahko kmalu vključili v članske vrste. Povedali so nam, da bi se radi ukvarjali tudi z radijsko vodenimi modeli, a za to nimajo dovolj denarja. Od občine dobijo letno samo 5000 dinarjev, kar pa je ko-

Mc. Gregori v Topru

V Celju bodo proizvajali zimsko športno konfekcijo po zamislih znane ameriške modne hiše - Bodo kooperanti odrekli sodelovanje? - Priprta vrata

Napak bi bilo brez meje peti slavo izdelkom, oblikovanim na osnovi tujih kreacij, ki jih je začela celjska tovarna perila, Toper, uvajati na jugoslovansko tržišče. Svoje ime si je namreč to podjetje, ki šteje danes nekaj nad 1000 zaposlenih, pridobilo z izredno kvaliteto izdelkov lastnih kreacij. Pri tem so, kajpak, vztrajali več kot 25 let. Na sezonskih modnih revijah je tovarna marsikdaj pokazala tudi do 150 lastnih modelov. Če je torej tako s sposobnostmi in kakovostjo, se ni čuditi, če se jim posreči tudi pri tujih imenih, ki v svetovni modi nekaj pomenijo, vzbuditi zanimanje za kooperacijske posle. Zakaj pa ne!

Nina Ricci, Pierre Cardin, Hautana so imena, ki so že vsita na mnoge izdelke celjske tovarne. Tisto — mnogo — pa je še vse premalo, da bi bil jugoslovanski trg v celoti pokrit. Ker gre za vrhunsko modo in kakovost, je

krog kupcev omejen, s tem pa tudi obseg tržišča. Inven-dar bi celjski »Toper« s svojimi obrati zmoževal velik korak ne samo pri izvozu po Evropi, marveč tudi pri naslednjem vztrajanju na kakovosti izdelave tujih modnih kreacij.

Obračiti in sicer po kreacijah tvrdke Mc. Gregori. Izkušnim poznavalcem zim-ske športne konfekcije je to ime dobro znano, saj tudi v Švici, kjer je sedež evropske centralne tega ameriškega proizvajalca, veliko dajo na iz-virnost, praktičnost in modo pri tovrstnih oblačilih.

Z zimsko športno konfek-cijo bo določen čas zaposle-nih 100 delavk, zato bodo te-mu ustrezno znižali proizvodnjo srajc. Nekoč so v »To-pru« dnevno izdelali poleg drugega perila tudi po 14.000 moških srajc.

Razen srajc in kravat po kreacijah pariškega kralja mode Pierre Cardina, se »Toper« pripravlja tudi na proizvodnjo omejenih serij težke moške in ženske konfekcije istega stila. Osrednji zadržek, da slednji modeli ne bodo na tržišču za bližnjo, so proizvodne zmogljivosti. Pod-jetje je računalo, da bo v Celju našlo kooperanta, u-sposobljenega za tovrstno proizvodnjo, vendar do sedaj v podjetju »Elegant« Celje, kjer so začeli z razgovori, ni so prodili.

F. KRIVEC

Mimogrede

Biku diši francosko

Kmetje Podvolčevke, idilične doline pri Lučah v Gornje Savinjski dolini imajo nevsnakni problem. Če smo natančni, se je s tem problemom srečalo njihovih 90 krav.

Ceprav so Podvolčevljen-čani med prvimi uvedli sodobno kmetovanje, so njihove krave še vedno de-ležne »stare« ljubice. V Podvolčevke namreč baje zaradi stroškov še ni pro-dri sodobnejši — umetni način oplojevanja. Zato imajo krave na voljo bika Lepotca. Kot vse kaže, pa je ta poljski bik smešal glavo. Postal je izbirčen. Prevelik prevelik. Kmet-je morajo tudi po nekaj-krat s kravo k temu domi-sljavcu, ta pa — nič.

Ker to že dolgo traja, so na bika poskušali vpli-vati z lepim in z grdim. Rezultata pa ni bilo. Zdi se, da je nekdo spomnil na disabe. Baje je bik dojem-ljivo edino na parum in to na francoskega! Ta pa je drag. Kmetje so zdaj v dilemi: ali jim bo končno uspelo prepričati veteri-narski zavod, da z bikom nekaj ni v redu, ali pa bodo morali zahtevati viš-je cene za mleko. Zaradi parfuma.

J. SEVER

SLOV. BISTRICA

Mladi pripravljajo konferenco

V petek, 20. 8. 71, se bodo v Slov. Bistrici sestali pred-stavniki aktivov ZM s pod-ročja bistriške občine na re-dni letni programski kon-ferenci. Po kratkem pregledu doseženih rezultatov iz pre-teklih dveh let bodo mladi bistriške občine razpravljali o predlogu nove programske usmeritve, ki ga je konfe-rencia pripravila na osnovi večdnevni posvetovanj svojih članov z mladino in ak-tivi na terenu.

Posebni poudarek pa name-ra programska konferenca dati obravnavanju kadrovskih sprememb v občinskem mi-litskem vodstvu, izločitvi novega profesionalnega pred-sednika in nekaterih novih članov OK ZM Slovenske Bi-strice, ki bo po tej konferen-ci štel 15 članov.

V. H.

Srečanje

„V pisarno pa ne!“

Dvakrat sem morala pogledati, da sem verjela, da je pismonoša, ki je ugasnil mo-ed pred pošto v Smartnem ob Dreti — res ženska. Pa ne zato, ker bi morda uni-forma skrila tiste čisto žen-ske »značilnosti«, temveč bolj zategadelj, ker je člo-vek že nekako navajen, da razmaša pošto močnejši spol.

V Smartnem ob Dreti in v Bočni pa imajo že 21 let to srečo, da trka na njihova vrata ena redkih pismonoš-inj pri nas — Marija Sestir, ki je bila v ta poklic zašla kot 22-letna dekle. Urna in živahnih besedi je, kot kaže, to zelo prikljubljena, saj jo vsak trenutek kdo pokliče, ji pomaha ali navzre kakšno šegavo besedo.

»Pravzaprav res poznam vsako hišo in vsakega človeka,« mi pripoveduje med-tem, ko veže na mopedov priključnik nov svežen časopisov, »ljude so dobri in rada imam svoj poklic.«

»Kaj najraje raznašate?«
»Denar, tega je vsak vesel.«
»In kdaj je vaša torba naj-težja?«

»Ob petkih zaradi petkove-ga Dela in Nedeljskega.«
»Vas je na vaših poteh že bilo kdaj strah?«
»Strah me je samo groma. Ljudi se ne bojim, pa tudi po samotnih poteh ne ho-dim.«

»Bi raje delali na pošti, v pisarni?«

»To pa ne! Vsaj zdaj še ne, morda čez nekaj let, ne vem...«

»In vaš rajon? Kako velik je?«

»Poleti 33 kilometrov, pozimi 18. Takrat, ko je »Zlaur«, je delo seveda težje.«

»Kaj pa na razvedrilo — ali

kaj pomislite?«
»O, to pa to. Rada imam veselice, pa ples, mož je ga-silec in gasilskih veselje je to kar prasej...«

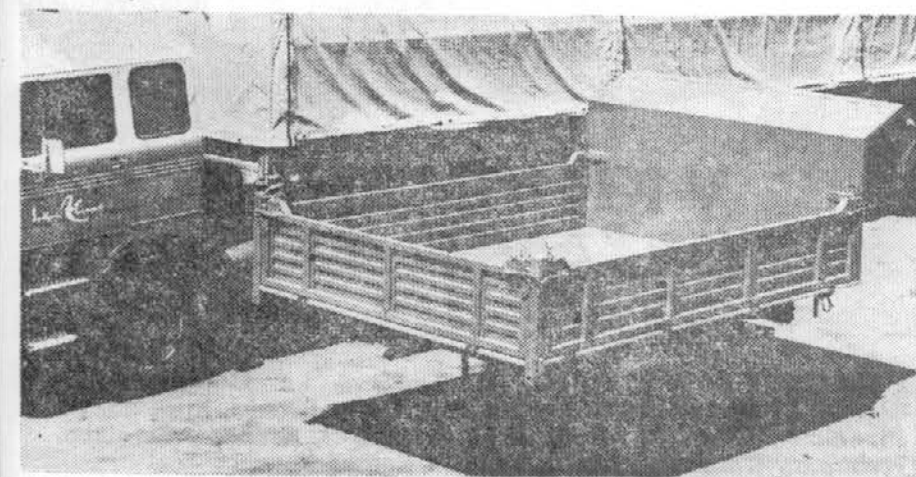
Ko se poslavljava, rečem tiste običajne besede — res me je veselo itd., pa mi

njen »že prav, že prave« kar hitro pretrga vladnostno pub-lico. Namesto tega mi pri-srčno stisne roko, sede na moped in že je na cesti proti Bočni. Kot vsak dan, vsako dopoldne.

I. BURNIK

PREKUCNIŠKI KASON

DOBAVLJAMO

PREKUCNIŠKE KASONE

vseh velikosti ter zanje prodajamo nadomestne dele

stranice
osnovo kasona
nosilni okvir
zapiralni mehanizem
gumijasti blažilec

LJUBLJANA TRANSPORT PE DELAVNICE, Celovška 164

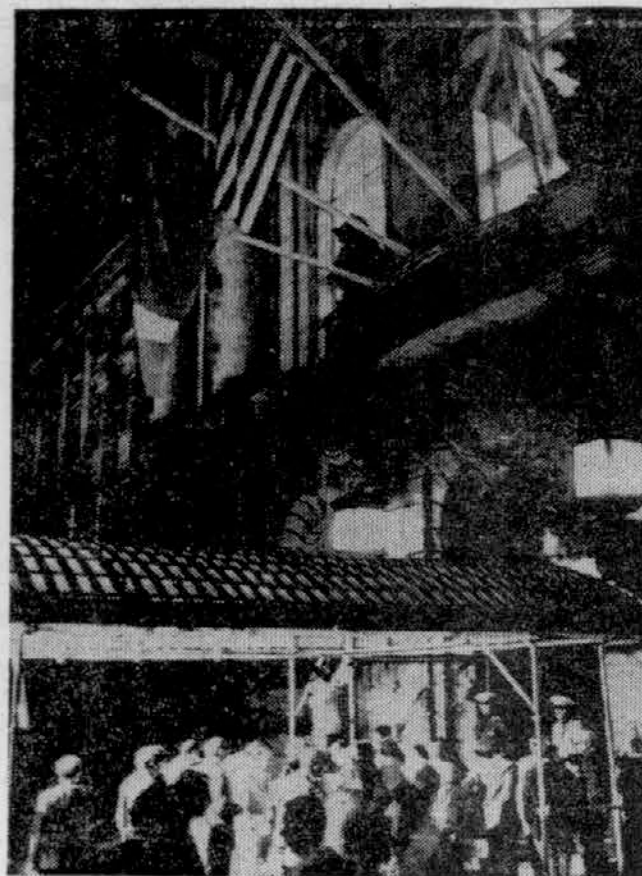
oglašujte v
DELU

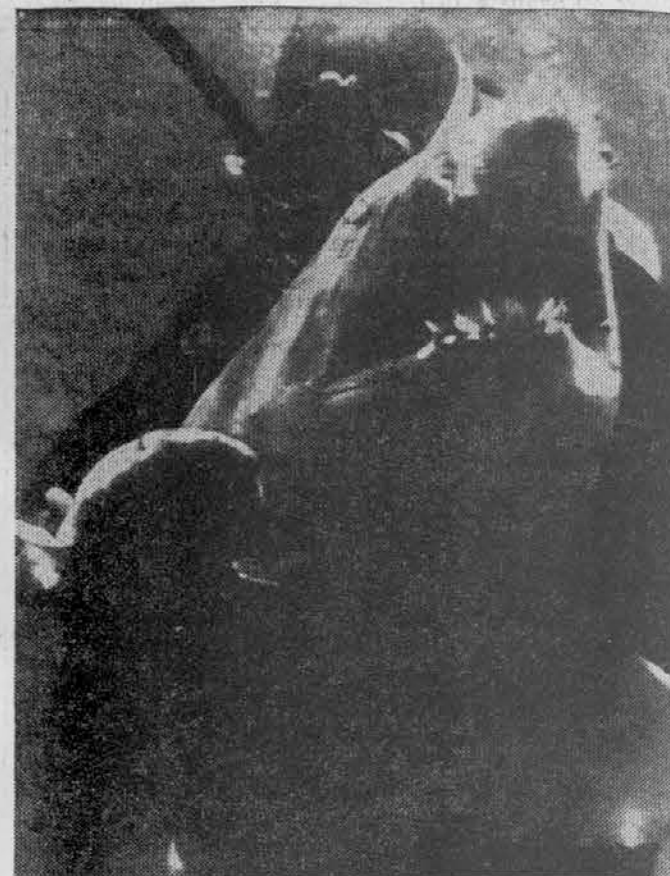
SKANDINAVSKI DENARNI POGOVORI — Skandinavski finančni ministri in bankirji so v Stockholmu razpravljali o zapletenem položaju, ki je nastal v mednarodnem monetarnem sistemu po ameriških ukrepih. Na sliki so od leve proti desni: švedski finančni minister Gunnar Strang, norveški trgovinski minister Per Keppe in predsednik norveške banke.

DEMONSTRACIJE V DAMASKU — Na sliki policija razganja skupino demonstrantov, ki so ob prihodu egiptovskega predsednika Sadata v sirski prestolnici vzklicali »Naser, Naser!« in z negodovanjem sprejeli sedanjega predsednika ZAR. Kot je znano, potekajo v Damasku pogovori o trojni arabski federaciji.

NOVINARJI ČAKAJO NA IZJAVE VELEPOSLANIKOV — Skupina poročevalcev je dolgo časa čakala pred zavezniško zgradbo v zahodnem Berlinu, da bi od veleposlanikov štirih veleposlanikov izvedeli kaj več o rezultatih zadnjih maratonskih četvernih pogovorov.

NA HRBTU MORSKE ZVERINE — Avstralski potapljač John Strano si je v bazenu brisbanskega akvarija takole privoščil jezenje na hrbtni samice morskega psa. Poleg samice in potapljača je tudi mladič, ki je šele pred kratkim zagledal luč morja. Telefoto: UPI

„V prometu s tujino ni treba sprememb!“

ZIS o nedavnih ukrepih ameriške vlade - Sprejeto stališče Narodne banke - Ustanovljenih pet medrepubliških komitejev za razvojno politiko, za monetarni sistem, za zunanjetrgovinski in devizni sistem, za tržišče in za finance

BEOGRAD, 19. avg. (Tanjug). Sekretariat ZIS za informacije je sporočil, da je ZIS na današnji seji, ki jo je vodil Džemal Bijedić, razpravljala o aktualnem monetarnem položaju v svetu in sklenila, da bodo ustanovili medrepubliške komiteje in delovna telesa ZIS. Seje so se udeležili tudi predstavniki republiških in pokrajinskih izvršnih svetov zvezne gospodarske zbornice in sveta ZSJ.

ZIS je razpravljala o poročilu Narodne banke Jugoslavije v zvezi z nedavnimi ukrepi ameriške vlade. Svet je sprejel stališče Narodne banke, da za zdaj niso potrebne spremembe v našem plačilnem prometu s tujino in da lahko v tej zvezi terjatve in plačila z vsemi vrstami deviz, tudi z ameriško dolarji, potekajo tako kot doslej. Svet je ukazal Narodni banki in drugim pristojnim zveznim organom, naj nenehno spremljajo razvoj na mednarodnem monetarnem tržišču. Zlasti naj upoštevajo interese našega izvoza, dolgov v tujini in tečaja dinarja glede na tuje valute. Če je treba, naj predlagajo in sprejemajo ustrezne ukrepe.

Pet medrepubliških komitejev

Na podlagi ustavnih a-mandmajev in v sporazumu z izvršnimi sveti republik in avtonomnih pokrajin je ZIS sprejel sklep o ustanovitvi in delu medrepubliških komitejev. Po tem sklepu so ustanovili pet medrepubliških komitejev: za razvojno politiko, za vprašanja monetarnega sistema, za zunanjetrgovinski in devizni sistem, za tržišče in finančna vprašanja.

V medrepubliških komitejih bodo predhodno usklajevali stališča republik in avtonomnih pokrajin o politiki federacije, oziroma o predložitih zakonih in drugih aktih, predvidenih v 33. ustavnem dopolnilu, pa tudi o drugih vprašanjih, če tako predvidi zakon. Vsa medrepubliška komiteja so sestavljali predsedniki, ki ga bo določil ZIS izmed svojih članov, in smiselnih članov — po eden iz

vsake republike oziroma avtonomnih pokrajin, ki jih bo delegirali republiški oziroma pokrajinski izvršni sveti. Člani komitejev bodo zavzemali stališča v imenu republike, oziroma pokrajine, ki jih je delegirala.

Menijo, da bodo medrepubliški komiteji začeli delati v začetku septembra. ZIS bo namreč na prihodnji seji določil predsednike komitejev, dotlej pa bodo tudi republiški in pokrajinski izvršni sveti izbrali svoje člane za medrepubliške komiteje.

Stalne komisije in komiteji ZIS

ZIS je sprejel poseben sklep, po katerem so kot njegova delovna telesa predvidene stalne komisije in komiteji. Ustanovili so naslednje stalne komisije: za zunanje zadeve in varnost države — predsednik Džemal Bijedić; za družbeno politiko in organizacijska vprašanja — dr. Anton Vratuša; za gospodarsko politiko — dr. Jakov Sirotković; za gospodarske odnose s tujino — Dušan Gligorić; za proračunska vprašanja Momočilo Čemo-ović; za kadrovska in administrativna vprašanja — Blagoje Popov; za mobilizacijske priprave zveznih organov — Geza Pikvicki.

Ustanovili so tudi štiri komiteje: za zunanja — migracijska gibanja, za borbevska vprašanja, za turizem in za znanost in tehnologijo.

O nekaterih živilih — 2. septembra

ZIS je razpravljala tudi o nekaterih vprašanjih v zvezi z gospodarskim položajem živilske in tobačne industrije. Člani sveta in predstavniki republiških in pokrajinskih izvršnih svetov so se strinjali glede tega, da večji stroški poslovanja podjetij v industriji sladkorja, jedilnega olja, tobačne in mlinske industrije terjajo, da hitro ukrepajo, da bi tem podjetjem omogočili normalno gospodarjenje. Pristojni zvezni organi so dobili nalogo, da skupaj z republikami in pokrajinami na osnovi stališč, ki sledijo iz današnje razprave, pripravijo predloge, o katerih bodo odločali na prihodnji seji ZIS, sklicani za 2. september.

Pripravi poročilo o varnosti na železnicah

Nadalje je ZIS upoštevala pogostne nesreče na železnicah, zadolžil zvezne gospodarske sekretariate, da skupaj s pristojnimi republiški organi in skupnostjo jugoslovanskih železnic pripravijo poročilo o varnosti železniškega prometa. ZIS je kljub temu, da varnost prometa na železnicah pretežno sodi v pristojnost republik in železniško transportnih podjetij želi s tako pobudo spodbuditi skupno razpravo o teh vprašanjih in njihovem reševanju. Na koncu je ZIS obravnavala še več vprašanj v zvezi

Colombo bo sprejel Slovence

Septembra bo predsednik vlade sprejel delegacijo Slovencev

TRST, 19. avg. — Podtajnik predsedstva vlade Antoniozzi je sporočil slovenskim poslancom škerku, da bo predsednik vlade Colombo septembra sprejel delegacijo slovenske narodnostne skupnosti. S tem je predsedstvo vlade uradno potrdilo sprejem, ki ga je že napovedal ob koncu julija predsednik države — predsednik Džemal Bijedić; za družbeno politiko in organizacijska vprašanja — dr. Anton Vratuša; za gospodarsko politiko — dr. Jakov Sirotković; za gospodarske odnose s tujino — Dušan Gligorić; za proračunska vprašanja Momočilo Čemo-ović; za kadrovska in administrativna vprašanja — Blagoje Popov; za mobilizacijske priprave zveznih organov — Geza Pikvicki.

V odgovoru podtajnika predsedstva vlade je rečeno, da je predsednik vlade pristal na zahtevani razgovor, ki ga soenjuje za pomembnega in ki mora biti konstruktiven ter do katerega bo prišlo septembra po počitniškem obdobju.

Burton in Taylorjeva v Dubrovniku

DUBROVNIK, 19. avg. (Tanjug) — Slavni igralci par Burton-Taylor, ki so sodelovali pri realizaciji jugoslovanskega filma »Sutjeska«, je dopotovala v Dubrovnik. Igralca je v Uparih dočkal režiser Stipe Delić. Burton in Taylor jeta sta se naselila v vili Borovka v Uparih, odkoder se bosta na snemanja najverjetneje prevažala s helikopterjem.

Največji diamant na svetu?

Na severozahodnem Cjlonu našli diamant v velikosti kokosovega oreha

COLOMBO, 19. avgusta (AP) — Blizu neke plantaze v severozahodnem delu Cjlonu so našli drag kamen, velik kot kokosov oreh. Kamen tehta skoraj osem kilogramov. Ko so ga izkopali iz zemlje, je zelo bleščal. Za zdaj še niso ugotovili, za kakšno vrsto kamna gre. Njegov najditelj ga je spravil v banko in o svoji najdbi obvestil oblasti.

Iz včerajšnje zadnje izdaje Francija proti

Vlada zavrnila uvedbo »plavajočega tečaja« franka in obtožila ZDA

PARIZ, 18. avg. (Tanjug). Francoska vlada je danes zavrnila, da bi uvedla »plavajoči tečaj« franka in je hkrati obtožila ZDA, da so s sprejetjem novih ukrepov za zaščito dolarja porušile mednarodne monetarne zakone.

Po triurnem sestanku je vlada v Parizu izdala uradno sporočilo, v katerem je rečeno, da bo Francija na jutrišnjem zasedanju ministrov EGS uradno predlagala, da bi ugotovili dva kriterija do določanja: enega, ko gre za trgovino, drugega pa za monetarne transakcije.

Predsednik Pompidou bo predložil »pravdašnosno sestank« na vrhu držav članic skupnega trga, katerega bi se udeležila še Velika Britanija, Norveška, Danska in Irsko, je nadalje rečeno v sporočilu francoske vlade. Sejo so danes sklicali na hitro in zaradi tega je predsednik Pompidou prekinil letne počitnice.

Za razvoj humane družbe

Ceausescu govoril na zborovanju v tovarni »Republika« v Bukarešti

BUKAREŠTA, 18. avg. (Tanjug) — Generalni sekretar romunske KP Nicolae Ceausescu je izjavil danes v Bukarešti, da se bo RKP tudi v prihodnje zavzemala za premostitev razlik v odnosih med socialističnimi državami za krepitev njihove enotnosti kakor tudi za enotnost vseh protimperialističnih sil.

Ceausescu je to izjavil na zborovanju v tovarni »Republika« v Bukarešti, ki so ga priredili v čast delegacije švedskih levih komunistov, ki so na obisku v LR Romuniji. Ceausescu je prav tako izjavil, da imajo komunistične partije najpomembnejšo vlogo v boju nasproti imperialističnim silam, da se delavski razred vsake države proti politiki imperialističnih sil, za spoštovanje pravic vsake države, da razvija svoje gospodarsko družbeno življenje v skladu s potrebami lastnega naroda.

V tej borbi, je dodal Ceausescu, posvečamo posebno pozornost enotnosti socialističnih držav ter njihovi aktivni udeležbi v borbi proti imperializmu in za razvoj napredne humane družbe.

Pomoč ZSSR

Dodatna brezplačna vojaška pomoč Sev. Vietnamu - Brežnjev v Hanoi?

MOSKVA, 19. avg. (Po telefonu). Sovjetska zveza bo dala Severnemu Vietnamu, kot je rečeno v sporočilu, dodatno brezplačno vojaško pomoč. Sporazum o tem je bil sklenjen v Moskvi, podrobnosti niso znane. Gotovo pa ima ta gesta v sedanjem trenutku namen, da podčrta sovjetska stališča oziroma sovjetsko vlogo pri slehernem morebitnem reševanju vietnamskega vprašanja.

Sovjetsko vojaško glasilo Krasnaja zvezda objavlja danes komentar, posvečen 26-letnici vietnamske revolucije, v katerem pravi, da je Sovjetska zveza neomajno na strani vietnamskega ljudstva in da se rezultati te solidarnosti pripriljivo kažejo v uspehih vietnamskih patriotov. Časopis navaja, kako so propadli ameriški načrti za »vietnamske vojne in kako se Pentagon zmanjkuje, da bi prevzel strateško iniciativno na bojnem polju.

Tako, kot je odgovarjalo ameriško orožje, pa so po besedah sovjetskega lista tužorni tudi najnovejši ameriški politični manevri v Aziji s katerimi bi hoteli Washington reševati usodo Vietnamu za hrbtno vietnamskega ljudstva. Z drugimi besedami bi se to reklo, da Sovjetska zveza kar najbolj nasprotuje možnosti, da bi o miru v Vietnamu sklepali Američani in Kitajci.

Kot je znano, so že prve sovjetske reakcije na napovedan Nixonov obisk v Pekingu vsebovale opozorilo, da se kitajsko-ameriško zблиževanje piše na vietnamsko kožo. Dosedanji dogodki še niso dovolj pojasnili, koliko gre tu za realno oceno in koliko za propagandno sovjetskih stališč. Vsekakor Sovjetska zveza stalno dokazuje, da je ona za stopa resnične interese Vietnamcev. Obstaja tudi domneva, da bi generalni sekretar KP SZ Leonid Brežnjev lahko v doglednem času obiskal Hanoi.

Telegrami

ZAMBIJSKI GOST — BEOGRAD. Predsednik izvršnega biroja predsedstva ZKJ Nijaz Dizdarević je sprejel posebnega po-močnika zambijskega predsednika Kaunda Marka Cona. Govorila sta o družbenogospodarskem in političnem razvoju in o delu političnih organizacij v obeh državah, pa tudi o nekaterih mednarodnih vprašanjih.

BUNKER SE JE VRNIL — SAIGON. Ameriški veleposlanik v Južnem Vietnamu Bunker se je po večdnevni obiski v ZDA vrnil v Saigon. Najbrž prinaša sporočila predsednika Nixona za saigonskega predsednika Nguyen Van Thieuja in njegovega nasprotnika na skorajšnjih predsedniških volitvah, upokojenega generala Duong Van Minha.

SCHIEEL NA IRSKEM — BONN. Zahodnonemški zunanji minister Walter Scheel se bo od 13. do 15. septembra mudil v Dublinu. Povabila ga je irska vlada. Govoril bodo najbrž o članstvu Irske v EGS.

PRI CU EN LAJU — HONG KONG. Kitajski premier Cu En Laj je v Pekingu sprejel Nobelovega nagradjenca dr. Janga Cenninga, ameriškega državljana, rojenega na Kitajskem. Dr. Jang je leta 1937 dobil Nobelovo nagrado za fiziko in je sedaj direktor inštituta za teoretsko fiziko na univerzi v New Yorku.

ZA BANGLA DES — HONG KONG. Pakistanski visoki komisar v Hong Kongu Muttudin Ahmed je prejel stike s pakistanskim vladom in je podprl gibanje za neodvisnost Vzhodnega Pakistana Bangla Des. Izjavil je, da ima stike s predstavniki Bangla Des v Londonu, New Yorku in Indiji, in da bo za zdaj ostal v Hong Kongu in delal za vladno Bangla Des.

LABURISTI PRED KONSERVATIVCI — LONDON. Anketa Gallupovega inštituta je pokazala, da bi v primeru splošnih volitev dobila opozicijska laburistična stranka za 6,5 odstotka več glasov kot konservativna stranka. Dvainsitdeset odstotkov volilcev bi se odločilo za konservativno stranko, za laburistično pa 48,5 odstotka.

IZKLJUČITEV — LUSAKA. Zambijski predsednik Kaunda je objavil odločitev, da bodo štiri znanje politike izključili iz vladajoče stranke nacionalne neodvisnosti (UNIP). Tako so sklenili na zasedanju centralnega komiteja, ker je četverica baje kovala načrte, kako bi ustanovili novo opozicijsko skupino — združeno napredno stranko.

POGOJ UMIK — PARIZ. Vodja hanojske delegacije na pariških pogovorih Xuan Thuy je izjavil, da se bodo morale ZDA soočiti še s hujšimi gospodarskimi in monetarnimi težavami, če bodo odlašale s popolnim umikom svojih čet iz Vietnamu. Tako je izjavil novinarjem pred 126. sejo, ki se je vodja delegacije južnovietnamske revolucionarne vlade Nguyen Thi Binhova ni udeležila.

POMOČ MALTI — BONN. Zunanje ministrstvo v Bonnu je objavilo, da bo ZRN poslala Malti kot pomoč 4 helikoptere, 3 patruljne čolne za odkrivanje tihotapev, 12 tovornjakov, in telekomunikacijske naprave. Bajle je ZRN o tej pomoči že obvestila svoje partnerje v NATO.

EKSPLOZIJA — TEHERAN. Na policijski postaji v Teheranu je eksplodirala bomba. Poškodovani so bili štirje policisti. Najbrž so bombo podtaknili teroristi, ki delujejo na območju Kaspijskega morja.

RIBJA MOKA ZA KITAJSKO — LIMA. V Limi računajo, da bo LR Kitajska do konca letošnjega leta od Peruja odkupila skoraj četrtino zaloga ribje moke, ki zdaj znašajo že 765.000 ton. Prvih 9300 ton je Peru pred kratkim že odposlal na Kitajsko.

SINGH O SPORAZUMU — NEW DELHI. — Indijski zunanji minister Svaran Singh je dejal, da besedilo sporazuma s SZ ne govori samo o vzajemnem spoštovanju indijske politike neuvrščenosti, temveč nedvoumno potrjuje, da Sovjetska zveza sprejema neuvrščenost kot filozofijo, za katero naj bi se ravnale tudi druge države v svoji zunanji politiki.

WASHINGTON NI PRESENEČEN — WASHINGTON. Ameriško zunanje ministrstvo je sporočilo, da ga ni presenetila novica, da se bodo do konca leta iz Vietnamu umaknile avstralske in novozelandske enote. Povedal je, da je to v skladu s načrtom o umiku ameriških enot in s programom »vietnamizacije«.

Pa še to:

EKSPEDITIVNI ČEBELARJI — Čebelarstva organizacija v Sloveniji bo v septembru odobrila besedilo nove slovenske čebelarke himne. Potem bodo dali besedilo uglasbiti. Himno bodo prepevali ob 50-letnici slovenskega čebelarstva društva in 20-letnici smrti velikega čebelarja Antona Janše. Skoda, da ekspeditivni čebelarjem niso zaupali skrb za novo državno himno. Že davno bi jo imeli.

Vreme in temperatura 19. avgusta 1971			
kraj	vreme ob 7 ur	stopinj	vreme ob 13 ur
Ljubljana	megla	12	jarno 27
Planica	jarno	9	jarno 23
Brnik	jarno	10	jarno 25
Kranj	jarno	12	jarno 16
Maribor	jarno	13	jarno 25
Beča	jarno	9	jarno 23
Celje	jarno	9	jarno 23
Novo mesto	jarno	12	jarno 24
Koper	jarno	22	jarno 26
Bela	jarno	21	jarno 29
Ptuj	jarno	23	jarno 30
Šteta	jarno	24	jarno 28
Maribor	jarno	24	jarno 30
Zagreb	jarno	14	jarno 25
Beograd	jarno	22	jarno 28
Sarajevo	jarno	12	jarno 28
Prograd	jarno	23	jarno 28
Celovec	jarno	12	jarno 28
Gradec	jarno	11	jarno 24
Dunaj	jarno	17	jarno 28
Beneške	jarno	19	jarno 28
Milano	jarno	25	jarno 28
Genova	jarno	25	jarno 28
München	jarno	14	jarno 27
Zürich	jarno	18	jarno 27
Ženeva	jarno	22	jarno 30
Pariz	jarno	18	jarno 23
Berlin	jarno	16	jarno 28
Stockholm	jarno	15	jarno 28
Moskva	jarno	15	jarno 28

Temperatura morja: Koper, Split in Rab 23, Šibenik, Hvar in Poreč 24, Palagruž 26, temperatura vode v bazenu Radenci 23, temperatura Blejskega jezera 24.

SOBOTNA PRILOGA

Ivan Lapajne
KONEC ADMINISTRATIVNEGA POSEGANJA
Aktualne teme

Evgen Bergant
VERA NIKOLIĆ
Portret tedna

Tit Doberšek
COBRA KAZE ZOBE
Sudanski Jug

Dušan Dolinar
PORTRET BREZ KONCA
Dolarska kriza

Dr. Niko Kuret
SRCE IZ LECTA
oklici, ki izumirajo

Dragan Bartolović
SPOROČILA NEKE
ROŠURE Z VISOKO
NAKLADO

Verski obred ali političanski oder
Vetozar Vukmanović
Tempo

TISKARNE NISO
PELJALI
Idiomki iz druge
dela avtorjevih
Spominov

Izpad mladih fašistov

Skupina neofašistov preneza dvojčični napis v miljski občini

TRST, 19. avgusta — Skupina neofašistov mladincev je v noči med torkom in sredo prenežala dvojčični napis »Pri Korošcih« v miljski občini. Na cesti so zraven napisali »WMSi« (živela neofašistična stranka), narisali elipsasti križ ter runo, ki je nekako uraden simbol neofašistične mladinske organizacije. Pred slovenskimi vasmii je v teh dneh miljska občina pričela postavljati dvojčične napise, kot so že postavljene pred slovenskimi vasmii v ostalih občinah tržaškega področja. To je po vsaj verjetnosti povzročilo reakcijo neofašistične mladinske organizacije. Miljski občinski odbor je takoj ostro obsodil slovensko dejanje, izjavil, da zavrača svojo solidarnost prebivalcem prizadetega kraja in potrjuje svojo obveznost za iredenje neodoljivih pravic slovenske narodnostne skupnosti.

ZA KONEC TEDNA

PORTOROŽ

Kisli obraz turizma

Podatki govorijo, da bo letošnja turistična letna rekordna. Hotelirji si zadovoljno manejo roke, vselej pripravljene, da postrežejo s številnimi o zavidljivem poslovnem uspehu. Zato pa skozi statistično rešeto zbeži marsikaj, česar na vso srečo ne moremo izraziti v številkah.

Za nami je 12. Folklorni festival, tradicionalna Portoroška noč, zabavni glasbeni spektakel »Zlata roža«, tekme oslikov in podobno, torej jedro tistega, s čimer so nam mimo morja in sonca postregli turistični delavci v letošnji sezoni.

Tistih nekaj renomiranih turističnih prireditelj, ki so nam bo leto ostalo v spominu le kot primer slabe organizacije, pomanjkanja domiselnosti in postojnosti. Folklorni festival, ta, dolga leta osred-

nja turistično kulturna prireditelj od obali, se je vlekli štirinajst dni pred na pol praznim auditorijem. Tudi vsaj nekoliko uspešnejši zaključek ni mogel izbrisati pomanjkanja organizacijskega poverja, nepopolne prireditelje. Izpolnil ni niti svojega turističnega, niti kulturnega poslanstva, le krepko je izpraznil občinske blagajne. Portoroška »Zlata roža« je samo primer velikih želja in načrtov. Potem tekme oslikov, ta predstava nune nega humorja brez vsebine, ki se dolgo ne izrazi več nasmeha iz leta v leto manj številnim gledalcem.

Z našimi turističnimi prireditelji je torej nekaj narobe. Za kulisami vseh teh »spektakov« in »festivalov« pa stveda stojijo ljudje. Kakšni in kakšni? BORIS JEZ

Prekršek v prid kupcem

Kmetijska zadruga iz Izole bo postavila stojnico sredi Idrije

Na parkirnem prostoru blizu avtobusne postaje v Idriji bo KZ Izola že dni postavila stojnico za prodajo sadja in zelenjave. Ko je občinski inšpektorat iz Idrije dal dovoljenje za postavitev stojnice je zavestno napravil prekršek, vendar v Idriji, da bi kupcem čim bolj približali trgovino, se zlasti zato, da bi bila izbira sadja in zelenjave čim večja.

Predstavniki KZ iz Izole so obljubili nižje cene, kot jih ima zdaj Mercator oziroma kot jih navajajo zasebni prodajalci. Sicer pa je Idrija kljub razvoju še vedno brez prepotrebne tržnice.

Se bolj kot visoke cene v Mercatorjevih trgovinah moti polikotrat zelo slaba izbira blaga. Zato ni čudno, če zasebni prodajalci, ki prihajajo iz Vipavskega navdajo cene pridelkom, saj dobro vedo, da ga bodo zlahka prodali, toda blago bo šlo v dalj. Koliko se bo nova polna stalna uveljavila je težko krita stojnica KZ Izola, ki promet, če bo kvaliteten. A. P.

VIPAVSKA DOLINA

Uničujoča toča

V ponedeljek je zajela Vipavsko dolino močna nevihta. Ponekod je padla toča celo uro. Na Vrtovhah je padala nenehoma triletna ure kot oreh debela. Kakšne so njeve in vinogradi po tej nevihti, si lahko predstavljamo. Tudi (abotica, ki so letos dobro obrodila je oklestilo.

Torej nesreča za nesrečo: poprej suša, zdaj pa še toča. F. H.

Izlet vipavskih trgovcev

Sindikalna organizacija trgovskega podjetja Vipava prireja za svoje člane v nedeljo 22. avgusta enodnevni izlet z avtobusom. Kam gredo se ne niso točno odločili, vsekakor pa jo imajo namen mahiniti v hladne gozdove okoliške Rakovega Škočjana, saj pa Črnega vrha. F. H.

ZVEDELI SMO

IDRIJA

Prejšnjo nedeljo sta za gradom v Idriji praznovala 50-letnico skupnega življenja Janez in Marija Pirc. Janez je kot takrat vsi moški v Idriji, prišel z 18 leti delati v rudniku. V prvi svetovni vojni je za eno leto oblekel vojaško suknjo. Potem pa se je vrnil domov in zopet rudaril. V povojnih letih se je vključil v napredno delavsko gibanje. Leta 1922 pa je postal član komunistične partije in ji ostal zvest vse do danes.

Leta 1942 so ga Italijani zaprli in mučili. Zaprt je bil v zloglasnem zaporu — Corronero. Po razsuiu Italije, je odšel v partizane. Leta 1944 pa je moral za njim tudi žena Marija, ker so jo Nemci pregnali. A. P.

Danes uživata zasluženo pokojnino. Idrijčani ju poznajo kot skromna in iskrena prijatelja. J. J.

oglašujte v DELO

NIČ VEČ PROSTORA — Na glavnem trgu v Idriji je dopoldne že težko dobiti prazen prostor za parkiranje. Lani so nameravali postaviti spomenik v bližnji park, da bi pridobili več prostora. Toda zdaj ni denarja za postavitev. Foto: A. Pirkovič

Obsojena počasnost

Predsednik obalnega sindikalnega sveta Tihomil Javoršek in sekretarka obalne konference SZDL Silva Jereb o dogovoru za financiranje nove bolnišnice

KOPER, 19. avg. »Podatki o dosedanjih rezultatih družbenega dogovarjanja za financiranje nove bolnišnice na obalnem območju so nas neprijetno presenetili.« Jee povedal predsednik obalnega sindikalnega sveta Tihomil Javoršek (kot smo že poročali, se je doslej izmed 1051 naslovljenec le 7 delovnih organizacij in 6 zasebnih obrtnikov odločilo podpisati družbeno pogodbo, po kateri bodo za dobo petih let podpisali za graditev nove bolnišnice 1 odstotek bruto osebnih dohodkov).

Predsednik Javoršek je povedal, da je obalni sindikalni svet lani oktobra priporočil vsem 170 sindikalnim organizacijam, naj o tem sklepajo na občinskih zborih in se zavzemajo v svojih delovnih sredstvih, da bi podpisale družbeno pogodbo o prispevku za gradnjo nove bolnišnice. Na občinskih zborih so navzoči skoraj povsod naglašali, da je to edina pot, po kateri bi premosili sedanje resnomo, kaj je treba narediti, da bi premosili zastoj, ki ga z n-

čemer ni mogoče opravičiti. »Kazen obalne ceste in obalnega sodelovanja je bila gradnja obalne bolnišnice najbolj poudarjena med nalogami, ki smo jih zastavili lani in v programu Socialistične zveze obalnega območja.« je povedala sekretarka SZDL Silva Jereb. O tem kako potrebna je graditev nove bolnišnice, so občani veliko govorili. Toda zgolj to spoznanje je premalo, če ni dobro organizirane akcije, če ni živih, neposrednih stikov z ljudmi, z delovnimi organizacijami in njihovimi samoupravnimi organi. Ob tem je nujno treba vskladiti delo družbenih sil (v delovnih organizacijah zlasti sindikata in ZK). Elipse strokovnjakov (ne le zdravnikov, temveč tudi drugih) pa naj bi delovni organizaciji in sejal samoupravnih organov obrazložilo, zakaj je potrebna nova bolnišnica in kako na bi jo financirati. Izvršni odbor obalne konference SZDL je že svojčas predlagal, naj bi se dogovorili, kako naj bi zlasti večje delovne organizacije pretresale ta družbeni dogovor, če bo tudi sosednje podjetje zanj itd.

Izvršni odbor obalne konference SZDL je že julija kritično ocenil sedanjo prepočasno akcijo za podpis družbenega dogovora in sklenil, da se bo SZDL angažirala v različnih oblikah, da bi od razpravljanja o potrebi nove bolnišnice prišli do učinkovitih družbenih dogovorov. G. GUZEJ

Kam pločevino?

Kljub temu da avtomobilisti v Kopru parkirajo kjer je le mogoče, tujci v mestu ne dobijo več prostora

Število vozil v Kopru narašča iz dneva v dan. V turistični sezoni, pa se s prihodom turistov število avtomobilov še poveča, tako da marsikdaj v Kopru ni mogoče dobiti parkirnega prostora.

Kakor so nam povedali na oddelku za gospodarstvo na skupščini občine Koper, skušajo problem parkirišč urediti s sanacijskim načrtom, katerega so že naročili pri podjetju Invest-biro.

Vsekakor pa urejanje tega problema ni tako enostavno, kot si bi marsikdo mislil. Mestno jedro je namreč že dobesedno nasičeno s parkirnimi prostori. Titov trg, Trg revolucije, Verdijevega ulica, dvorišče pri zdravstvenem domu in povsod kjer je bilo mogoče so že uredili parkirne prostore. Ne samo mestno jedro, tudi širše ulice so delno že izkoristili za parkirišča. Kljub temu, da za parkira-

ni prostor prepustili osebnim avtomobilom. Veliko parkirišče bo Koper dobil, ko bodo podrl staro avtobusno postajo in zgradili novo. Seveda bo dovolj prostora za parkiranje tudi pri novem trgovskem centru, ki nastaja ob ulici JLA, toda za vse to je potreben čas, da nas hitro teče. Dohlel nas je, ne smemo pa dovoliti, da nas prehitijo. D. GRCA

Toper za modno

V Celju bodo začeli izdelovati zimsko športno konfekcijo po zamislih znane ameriške modne hiše Mc. Gregori

Napak bi bilo brez meje peti slavo izdelkom, oblikovanim na osnovi tujih kreacij, ki jih je začela celjska tovarna perila, Toper, uvajati na jugoslovansko tržišče. Svoje ime si je namreč to podjetje, ki šteje danes nekaj nad 1000 zaposlenih, pridobilo z izredno kvaliteto izdelkov lastnih kreacij. Pri tem so, kajpak, vztrajali več kot 25 let. Na sezonskih modnih revijah je tovarna marsikdaj pokazala tudi do 150 lastnih modelov. Če je torej tako s sposobnostmi in kakovostjo, se ni čuditi, če se jim posreči tudi pri tujih imenih, ki v svetovni modi nekaj pomenijo, vzbuđiti zanimanje za kooperacijske posle. Zakaj pa ne!

Nina Ricci, Pierre Cardin, Hautana so imena, ki so že vsita na mnoge izdelke celjske tovarne. Tisto — mnogo — pa je še vse premalo, da bi bil jugoslovanski trg v celoti pokrit. Ker gre za vrhunsko modo in kakovost, je krog kupcev omejen, s tem pa tudi obseg tržišča. In vendar bi celjski »Toper« s svojimi obrati zmogel velik korak ne samo pri izvozu po Evropi, marveč tudi pri dohodnem vztrajanju na kakovost izdelave tujih modnih kreacij.

Pogoji: izvirnost in praktičnost

Veliko povpraševanje po zimski športni konfekciji v razvitejših potrošniških sredstvih pri nas na eni, ter slabša izbira in prepočasen korak z modo na drugi strani, so spodbudili vodstvo tovarne »Toper«, da se je odločilo vključiti v svoj proizvodni program tudi zimsko športno konfekcijo vrhunske kakovosti. Kakšnih 45 modelov športne konfekcije za ži-

KROMPIRJA BO DOVOLJ — Pravi, da bo leto povsod dobro obrodil krompir. Tudi kmetje na Krasu so zadovoljni z letošnjim pridelkom, posebno še na Malem dolu pri Komnu, od koder je posnetek. Foto: A. P.

Jezero jeze

Soške elektrarne so v brk turizmu enostavno izpraznile akumulacijsko jezero

Soške elektrarne so na višku turistične sezone izpraznile akumulacijsko jezero za dobarsko elektrarno, ki se razteza ob cesti med Mostom na Soči in Tolminom. S tem so si nakopale veliko jezo domačinov in turistov, ki se mudijo v srednjem Posočju.

Namesto bistre jezerske vode s prosvetkov si ogledujejo kalni potok, ki odnosa z jezerskega dna blatne gnote proti jezu. Ob jezerskem bregu pa samujejo na suhem številni čolni, ki jih sicer uporabljajo ribiči ter turisti za vožnje po jezeru.

»Mislim, da so si s tem postopkom zapravili podporo Tolmincev v prizadevanjih za graditev kobarške elektrarne, je bil te dni ogorčen direktor hotela Soča na Mostu na Soči. »Zaradi njihove neopremljenosti in ozkega podjetniškega interesa je nekaj dni po izpraznitvi jezera na Mostu na Soči zelo smrdelo, ker je začelo v vročini gniti podvodno rastlinje. Ker napajamo naš vodovod deloma tudi iz jezera, smo poleg tega ostali na Mostu na Soči skoraj brez vode. Gostom v hotelu na primer ne moremo že več časa zagotavljati tople vode. V podjetju bi lahko počakali vsaj toliko, da minje glavni dopustniški dnevi v Italiji, odkoder je v Posočju največ gostov.«

Prebivalci Mosta na Soči in Tolmina so zlasti jezni, ker se samovoljni postopki Soških elektrarn ponavljajo. Že prejšnja leta so namreč ob vrhuncu sezone praznili jezero, da so ga čistili ali pa opravljali razna remontna dela ob elektrarni. Pa tudi sicer dozdaj niso pokazali nikakršnega razumevanja za interese turizma. Neredko se je dogajalo, da je vodna gladina nihala tudi štiri metre. K vsemu temu ni potreben poseben komentar. Vsekakor

pa velja dodati, da pomeni postopek Soških elektrarn v času, ko veliko govorijo o turističnem napredku Posočja izrazito protiturično delanje. Res je, morda, da je ravno na vrhu turistične sezone gladina Soče najnižja, zaradi česar je najlažje opravljati različna dela na objektih. Hkrati pa je tudi res, da bi morda z nekoliko več truda ob skoraj istih stroških lahko opravili vsa dela denimo tudi v septembru, ko polna turistični promet.

Ob vsem pa pomeni izpraznitev jezera pljunek na obljube, ki jih je dajalo podjetje Soške elektrarne, češ da bi ob morebitni graditvi novih energetskih objektov na Soči vsestransko upoštevalo interese turističnega gospodarstva. L. KANTE

ILIRSKA BISTRICA

Dejavni planinci

Planinsko društvo v Ilirski Bistrici je pred kratkim pripravilo izlet na Triglav. Tega izleta se je udeležila tudi skupina mladih planincev iz Gornji pri Bledu, s tankajšnjim planinskim društvom imajo namreč ilirskobistriški planinci dobre stike.

Za dan slovenskih planincev, 12. septembra, pripravljajo izlet na Okrešelj v Kamniških planinah. Mladi člani planinskega društva pa se pripravljajo na orientacijske tekmovaljanje, ki bodo 5. septembra na Nanosu in 19. septembra na Snežniku. C.

Rekord brez cvenka

Večja prireja piščancev v Neverkah ni najbolj donosna

Perutninarški kombinat »Pivka« v Neverkah, ki je drugi največji proizvajalec piščancev v Jugoslaviji, je v letošnjem prvem polletju dal na trg 4 tisoč ton mesa, kar je več, kot je znašala še pred nekaj leti celotna proizvodnja. Finančni rezultati poslovanja pa kljub vsemu niso kaj prida ugodni. Med drugim vpliva na poslovanje močno povečanje cene krmlin, na primer koruze, pa tudi dolgotrajna suša. Zaradi nje je prirastek slabši, mnogo večji pa je tudi siceršnji pogin piščancev. Med stroške, ki obremenjujejo to podjetje proizvodnjo, naj omenimo tudi pomanjkanje vode: že skoraj mesec dni jo mora jo za svoje potrebe voziti s cisternami iz Ilirske Bistrice. Kljub temu ne najbolj spodbudnim rezultatom letošnje ga poslovanja in dela pa v podjetju menijo, da bodo v drugi polovici leta ob ustreznem obsegu proizvodnje in prodaje močno izboljšali poslovne rezultate prvega polletja. F. H.

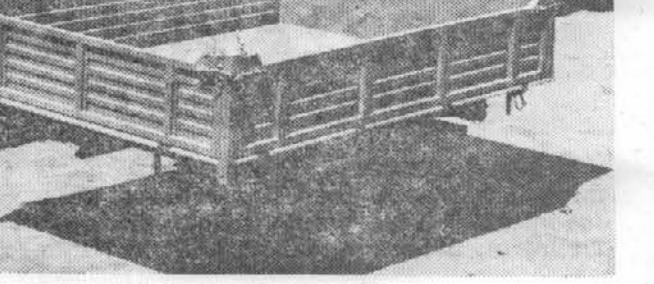
Ker to že dolgo traja, so na bika poskušali vplivati z lepim in z gradim. Rezultata pa ni bilo. Zdal se je nekdo spomnil na dišave. Baje je bil dojem lito edino na parjum in to na francoskega! Ta pa je drag. Kmetje so zdaj v dilemi: ali jim bo končno uspelo preprčati veterinarski zavod, da z bikom nekaj ni v redu, ali pa bodo morali zahtevati višje cene za mleko. Zaradi parjuma. J. SEVER

AJDOVŠČINA

Požar za požarom

Ajdovski gasilci so imeli zadnjih deset dni kar štirikrat opravka z gašenjem borovcev levo ob glavni cesti Ajdovščina — Col nad Eudajami in Dolgo poljano.

V teh borovcih povečini iščejo hlad italijanski turisti na poti v Crni vrh. Morda bi ne bilo narobe, če bi se tu večkrat pokazali milicijci. F. H.

DOBAVLJAMO

PREKUCNIŠKE KASONE

vseh velikosti ter zanje prodajamo nadomestne dele

stranice osnovo kasona nosilni okvir zapiralni mehanizem gumijasti blažilec

LJUBLJANA TRANSPORT PE DELAVNICE, Celovška 164

7164

Korak nazaj

Včasih je Ribnica imela kopališče, danes pa je brez njega - Samo načrti

Fred vojno je imela Ribnica kopališče ob Bistrici, ki je imelo celo več kabin. Po vojni so kopalci kabine razbili in jih uporabili za kurivo pri peki — razničev.

Danes se mladi Ribničani lahko kopeljo le, če zajezijo Bistrico na gorenjskih njiših, da naraste voda toliko, da je mogoče v njej zaplavati. Vendar je dno Bistrice blatno, in je voda kmalu močno umazana. Podobno je tudi na Bregu, kjer je podobno okoliščina.

Bistrica je bila včasih tudi polni čista, ker je bilo manj kopalcev. Še danes sodi med čiste vode, saj se vanjo ne

stekajo odplake, ker ob njej ni tovarni in ne velikih hlevov.

Stevilo prebivalcev v Ribnici iz leta v leto narašča. Mnogi ugotavljajo, da je treba poskrbeti za poletno kopanje. Pred leti že so pripravljali načrte, kaže pa, da je ribniško kopališče spadalo v vode, iz katere se dolgo ne bo rešilo.

J. PRIMC

Suša osušila kotle

Impregnacijski oddelek semiške Iskre stoji, ker ni vode

SEMIČ, 19. avg. — Pomanjkanje vode v letošnji suši semiške Iskre stoji, ker ni vode. Voda je v letu 1971 bila v suši, to da proizvodnja v tovarni kondenzatorjev doslej le ni imela večjih zastojev. Do popolne suše v vodovodu je prišlo v noči pred 19. avgustom, zato so morali danes delo v impregnacijski popolnoma ustaviti. Voda je namreč nujno potrebna pri hlajenju impregnacijskih kotlov. Škoda v podjetju je že prvi dan velika.

Pomanjkanje vode močno otežuje tudi prebivalci celotnega semiškega območja, saj je več avtomobilov, ki so iz pip le po eno uro vsako popoldne. Kot staneje v vsilju nadstropij, v blokih, celo enournega delovanja vodovoda marsikaj ni deležen.

Vse to kaže, da je treba pohiteti za dokončno ureditvijo semiškega vodovoda s prepravljenjem iz Srednje vasi. Dela že končujejo, vendar bo treba strar pospešiti kajti zastoj proizvodnje si danes res ni mogoče privoščiti.

R. BACER

Mimogrede

Biku diši francosko

Kmetje Podvolovljaka, idilične doline pri Lučah v Gornji Savinjski dolini imajo nevsakdanji problem. Če smo natančni, se je s tem problemom srečalo njihovih 90 krav.

Čeprav so Podvolovljenčani med prvimi uvedli sodobno kmetovanje, so njihove krave še vedno delne starišne ljubimci. V Podvolovljaku namreč daje zaradi stroškov še ni prodi sodobnejši — umetni način oplojevanja. Zato imajo krave na voljo bika Lepotca. Kot vse kaže, pa je ta položaj bika zmešal glavno. Postal je izbirčen. Preveznež prevzetni kmetje morajo tudi po nekajkrat s kravo k temu domišljavcu, ta pa — nic.

Ker to še dolgo traja, so na bika poskušali upiti s leptom in z grdim. Rezultata pa ni bilo. Zda se je nekdo spomnil na dišave. Baje je bik dojem lito edino na parfum in to na francoskega. Ta pa je drag. Kmetje so zdaj v dilemi: ali jim bo končno uspelo prepričati veterinarski zavod, da z bikom nekaj ni v redu, ali pa bodo morali zahtevati višje cene za mleko. Zaradi parfuma.

J. SEVER

oglašujte v
DELU

NOV OBRAT ZA KROMPIR — V Mirni na Dolenjskem gradi »Gradiš« iz Ljubljane obrat za predelavo krompirja. Glavne težave pri gradnji so že prebrdili, tako da zdaj poteka vse v redu in v rokih. Po predvidenju bo 25. decembra stekla poskusna proizvodnja. Na sliki: gradbišče

Foto: Toni Laterner

V TREH DNEH ZAMENJALI CEVI — Nedavno so vojski garnizije JLA iz Ribnice izvedli udarniško akcijo. Stare vodovodne cevi od Gorice vasi do Ribnice, ob cesti Ljubljana—Kočevje, so odslužile in so jih morali nadomestiti z novimi, večjimi. Vojski so vse delo opravili sami, občina je prispevala samo material. Pri zadnji fantje so delo opravili v pilih treh dneh. Na sliki: pripadniki ribniške garnizije med kopanjem jarka za vodovod.

Foto: Janez Pezelj

To per za modno

V Celju bodo začeli izdelovati zimsko športno konfekcijo po zamislih znane ameriške modne hiše Mc. Gregori

Napak bi bilo brez meje peti slavo izdelkom, oblikovanim na osnovi tujih kreacij, ki jih je začela celjska tovarna perila, To per, uvažati na jugoslovansko tržišče. Svoje ime si je namreč to podjetje, ki šteje danes nekaj nad 1000 zaposlenih, pridobilo z izredno kvaliteto izdelkov lastnih kreacij. Pri tem so, kajpak, vztrajali več kot 25 let. Na sezonskih modnih revijah je tovarna marsikaj pokazala tudi do 150 lastnih modelov. Če je torej tako s sposobnostmi in kakovostjo, se ni čuditi, če se jim posreči tudi pri tujih imenih, ki v svetovni modi nekaj pomenijo, vzbuditi zanimanje za kooperacijske posle. Zakaj pa ne!

Nina Ricci, Pierre Cardin, Hautana so imena, ki so že vsita na mnoge izdelke celjske tovarne. Tisto — mnogo — pa je še vse premalo, da bi bil jugoslovanski trg v celoti pokrit. Ker gre za vrhunsko modo in kakovost, je krog kupcev omejen, s tem pa tudi obseg tržišča. In vendar bi celjski »To per« s svojimi obrati zmogel velik korak ne samo pri izvozu po Evropi, marveč tudi pri naslednjem vztrajanju na kakovosti izdelave tujih modnih kreacij.

Novi modeli že razprodani

Za modele zimске športne konfekcije, po kakršne hodi naši ljudje v razne specializirane trgovine v zamejstvo, so na modni reviji predstavili trgovine iz Slovenije in Hrvaške pokazali izredno zanimanje. Podjetje je moralo celo prekiniti prodajo. Naročili so zbrali za 6.000.000 dinarjev in toliko bodo lahko v predvidenem roku tudi izdelali in dostavili kupcem.

Z zimsko športno konfekcijo bo določeno čas zaposlenih 100 delavk, zato bodo temu ustrezno znižali proizvodno stroje. Nekod so v »To per« dnevno izdelali poleg

začeli izdelovati v celjskih obratih in sicer po kreacijah tvrdke Mc. Gregori. Izkušenim poznavalcem zimске športne konfekcije je to ime dobro znano, saj tudi v Švici, kjer je sedež evropske centralne tega ameriškega proizvajalca, veliko dajo na izvirnost, praktičnost in modo pri tovrstnih oblačilih.

Druga perila tudi po 14.000 možkih srajc. Razen srajc in kravat po kreacijah pariškega »trajla mode Pierre Cardina, se »To per« pripravlja tudi na proizvodnjo omejenih serij težke moške in ženske konfekcije istega stila. Osrednji zadržek, da slednji modeli ne bodo na tržišču za bliznj je senzsko-zimsko sezono, so proizvodne zmogljivosti. Podjetje je računalo, da bo v Celju našlo kooperanta, u sposobnega za tovrstno proizvodnjo, vendar do sedaj v podjetju »Elegante Celje, kjer so začeli z razgovori, ni so prodri.

Predstavniki pariške modne hiše in »To per« so se glede tega tudi že mudili v tovarni konfekcije KORS v Rogški Slatini. Sicer pa so vrata med Toprom in Elegantom še priprta in najbrž ni izključeno, da v Celju ne bodo spregledali tega trenutka.

F. KRIVEC

PODBOČJE

Žulji so bili zaman

Toča, ki je prejšnji teden padala na območju Kostanjevica — Podbočje — Catež — Piroški vrh, je uničila kmetijske pridelke. Največjo škodo je naredila v vinogradih. Ponekod je uničila 50 dih. Ponekod na Bočju odsovkov pridelkov, na Bočju pa celo kar 100-odstotkov. Komisija je že bila na ozeldu. Najbolj prizadetim bodo odpisali davščine.

I. Z.

KOSTANJEVICA
Dobro naložen denar

Splošno kmetarstvo v Kostanjevici kljub raznim težavam uspešno posluje. Predlanskim so si zgradili nove delovne prostore, sedaj pa posvečajo posebno skrb prirečanju novih delavcev, kar bo osnova za zvišanje storilnosti in za doseganje večjega dohodka. Glede storilnosti ugotavljajo viden napredek pri delavcih, ki so obiskovali razne tečaje in opravili izpite. Denar, ki so ga za to porabili, je po njihovem zelo dobro naložen.

R.

GRNOMELJ
Gallusova odličja godbenikom

Sedemnajst članov črnomalske godbe na pihala, ki je minulo nedeljo proslavila 105-letnico ustanovitve, je dobilo Gallusovo odličje. Zlati značke so prejeli: Franc Svajger, Pavel Jerman, Janjo Kokanc, Stanko Weiss, Anton Jakša, Franc Grdiša, Jože Birkelbach, Franc Stariha, Stanko Frantar, Anton Grahek, Janko Logar, Stanko Jerman in Jože Vardjan, srebrno Drago Volč in Martin Vrščak, bronasto pa Miha Svajger in Stanko Jevšček.

I. Z.

TREBNJE

Ni prostora za provalce

Na osnovni šoli v Trebnjem so za šolsko leto 1971—72 v prvi razred doslej vpisali samo 60 učencev, čeprav več otrok rojene 1964, medtem ko za otroke rojene v začetku leta 1965 ni več prostora. Dopoldne so bili prostori popolnoma zasedeni že lani. Dopoldne ima pouk le 14 oddelkov, drugi pa bodo morali delati popoldne. Če pa se bodo dobro končala popravna izpiti, ki so na vrsti konec avgusta, bodo v prvi razred vpisali še otroke rojene januarja, februarja in marca 1965. Če problem še ne bo kmalu rešen, bodo težave verjetno vsako leto večje.

T. L.

I. Z.

GRNOMELJ
Gallusova odličja godbenikom

Sedemnajst članov črnomalske godbe na pihala, ki je minulo nedeljo proslavila 105-letnico ustanovitve, je dobilo Gallusovo odličje. Zlati značke so prejeli: Franc Svajger, Pavel Jerman, Janjo Kokanc, Stanko Weiss, Anton Jakša, Franc Grdiša, Jože Birkelbach, Franc Stariha, Stanko Frantar, Anton Grahek, Janko Logar, Stanko Jerman in Jože Vardjan, srebrno Drago Volč in Martin Vrščak, bronasto pa Miha Svajger in Stanko Jevšček.

I. Z.

Zakaj tako?

Uničevalci na delu

Z velikimi napori in proizvodnimi prispevki občini je uspelo krajevinu skupnosti Stara cerkev pri Kočevju postaviti leseno postajno uro, ki naj bi varovala avtomobilske potnike pred raznim vremenskimi nesrečnostmi.

Nova avtomobusna postajališče je namreč na samem, kjer potniki nimajo na razpolago nobene druge strehe. Sem so ga prestavili zato, ker je bilo staro na neprimernem kraju, kjer se je zgodilo že več hudih nesreč celo smrtnih.

Postajna ura, ki je veljala okoli 15.000 dinarjev, pa je kmalu postala kraj, kjer so si znani in neznanji sproščali svoja razbijalska nagnjenja. Najprej so začeli razbijati šipe, 3. avgusta pa je bilo z ute odgranih več desk.

Krajevna skupnost je poskodovano uro popravila, dokler ji ni manjkalo denarja. Na nedavnem sestanku Zveze komunistov so sklenili, da naj bi se občan pri prihodnjem zboru volitev odločili, če bodo še naprej prispevali za popravila in vzdrževanje postajne ure ali pa bi jo odprodali, preden bo dokončno uničena.

Bliza se jesen in z njo deževje — da o zimi niti ne govorimo — ko bi bila postajna ura potnikom iz Stare cerkve in okolice še posebno potrebna. Zaradi nekaterih vandalov pa se lahko zgodi, da bodo morali vsi potniki čakati avtomobse celo v dežju in snegu kar na prostem. Edino zadostenje jim bo, da bodo na postajališču skoraj gotovo prezebrali tudi uničevalci postaje, saj sploh ni verjetno, da bi kakšen motoriziran občan našel ustavljal pri avtomobusnem postajališču in ga razbijal.

JOZE PRIMC

BREŽICE

Nova steza za moto kros

AMD Brežice je tudi v teh vročih poletnih dneh sredi dela. Poleg dveh voznških tečajev, za katere se je prijavilo več kot sto kandidatov, so medtem zaključili prvi del akcije za pridobitev nove moto kros steze. Dosedanje tekmovališče na Catežu je namenjeno za turistični objekt, zato je posebna komisija že poiskala novo lokacijo pri Filipah.

Odločili so se za okrog 3 hektare veliko zemljišče v bližini ribnika, do koder je speljana asfaltna cesta, dovolj je prostora za parkiranje, odmaknjeno je od avtomobilske ceste, v bodoče pa naj bi se tu tudi sicer razvil športno rekreacijski center. Kdo bodo uredili lastniške odnose, bo do začeli delati. Ena od voženj za državno ekipno prvenstvo v moto krosu bo oktobra lahko že na novi stezi.

V. P.

NAROKNI DELA
SO
NEZGODNO ZAVAROVALNI
PRI ZAVAROVALNICI SAVA

TREBNJE

Ni prostora za provalce

Na osnovni šoli v Trebnjem so za šolsko leto 1971—72 v prvi razred doslej vpisali samo 60 učencev, čeprav več otrok rojene 1964, medtem ko za otroke rojene v začetku leta 1965 ni več prostora. Dopoldne so bili prostori popolnoma zasedeni že lani. Dopoldne ima pouk le 14 oddelkov, drugi pa bodo morali delati popoldne. Če pa se bodo dobro končala popravna izpiti, ki so na vrsti konec avgusta, bodo v prvi razred vpisali še otroke rojene januarja, februarja in marca 1965. Če problem še ne bo kmalu rešen, bodo težave verjetno vsako leto večje.

T. L.

I. Z.

GRNOMELJ
Gallusova odličja godbenikom

Sedemnajst članov črnomalske godbe na pihala, ki je minulo nedeljo proslavila 105-letnico ustanovitve, je dobilo Gallusovo odličje. Zlati značke so prejeli: Franc Svajger, Pavel Jerman, Janjo Kokanc, Stanko Weiss, Anton Jakša, Franc Grdiša, Jože Birkelbach, Franc Stariha, Stanko Frantar, Anton Grahek, Janko Logar, Stanko Jerman in Jože Vardjan, srebrno Drago Volč in Martin Vrščak, bronasto pa Miha Svajger in Stanko Jevšček.

I. Z.

Zakaj tako?

Uničevalci na delu

Z velikimi napori in proizvodnimi prispevki občini je uspelo krajevinu skupnosti Stara cerkev pri Kočevju postaviti leseno postajno uro, ki naj bi varovala avtomobilske potnike pred raznim vremenskimi nesrečnostmi.

Nova avtomobusna postajališče je namreč na samem, kjer potniki nimajo na razpolago nobene druge strehe. Sem so ga prestavili zato, ker je bilo staro na neprimernem kraju, kjer se je zgodilo že več hudih nesreč celo smrtnih.

Postajna ura, ki je veljala okoli 15.000 dinarjev, pa je kmalu postala kraj, kjer so si znani in neznanji sproščali svoja razbijalska nagnjenja. Najprej so začeli razbijati šipe, 3. avgusta pa je bilo z ute odgranih več desk.

Krajevna skupnost je poskodovano uro popravila, dokler ji ni manjkalo denarja. Na nedavnem sestanku Zveze komunistov so sklenili, da naj bi se občan pri prihodnjem zboru volitev odločili, če bodo še naprej prispevali za popravila in vzdrževanje postajne ure ali pa bi jo odprodali, preden bo dokončno uničena.

Bliza se jesen in z njo deževje — da o zimi niti ne govorimo — ko bi bila postajna ura potnikom iz Stare cerkve in okolice še posebno potrebna. Zaradi nekaterih vandalov pa se lahko zgodi, da bodo morali vsi potniki čakati avtomobse celo v dežju in snegu kar na prostem. Edino zadostenje jim bo, da bodo na postajališču skoraj gotovo prezebrali tudi uničevalci postaje, saj sploh ni verjetno, da bi kakšen motoriziran občan našel ustavljal pri avtomobusnem postajališču in ga razbijal.

JOZE PRIMC

BREŽICE

Nova steza za moto kros

AMD Brežice je tudi v teh vročih poletnih dneh sredi dela. Poleg dveh voznških tečajev, za katere se je prijavilo več kot sto kandidatov, so medtem zaključili prvi del akcije za pridobitev nove moto kros steze. Dosedanje tekmovališče na Catežu je namenjeno za turistični objekt, zato je posebna komisija že poiskala novo lokacijo pri Filipah.

Odločili so se za okrog 3 hektare veliko zemljišče v bližini ribnika, do koder je speljana asfaltna cesta, dovolj je prostora za parkiranje, odmaknjeno je od avtomobilske ceste, v bodoče pa naj bi se tu tudi sicer razvil športno rekreacijski center. Kdo bodo uredili lastniške odnose, bo do začeli delati. Ena od voženj za državno ekipno prvenstvo v moto krosu bo oktobra lahko že na novi stezi.

V. P.

NAROKNI DELA
SO
NEZGODNO ZAVAROVALNI
PRI ZAVAROVALNICI SAVA

TREBNJE

Ni prostora za provalce

Na osnovni šoli v Trebnjem so za šolsko leto 1971—72 v prvi razred doslej vpisali samo 60 učencev, čeprav več otrok rojene 1964, medtem ko za otroke rojene v začetku leta 1965 ni več prostora. Dopoldne so bili prostori popolnoma zasedeni že lani. Dopoldne ima pouk le 14 oddelkov, drugi pa bodo morali delati popoldne. Če pa se bodo dobro končala popravna izpiti, ki so na vrsti konec avgusta, bodo v prvi razred vpisali še otroke rojene januarja, februarja in marca 1965. Če problem še ne bo kmalu rešen, bodo težave verjetno vsako leto večje.

T. L.

I. Z.

GRNOMELJ
Gallusova odličja godbenikom

Sedemnajst članov črnomalske godbe na pihala, ki je minulo nedeljo proslavila 105-letnico ustanovitve, je dobilo Gallusovo odličje. Zlati značke so prejeli: Franc Svajger, Pavel Jerman, Janjo Kokanc, Stanko Weiss, Anton Jakša, Franc Grdiša, Jože Birkelbach, Franc Stariha, Stanko Frantar, Anton Grahek, Janko Logar, Stanko Jerman in Jože Vardjan, srebrno Drago Volč in Martin Vrščak, bronasto pa Miha Svajger in Stanko Jevšček.

I. Z.

Zakaj tako?

Uničevalci na delu

Z velikimi napori in proizvodnimi prispevki občini je uspelo krajevinu skupnosti Stara cerkev pri Kočevju postaviti leseno postajno uro, ki naj bi varovala avtomobilske potnike pred raznim vremenskimi nesrečnostmi.

Nova avtomobusna postajališče je namreč na samem, kjer potniki nimajo na razpolago nobene druge strehe. Sem so ga prestavili zato, ker je bilo staro na neprimernem kraju, kjer se je zgodilo že več hudih nesreč celo smrtnih.

Postajna ura, ki je veljala okoli 15.000 dinarjev, pa je kmalu postala kraj, kjer so si znani in neznanji sproščali svoja razbijalska nagnjenja. Najprej so začeli razbijati šipe, 3. avgusta pa je bilo z ute odgranih več desk.

Krajevna skupnost je poskodovano uro popravila, dokler ji ni manjkalo denarja. Na nedavnem sestanku Zveze komunistov so sklenili, da naj bi se občan pri prihodnjem zboru volitev odločili, če bodo še naprej prispevali za popravila in vzdrževanje postajne ure ali pa bi jo odprodali, preden bo dokončno uničena.

Bliza se jesen in z njo deževje — da o zimi niti ne govorimo — ko bi bila postajna ura potnikom iz Stare cerkve in okolice še posebno potrebna. Zaradi nekaterih vandalov pa se lahko zgodi, da bodo morali vsi potniki čakati avtomobse celo v dežju in snegu kar na prostem. Edino zadostenje jim bo, da bodo na postajališču skoraj gotovo prezebrali tudi uničevalci postaje, saj sploh ni verjetno, da bi kakšen motoriziran občan našel ustavljal pri avtomobusnem postajališču in ga razbijal.

JOZE PRIMC

BREŽICE

Nova steza za moto kros

AMD Brežice je tudi v teh vročih poletnih dneh sredi dela. Poleg dveh voznških tečajev, za katere se je prijavilo več kot sto kandidatov, so medtem zaključili prvi del akcije za pridobitev nove moto kros steze. Dosedanje tekmovališče na Catežu je namenjeno za turistični objekt, zato je posebna komisija že poiskala novo lokacijo pri Filipah.

Odločili so se za okrog 3 hektare veliko zemljišče v bližini ribnika, do koder je speljana asfaltna cesta, dovolj je prostora za parkiranje, odmaknjeno je od avtomobilske ceste, v bodoče pa naj bi se tu tudi sicer razvil športno rekreacijski center. Kdo bodo uredili lastniške odnose, bo do začeli delati. Ena od voženj za državno ekipno prvenstvo v moto krosu bo oktobra lahko že na novi stezi.

V. P.

NAROKNI DELA
SO
NEZGODNO ZAVAROVALNI
PRI ZAVAROVALNICI SAVA

TREBNJE

Ni prostora za provalce

Na osnovni šoli v Trebnjem so za šolsko leto 1971—72 v prvi razred doslej vpisali samo 60 učencev, čeprav več otrok rojene 1964, medtem ko za otroke rojene v začetku leta 1965 ni več prostora. Dopoldne so bili prostori popolnoma zasedeni že lani. Dopoldne ima pouk le 14 oddelkov, drugi pa bodo morali delati popoldne. Če pa se bodo dobro končala popravna izpiti, ki so na vrsti konec avgusta, bodo v prvi razred vpisali še otroke rojene januarja, februarja in marca 1965. Če problem še ne bo kmalu rešen, bodo težave verjetno vsako leto večje.

T. L.

I. Z.

GRNOMELJ
Gallusova odličja godbenikom

Sedemnajst članov črnomalske godbe na pihala, ki je minulo nedeljo proslavila 105-letnico ustanovitve, je dobilo Gallusovo odličje. Zlati značke so prejeli: Franc Svajger, Pavel Jerman, Janjo Kokanc, Stanko Weiss, Anton Jakša, Franc Grdiša, Jože Birkelbach, Franc Stariha, Stanko Frantar, Anton Grahek, Janko Logar, Stanko Jerman in Jože Vardjan, srebrno Drago Volč in Martin Vrščak, bronasto pa Miha Svajger in Stanko Jevšček.

I. Z.

Zakaj tako?

Uničevalci na delu

Z velikimi napori in proizvodnimi prispevki občini je uspelo krajevinu skupnosti Stara cerkev pri Kočevju postaviti leseno postajno uro, ki naj bi varovala avtomobilske potnike pred raznim vremenskimi nesrečnostmi.

Nova avtomobusna postajališče je namreč na samem, kjer potniki nimajo na razpolago nobene druge strehe. Sem so ga prestavili zato, ker je bilo staro na neprimernem kraju, kjer se je zgodilo že več hudih nesreč celo smrtnih.

Postajna ura, ki je veljala okoli 15.000 dinarjev, pa je kmalu postala kraj, kjer so si znani in neznanji sproščali svoja razbijalska nagnjenja. Najprej so začeli razbijati šipe, 3. avgusta pa je bilo z ute odgranih več desk.

Krajevna skupnost je poskodovano uro popravila, dokler ji ni manjkalo denarja. Na nedavnem sestanku Zveze komunistov so sklenili, da naj bi se občan pri prihodnjem zboru volitev odločili, če bodo še naprej prispevali za popravila in vzdrževanje postajne ure ali pa bi jo odprodali, preden bo dokončno uničena.

Bliza se jesen in z njo deževje — da o zimi niti ne govorimo — ko bi bila postajna ura potnikom iz Stare cerkve in okolice še posebno potrebna. Zaradi nekaterih vandalov pa se lahko zgodi, da bodo morali vsi potniki čakati avtomobse celo v dežju in snegu kar na prostem. Edino zadostenje jim bo, da bodo na postajališču skoraj gotovo prezebrali tudi uničevalci postaje, saj sploh ni verjetno, da bi kakšen motoriziran občan našel ustavljal pri avtomobusnem postajališču in ga razbijal.

JOZE PRIMC

BREŽICE

Nova steza za moto kros

AMD Brežice je tudi v teh vročih poletnih dneh sredi dela. Poleg dveh voznških tečajev, za katere se je prijavilo več kot sto kandidatov, so medtem zaključili prvi del akcije za pridobitev nove moto kros steze. Dosedanje tekmovališče na Catežu je namenjeno za turistični objekt, zato je posebna komisija že poiskala novo lokacijo pri Filipah.

Odločili so se za okrog 3 hektare veliko zemljišče v bližini ribnika, do koder je speljana asfaltna cesta, dovolj je prostora za parkiranje, odmaknjeno je od avtomobilske ceste, v bodoče pa naj bi se tu tudi sicer razvil športno rekreacijski center. Kdo bodo uredili lastniške odnose, bo do začeli delati. Ena od voženj za državno ekipno prvenstvo v moto krosu bo oktobra lahko že na novi stezi.

V. P.

NAROKNI DELA
SO
NEZGODNO ZAVAROVALNI
PRI ZAVAROVALNICI SAVA

OSKRUNJENA NARAVA — Lani septembra je podjetje »Standard« iz Ljubljane pričelo z izkopom in odvozom gramoza iz nove gramoznice ob cesti I. reda Kranj—Ljubljana na Jeprci, katero pa je po nalogu inspekcije moralo opustiti. Toda ostala je jama in ob njej dva velika kupa zemlje, kar prav gotovo ni v okras sicer prelepemu Sorskem polju. Na sliki: v ospredju opuščena jama. Zada: Jeprca. Foto: Franc Rozman

Črni vikend spominov

V Radovni so že podrli vikende, pravzaprav lesene provizorije, ki so bili zgrajeni »na črno« - Franc Šubic iz Naklega se pritožuje, da to ni prav

KRANJ, 19. avg. Danes zjutraj se je na domu avtorja tega zapisa oglasil Franc Šubic iz Naklega štev. 67. »Vikend v Radovni sem podrl,« je povedal. »Sam. Tako, kot sem ga sam s svojimi rokami postavil, tako sem ga sam tudi podrl. Pa saj ni vikend, le lesen, majhen provizorij je bil. Sosedu Cirilu Globočniku so ga podrl delavci podjetja Kreda Radovna iz Gorij. Joke! Je, ves je obupan. To ni prav. Rad bi, da bi dal v časopis še to kar mi mislimo. Kaj misliš, se da še kaj narediti? Mi bodo vzeli tudi zemljo, parcelo? Jo lahko razstajajo?«

Kam se po nagli tehnici v tem in podobnih primerih? Kako bo sree presodilo o tem, kaj je prav in kaj ni? O tem sem premišljal, ko sem poslušal njegovo pripovedovanje in ko sem zaven bral dokumente, ki mi jih je prinesel: odločba, sklep o dovolitvi izvršbe, prošnja... Ni sem za anarhijo pri gradnjah, toda če anarhija je, če prepočasi izdelujejo in sprejemamo urbanistične in zidalne načrte, če ne vemo ali do nedavna se nismo vedeli, kaj naj bi bilo na določenem področju, kakšnemu namenu naj bi služilo, če

ljudem ne omogočimo, da v vsaj približno razumnem in sprejemljivem času dobijo vsa potrebna dovoljenja, če... — potem tudi nisem za nekaj strašnih rušenj tako imenovanih črnih gradenj, ko pa te še in še ostane, večjih in bližje mestu, nevarnejših za naše urbanistično načrtovanje in za videz naše kulturne pokrajine.

Rok za odstranitev: 3 dni

Berem: »Na podlagi 41. čl. zakona o urbanističnem planiranju (Ur. l. SRS, št. 16/67) in 202. čl. zakona o splošnem upravnem postopku (Ur. l. SFRJ, št. 18/65) izdaja urbanistična inspekcija SO Radovnja naslednjo odločbo: Investitor Šubic Franc, Naklo 67, je dolžan v roku 3 dni na lastne stroške odstraniti dograjeno leseno področje hišice v Srednji Radovni na parc. št. 675/5 k.o. Viševnica...« In tako naprej v strogo uradnem slogu. Lesena montažna hišica velikosti 3,5 x 5 m je res zgrajena brez lokacijskega dovoljenja, pred tremi leti, toda...

»Brata so živega vrgli v ogenj!«

»Mislim sem, da za tak montažni objekt ni potrebno dovoljenje, posebno še, ker je parcela na odmaknjenem kraju in se s ceste ne vidi. Zakaj sem jo zgradil prav tu? Mislim, da je bil tam, kjer sem s svojo družino preživel v Krnici nad Gorjami. Moja mati je vsekakor pred vojno in med vojno hodila peš delat v Radovno na kmetijo, ki je lastnik te parcele. Od njih sem jo kupil. Tudi moj brat je bil tam za pastirja. Med vojno je vsa družina aktivno sodelovala v NOB prav v tem kraju. Moj oče je v vsej okolici gradil partizanske bunkerje, eden od bratov je bil obveščevalec, sam je bil v partizanih v Prešernovi brigadi od 1. maja 1944 in sem precej časa tudi deloval v tej okolici. Takrat, ko so Nemci požgali Radovno, so mojemu bratu pastirja živega sežgali skupaj z nekdanjim poslopjem lastnika parcele, kjer imam zdaj tisto hišico. Živega so ga vrgli v ogenj! Pokopani so v skupnem grobu v Radovni z ostalimi žrtvami vred. Prav zaradi vsega tega, vidis, zaradi teh spominov, ki celotno družino vežejo na to kraje, sem zgradil tam hišico. Vedno smo hodili tja, obujali spomine. Marsikaj nas veže na to kraje. Družina se je po vojni preselila v Gorje, jaz pa v Naklo, kjer sedaj živim s svojo družino, sicer pa sem šofer avtobusa, ki študije 9 dijakov pedagoške gimnazije, ena učenca na vzgojiteljski šoli in dva študenta na pedagoški akademiji, na oddelku za matematiko in fiziko.

Na ramps, ki ga je komisija za študije v juniju objavila v časniku Delo, se je prijavilo precejšnje število prostovoljcev, predvsem iz občine. Prednost so seveda imeli domačini in sicer s področja Gabrovke, Dola in Smartna, kjer še nekaj let primanjkuje učiteljev za razredni pouk. Tako bo v jeseni poleg dosedanjih študentov prejela študije 9 dijakov pedagoške gimnazije, ena učenca na vzgojiteljski šoli in dva študenta na pedagoški akademiji, na oddelku za matematiko in fiziko.

Pri izbiri kandidatov za študije je komisija upoštevala splošen učni uspeh ter materialno stanje družine, tako da študentje dobijo predvsem tisti, ki jo zares potrebujejo in ki jim taka denarna pomoč omogoči redno in uspešno šolanje.

M. DJUKIC

ga niso podrl. Potem še, da ima nekdo z Jesenic že vsa dovoljenja za zidano hišo, samo dobrih sto metrov stran od njegove. In rekel mi je še, da se bo boril, da ne bo kar tako odnehal, da bo vzel tudi advokata, če bo treba. »Zemljo sem kupil, sam sem delal, moji žulji in moji denarji so tam, tudi moji spomini.«

»Prosimo za razumevanje...«

Zavod za urbanizem Bled je na prošnjo Cirila Globočnika, naj mu izdelajo lokacijsko dokumentacijo za njegovo hišico v Radovni, dne 24. 12. 1969 takole odgovoril: »S potrjenim urbanističnim programom za občino Radovnja se v dolini Radovne prepoveduje kakršnakoli gradnja objektov, dokler ni za to področje izdelan urbanistični načrt, oz. zazidalni načrt.

2. Dolina Radovne je problematična za gradnjo objektov vse dotle, dokler ne bo rešen vsaj rezervat za tranzitni promet Bled — Mojsirna, Bled — Triglavski žičnici in v zvezi s tem bo podana tudi rešitev za eventualni režim gradenj na tem področju.

3. Zavod za urbanizem Bled želi izdelati potrebno urbanistično dokumentacijo za to področje, vendar to odvisi od naročila občinske skupščine. Zato Vas prosimo, da naše obvestilo s razumevanjem vzamete na znanje.

Prosimo vas torej za razumevanje!

Mar res za vse enako?

Franc Šubic in ostali prizadej razumejo marsikaj, vraga pa ne. Šubic se boji, da mu bodo razstili še parcelo. »Verjetno ima kdo od bolj vplivnih, od tistih, ki jim marašča ni treba razumeti, skomine po tistem svetu pravi. »Lepe pa je tam, to je pa res.« Potem je povedal, da je bil sekretar radovnjakega komiteja ZK proti temu, da se tak provizorij podre, da pa — tako je rekel — župan vztraja pri tem. Potem mi je povedal, da ima nekdo, menda je neki inšpektor z občine, blizu apnenice v Radovni lesen provizorij, ki pa

Tehtnica se je nagnila

Povsem jasno mi je — in Šubic in drugim tudi — da bo proti zakonom in odlokom in inspekcijam potegnil krajši konec. Toda, mar je vsa resnica zapisana v tistih suhoparnih aktih? Odloča tisti, kdor ima moč, da odloča. Ljubljanski in beograjski sociologi skupaj so to že nekaj razlikovali prav za področje, vendar in prišli do zanimivih, vendar ne presenetljivih ali morda novih rezultatov.

Vemo, kam se je nagnila tehtnica. Se je že. Vikendi, ali kakorkoli, se rečejo tisti provizoriji — umetni način oplojanja. Zato imajo krave na voljo bika Lepotca. Kot vse krave, pa je ta položaj biku zmešal glavo. Postal je izbrčen. Prezretni prezretni Kmetje morajo tudi po nekajkrat s kravo k temu domišljavcu, ta pa — ni.

Ker to že dolgo traja, so na bika poskušali upiti v lepih in s grdim. Rezultata pa ni bilo. Zda se je nekdo spomnil na dišave. Baje je bik dojemlivo edino na parfum in to na francoskega La pa je drag. Kmetje so zda v dilemi: ali jim do končno uspejo prepričati veterinarski zavod, da z bikom nekaj ni v redu, ali pa bodo morali zahtevati višje cene za mleko. Zaradi parfuma. J. SEVER

ANDREJ TRILER

Srečanje

„Šuštar“ s krilom

Je Jeseničanka Mihaela Kapus edina v Sloveniji, ki še vodi lastno čevljarstvo delavnico? - Učitelj in pomočnik

Mihaela Kapus je verjetno edina ženska v Sloveniji, ki je izučena za čevljarja in ima lastno obrt. Ko smo jo obiskali v njeni delavnici na Jesenicah, je povedala, da ji je 34 let in da dela kot čevljar že 19 let. Učila se je v mestni čevljarji pri Maksu Kodriču, ki je že pokojen. On je sedaj njen »honorarni pomočnik«. Poleg njega pa ji pomaga še Jože Piščanec, ki je tudi že v pokloju.

Na vprašanje, kdaj je začela čevljarstvo kariero na svoje, je dejala, da leta 1964. »Imate posebne težave pri delu, je bilo naslednje vprašanje?« »Se vse dobi?« »Vsega materiala je dovolj, le usnje se preveč draži! Obrtniki pa smo sedaj dobili zelo neprimerljivo vođenje knjig. No, ne da to ne bi znali, le

velika izguba časa je to!« »Pa davek?« »Moram reči, da zmeraj Približno 3.000 dinarjev plačam na leto!«

»Ste radi v tem poklicu. Boste delali še naprej?« »Vsekakor! Tega sem se izučila in to je sedaj moj kruh. Sicer pa me ta poklic tudi veseli!«

Praznik v Gradu

V nedeljo so prebivalci krajevnne skupnosti Grad pod Kravcem praznovali svoj praznik - Proslava na Davovcu

Minulo nedeljo so prebivalci krajevnne skupnosti Grad pod Kravcem praznovali svoj tradicionalen krajevni praznik. Letošnje praznovanje so združili s praznovanjem 30-letnice vstaje naših narodov, zato je bilo še lepše in bolj množično pripravljeno.

Osrednja slovesnost je bila na Davovcu, pri spomeniku padlih borcev, oziroma na mestu, kjer so Nemci s pomočjo domačih izdajalcev pred 29 leti napadli kolono borcev II. grupe odredov, ki so se preko Gorenjske prebijali na Stajersko. Zbrani množici domačinov in okoličanov, preživelih borcem, aktivnim, pripadnikom enot teritorialne obrambe, ki so pred tem izvedle partizanske pohode in streljanje, je spregovoril predsednik KO ZB NOV

Cerklje Janez Por. Orisal je takratne dogodke, ki so se odvijali na Davovcu, in med drugim poudaril, da je na tem mestu padlo kar 31 partizanov, članov tega odreda, ker jih je sovražnik pričakal v zasedi, zamaskiran pa so bili kot partizani. Za njegovim govorom so recitatorji in pevci moškega pevskega zbora Davorin Jenko iz Cerklje izvedli še kulturni program. Popoldne se je praznovanje nadaljevalo na Stefanji gori, kjer je zbranim spregovoril

tudi predsednik krajevnne skupnosti Grad Andrej Zargaj. Opisal je tudi pomen vsakega praznovanja in uspehe, ki jih krajevna skupnost, kljub težavam, toda v najtežjem sodelovanju s prebivalci vsako leto dosega. Med drugim je omenil tudi pravkar končana dela pri asfaltiranju ceste skozi vas Dvorje in pričel del na cesti Ambrož — Krška planina pod Kravcem. Po njegovem govoru je bil še kulturni in zabavni program. R. O.

Nezaposlenih ni

Podatki o številu »nezaposlenih« na Gorenjskem kažejo, da teh pravzaprav ni - Nekateri nočejo delati povsod

V letošnjem prvem polletju je število zaposlenih na področju gorenjske komunale skupnosti za zaposlovanje Kranj (ki obsega občine Kranj, Škofja Loka, Trzin, Radovljica in Jesenice) neprestano naraščala. Pri tem so bila udeležena prav vsa gospodarska področja. Ob koncu junija je bilo v delovnem razmerju 63.114 oseb, povprečno v prvem polletju pa 62.108. Sprememba je najbolj opazna, če to število primerjamo z enakim obdobjem preteklega leta. Indeks porasta za vse dejavnosti in zasebne delodajalce skupaj je 103,2. Največ pozitivne spremembe je bilo opaziti v trgovini z gostinstvom in turizmu (indeks 107,7), prometu (106,9), v stanovanjski in komunalni dejavnosti (105,6) in obrti (104,9).

Razmeroma malo se je povečalo število zaposlenih v gospodarstvu, kjer je indeks le 100, Fosamec obsega so v teh spremembah udeleženi z naslednjimi indeksi: Jesenice 101, Kranj 101,9, Radovljica 105,6, Škofja Loka 108,6, Trzin 97,9.

Podobno kot skupno število zaposlenih, je naraščalo

tudi število žensk v delovnem razmerju, je s to razliko, da je njihovo porast v obravnavanem obdobju letos glede na isti čas preteklega leta še večji. Konec junija je bilo na tem področju v delovnem razmerju 29.453 ali 46,7 odstotka vseh zaposlenih. Povprečni indeks v primerjavi z letom 1970 je 104,2.

Isti pojav opazamo tudi pri stanju in gibanju številu učencev v gospodarstvu. Tu di fluktuacija je močno porasla, saj imajo ob velikem povpraševanju in majhnih možnostih pokrivanja delavci široko odprta vrata za izbi-

ranje dela tako, da se pojav stopnjuje že prav do gospodarske škode. To se opaža predvsem v slabo plačani tekstilni industriji.

Odhajanja naših delavcev v tujino se je močno zmanjšalo. V prvem polletju letos je odšlo na delo v tujino samo 161 delavcev, kar je v primerjavi z lanskim letom za 18,3 odstotka manj.

Problem nezaposlenosti se torej sploh ne pojavlja več v takem obsegu, kot se je pred nekaj leti, ampak obstaja predvsem v strukturi evidenciranih iskalev. Konec junija je bilo v evidenci 42 oseb od tega 306 žensk, v primerjavi z letom 1970 za 20,6 odstotka manj. Skoraj 60 odstotkov od navedenega števila je zdravstveno, osebnostno ali kako drugače prizadetih.

TRBOVLJE

Sindikati obveščajo

Občinski sindikalni svet Trbovlje je bil bilten št. 31. seznanil vse osnovne sindikalne organizacije na področju Trbovlje s predlogom akcijskega programa občinskega sindikalnega sveta. Hkrati so bila objavljena tudi napotila za uresničevanje nalog zveze sindikatov Slovenije v delovnih organizacijah.

T. L.

M. KOVAC

Nepredvidni deklici

KRANJ, 19. avg. — Danes ob 15.30 sta se na Ljubljanski cesti v Kranju v prometni nesreči ranili deklici. Treba Tomažič in Mojca Povec iz Kranja. Prečkali sta cesto, ne da bi se prej prepričali, če je prosta. Zbil ju je avtomobilist Janez Arko iz Ljubljane. Arko je pred tem močno zaviral. V. G.

To per za modno

V Celju bodo začeli izdelovati zimsko športno konfekcijo po zamislih znane ameriške modne hiše Mc. Gregori

Napak bi bilo brez meje peti slavo izdelkom, oblikovanim na osnovi tujih kreacij, ki jih je začela celjska tovarna perla, To per, uvajati na jugoslovansko tržišče. Svoje ime si je namreč to podjetje, ki šteje danes nekaj nad 1000 zaposlenih, pridobilo iz izredno kakovitih izdelkov lastnih kreacij. Pri tem so, kajpak, vztrajali več kot 25 let. Na sezonskih modnih revijah je tovarna marsikdaj pokazala tudi do 150 lastnih modelov. Če je torej tako s sposobnostmi in kakovostjo, se ni čuditi, če se jim posreči tudi pri tujih imenih, ki v svetovni modi nekaj pomenijo, vzbuditi zanimanje za kooperacijske posle. Zakaj pa ne!

Nina Ricci, Pierre Cardin, Hautana so imena, ki so že vsi na mnoge izdelke celjske tovarne. Tisto — mnogo — pa je še vse premalom, da bi bil jugoslovanski trg v celoti pokrit. Ker gre za vrhunsko modo in kakovost, je krog kupec omejen, s tem pa tudi obseg tržišča. In vendar bi celjski »To per« s svojimi obrati zmogel velik korak ne samo pri izvozu po Evropi, marveč tudi pri dohodnem vztrajanju na kakovosti izdelave tujih modnih kreacij.

Novi modeli že razprodani

Za modele zimске športne konfekcije, po kakršni hodi jo naši ljudje v razne specializirane trgovine v zamejstvu, so na modni reviji predstavili trgovine iz Slovenije in Hrvaške pokazali izredno zanimanje. Podjetje je moralo celo prekiniti prodajo. Naročili so zbrali za 6.000.000 dinarjev in toliko bodo lahko v predvidenem roku tudi izdelali in dostavili kupecem.

Z zimsko športno konfekcijo bo določen čas zaposlenih 100 delavci, zato bodo temu ustrezno znižali proizvod-

njo srajc. Nekoč so v »To per« dnevno izdelali poleg drugega perila tudi po 14.000 moških srajc.

Razen srajc in kravate po kreacijah pariškega kralja mode Pierra Cardina, se »To per« pripravila tudi na proizvodnjo omejenih serij teške moške in ženske konfekcije istega stila. Oredni zadržek, da slednji modeli ne bodo na tržišču za blizu leto, je samsko-zimsko sezono, so proizvozniki zmogli, Podjetje je računalo, da bo v Celju našlo kooperanta, u sposobljenega za tovrstno proizvodnjo, vendar do sedaj v podjetju »Eleganta Celje, kjer so začeli z razgovori, ni so prodali.

Predstavnik pariške mode niše in »To per« so se glede tega tudi že mudili v tovarni konfekcije KORS v Rogaski Slatini. Sicer pa so vrata med Toprom in Elegantom še priprta in najbrž ni izključeno, da v Celju ne bodo spregledali tega trenutka.

F. KRIVEC

Pogoj: izvirnost in praktičnost

Veliko povpraševanje po zimski športni konfekciji v razvitejših potrošniških sredstvih pri nas na eni, ter slabša izbira in prepočasen korak z modo na drugi strani, so spodbudili vodstvo tovarne »To per«, da se je odločilo vključiti v svoj proizvodni program tudi zimsko športno konfekcijo vrhunske kakovosti. Kakšnih 45 modelov športne konfekcije za ži-

velika izguba časa je to!«

»Pa davek?« »Moram reči, da zmeraj Približno 3.000 dinarjev plačam na leto!«

»Ste radi v tem poklicu. Boste delali še naprej?«

»Vsekakor! Tega sem se izučila in to je sedaj moj kruh. Sicer pa me ta poklic tudi veseli!«

»Kaj priporočate občanom, da bi čevlje dalj časa nosili?« »Da bi večkrat videli globlji in z rokami naj jih obuvajole!«

»Pa današnji industrijski čevlji?« »Dragi so in malo več usnja bi bilo lahko v njih!«

»Kdo pa pri vas vleče dreto?«

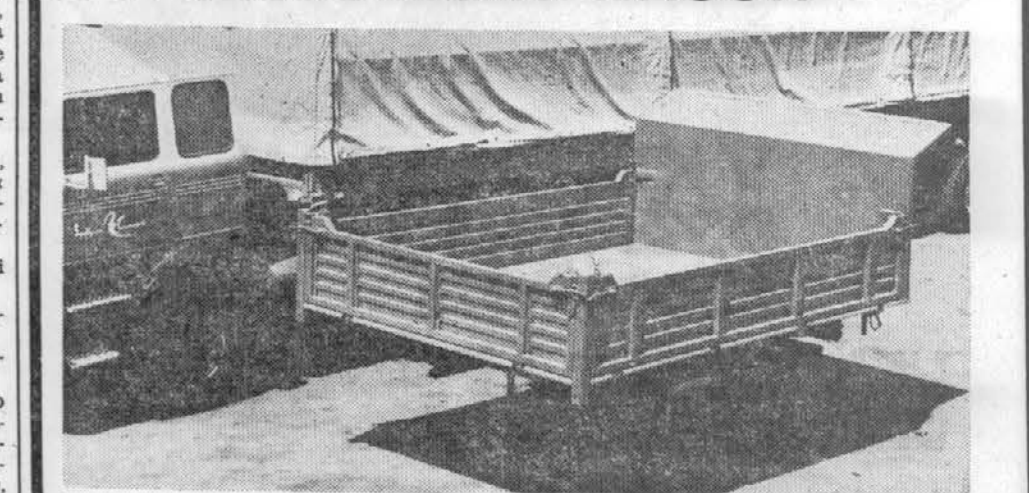
»Vsi od kraja, če smo zelo zaspali, se je posmehljala, nato pa še dodala: »Tisto z rokami pa tudi delamo vsi. Tisti, ki jo potrebuje! Veste, dreto vleči ni prijetno! A brez nje se ne da šivati!«

Nato je segel vmes njen učitelj, sedaj pomočnik Kodrič.

»Veste, mi smo zadnji! Ko bomo prenehali, bo s »šuštarji« konec,« je smeje pripomnil in zamahnil z roko! »Bežite no, bežite!« Je zamahnil še Mihaela. »To mi silite vil Jaz pa pravim, da bodo čevljarji, dokler bodo čevlji.«

Vsi smo se zasmehljali in s tem smo bili s pogovorom pri kraju. Ko smo se jim zavalili za povedano, je Mihaela še dodala: »Sem prav radovedna, če bodo to objavili?« Pa smo le, kajne! BRANKO BLENKUS

PREKUCNIŠKI KASON

DOBAVLJAMO

PREKUCNIŠKE KASONE

vseh velikosti ter zanje prodajamo nadomestne dele

stranice osnovo kasona nosilni okvir zapiralni mehanizem gumijasti blažilec

LJUBLJANA TRANSPORT PE DELAVNICE, Celovska 164

7164

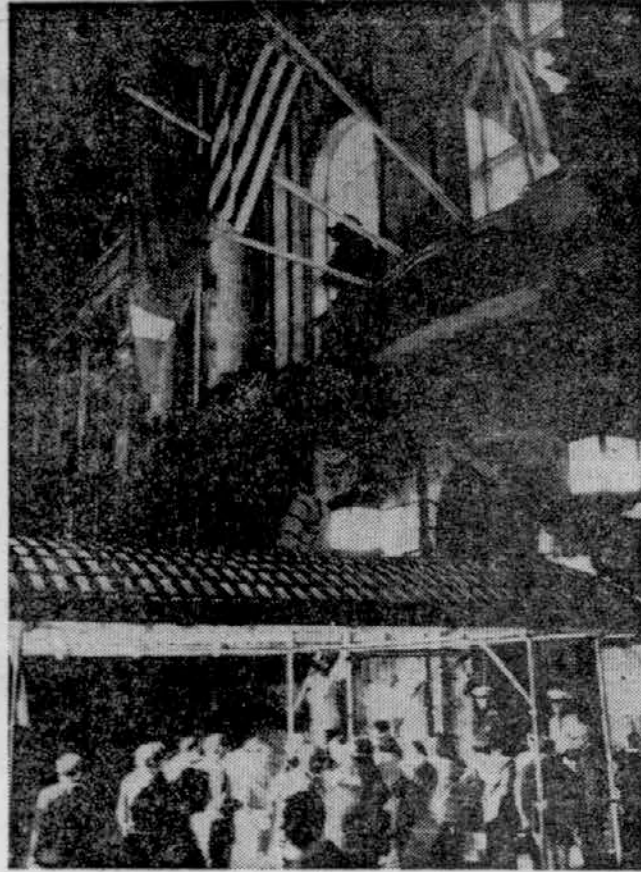

RAZSTAVA O DOSEŽKIH ROMUNIJE — Prvi sekretar romunskega veleposlanstva v Beogradu Costache Zavu je sinoči odprl v prostorih Društva za združene narode v Ljubljani informativno fotografsko razstavo o dosežkih Romunije. Razstava bo odprta do konca avgusta.

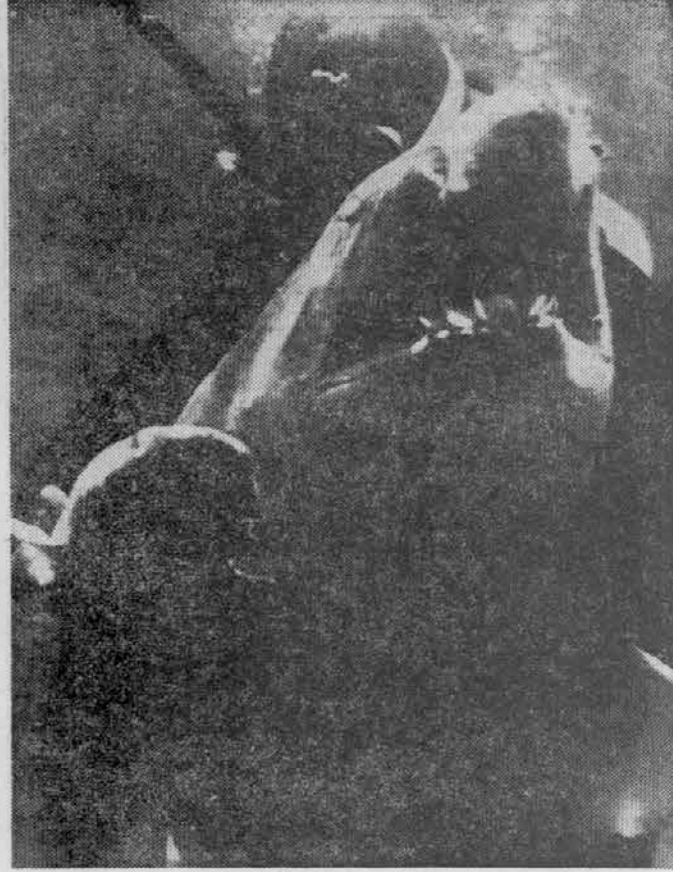
Foto: Slovenija

DEMONSTRACIJE V DAMASKU — Na sliki policija razganja skupino demonstrantov, ki so ob prihodu egiptovskega predsednika Sadata v sirjsko prestolnico vzklkali »Naser, Naser« in z negotovanjem sprejeli sedanega predsednika ZAR. Kot je znano, potekajo v Damasku pogovori o trojni arabski federaciji.

NOVINARJI ČAKAJO NA IZJAVE VELEPOSLANIKOV — Skupina poročevalcev je dolgo časa čakala pred zavezniško zgradbo v zahodnem Berlinu, da bi od veleposlanikov štirih velesil izvedeli kaj več o rezultatih zadnjih maratonskih četvernih pogovorov.

NA HRBTU MORSKE ZVERINE — Avstralski potapljač John Strano si je v bazenu brisbanškega akvarija takole privoščil ježenje na hrbtu samice morskega psa. Poleg samice in potapljača je tudi mladič, ki je šele pred kratkim zagledal luč morja. Telefoto: UPI

„V prometu s tujino ni treba sprememb!“

ZIS o nedavnih ukrepih ameriške vlade - Sprejeto stališče Narodne banke - Ustanovljenih pet medrepubliških komitejev za razvojno politiko, za monetarni sistem, za zunanjetrgovinski in devizni sistem, za tržišče in za finance

BEOGRAD, 19. avg. (Tanjug). Sekretariat ZIS za informacije je sporočil, da je ZIS na današnji seji, ki jo je vodil Džemal Bijedić, razpravljal o aktualnem monetarnem položaju v svetu in sklenil, da bodo ustanovili medrepubliške komiteje in delovna telesa ZIS. Seje so se udeležili tudi predstavniki republiških in pokrajinskih izvršnih svetov zvezne gospodarske zbornice in sveta ZIS.

ZIS je razpravljal o poročilu Narodne banke Jugoslavije v zvezi z nedavnimi ukrepi ameriške vlade. Svet je sprejel stališče Narodne banke, da za zdaj niso potrebne spremembe v našem plačilnem prometu s tujino in da lahko v tej zvezi terjatve in plačila z vsemi vrstami deviz, tudi z ameriški dolarji, potekajo tako kot doslej. Svet je ukazal Narodni banki in drugim pristojnim zveznim organom, naj nenehno spremljajo razvoj in mednarodnem monetarnem tržišču. Zlasti naj upoštevajo interese našega izvoza, dolgovi v tujini in tečaja dinarja glede na tuje valute. Če

je treba, naj predlagajo in sprejemajo ustrezne ukrepe.

Pet medrepubliških komitejev

Na podlagi ustavnih a-mandmajev in v sporazumu z izvršnimi sveti republik in avtonomnih pokrajin je ZIS sprejel sklep o ustanovitvi in delu medrepubliških komitejev. Po tem sklepu so ustanovili pet medrepubliških komitejev: za razvojno politiko, za vprašanja monetarnega sistema, za zunanjetrgovinski in devizni sistem, za tržišče in finančna vprašanja.

V medrepubliških komitejih bodo predhodno usklajali stališča republik in avtonomnih pokrajin o politiki federacije, oziroma o predlogih zakonov in drugih aktov, predvidenih v 33. ustavnem lopotniku, pa tudi o drugih vprašanjih, če tako predvideva zakon. Vsek medrepubliški komiteji bo sestavljen iz predsednika, ki ga bo določil ZIS izmed svojih članov, in osmih članov — po eden iz vsake republike oziroma avtonomnih pokrajin, ki jih bo določil republikanski izvršni svet. Člani komitejev bodo zavezani stališča v imenu republike, oz. pokrajine, ki jih je delegirala.

Menijo, da bodo medrepubliški komiteji začeli delati v začetku septembra. ZIS bo namreč na prihodnji seji določil predsednike komitejev, dotlej pa bodo tudi repub-

Izpad mladih fašistov

Skupina neofašistov pre-nazala dvojezični napis v miljski občini

TRST, 19. avgusta — Skupina neofašistov mladih je v noči med torkom in sredo premazala dvojezični napis »Pri Koroščih v miljski občini. Na čestni so sraven napisali »WMSIE (zveza neofašistična stranka), napisali ciljastki križ ter runo, ki je nekako uraden simbol neofašistične mladinske organizacije. Pred slovenskimi vasi je v teh dneh miljska občina pričela postavljati dvojezične napise, kot so že postavljeni pred slovenskimi vasi v ostalih občinah tržaškega področja. To je po vsej verjetnosti povzročilo reakcijo neofašistične mladinske organizacije. Miljski občinski odbor je takoj ostro obsodil zločinsko dejanje, izjavil, da izraža svojo solidarnost prebivalcem prizadetega kraja in potrjuje svojo obveznost za uresničevanje nedeljivih pravic slovenske narodnostne skupnosti.

BOGO SAMS

liški in pokrajinski izvršni sveti izbrali svoje člane za medrepubliške komiteje.

Stalne komisije in komiteji ZIS

ZIS je sprejel poseben sklep, po katerem so kot njegova delovna telesa predvidene stalne komisije in komiteji. Ustanovili so naslednje stalne komisije: za zunanje zadeve in varnost države — predsednik Džemal Bijedić; za družbeno politično in organizacijska vprašanja — dr. Anton Vratuša; za gospodarsko politiko — dr. Jakob Sirotković; za gospodarske odnose s tujino — Dušan Gligorić; za proračunska vprašanja Momčilo Čemović; za kadrovska in administrativna vprašanja — Blagoje Popov; za mobilizacijske priprave zveznih organov — Geza Pivković.

Ustanovili so tudi štiri komiteje: za zunanja — migracijska gibanja, za borbevska vprašanja, za turizem in za znanost in tehnologijo.

O nekaterih živilih — 2. septembra

ZIS je razpravljal tudi o nekaterih vprašanjih v zvezi z gospodarskim položajem živiliške in tobačne industrije. Člani sveta in predstavnikov republik in pokrajinskih izvršnih svetov so se strinjali, glede tega, da večji stroški poslovanja podjetij v industriji sladkorja, jedilnega olja, tobačne in mlinske industrije terjajo, da hitro ukrepajo, da bi tem podjetjem omogočili normalno gospodarsko delovanje. Pristojni zvezni organi so dobili nalogo, da skupaj z republikami in pokrajinami na osnovi stališč, ki sledijo iz današnje razprave, pripravijo predloge, o katerih bodo odločali na prihodnji seji ZIS, sklicani na 2. september.

Pripravi poročilo o varnosti na železnica

Nadalje je ZIS upošteval pogostne nesreče na železnica, zadovolžil zvezne gospodarske sekretariate, da skupaj s pristojnimi republiški organi in skupnostjo jugoslovanskih železnic pripravijo poročilo o varnosti železnic, da varnost prometna na železnica pretežno sodi v pristojnost republik in železniško transportnih podjetij želi s tako pobudo spodbuditi skupno razpravo o teh vprašanjih in njihovem reševanju.

Na koncu je ZIS obravnaval še več vprašanj v zvezi

Colombo bo sprejel Slovence

TRST, 19. avg. — Podtanjnik predsedstva vlade Antoniozzi je sporočil slovenskemu poslancu Škerku, da bo predsednik vlade Colombo septembra sprejel delegacijo slovenske narodnostne skupnosti.

V odgovoru podtanjnika predsedstva vlade je rečeno, da je predsednik vlade pristal na zahtevani razgovor, ki ga ocenjuje za pomembnega in ki mora biti konstruktiven.

B. SAMS

Največji diamant na svetu

COLOMBO, 19. avgusta (AP) — Biliz neke planirane v severozahodnem delu Cejlona so našli drag kamen, velik kot kokosov oreh. Kamen tehta skoraj osem kilogramov. Ko so ga izkopali iz

razprave, kdaj bo kitajski premier Ču En Laj obiskal Romunijo. Je Costache Zavu odgovoril, da je predsednik Ceausescu med svojim nedavnim obiskom v LR Kitajski povabil kitajskega premierja, naj obišče Romunijo, kar je leta z zadovoljstvom sprejel. Vendar datuma obiska doslej še niso določili.

Ponarejeni dolarji na Bledu

Med tujo valuto so našli 19 ponarejenih bankovcev po 20 dolarjev

BLEJ, 19. avg. — Kot smo nocoj zvedeli, so danes v banki na Bledu našli med tujo valuto devetnajst ponarejenih bankovcev po dvesto dolarjev. Ponarejene dolarje so že večer v banko prinesli uslužbenec menjalnice Kompas na Bledu. Kranjska uprava javne varnosti nam je o ponarejenih bankovcih posredovala še tole: vsi ti bankovci imajo različno širino robov. Ton zadnje strani bankovca je prebledel. Na sprednji strani se okrog slike vidijo različne črte. Papir je prebledel. Na tudi prebledel. Izvedenci so našli še nekaj drugih znakov, ki očitno kažejo, da gre za ponarejene bankovce. Denar je v bleškem Kompasu večer zamenjal neznani mož.

Ujv Kranj meni ob tem primeru, da bi morale vse menjalnice zapisati ime in priimek menjalca, ne pa da mu denar izročijo kar »na lepe oko. Goljufa bi vsakega kot tako našli mnogo prej. Včerajšnjemu so na sledi.

Morgan v Cavtatu

DUBROVNIK, 19. avg. (Tanjug) — V luksuznem hotelu »Albatros« v Cavtatu se že nekaj dni mudi na oddihu sekretar britanskega laborističnega stranke John Morgan z ženo. Danes je obiskal Dubrovnik in si ogledal znamenite kulturnozgodovinske spomenike, jutri pa je namenjen v občinsko skupščino Dubrovnik, kjer se bo s funkcionarji in predstojniki občinske konference SEDL pogovarjal o finančiranju in delu raznih občinskih služb in o dejavnosti te naše najbolj množične organizacije.

Pogovori Heath-Faulkner

LONDON, 19. avg. (UPI) — Britanski premier Edward Heath se je sestel s severnoirskim premierom Brianom Faulknerjem. O pogovorih še niso izdali sporočila, vendar se je iz vladnih krogov zvedelo, da sta oba premiera zavrnila možnost kakršnih koli sprememb v ustavnem položaju in statusu Severne Irsk.

Zadnje vesti

Sedanja Romunija v sliki

Sinoči so odprli v Ljubljani fotografsko razstavo o dosežkih Romunije

LJUBLJANA, 19. avgusta — Pod pokroviteljstvom Društva za združene narode SR Slovenije je prvi sekretar romunskega veleposlanstva v Beogradu Costache Zavu nocoj odprl v prostorih društva informativno fotografsko razstavo o dosežkih naše prijateljske sosedice Romunije v boju za napredek in civilizacijo. Razstava bo odprta do konca avgusta.

»aše posebej sem zadovoljen,« je dejal Costache Zavu ob otvoritvi, »slovenski,« da sem odprl to razstavo pred našim nacionalnim praznikom, ki ga praznujemo 23. avgusta. Pred 27 leti je romunski narod z orožjem v roki pod vodstvom komunistov začel upor, aruši je fašistično vladno in se pridružil protifašistični koaliciji ter se boril na strani zaveznikov vse do zmage nad nacistično Nemčijo.

V pogovoru po otvoritvi razstave je romunski diplomat še posebej poudaril, da so odnosi med Jugoslavijo in Romunijo zelo dobri, in izrazil, kakšni naj bi bili tudi odnosi med vsemi socialističnimi državami. Dodal je, da se sodelovanje med obema državama vedno bolj razvija in poglavlja in še posebej omenil, da je v prvih sedmih mesecih letošnjega leta obiskalo Romunijo nad milijon 300.000 Jugoslovancev.

Na vprašanje, kdaj bo kitajski premier Ču En Laj obiskal Romunijo, je Costache Zavu odgovoril, da je predsednik Ceausescu med svojim nedavnim obiskom v LR Kitajski povabil kitajskega premierja, naj obišče Romunijo, kar je leta z zadovoljstvom sprejel. Vendar datuma obiska doslej še niso določili.

Dajan o novih ukrepih

TEL AVIV, 19. avg. (UPI) — Izraelski obrambni minister Moše Dajan je izjavil, da bo Izrael v primeru, če Arabci ne bodo pripravljeni skleniti mir, sprejel nenestranske in nujne ukrepe, da bi v celoti vzpostavili svobodno trgovino nad okupiranimi arabskimi ozemljem.

Izraelski minister je to izjavil na nekem zborovanju višjih oficirjev glavnega poveljstva izraelske armade, ki je bil danes v Tel Avivu.

Podpora Sihanuku

BEOGRAD, 19. avg. (Tanjug) — Z zborovanjem solidarnosti z osvobodilno borbo naroda Kambodže se je nocoj v Beogradu slovesno končal II. kongres združene khmerske mladine v Evropi. Te manifestacije so se udeležili tudi predstavniki zveze komunistične mladine Romunije, kjer je bil prvi del tega kongresa.

Sodelovanje med sovjetsko in makedonsko RTV

MOSKVA, 19. avgusta (Tanjug) — Na povabilo sovjetskega radija je prišla v Moskvo delegacija radio Skopje. V državnem komiteju za radio — televizijo ZSSR so imeli danes pogovore o sodelovanju med sovjetsko in makedonsko RTV. Dogovorili so se o nadaljnjem sodelovanju, izmenjavi materiala in sodelovanju v nekaterih drugih vprašanjih.

Skupno stališče EGS

V Bruslju finančni ministri držav EGS razpravljajo o monetarni krizi

BRUSELJ, 19. avg. (AFP) — Ministri za finance šestih držav Skupnega evropskega trga (EGS) so imeli danes popoldne v Bruslju prvi sešestanek posvečen monetarni krizi v svetu.

Komisija EGS je sprejela danes dopolnjen načrt skupnega stališča do mednarodne monetarne krize, ki sloni na selastičnosti do zunanje svetla in večji koheziji znotraj šestice.

Stališče komisije je, da je treba vzpostaviti določeno selastičnost v odnosih tečajev šestice v celoti z zunanjim svetom. To selastičnost je možno doseči z umirjenimi razširitev meje fluktuacije monete nazven, pri čemer bi prej določili realistično pariteto ali pa z dvojnimi valutnimi tečaji, s čimer bi upravljal skupnost šestice. Lahko pa bi to dosegli tudi s kombinacijo obeh metod.

Ministri za finance šestih držav so danes popoldne nadaljevali z delom.

Predsednik komisije Franco Mario Malfrati je izjavil, da je komisija v celoti podprla pobudo francoskega predsednika Pompidouja, ki je predložil, da bi upo ustreznih pripravah organizirali nov sešestanek šestih držav in vlad šestice, ki je na poti, da se bo razširil.

Po mnenju svetovnih komentatorjev bo Japonska verjetno najbolj občutila ameriške ekonomske ukrepe. Zato se ta država zelo zanima za stališča zahodnoevropskih vlád, kar kaže skipe tudi japonske vlade, da bo poslala v zahodno Evropo Jusukeja Kašivagija, svetnika v ministru za finance, Kašivagi je danes v Parizu izjavil novinarjem, da njegova vlada nima namena revalvirati jena, niti uvedi »drescije tečaj za svojo valuto.

Delegacija jedrskih strokovnjakov ZDA v Moskvi

MOSKVA, 19. avg. (UPI) — Predsednik ameriške komisije za jedrsko energijo dr. Glenn Seaborg je izjavil danes, da sta ZDA in Sovjetska zveza na enak način v razvoju programa za izkoriščanje jedrske energije v miro-ljubne namene.

Ameriški znanstvenik je to izjavil v Moskvi, kjer je na uradnem obisku kot vodja desetčlanske delegacije ameriških jedrskih strokovnjakov. Delegacija je obiskala jedrske postaje, reaktorje in inštitute v Sovjetski zvezi in tako vrnila obisk sovjetskimi kolegom, ki so obiskali ZDA.

Telegrami

ZAMBLJSKI GOST — BEOGRAD. Predsednik izvršnega biroja predsedstva ZKJ Nijaz Dizdarević je sprejel posebnega po-močnika zambijskega predsednika Kaunda Marka Cona. Govorila sta o družbenogospodarskem in političnem razvoju in o delu političnih organizacij v obeh državah, pa tudi o nekaterih mednarodnih vprašanjih.

BUNKER SE JE VRNIL — SAIGON. Ameriški veleposlanik v Južnem Vietnamu Bunker se je po večdnevnem obisku v ZDA vrnil v Saigon. Najbrž prinaša sporočila predsednika Nixona za saigonskega predsednika Nguyen Van Thieu in njegovega nasprotnika na skorajšnjih predsedniških volitvah, upokojenega generala Duong Van Minha.

SCHIEEL NA IRSEKEM — BONN. Zahodnonemški zunanji minister Walter Scheel se bo od 13. do 15. septembra mudil v Dublinu. Povabila ga je irska vlada. Govorili bodo najbrž o članstvu Irsk v EGS.

PRI ČU EN LAJU — HONG KONG. Kitajski premier Ču En Laj je v Pekingu sprejel Nobelovega nagrajenca dr. Janga Cenninga, ameriškega državljanca, rojenega na Kitajskem. Dr. Jang je leta 1957 dobil Nobelovo nagrado za fiziko in je sedaj direktor inštituta za teoretsko fiziko na univerzi v New Yorku.

ZA BANGLA DES — HONG KONG. Pakistanski visoki komisar v Hong Kongu Maunudin Ahmad je pretrgal stike s pakistansko vlado in je podprl gibanje za neodvisnost Vzhodnega Pakistana Bangla Des. Izjavil je, da ima stike s predstavniki Bangla Des v Londonu, New Yorku in Indiji, in da bo za zdaj ostal v Hong Kongu in delal za vlado Bangla Des.

LABURISTI PRED KONSERVATIVCI — LONDON. Anketa Gallupovega inštituta je pokazala, da bi v primeru splošnih volitev dobila opozicijska laburistična stranka za 6,5 odstotka več glasov kot konservativna stranka. Dvainsitideset odstotkov volivcev bi se odločilo za konservativno stranko, za laburistično pa za 48,5 odstotka.

IZKLJUČITEV — LUSAKA. Zambijski predsednik Kaunda je objavil odločitev, da bodo štiri znane politike izključili iz vlade: dajajo stranke nacionalne neodvisnosti (UNIP). Tako so sklenili na zasedanju centralnega komiteja, ker je četverica baje kovala načrte, kako bi ustanovili novo opozicijsko skupino — združeno napredno stranko.

POGOJ UMİK

— PARIZ. Vodja hanotske delegacije na pariških pogovorih Xuan Thuy je izjavil, da se bodo morale ZDA soočiti še s hujšimi gospodarskimi in monetarnimi težavami, če bodo odlašale s popolnim umikom svojih čet iz Vietnam. Tako je izjavil novinarjem pred 126 sejo, ki se je vodja delegacije južnovietnamske revolucionarne vlade Nguyen Thi Binhova ni udeležila.

POMOČ MALITI — BONN. Zamanje ministrstvo v Bonnu je objavilo, da bo ZRN poslala Maliti kot pomoč 4 helikopterje, 3 patrolne čolne za odkrivanje tihotapcev, 12 tovornjakov, in telekomunikacijske naprave. Baje je ZRN o tej pomoči že obvestila svoje partnerje v NATO.

EKSPLOZIJA — TEHERAN. Na policijski postaji v Teheranu je eksplodirala bomba. Poškodovani so bili štirje policisti. Najbrž so bombo podtaknili teroristi, ki delujejo na območju Kaspijskega morja.

RIBJA MOKA ZA KITAJSKO — LIMA. V Limi računajo, da bo LR iKtajska do konca letošnjega leta od Perija odkupila skoraj četrtino zaloga ribje moke, ki zdaj znaša že 765.000 ton. Prvih 9300 ton je Peru pred kratkim že odpisala na Kitajsko.

SINGH O SPORAZUMU — NEW DELHI. — Indijski zunanji minister Svaran Singh je dejal, da besedilo sporazuma s SZ ne govori samo o »izrečenem spoštovanju indijske politike nevtrnosti, temveč nedvoumno potrjuje, da Sovjetska zveza sprejema nevtrnost kot filozofijo, za kateri naj bi se ravnale tudi druge države v svoji zunanji politiki.

WASHINGTON NI PRESENEČEN — WASHINGTON. Ameriško zunanje ministrstvo je sporočilo, da ga ni presenetila novica, da se bodo do konca leta iz Vietnam umaknile avstralske in novozelandske enote. Povedal je, da je to v skladu z načrtom o umiku ameriških enot in s programom svetnamizacij.

Pa še to:

EKSPEDITIVNI ČEBELARJI — Čebelarja organizacija v Sloveniji bo v septembru odobrila besedilo nove slovenske čebelarje himne. Potem bodo dali besedilo uglasbiti. Himno bodo prepevali ob 50-letnici slovenskega čebelarstva društva in 200-letnici smrti velikega čebelarja Antona Janše.

Skoda, da ekspeditivni čebelarjem niso zaupali skrb za novo državno himno. Že davno bi jo imeli.

SONCE

vide 5,0

zaide 19,8

LUNA

vide 16,45

zaide 16,45

Prognostična karta za 20. avgust 1971 ob 0,7. uri

Vreme in temperatura 19. avgusta 1971			
kraj	vreme ob 7 uri	stopinj ob 7 uri	vreme ob 13 uri
Ljubljana	megla	12	jasno
Planica	jasno	9	jasno
Brnik	jasno	10	jasno
Kranj	jasno	12	jasno
Maribor	jasno	13	jasno
Si Gradec	jasno	9	jasno
Celje	jasno	10	jasno
Novo mesto	jasno	12	jasno
Koper	jasno	22	jasno
Reka	jasno	23	jasno
Ptuj	jasno	21	jasno
Izola	jasno	24	jasno
Dubrovnik	jasno	24	jasno
Zagreb	jasno	14	jasno
Beograd	jasno	18	jasno
Sarajevo	jasno	12	jasno
Triglav	jasno	23	—
Skopje	—	—	—
Celovec	jasno	12	—
Gradec	jasno	11	—
Dunaj	jasno	17	—
Benetke	—	—	—
Milano	jasno	19	—
Genova	jasno	25	—
München	—	—	—
Zürich	poloblačno	18	—
Rim	poloblačno	22	—
Pariz	poloblačno	16	—
Berlin	poloblačno	16	—
Stockholm	poloblačno	16	—
Moskva	jasno	15	poloblačno

Napoved:

SLOVENIJA

Sončno bo. Najnižje nočne temperature bodo okoli 9, v Primorju do 20, najvišje dnevne temperature bodo v notranjosti od 26—29, v Primorju do 32.

IZGLEDI ZA SOBOTO

Se lepo in toplo vreme bo.

JUGOSLAVIJA

Drugod po državi bo sončno in toplo.

VREMENSKA SLIKA

Nad Vzhodno Evropo in Sredozemljem se e ustaklo območje visokega zračnega pritiska. Nad Alpe dotekajo od jugozahoda ponovno toplejša zračna masa.

Temperatura morja:

Koper, Split in Rab 25, Sibenik, Hvar in Portorč 24, Palagru 23, temperatura vode v bazenu Radenci 23, temperatura Blejskega jezera 24.

SOBOTNA PRILOGA

Ivan Lapajne

KONEC ADMINISTRATIVNEGA POSEGANJA

Aktualne teme

Evgen Bergant

VERA NIKOLIC

Portret tedna

Tih Doberšek

KOBRA KAZE ZOBE

Sudanski Jug

Dušan Dolinar

PORTRET BREZ KONCA

Dolarska kriza

Dr. Niko Kuret

SRCE IZ LECTA

Poklici, ki izumirajo

Dragan Bartolović

SPOROČILA NEKE BROŠURE Z VISOKO NAKLADO

Verski obred ali političanski oder

Svetozar Vukmanović

Tempo

TISKARNE NISO PRIPELJALI

Odlomki iz drugega dela avtorjevih Spominov

Dr. Boris Kuhar

LJUDJE OB REKI UBANGUI

S potovanja v Centralnoafriško republiko

ZA KONEC TEDNA

Mala anketa

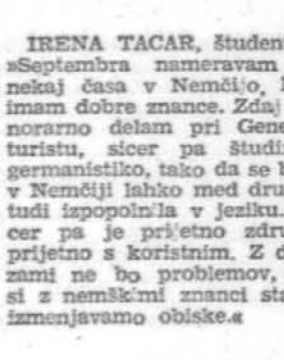
Morje in hribi

Ljudje najraje letujejo na morju — Nekateri pa gredo radi v planine

Dopust, čas, ko človek pozabi na vsakdanje skrbi, čas, ko uradnik prepusti svoje akte prahu, ko študent zapre knjigo, ko delavec sleče svoj kombinizon, ko gospodinja prepusti kuhinjsko natakarkarju, da ji postrže čas, ko mliličnik obliče civilno obleko in preneha biti uradna oseba. In gre na morje, v planine, obiskat znanca v tujino... Ali pa ostane doma, morje in planine pa prepusti tistim, ki so na lestvici socialne diferenciacije za kakšen klin višje. Sicer pa so z dopusti težave; ANDREJ ANŽIČ, delavec ljubljanske UJV, nam je povedal, da bo šel letos na dopust prvič po treh letih. Lani in predlani se je poleti potil na vojaških vajah, še leto dni poprej pa je služil vojaški rok. Obrnili smo se na še nekaj slučajno izbranih »dopustnikov«.

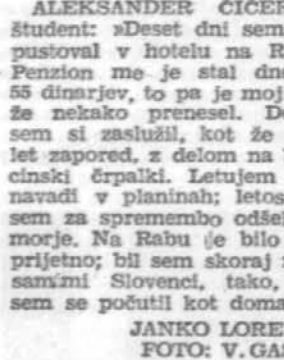
IVAN BLAŽIČ, poštar: »Kje sem preživel dopust? Doma, v Sežani. Kaj sem počel? Pri domačih opravilih sem pomagal, pripravil drva za ženo, pomagal sosedom kositi. Misli sem na morje, pa ni šlo, ker smo doma urejali sobo za goste. No, saj je res, nisem samo delal; nekajkrat sem šel na krajše izlete v Logarsko dolino in Savinjske Alpe. Dopust sem torej preživel kot običajno.«

IRENA TACAR, študentka: »Septembra nameravam za nekaj časa v Nemčijo, kjer imam dobre znanke. Zdej honorarno delam pri Generalu, sicer pa študiram germanistiko, tako da se bom v Nemčiji lahko med drugim tudi izpopolnila v jeziku. Sicer pa je prijetno združiti prijetno s koristnim. Z devizami ne bo problemov, saj si z nemškimi znanji stalno izmenjavamo obiske.«

ADOLF ROGELJ, uslužbenec Petrola: »Dopustovati bom začel v prvi polovici septembra; kam bom šel, pa še ne vem. Dopust bo hkrati moje poročno potovanje; v kratkem bom namreč skočil v zakonski jarem. Do zdaj sem izkoristil dopust ponavadi tako, da sem pomagal materi na kmetiji. Tokrat, vsaj upam, pa že zaslužim kaj boljšega.«

ALEKSANDER CICERO, študent: »Deset dni sem dopustoval v hotelu na Rabu. Penzion me je stal dnevno 55 dinarjev, to pa je moj šep, če ne računam prenoči. Denar sem si zaslužil, kot že šest let zapored, z delom na benzijski črpalki. Letujem ponavadi v planinah; letos pa sem za spremembo odšel na morje. Na Rabu je bilo res prijetno; bil sem skoraj med samimi Slovenci, tako, da sem se počutil kot doma.«

JANKO LORENČI
FOTO: V. GASAR

Ljubljana na današnji dan

Pred petdesetimi leti

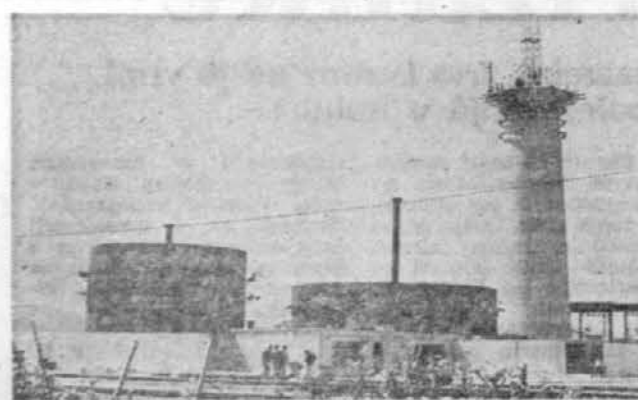
NA ADRESO LJUBLJANSKEGA MAGISTRATA

Gospod magistratni ravnatelj naj si že vendar enkrat malo ogleda elegantno naselbino barak na Vodnikovem trgu ob Vodnikovem spomeniku, kjer se prodajajo različni cvetli najslabše kvalitete, čunje, železnina itd. Kako neki spada ta naselbina na živilski trg? Če mestni magistrat, tako skrbi za zunanje lice Ljubljane, potem bo kuzala Ljubljana še dolgo tako žalostno lice kot sedaj. (Jutro)

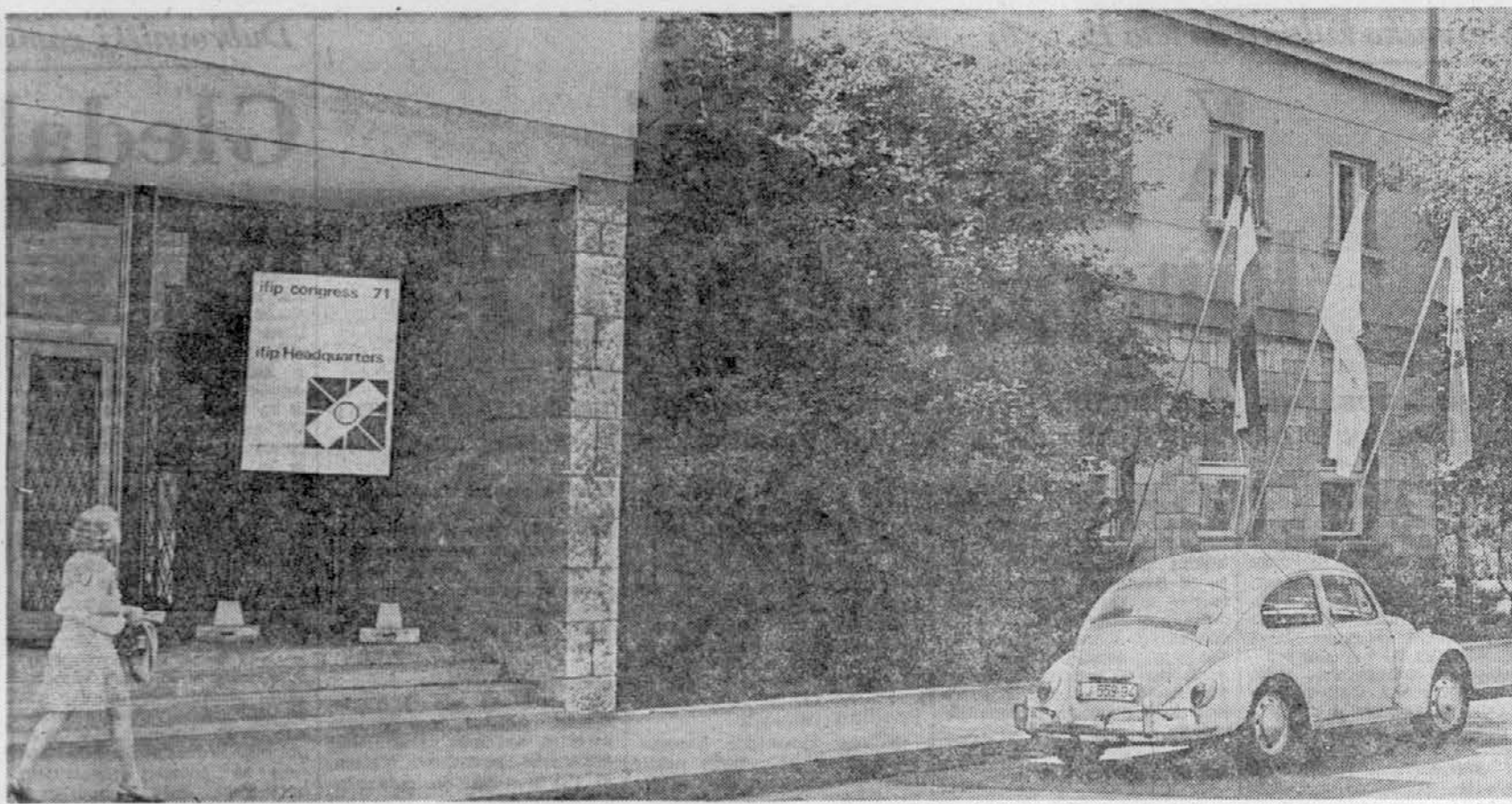
Pred petindvajsetimi leti

BERAČENJE JE ODPRAVLJENO

Okržno mesto Ljubljana, oddelek za socialno skrbstvo je svojim starim onemoglim po presoji gmotnih razmer posameznika zvišal redne mesečne podpore na tako višino, da zadostuje za skromno preživljanje. Zaradi tega ubogim ne bo več potrebno po ulicah in stanovanjih prositi miloščine. Prebivalstvo se naproša, da odslej naprej ne daje prav nikomur več miloščine, temveč vsak primer beračenja in nadlegovanja javi Narodni milici. (Slovenski poročevalec)

LJUBLJANČANOV POZIMI NE BO ZEBLO — Ob vodovodni cesti blizu kamniške železnice proge gradi »Gradsko toplarno II, katere investitor je Toplarna Ljubljana, enota komunale energije. Glavni izvajalec in dobavitelj strojnih del je zagrebška tovarna parnih kotlov. Ko bo toplotna zgrajena, bo ogrevala naselja šiška in Bežigrad vključno s soseskama B S-7 in 6 ter del občine Center (do Nebošične iz smeri Celovške ceste). Po projektu naj bi toplotna uporabljala plin, ker pa Ljubljana zdaj plinovoda še nima, bodo kurili s kurilnim oljem. Ženiška »Vatrostalna« je gradila 100 metrov visok dimnik. Okoliške stanovanke morajo že kar tako potolažiti, da nova toplotna ne bo povzročala takega hrupa kot ga njena starejša »sestara« v Mostah, čeprav bo, ko bo zgrajena, močnejša od nje. Foto: M. Svabič

V PRICAHOVANJU VELIKEGA KONGRESA

Četrto stoletje Utensilije

Edina slovenska tovarna tekstilnih potrebščin slavi te dni jubilejno letnico — Težave tristošestdesetletnega kolektiva — Pomanjkanje reprodukcijskega materiala — Vezani so na uvoz

Utensilia — edini slovenski in prvi jugoslovanski izdelovalec tekstilnih potrebščin — slavi te dni četrto stoletje obstoja. Proizvodni program, ki si ga je podjetje postavilo ob začetku delovanja, je bil zelo širok in izbran izključno za preskrbo naše tekstilne industrije. S tem svojim izredno obsebnim programom pa tovarna zavzema v svetovnem merilu edinstven položaj, kar pa je danes glavni razlog, da se v kvalitetnem smislu ne more primerjati z drugimi svetovnimi proizvajalci.

Resničen napredek tovarne, ki je pred časom dobila še obrat za oplemenitenje lesa,

s trga

je razviden predvsem iz sledečega podatka: v prvem letu poslovanja je podjetje ustvarilo 13.300 dolarjev realizacije, lani pa 1.700.000 dolarjev, kar predstavlja 4800 dolarjev na zaposlenega.

Utensilia je začela leta 1963 izvajati rekonstrukcijski program. Tako so lesni oddelek že pred leti preselili v nove prostore ob Cesti na Brdo,

čež leto ali dve pa bodo dokončno zapustili zdaj že nefunkcionalne prostore na Dolenski cesti.

Tristošestdesetletni kolektiv se danes srečuje z izrednimi težavami, ki jih pogojuje pomanjkanje reprodukcijskega materiala (manjša proizvodnja naših železarn), in so tako vezani na uvoz. Vse to bistveno zmanj-

šuje možnost prodaje na zunanjih tržiščih, istočasno pa nastaja problem kadrov, saj je že doslej zaradi nizkih osebnih dohodkov zapustilo podjetje precej strokovnjakov in drugih delavcev.

V nadaljnjem poslovanju stoji tovarna pred povečano specializacijo in izboljšanjem kvalitete. Z uveditvijo proizvodnih zmogljivosti se bodo lahko približali svetovnim cenam in postali tako konkurenčni tudi na svetovnem trgu, pravijo predstavniki Utensilije.

Ze danes pa ima Utensilia v svetu precejšen ugled, kar

potrjujejo uspešna sodelovanja na mednarodnih tekstilnih razstavah ITMA v Hannoveru, Baslu in Parizu kot tudi izvoz, ki v celotni realizaciji zavzema dvajset odstotkov proizvodnje v števini zahodne in vzhodne države.

J. DOMITROVIC

Mimogrede

Biku diši francosko

Kmetje Podvolovljaka, idilične doline pri Lučah v Gornje Savinjski dolini imajo nevsakdanji problem. Če smo natančni, se je s tem problemom srečalo njihovih 90 krav.

Cepprav so Podvolovljanci med prvimi uvedli sodobno kmetovanje, so njihove krave še vedno delne starišne gube. V Podvolovljaku namreč baje zaradi stroškov še ni pro driti sodobnejši — umetniškim oplojevanju. Zato imajo krave na voljo bika Lepotca. Kot vse kaže, pa je ta položaj biku zmešal glavo. Postal je izbiren prevzetnež prevzetni Kmetje morajo tudi po nekajkrat s kravo k temu domi slabeu, ta pa — ni

Ker to že dolgo traja, so na bika poskušali vplivati z lepim in z grdim. Rezultata pa ni bilo. Zdej se je nekdo spomnil na dišave. Baje je bik dojem ljivo edno na parum in to na francoskega! Ta pa je drag. Kmetje so zdaj v dilemi: ali jim bo komu uspelo prepričati naravi narski zavod, da z bikom nekaj ni v redu, ali pa bodo morali zahtevati višje cene za mleko. Zaradi parfuma. J. SEVER

Izkušnim poznavalcem zimske športne konfekcije je to ime dobro znano, saj tudi v Švici, kjer je sedež evropske centralne tele ameriškega proizvajalca, velikokrat dajo na izvirnost, praktičnost in modo pri tovrstnih oblačilih.

Novi modeli že razprodani

Za modele zimske športne konfekcije, po kakršni hodi naši ljudje v razne specializirane trgovine v zamejstvo, so na modni reviji predstavljali trgovine iz Slovenije in Hrvaške pokazali izredno zanimanje. Podjetje je moralo celo prekiniti predprodajo. Naročil so zbrali za 6.000.000 dinarjev in toliko bodo lahko v predvidenem roku tudi izdelali in dostavili kupcem.

Z zimske športne konfekcije bo določen čas zaposlenih 100 delavci, zato bodo temu ustrezno znižali proizvodnjo srajc. Nekdo so v »Topr« dnevno izdelali poleg drugega perila tudi po 14.000 moških srajc.

Razen srajc in kravato po kreacijah pariškega kralja mode Piera Cardina, se »Topre« pripravljajo tudi na proizvodnjo omejenih serij težke moške in ženske konfekcije istega stila. Osrednji zadržek, da slednji modeli ne bodo na tržišču za bliznjo jesensko-zimsko sezono, so proizvodne zmogljivosti. Podjetje je računalo, da bo v Celju našo kooperanta, u-sposobljenega za tovrstno proizvodnjo, vendar do sedaj v podjetju »Elegant« Celje, kjer so začeli z razgovori, ni so prodrli.

Predstavniki pariške mode ne hse in »Topra« so se glede tega, tudi že mudili v tovarni konfekcije KORS v Rogški Slatini. Sicer pa so vrata med Toprom in Elegantom še priprta in najbrž ni izključeno, da v Celju ne bodo spregledali tega trenutka. F. KRIVEC

Kiparska dleta že pojo

V Seči pri Portorožu se je začel mednarodni simpozij Forma viva

V istrski apnenec so se te dni začela diata peterice parjev, udeležencev letošnjega 8. mednarodnega simpozija Forma viva v Seči pri Portorožu. Akio Sakai, Hissu Suzuki, Geoffrey Smedley, Josef Janković in Ante Jakić bodo galerijo na prostem obogatili za pet novih umetnin.

Japonska kiparja sta že začela z delom in kanita iz velikih kamnitih blokov izklesati lik ženske. Suzuki bo ustvaril doslej največjo plastično portoroško Formo vive, saj je organizatorja zaprosil za osem kamnitih kock, od katerih bodo štiri merile v premeru dva metra. Tudi Geoffrey Smedley iz Velike Britanije je že zasadil svoje dieto, prav tako slovaški kipar Josef Janković. Naš Ante Jakić iz Zagreba bo v Portorož prišel šele 25. avgusta.

Portoroška Forma viva o hrana značaj mednarodne likovne manifestacije, ki nudi umetnikom možnost za izjavo izkušenj in iskanja skupnega jezika. Prireditelvi bodo uradno sklenili 15. oktobra. B. JEZ

Ljubljanski podatek

KREDITI ZA OBRATNA SREDSTVA

V prvih treh mesecih letos so si ljubljanska podjetja sposodila 3.652.270 dinarjev za obratna sredstva. Od tega je šlo za kratkoročne kredite 2.372.844 dinarjev, za investicijske kredite 781.509 in za devizne kredite 497.917 dinarjev. Največ kreditov je bilo naslovljenih na podjetja v občini Center — 2.333.701 dinarjev, najmanj pa na podjetja na Viču — Rudniku — 128.127 dinarjev.

Vrtec iz kart

Stavba vrtca »Ane Zihlerl« je povsem zanič — Niti za eno lopato betona ni

LJUBLJANA, 19. avg. Vse je bilo nared, da bi letošnje poletje pošteno predelali vrtec »Ane Zihlerl«, vendar so zadevo preložili. Strokovnjaki zavoda za raziskavo materiala so namreč ugotovili, da je stavba povsem zanič. Ob malo močnejšem potresu bi se menda sesula kot hiša iz kart, kajti v njej ni niti za lopato betona. Celotno nosilno stebri so iz opeke.

Zato so strokovnjaki in investitorji spremenili prvotne načrte, po katerih naj bi stavbo samo znotraj preuredili. Na zunanji je namreč v redu; ljudje se bodo verjetno celo čudili, zakaj jo bodo rušili. Zgrajena je takoj po vojni in na hitro pa zato nesolidna.

Septembra se bo sestala posebna komisija, ki se bo pomenila o bodoči stavbi. Ker gre za zemljišče v središču mesta, bi bilo škoda, da bi stavba ostala tako nizka kot je, zato bodo poiskali še druge investitorje za gornjo nadstropja. Menijo, da bodo načrti kmalu pripravljeni in da bodo vrtec začeli rušiti jeseni.

Za zdaj vrtec dela kot običajno. Njegova dejavnost ne bo okrnjena niti med rušenjem. A. PODBEVSEK

Bori se za življenje

LJUBLJANA, 19. avg. — Na ležiščem kopalnišču se je danes hudo ponesrečil 19-letni Vincenzo Framaron s Sicilije. Je na kirurškem oddelku ljubljanske bolnišnice. Njegovo stanje je kritično. V. G.

Ljubljanska kronika

PREBIVALSTVO

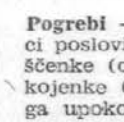

Rojstva — V sredo so mamice v obeh področnih povile 3 deklice in 6 dečkov. Oba najtežja novorojenčka sta prijokala na svet v mestni porodnišnici — punčka je tehtala 3750 gramov, fantek pa 4 kilograme.

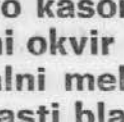
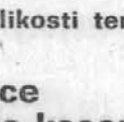
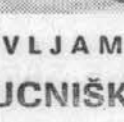
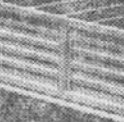
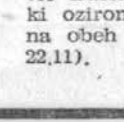
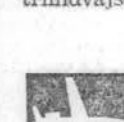
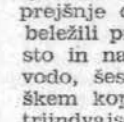
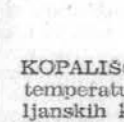
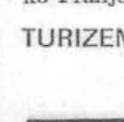
Poroke — Danes bosta v poročni dvorani na magistratu tudi pred uradno osebo dahnula odlični »da« dva para, večeraj ni bilo nobene poroke, v sredo pa je stopilo na novo življenjsko pot devet parov.

Reševalci — V sredo so se dežurni reševalci odpeljali na 180 voženj; v 15 primerih so na nevarni oddelek pripeljali ponesrečence. Najdlje so šli v Maribor in Celje.

Pogrebi — Na Zalah se bodo popolnoma svojci poslovili od Alojzije Jancić, 37-letne nameščenice (ob 13.30); Ivane Zajec, 92-letne upokojenke (ob 14.30); Jožeta Burnika, 66-letnega upokojenca (ob 15.15) in Srečka Kneza, 49-letnega uslužbenca (ob 16. ur). Na viškem pokopališču pa bodo ob 17. uri pospe-mil k zadnjemu počitku 83-letno upokojenko Franjo Mahovič.

HOTELI — Do konca avgusta bodo maksimalno zasedena vsa ležišča v ljubljanskih hotelih. Večkrat so nam za današnji noč povedali, da so tu in tam sicer še imeli kakšno prazno posteljo, a da številni skoraj ni omenba vredno. Kakor vse dni v zadnjih nekaj mesecih, bodo tudi to noč inozemski gostje v velikih večini. Največ bo Italijanov, razen velikega števila zasebnih obiskov bo v četrtek Ljubljani prespala tudi skupina glasbenikov iz tržaškega Teatra Verdi.

KOPALIŠČA — Navzlic nekoliko toplejšim temperaturam se je število kopalcev v ljubljanskih kopalniščih večeraj sukalo nižje kakor prejšnje dni. Nekaj več kot tisoč so jih za beležili pri Šternu, na Iliriji približno sedemsto in na Kolesarji okrog petsto. Najtoplejši vodo, šestindvajset stopinj, so imeli v ježskem kopalnišču in na Belinki, najhladnejšo, trindvajset stopinj, pa na Iliriji.

LETALIŠČE — Večeraj popoldne je bilo dovolj prostora v Jatovem letalu proti Beogradu (vzlet ob 17.00). Popolnoma je bilo zasedeno letalo proti Zürichu (12.45). V Inex-Adrimem letalu proti Splitu je bilo prav tako še dovolj prostora. Za letala, ki vzlétijo v soboto zgodaj jutraj, so nam v poslovalnicah povedali, da je do zadnjega sredeza razprodano letalo proti Puli (5.15), dovolj prostora pa je v letalu proti Beogradu (6.30).

SPALNIKI — V četrtek popoldne so bila prasta ležišča v spalnicah, ki danes zvečer ali popoldne odpeljejo proti Beogradu (odhod ob 22.00), Splitu (18.05), Pločnem (18.35) in na mednarodnih progah proti Frankfurtu (00.42) ter Baslu (23.43), zasedeni pa so bili spalniki oziroma ležalniki proti Parizu (15.05) in na obeh vlakih proti Stuttgartu (21.45 in 22.11).

PREKUCNIŠKI KASON

DOBAVLJAMO
PREKUCNIŠKE KASONE
vseh velikosti ter zanje prodajamo nadomestne dele

stranice
osnovo kasona
nosilni okvir
zapiralni mehanizem
gumijasti blažilec

LJUBLJANA TRANSPORT PE DELAVNICE, Celovska 164

7164

Zanimivosti pod ključem

Kakšen bo letošnji turistični promet na mariborskem območju, bodo povedale statistike. Praksa kaže, da prevladuje izletništvo s prehodnimi gosti. Že nekaj let pa je tudi brez statistik jasno, da mariborsko območje poleti ne pokaže turizma vsega, kar premore. Res je sicer, da je največ vrednega in zanimivega v pokrajinskem muzeju in tudi galeriji. Pa seveda tistega, kar premore in razkazuje, narašča sama s viniki in grč, dravskim jezerom in Pohorjem. Okoliški kraji ki so turistično zanimivi, so glede razkazovanja svojih posebnosti dokaj pasivni. Velika in častna izjema je Orehova vas s svojimi tekmovalni motociklistov, delno pa tudi Ruše s svojimi vsakoletnim tednom ruskih poletnih iger.

Smiselnega letnega programa v občini ni, premalo pa je turistom tudi znano, da je v središču mesta vrsta pomembnih znamenj in kulturnospomeniških spomenikov. Med take, ki jih tako prospekti kot kizipoti premalo opredeljujejo, sodi pohorski pragozd s slapom Šumka, Črno jezero pri Osankarici, bojišče pohorskega bataljona, Lourenška jezera na Planiki, turški zid pod Smolnikom, falka graščina. Da bi dopolnili vlogo mestnih kulturnih ustanov, so v Rušah letos odprli svoj likovni salon. V drugih krajih kaj vrednejšega in zanimivega na danjejo na oglede, če se o tem ne ponudi samo. Pohorje bi že zdavnaj moralo urediti svoj godarski in lovski muzej, ki bi bil dovolj, vendar v Lourenšev, ker je lovcev z vseh stranic, kjer o njem že nekaj let razmišljajo, delj od od razmišljanja niso prišli. Premalo s smerokazi označene so tudi etnografske in naravne posebnosti posameznih območij.

Sedanje pomanjkljivosti kažejo, da bo treba v okviru skupnega programa več stititi za uveljavljanje naravnih in kulturnospomeniških vrednot, poskrbeti za to, da pridejo zanimivosti in vrednote, ki so pogosto pod ključem, na svetlo in na oglede. K temu pa bo sodil tudi kontinuiran program privredite, ki bo moral bolj graditi na tem, kaj področje Maribora premore iz tradicije.

TAM: kviz ob jubileju

Predsedstvo zveze mladine mariborske tovarne avtomobilov in motorjev je sklenilo, da bo pripravilo v počastitev 25-letnice podjetja kviz: »Kolikovo veš o svojem podjetju?« Kviz bo imel poleg tekmovalnega tudi zabavni del. Tekmovalci bodo odgovarjali na vprašanja o zgodovini podjetja. Tekmovalne ekipe bodo sestavljali tekmovalci iz osmih mladinskih aktivov, kolikor jih je v TAM.

Za pripravo in organizacijo kviza je že imenovan poseben pripravljalni odbor, ki ima tri delovne skupine.

Kviz, s katerim želi mladina TAM počastiti pomemben jubilej podjetja, bo v prvi polovici oktobra — pred osrednjo proslavo, ki bo 16. oktobra.

Ali poznate svoj muzej?

IZ ZBIRKE POKRAJINSKEGA MUZEJA — V sredini je relief južnonemškega kiparja Leonharda Kerna, ki je ustvarjal okoli leta 1600. Relief je nekoč krasil glavni oltar cerkve v Gornjem Gradu. Ob strani mu delata družbo sv. Peter in Pavel iz 17. stoletja. Muzej ju je dobil iz cerkve v Cadramu.

Foto: B. Cerin

Golo filmsko platno

Program mariborskega kino gledališča bo treba skrbiti, če že ne povsem opustiti - Potrebna sta občinstvo in denar, obojega pa za gledališče ni

Ko so leta 1969 pri mariborskem Kino podjetju ustanovili kino gledališče so si ustanovitelji zadali precej ambiciozen program. Kino gledališče naj bi namreč v svoj repertoar uvrščalo le izbrane filme, ki naj bi ustrezali učno-vzgojnim potrebam šol, nadalje pa naj bi v njem prirejali filmska srečanja z režiserji in igralci ter predvajali kinotečne filme. Dosedanje izkušnje so pokazale, da bo ta program treba precej skrbiti, če ne celo povsem opustiti; za njegovo realizacijo sta namreč potrebna občinstvo in denar, obojega pa za kino gledališče preprosto ni od nikoder.

Film, ki bi prišli v poštev za učno-vzgojne namene (s področja likovne in glasbene umetnosti, arhitekture, zgodovine idr.), zahtevajo stro-

Grmenje dela temo

Vaščani Ljubiša, Laznice, Bistrice, Ruš in še nekaterih drugih zaselkov se večkrat pritožujejo, češ, da jim ob vsaki nevihti ali malo močnejšem grmenju odzvevajo električni tok. Zanimali smo se pri Elektro Maribor, kjer so dali naslednje pojasnilo: Ob vsaki nevihti naprava na Otoku avtomatsko izklopi tok, ki ga pozneje spet vklopi dežurni električar. Če bi imeli to napravo popolnoma avtomatizirano, bi ga po treh minutah spet sama vklopila. Ni pa problem samo ta postaja. Vod, ki je napeljan in oskrbuje te kraje, je že star, tako, da pride večkrat do okvar. Dežurni električar gre seveda takoj na mesto okvare, toda večkrat se zgodi, da se vod pokvari na več mestih hkrati, zato so občani tudi po uro do dve brez toka. Pomoči ni, če bi bil denar, bi zgradili več transformatorskih postaj.

J. J.

Berlinski župan v Mariboru

MARIBOR, 19. avgusta — Župan Reinickendorfa iz zahodnega Berlina Herbert Grigors si je danes ogledal nekatere mestne znamenitosti. V Mariboru je bil od srede na zasebnem obisku. Občina Maribor ima s to berlinsko občino prijateljske stike. Župana Reinickendorfa je ob prihodu v Maribor sprejel predsednik mariborske občinske skupščine Mirko Zlender. Gost iz Berlina je obiskal tudi Pohorje, Mursko Soboto, Radence in nekatere druge kraje.

Naš pogovor

Duh propagande

Karel Filipič je že sedem let vodja propagandnega oddelka mariborske Metalne - Tisto o »žilici« ni bila zmota

Ze sedem let je Karel Filipič šef propagandnega oddelka mariborske Metalne. Poprej je bil tri leta prevajalec iz angleščine in nemščine. Ob nedavnem obisku v Metalni je stekel pogovor o njegovem delu in življenju.

● Zakaj ste se odločili za to delovno mesto?
Kolegi v službi so menili (glede na organizacijske sposobnosti in »žilico« — kot so dejali), da bi ustrezal za to takrat pristojevo mesto.

● Kakšno je delo v propagandni službi?
Lahko rečem, da je zaradi širokega proizvodnega programa Metalne zelo zanimivo. Naša glavna naloga je, da spremljamo proizvodnjo in delo na posameznih objektih od začetka do konca. Pripravimo tudi vsak projekt — od zamisli do izvedbe v slovenski, srbohrvaščini in angleščini. To delo uspešno opravlja naš ekonomski propagandist Ladislav Klojčnik, ki ima že dolgoletne izkušnje na tem področju. Naša grafičarka pa skrbi za osnutek raznih projektov, letakov in drugega propagandnega gradiva.

● Kako je organiziran propagandni oddelki?
Imamo svojo foto službo za črno belo in barvno tehniko. V njej izdelujemo fotografije za strokovni, dnevni in tovarniški tisk, za prospekte in razne druge edicije. Ob obisku raznih delegacij in poslovnih gostov vrtno tudi filme o poslovanju Metalne.

● Ali je za propagando dovolj denarja?
Za naše delo ga imamo dovolj, premalo pa ga je za oglaševanje v strokovnih revijah in dnevnem tisku.

● Ali ste imeli možnost, se znaniti se z organizacijo propagandne službe v tuji?
Imamo soročinski odnos s mariborsko Hišomontažo.

● Slišim, da učite tudi angleščino?
V Metalni vodim tečaj angleščine za člane kolektiva. Učim jih osnovne zadeve in tehnično izrazoslovje. Če je treba, vodim tudi angleški jezikovni tečaj za sodelavce mariborske Hišomontaže.

● Včasih ste bili prevajalec. Ali se vam kaj toči po tistih časih?
Vsekakor. Prevajanje je izredno zanimivo delo, saj človek vsak dan naleti na nove probleme in si bogati znanje.

● Ali ste imeli možnost, se znaniti se z organizacijo propagandne službe v tuji?
Imamo soročinski odnos s mariborsko Hišomontažo.

● Slišim, da učite tudi angleščino?
V Metalni vodim tečaj angleščine za člane kolektiva. Učim jih osnovne zadeve in tehnično izrazoslovje. Če je treba, vodim tudi angleški jezikovni tečaj za sodelavce mariborske Hišomontaže.

● Včasih ste bili prevajalec. Ali se vam kaj toči po tistih časih?
Vsekakor. Prevajanje je izredno zanimivo delo, saj človek vsak dan naleti na nove probleme in si bogati znanje.

● Ali ste imeli možnost, se znaniti se z organizacijo propagandne službe v tuji?
Imamo soročinski odnos s mariborsko Hišomontažo.

● Slišim, da učite tudi angleščino?
V Metalni vodim tečaj angleščine za člane kolektiva. Učim jih osnovne zadeve in tehnično izrazoslovje. Če je treba, vodim tudi angleški jezikovni tečaj za sodelavce mariborske Hišomontaže.

KAREL FILIPIČ

● Bil sem že v raznih jugoslovanskih soročinskih podjetjih ter se tam seznanil z njihovo organizacijo propagandne službe. V tujini pa doslej še nisem imel priložnosti za ogled velikih sejmov in propagandnih oddelkov večjih podjetij.

● Včasih ste bili prevajalec. Ali se vam kaj toči po tistih časih?
Vsekakor. Prevajanje je izredno zanimivo delo, saj človek vsak dan naleti na nove probleme in si bogati znanje.

● Ali ste imeli možnost, se znaniti se z organizacijo propagandne službe v tuji?
Imamo soročinski odnos s mariborsko Hišomontažo.

● Slišim, da učite tudi angleščino?
V Metalni vodim tečaj angleščine za člane kolektiva. Učim jih osnovne zadeve in tehnično izrazoslovje. Če je treba, vodim tudi angleški jezikovni tečaj za sodelavce mariborske Hišomontaže.

● Včasih ste bili prevajalec. Ali se vam kaj toči po tistih časih?
Vsekakor. Prevajanje je izredno zanimivo delo, saj človek vsak dan naleti na nove probleme in si bogati znanje.

● Ali ste imeli možnost, se znaniti se z organizacijo propagandne službe v tuji?
Imamo soročinski odnos s mariborsko Hišomontažo.

● Slišim, da učite tudi angleščino?
V Metalni vodim tečaj angleščine za člane kolektiva. Učim jih osnovne zadeve in tehnično izrazoslovje. Če je treba, vodim tudi angleški jezikovni tečaj za sodelavce mariborske Hišomontaže.

Mimogrede

Biku diši francosko

Cepprav so Podvolovljenčani med prvimi uvedli sodobno kmetovanje, so njihove krave še vedno deležne »starega ljubeznivca«. V Podvolovljah namreč baje zaradi stroškov še ni prodri sodobnejši — umetni način oplojevanja. Zato imajo krave na voljo bika Lepotca. Kot vse kaže, pa je ta položaj bika zmešal glavno. Postal je izbranih prevzetnik Kmetje morajo tudi po nekajkrat s kravo k temu domisljavo, ta pa — ni.

Ker to še dolgo traja, so na bika poskušali vplivati z lepim in z grdim. Rezultata pa ni bilo. Zdaj se je nekdo spomnil na dišave. Baje je bik dojem lito edino na parum in to na francoskega! Ta pa je drag. Kmetje so zdaj v dilemi: ali jim bo končno uspelo prepričati veterinarski zavod, da z bikom nekaj ni v redu, ali pa bodo morali zahtevati višje cene za mleko. Zaradi parfuma.

J. SEVER

Tooper za modno

V Celju bodo začeli izdelovati zimsko športno konfekcijo po zamislih znane ameriške modne hiše Mc. Gregori

Napak bi bilo brez meje peti slavo izdelkom, oblikovanim na osnovi tujih kreacij, ki jih je začela celjska tovarna perila, Tooper, uvajati na jugoslovansko tržišče. Svoje ime si je namreč to podjetje, ki šteje danes nekaj nad 1000 zaposlenih, pridobilo z izredno kvaliteto izdelkov lastnih kreacij. Pri tem so, kajpak, vztrajali več kot 25 let. Na sezonskih modnih revijah je tovarna marsikdaj pokazala tudi do 150 lastnih modelov. Če je torej tako s sposobnostmi in kakovostjo, se ni čuditi, če se jim posreči tudi pri tujih imenih, ki v svetovni modi nekaj pomenijo, vzbuditi zanimanje za kooperacijske posle. Zakaj pa ne!

Nina Ricci, Pierre Cardin, Hautana so imena, ki so že vsita na mnoge izdelke celjske tovarne. Tisto — mnogo — pa je še vse premalo, da bi bil jugoslovanski trg v celoti pokrit. Ker gre za vrhunsko modo in kakovost, je krog kupcev omejen, s tem pa tudi obseg tržišča. In vendar bi celjski »Tooper« s svojimi obrati zmogel velik kos ne samo pri izvozu po Evropi, marveč tudi pri dohodnem vztrajanju na kakovosti izdelave tujih modnih kreacij.

Pogoj: izvirnost in praktičnost

Veliko povpraševanje po zimski športni konfekciji v razvitejših potrošniških središčih pri nas na eni, ter slabša izbira in prepočasen korak z modo na drugi strani, so spodbudili vodstvo tovarne »Tooper«, da se je odločilo vključiti v svoj proizvodni program tudi zimsko športno konfekcijo vrhunske kakovosti. Kakšnih 45 modelov športne konfekcije za zimsko 1971/72 bodo v teh dneh začeli izdelovati v celjskih obratih in sicer po kreacijah tvrdke Mc. Gregori.

Izkušeni poznavalci zimске športne konfekcije je to ime dobro znano, saj tudi v Švici, kjer je sedež evropske centrale tega ameriškega proizvajalca, veliko dajo na izvirnost, praktičnost in modo pri tovrstnih oblačilih.

Novi modeli

že razprodani

Za modele zimске športne konfekcije, po kakršni hodi naš ljudje v razne specializirane trgovine v zamejstvu, so na modni reviji predstavniki trgovine iz Slovenije in Hrvaške pokazali izredno zanimanje. Podjetje je moralo celo prekiniti prodajo. Naročili so zbrali za 6.000.000 dinarjev in toliko bodo lahko v predvidenem roku tudi izdelali in dostavili kupcem.

Z zimsko športno konfekcijo bo določen čas zaposlenih 100 delavk, zato bodo temu ustrezno znižali proizvodnjo srajc. Nekoč so v »To-

NARODNIKI DELA SO NEZGODNO ZAVAROVANI

PRI ZAVAROVALNICI SAVA

Mikrofonski jubilej

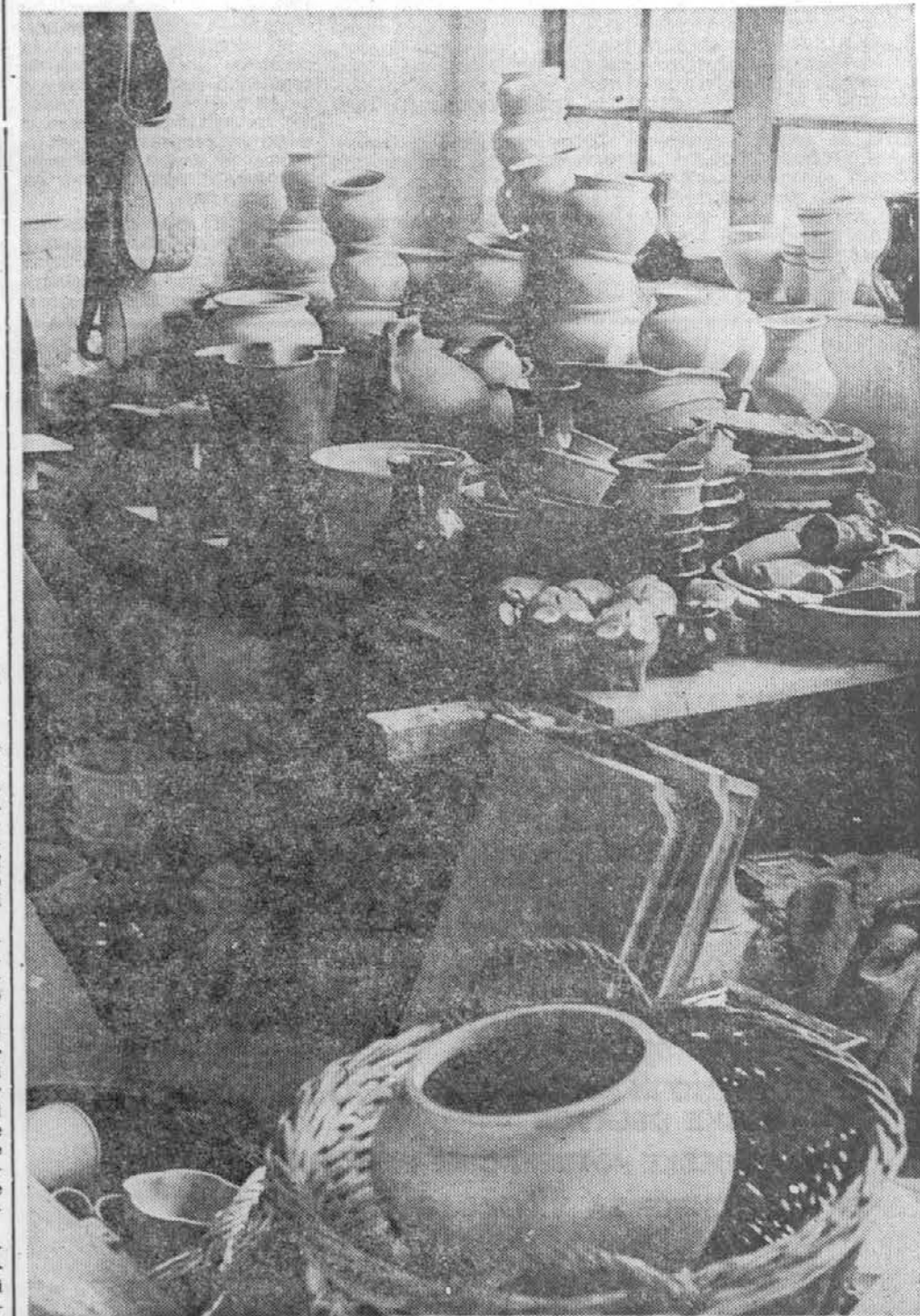
FRANCEK JAUK

Mariborski novinar Francšek Jauk je začel svojo novinarsko kariero že kot 17-letni fant. Kasneje, ko je postal poklicni novinar, je poročal o vsem z mariborskega območja, pa Celja do Mežice in Lendave. Spremljal je politična in gospodarska dogajanja. Sedaj je vodja dopisništva TV Ljubljana v Mariboru.

Najbolj pa Francška Jauka poznamo kot dobrega komentatorja nogometnih tekem. Lep uspeh je imel leta 1968 ko je kot edini slovenski komentator prenašal iz Firenc znamenito tekmo, v kateri je jugoslovanska reprezentanca premagala tedanje svetovne prve Angleže z rezultatom 1:0. Francšek Jauk se lahko pohvali, da ima doslej za seboj že kar 10.000 minut živega radijskega prenosa nogometnih tekem. Koliko besed je za to potreboval, ni mogel povedati.

Nogometne tekme spremlja Francšek Jauk uradno že od leta 1966, ko je bil takratni NK Branik še v drugi zvezni ligi. Slišali ga bomo spet v nedeljo, ko bo začetek jesenske nogometne prve lige v Mariboru potekala borba za točko med NK Mariborom in Vojvodino.

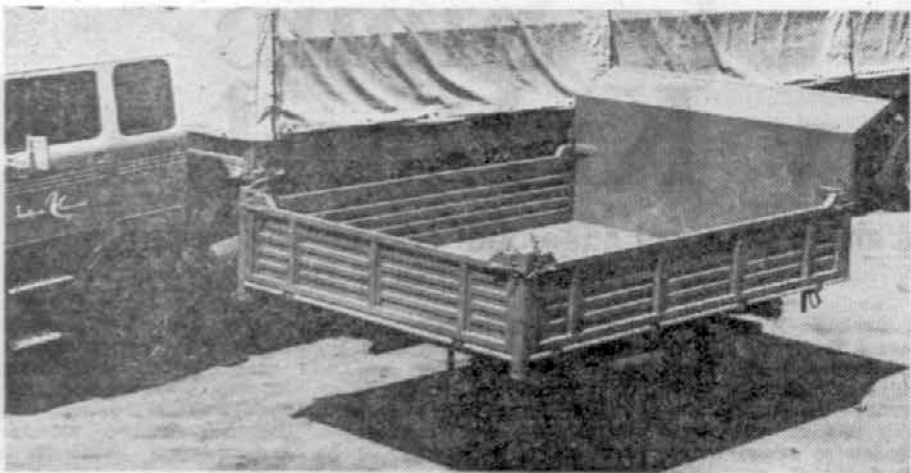
B. PODKRAJSEK

LONGARSTVO SE NE BO IZUMERLO — V Ptuj in njegovi okolici je še vedno nekaj prizadevnih lončarjev, ki na svojih domačijah pečejo izdelke iz gline, za katere je še vedno veliko zanimanja.

Foto: B. Cerin

PREKUCNIŠKI KASON

DOBAVLJAMO

PREKUCNIŠKE KASONE

vseh velikosti ter zanje prodajamo nadomestne dele

stranice
osnovo kasona
nosilni okvir
zapiralni mehanizem
gumijasti blažilec

LJUBLJANA TRANSPORT PE DELAVNICE, Celovska 164

7164